

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2020
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 64. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh stavebního zákona /sněmovní tisk 1008/ - první čtení
2. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona /sněmovní tisk 1009/ - první čtení

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2020
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 64. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 5. listopadu 2020

Obsah:

Strana:

5. listopadu 2020

Schůzi zahájil předseda PSP Radek Vondráček.

Usnesení schváleno (č. 1328).

Řeč poslance Miroslava Kalouska	6
Řeč poslance Ivana Bartoše	7
Řeč poslance Martina Kupky	8
Řeč poslance Mariana Jurečky	8

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh stavebního zákona /sněmovní tisk 1008/ - první čtení

Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	10
Řeč poslance Jakuba Michálka	13
Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	14
Řeč poslance Jaroslava Faltýnka	15

Usnesení schváleno (č. 1329).

Řeč poslance Martina Kolovratníka	15
Řeč poslance Ivana Bartoše	17
Řeč poslance Adama Kalouse	22
Řeč poslance Ivana Bartoše	22
Řeč poslance Martina Kupky	23

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Dominika Feriho	28
Řeč poslance Radima Fialy	30
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	32
Řeč poslankyně Barbory Kořanové	32
Řeč poslance Jana Čížinského	33

Řeč poslankyně Věry Procházkové	33
Řeč poslance Marka Výborného	33

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslance Petra Dolínka	36
Řeč poslankyně Barbory Kořanové	36
Řeč poslance Petra Dolínka	37
Řeč poslance Jana Čížinského	40
Řeč poslance Lea Luzara	40
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	43
Řeč poslance Mariana Jurečky	44
Řeč poslance Lea Luzara	44
Řeč poslance Jaroslava Holíka	45
Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	45
Řeč poslankyně Barbory Kořanové	47
Řeč poslance Jana Čížinského	47
Řeč poslance Ivana Adamce	47
Řeč poslankyně Barbory Kořanové	48
Řeč poslance Marka Výborného	48
Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	48
Řeč poslance Jana Čížinského	49
Řeč poslance Adama Kalouse	49
Řeč poslance Jana Chvojky	49
Řeč poslance Pavla Jelínka	50
Řeč poslankyně Dany Balcarové	52
Řeč poslance Jana Čížinského	53

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Píkal.

Řeč poslance Jana Kubíka	55
Řeč poslance Ondřeje Profanta	55
Řeč poslankyně Věry Procházkové	59
Řeč poslance Martina Kolovratníka	59
Řeč poslance Milana Ferance	60
Řeč poslankyně Ivy Kalátové	60
Řeč poslance Ondřeje Profanta	60
Řeč poslance Jana Čížinského	61
Řeč poslance Adama Kalouse	61
Řeč poslance Martina Kupky	65
Řeč poslance Jana Čížinského	65
Řeč poslance Marka Výborného	66
Řeč poslance Jana Čížinského	66
Řeč poslance Martina Kupky	67
Řeč poslance Ivana Adamce	67
Řeč poslance Jana Čížinského	69
Řeč poslance Stanislava Grospiče	70
Řeč poslance Adama Kalouse	71
Řeč poslance Jana Čížinského	71
Řeč poslance Petra Bendla	72

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomáš Hanzel.

Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	73
Řeč poslankyně Věry Kovářové	80
Řeč poslance Stanislava Juránka	83
Řeč poslance Ondřeje Benešika	85
Řeč poslankyně Olgy Richterové	86
Řeč poslance Jana Čížinského	89
Řeč poslance Martina Kolovratníka	89
Řeč poslance Marka Výborného	90
Řeč poslance Jana Čížinského	90
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	90
Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	90
Řeč poslance Ivana Bartoše	94
Řeč poslance Dominika Feriho	95
Řeč poslance Marka Výborného	95
Řeč poslance Jana Čížinského	96
Řeč poslance Ondřeje Profanta	96
Řeč poslance Petra Bendla	97
Řeč poslance Martina Kupky	97
Řeč poslance Ondřeje Benešika	98
Řeč poslance Ivana Adamce	98
Řeč poslance Romana Onderky	98
Řeč poslance Petra Bendla	99
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	99
Řeč poslance Romana Kubička	100
Řeč poslance Mikuláše Ferjenčíka	100
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	100
Řeč poslankyně Dany Balcarové	101
Řeč poslance Martina Kupky	101
Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	102

Usnesení schváleno (č. 1330).

Další část schůze řídil předseda PSP Radek Vondráček.

Řeč poslance Ondřeje Benešika	102
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa	102
Řeč poslance Jana Chvojky	103
Řeč poslance Ivana Bartoše	103
Řeč poslance Ondřeje Benešika	103

2. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona /sněmovní tisk 1009/ - první čtení

Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	103
Řeč poslance Martina Kolovratníka	104
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	105
Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	105
Řeč poslance Martina Kolovratníka	105
Řeč místopředsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra dopravy ČR Karla Havlíčka	105

Havlíčka 106

Usnesení schváleno (č. 1331).

Závěrečná řeč předsedy PSP Radka Vondráčka

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

5. listopadu 2020

Přítomno: 107 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 64. schůzi Poslanecké sněmovny a všechny vás zde vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak jak jste zvyklí, tak jsem vás právě odhlásil a poprosím vás, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami, a tím se odprezentovali, případně mi oznámili, kdo hlasuje s kartou náhradní.

Schůzi jsem svolal podle § 51 odst. 4 jednacího řádu na základě žádosti 51 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou 29. října tohoto roku.

V úvodu bychom přistoupili k určení ověřovatelů této schůze. Já navrhuji, abychom určili poslance Petra Dolínka a poslance Jaroslava Holíka. Ptám se, zda má někdo jiný návrh k osobám ověřovatelů? Jestliže tak tomu není... Já ještě jednou přivolám kolegy z předsálí. Poprosím, aby se všichni odprezentovali, abychom dosáhli patřičného kvora. Jenom se ptám všech, kteří jsou v sále, jestli...

S náhradní kartou číslo 10 hlasuje pan poslanec Gazdík.

Ptám se, zda jsou všichni odprezentováni, kteří jsou v sále, protože vím, že ještě probíhají debaty. Tak a jsme usnášeníschopní.

A já zahajuji hlasování, a ptám se, kdo je pro navržené ověřovatele. Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno je v tuto chvíli 77 poslanců, pro 72, proti nikdo. Návrh byl přijat. Já konstatuji, že jsme ověřovateli 64. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Petra Dolínka a Jaroslava Holíka.

Jak už jste možná asi předpokládali, konstatuji, že ti, kteří nejsou přítomni ani nejsou písemně omluveni, se považují za omluvené na základě dohody předsedů poslaneckých klubů, neboť zasedáme v redukováném počtu.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 64. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Požádal mě v úvodu o své krátké vystoupení pan předseda Miroslav Kalousek, takže jestli mě slyší. (V sále je hluk.) Pan předseda Kalousek? Pane předsedo, požádal jste mě o své krátké vystoupení v úvodu. Já vám rád vyhovím, prosím, máte slovo. A prosím o klid v sále! Děkuji.

Poslanec Miroslav Kalousek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi, abych se jako člen grémia Poslanecké sněmovny omluvil nejen veřejnosti, ale omluvil se i celé Sněmovně za přešlap, který jsem udělal toto úterý v odpoledních hodinách.

Krátce jsem navštívil uzavřenou část restaurace za výdejním okénkem a také jsem tam konzumoval. Uvědomuji si, že největší úctu před zákonem musí mít zákonodárce sám, a spáchá-li nějaký přestupek, je to horší provinění, než když to udělá občan bez veřejné pravomoci, kdyby pro nic jiného, tak proto, že veřejné osoby musí jít příkladem. Chci se tedy

omluvit i za to, že v první reakci jsem svůj přečin zlehčoval a nevhodně jsem o něm žertoval. Dopustil jsem se chyby v úsudku, že se jedná o prkotinu. Není to prkotina.

Já jsem sice nemohl nikoho ohrozit svým fyzickým kontaktem, ale mohl jsem ohrozit respekt k zásadě, že pravidla musí platit pro každého stejně bez výjimky. Chci proto zdůraznit, že se nebudu schovávat za poslaneckou imunitu. Dospěje-li správní orgán k rozhodnutí, že si zasloužím pokutu, tak ji bez protestu zaplatím. Bez ohledu na tento správní proces odvedu z vlastních prostředků neprodleně horní limit příslušné pokuty na zajištění materiálního boje s epidemií. Svého jednání upřímně lituji.

Děkuji vám za pozornost. (Potlesk v sále.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Nyní zde mám dvě v tuto chvíli přihlášky s přednostním právem. Ještě před zahájením schůze se písemně přihlásil pan předseda Bartoš, za klub ODS vystoupí s přednostním právem pan poslanec Kupka.

Poslanec Ivan Bartoš: Dobrý den, vážené dámy, vážení pánové, vážený pane předsedající. Já bych potom i vystupoval a budu vystupovat v obecné rozpravě. Nicméně já bych se chtěl zeptat a možná upozornit na to, že v době, kdy je země v uvozovkách v částečném lockdownu, kdy my řešíme setkávání lidí a omezení těchto setkávání, kdy řešíme na úrovni Poslanecké sněmovny, ale i vláda, důležité věci, které souvisí jak s ekonomickou, tak se zdravotní situací České republiky, přijde mi poměrně nestandardní, aby se v této době svolávala mimořádná schůze k takto komplexnímu tisku, jako je rekodifikace stavebního zákona.

Ten tisk se připravoval v různých kolečkách a stále nedostatečně přes dva roky. My dnes v omezeném počtu lidí, v tomto stavu, máme na mimořádné schůzi projednávat tento zákon v prvním čtení. Já jsem toto komentoval, když už tato schůze byla svolávána, že si nemyslím, že to je vhodné. Do toho se tedy bohužel stala ještě další věc, dle informací, která jsou v médiích, je předkladatelka, paní ministryně Klára Dostálová, která reprezentuje ministerstvo, které má stavební zákon na starost a novelu když ne připravovalo, tak minimálně její přípravu zastřešilo, je indisponovaná a nemůže zde vystoupit.

Já si myslím, že je krajně nevhodný postup, aby nejzásadnější a prakticky snad jediný velký zákon – protože reformu důchodů nemáme, reformu sociálního systému nemáme, dostupné bydlení nemáme, dobře, je to tedy asi vlajková loď vlády Andreje Babiše, nový stavební zákon – aby zde byl prezentován v prvním čtení pověřeným zastupujícím ministrem, pravděpodobně panem Havlíčkem, abychom nemohli klást v obecné rozpravě dotazy předkladatelce, paní ministryni Kláře Dostálové, a řešili to v tomto omezeném počtu.

Já bych vám chtěl v tuto chvíli navrhnout, abychom v případě schválení schůze toto zohlednili a i třeba hlasy svolavatelů prostě tuto schůzi odpískali, vašimi hlasy neschválit ten program, a skutečně počkali na moment, kdy země nebude v lockdownu, kdy bude dostatečný čas a dostatečný počet poslanců, kteří mají relevantní připomínky. K tomu zákonu přišlo 8 tisíc připomínek, které byly vypořádány pouze formálně, ministři je stáhli. Aby zde byli poslanci, kteří k tomu mají co říct. Aby zde třeba byli starostové samospráv, kterých se to týká, kteří tady kvůli tomu vyvažování nejsou. A hlavně aby takto velký a zásadní zákon, který ovlivní stavební řízení v České republice, předkládala paní ministryně, která je za jeho návrh zodpovědná, neboť Ministerstvo pro místní rozvoj je tím ministerstvem, které má zodpovídat zde dotazy poslanců a se sněmovnou v demokratickém řízení komunikovat. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. A nyní pan poslanec Kupka.

Poslanec Martin Kupka: Přidávám se k této výzvě. Za klub občanských demokratů chci upozornit také na to, že i legislativní rada vlády, když se zabývala tím návrhem, konstatovala, že došlo k porušení legislativních pravidel vlády, a to je další vládní signál, proč je na místě věnovat té diskusi patřičnou pozornost. To, že u toho projednávání v prvním čtení nebude hlavní předkladatel, je prostě nepřekonatelný hendikep z hlediska toho, aby se všichni poslanci mohli dobrat detailních odpovědí na otázky, které se týkají té složité normy.

Vláda nepřiznává, že se jedná o jednu z nejpodstatnějších reforem, jeden z nejdůležitějších zásahů do výkonu veřejné správy v České republice, ale fakticky to znamená přesuny tisíce úředníků ze současných městských úřadů a krajských úřadů do nového mega stavebního úřadu. Znamená to, že přestože vláda jasně řekla i ústy pana premiéra, že jeden jediný úředník nesmí přejít nově pod zákon o státní správě, tak se tak bude dít ne v jednotkách, ale bude se tak dít v tisících. To je další zásadní problém, proč jsme přesvědčeni o tom, že si tato norma zaslouží vážné projednání, důstojné projednání za přítomnosti předkladatele.

Přejeme paní ministryni, aby se opravdu uzdravila co nejlépe a co nejrychleji a aby mohla celá ta norma projít standardním procesem, a pokládáme za důležité, aby tuto věcnou námitku Poslanecká sněmovna zhodnotila, protože projednávat v tomto oslabení tak závažný zásah do veřejné správy prostě vhodné není. Zároveň říkáme, že se připojíme k tomu, aby ta norma dostala co nejlepší podobu. Připravujeme komplexní pozměňovací návrh. Chceme zlepšit podmínky pro stavění v České republice, ale způsob, jak to chce udělat vláda ČR, nepokládáme za šťastný, nepokládáme ve výsledku za demokratický vzhledně názorů jednotlivých poslaneckých klubů i samospráv v České republice.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Já jenom, že nemáme možná stejné informace. Slyšel jsem, že paní ministryně je jenom v karanténě, že je zdravá. Nebo je pozitivní? Dobře. Je to na záznam.

Nyní tedy budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 64. schůze. S přednostním právem pan předseda Jurečka.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Vážený pane předsedo, páni ministři dva, kteří tady jste, kolegyně, kolegové, musím říci, že když jsem se dozvěděl o tom, že je svolána mimořádná schůze... (Připomínka z pléna.) Děkuji. Že je svolána mimořádná schůze k tomuto bodu, tak mě to překvapilo, protože jsem neregistroval na minulých schůzích, že by koaliční většina měla abnormální snahu dát tento bod na projednání tak, aby v rámci nemimořádných schůzí standardně tento bod se mohl projednat. Nicméně budiž, vládní koalice se tak rozhodla, ale musím říci, že mě překvapuje několik momentů u tohoto tisku.

Když jsem s paní ministryní mluvil už v zimních měsících, v době, kdy se končilo meziresortní připomínkové řízení a bylo evidentní, že množství připomínek z povinných meziresortních připomínkových míst je enormní, obrovské, skoro rekordní, tak jsem říkal, že bývalo dobrým zvykem, že resorty dělaly to, že když se takovýto problematyczny tisk dostal do meziresortu a bylo takové množství připomínek, tak to ministerstvo vypořádalo a poslalo to do meziresortního připomínkového řízení ještě jednou, aby všechna ta připomínková místa věděla, jakým způsobem ten tisk je vypořádán. Které připomínky byly zapracované, které částečně, které odmítnuté, protože to vždycky změni povahu a nastavení zákona, a proto dává logiku, že se to do připomínkového řízení pošle ještě podruhé. To by mně opravdu dávalo logiku, kdyby tady přicházelo ministerstvo, které by říkalo, chceme opravdu kvalitní normu, chceme zákon, který... (Hlas z levé strany pléna.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Zákon, který opravdu má dobře sloužit občanům této země, investorům a státním úřadům. Ale bohužel, to se nestalo.

Dostáváme tady do sněmovny zákon, u kterého s vysokou pravděpodobností očekáváme, že ve druhém čtení tady bude enormní tlak na velké množství pozměňujících návrhů. I sama paní ministryně to přiznává, že vlastně chce ten zákon doladit až v průběhu druhého čtení. To mně opravdu nepřijde šťastné. A když jsem se paní ministryně ptal, a to mně chybí i v samotné důvodové zprávě, aby se řeklo, kde jsou největší chyby, proč to stavební řízení v České republice tak dlouho trvá, a my všichni chceme, všichni chceme, aby se stavební řízení zrychlilo, kde jsou ty nejzásadnější momenty, proč to tak dlouho trvá. Protože vidíme, že i mezi jednotlivými kraji jsou velké rozdíly v délce stavebního řízení. A na to jsme nedostali žádnou odpověď. Protože možná stačilo to, kdyby se někdo zamyslel, kde jsou ty nejkritičtější body pro prodlužování stavebního řízení, a řekl, budeme tady mít nastaven systém, že dokumentace přijde elektronicky, v jeden okamžik ji dostanou všechna připomínková místa, všechna místa, která dávají stanoviska, závazná stanoviska, a budou tady nepřekročitelné lhůty, dokdy se to musí vypořádat, a bude jasné, jaká může být nejdelší lhůta na případné přerušení stavebního řízení. A ty úřady budou mít jasně ohraničené mantinely. Kdyby se toto stalo, tak garantuji, že by délka stavebního řízení v České republice měla dány jasné limity, jasná pravidla.

To, že se poukazuje na některé dopravní stavby, že mají extrémně dlouhou dobu přípravy územního a stavebního řízení, to je potřeba se také podívat do jiných zákonů. A v těch jiných zákonech Sněmovna za toto volební období už dvakrát udělala úpravy. V zákoně 416 už k tomu dvakrát došlo. Toto mně hodně chybí, aby stát postupoval v rámci nějakého systému. Ano, máme problém, všechny nás štve, ale uděláme popis toho problému, kde jsou ta nejkritičtější místa, a na ta místa se budeme soustředit. A ne že uděláme zásadní revoluci, od které ani ti, kteří v tom systému fungují 20, 30 let, nejsou přesvědčeni, že to povede k tomu, že v České republice se zkvalitní průběh stavebního řízení a budou dobře hájeny všechny důležité momenty, které v tom stavebním řízení potřebujeme hájit, a to je nejenom zájem toho investora, toho stavebníka.

Velmi bych se přimlouval za to, aby tady paní ministryně brala v potaz tyto připomínky, které si myslím, že jsou naprosto racionální. A musím říct, že mně také chybí to, že tady paní ministryně bohužel není, protože v prvním čtení, kdy se vede ta nejvíc obecná rozprava o tom, proč ta norma přichází, jak je nastavena, tak nemít tady toho kompetentního ministra, který by u toho celou dobu byl, si myslím, že je velká chyba vlády. A byl bych rád, kdyby toto vládní koalice brala v potaz, že to není standardní průběh. Já si nepamatuji za těch sedm let, že by u nějakého jiného zákona se tady toto stalo takovýmto způsobem.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. V tuto chvíli se už nikdo se přednostním právem nehlásí, a my tedy přistoupíme k hlasování o pořadu 64. schůze, tak jak byl písemně předložen.

Zahajují hlasování. Ptám se, kdo je pro navržený pořad schůze. Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno je 96 poslanců, pro 61, proti 29, návrh byl přijat. Pořad schůze byl schválen.

Ještě dlužím přečtení omluv ministrů. Omlouvá se paní ministryně Marie Benešová z pracovních důvodů, Jan Blatný z pracovních důvodů, Jana Maláčová z pracovních důvodů, Lubomír Metnar z pracovních důvodů, Tomáš Petříček z pracovních důvodů a Alena Schillerová z pracovních důvodů. Dodatečně ještě přišla omluva pana ministra Miroslava Tomana, který se omlouvá také z pracovních důvodů.

Nyní budeme tedy pokračovat dle schváleného pořadu schůze. Otevírám bod číslo

1.

Vládní návrh stavebního zákona /sněmovní tisk 1008/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede na základě pověření pan ministr Karel Havlíček, kterého tímto prosím, aby se ujal slova. Poprosím o klid v sále. Děkuji.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Vážený pane předsedající, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, dovoluji vám, abych vám v zastoupení paní ministryně Kláry Dostálové, ministryně pro místní rozvoj, dnes představil vládní návrh nového stavebního zákona. Zákona, který se dotýká každého občana naší země.

Jak nepochybně všichni víme, vláda se rozhodla extrémním způsobem zvýšit investice, a to nejenom v rámci tohoto roku, ale i v rámci dalších let. A nejedná se pouze o investice veřejného charakteru, jedná se i o investice privátního charakteru, ať už rodin, fyzických osob, nebo právnických subjektů, živnostníků. Je to jeden z nástrojů a jedna z cest, jakým způsobem jsme schopni se vypořádat se současnou krizí, způsobenou šířením pandemie COVID.

Investice bez stavby, investice bez stavařiny, investice bez výdajů spojených se stavebním řízením a s novými budovami je takřka nemyslitelná. Z tohoto úhlu pohledu stavební zákon není pouze běžným zákonem, který můžeme kdykoliv jakkoliv projednávat, ale bezprostředně se rozhodně týká i covidové krize, protože čím dříve ho budeme mít, tím dříve budou zkráceny všechny lhůty, tím dříve odpadne obrovské břímě, které s sebou neseme už po dobu desítek let. Za 13 let se nám podařilo ukovat 26 novel stavebního zákona. Výsledek je to, že máme 20 typů stavebních úřadů, máme 10 typů povolovacích procesů a jsme na 157. místě ve stavebním povolení v rámci řebříčku, který srovnává více jak 190 zemí světa. Co to znamená? Přeloženo do češtiny, na bytový dům, povolení v rámci Prahy čekáme v průměru pět let, na novou dálnici čekáme 13 let, ale mohu z vlastní zkušenosti ministra dopravy potvrdit to, že na běžné obchvaty čekáme i 20 let, dokonce i 25 let. Na povolení spojené s přenosovou soustavou, což není úplně komplikovaná stavba, čekáme v průměru 10 let. To prostě normální není. Cílem tedy bylo zcela zřejmě vše zjednodušit, a to ve smyslu jednoho správního řízení, ve smyslu jednoho úřadu, ve smyslu jednoho razítka. Čili zrychlit, zjednodušit a zdigitalizovat – protože jsme v 21. století – nikoliv na principu toho, že budeme zvyšovat počty pracovníků, stavět nové budovy pro nové úřady. Opak je pravdou.

Nový stavební zákon je vyváženým kompromisem naplňujícím závazky vlády vyplývající z jejího programového prohlášení, a to podpořit a zrychlit, jak už jsem říkal, výstavbu v naší zemi a prosazením rekodifikace veřejného stavebního práva, které musí vést ke zjednodušení a zkrácení přípravy, a logicky tím ke zvýšení konkurenceschopnosti. Věřím, že tento zákon bude rovněž nástrojem startu, možná i restartu naší ekonomiky po koronavirové krizi, a už jsem to zde dával do kontextu s investicemi, které považujeme za zásadní s ohledem na to, abychom byli z krize venku rychleji. Tím spíše, že jsme průmyslově orientovanou zemí, technologicky orientovanou zemí, a bez investic nemáme šanci se z krize rychle dostat. Současně to dává určitou jistotu domácím i zahraničním investorům.

A jenom podotýkám, že podle posledního řebříčku jsme na 10. místě nejatraktivnější země s ohledem na investice, na prvním místě Singapur. Z Evropské unie je tam Velká Británie, Polsko a my. A nepochybně stavebnictví nám v tom tuto pozici ještě zhoršuje. Kdybychom měli stavební povolení rychleji, mohli jsme být v první pětce podle předběžných ukazatelů.

Rekodifikace veřejného stavebního práva představuje komplexní úpravu veřejného stavebního práva. Práce na tomto procesu byly zahájeny, jak už zde dneska padlo, v roce 2017, ihned poté, co vznikla tato vláda, která si to dala jako svůj závazek. Ministerstvo pro místní rozvoj tehdy předložilo vládě materiál rekodifikace veřejného stavebního práva, základní teze, a po třech letech, konkrétně v srpnu tohoto roku, vláda schválila nový stavební zákon a předložila jej k projednání Poslanecké sněmovně.

Je nutno říct, že to je kompromis. Jinak to ani není možné. Je to jeden z nejnáročnějších zákonů, který vůbec máme. Je tam celá řada zájmových skupin a těch, kteří jsou participanty nejenom stavebního řízení, ale i dotčené subjekty. A nemůže to být jinak, než od stolu odejdou všichni a ne každý bude stoprocentně uspokojen. Projednávalo se vše s desítkami až stovkami připomínkových míst: svazy, profesní komory, poslanecké kluby. Kompromis, který plní náš cíl, je zrychlení přípravy realizace staveb, snížení administrativy, která ho provází, a zajištění dodržování lhůt ze strany státu. Nový stavební zákon tedy urychlí povolování všech staveb a dodá současně potřebnou právní jistotu stavebníkům, kteří již do jednoho roku – opakují, do jednoho roku – budou vědět, zda mohou začít stavět, či nikoliv, a to včetně odvolání a včetně přezkumu.

Problémem současného stavu je především obrovská roztříštěnost stavebních předpisů, všech procesů a stavebních úřadů. Podle nového zákona bude už jen jedno správní řízení o povolení stavby, které povede jeden stavební úřad. Naprosto zásadní, fundamentální změna. Výsledkem celého řízení tak bude jedno razítko – místo současných více jak 40 – od jednoho stavebního úřadu.

Abychom mohli toto povolování staveb zjednodušit, zefektivnit, bylo tedy nutné do zákona zabudovat, a to je samozřejmě zásadní věc, a rozumím té diskusi, reformu stavební správy, a to vzhledem k rozmáhajícímu se fenoménu systémové podjatosti. Proto počítal věcný záměr zákona, který vláda schválila v červnu minulého roku, s čistě státní stavební správou. Nicméně po dohodě se Svazem měst a obcí, s Ministerstvem vnitra a současně za účasti pana předsedy vlády došlo letos v lednu k dohodě, a to takové, že na obcích zůstanou stavební úřady dál v přenesené působnosti, které budou ponechány především na obcích s takzvanou rozšířenou působností, případně na některých dalších obcích, které splní zákonem vymezená kritéria.

Přeloženo do češtiny, jedná se o 200 obcí s tou rozšířenou působností a přibližně dalších 100 obcí, které splňují tato kritéria. Tyto stavební úřady budou rozhodovat v přenesené působnosti o stavbách místního významu. O stavbách nadmístního významu bude rozhodovat krajská stavební správa, která bude v gesci státu. Pro strategické stavby státu, jako jsou dálnice, železnice, letecké stavby, jaderné elektrárny a podobné, vznikne ještě takzvaný specializovaný stavební úřad, nikoliv nová budova, ale pouze svou gescí a odborností. V čele státní stavební správy potom stane Nejvyšší stavební úřad. Opakují, žádná nová budova, žádní noví lidé, pouze systémový přesun, který bude ústředním správním úřadem a bude podřízen vládě.

Nový stavební zákon navrhuje rovněž komplexní procesní úpravu povolování staveb. Cílem je opět zrychlení stavebního řízení, odstranění přebujelé administrativy, která ho samozřejmě provází, a pochopitelně zajištění dodržování lhůt ze strany státu. Relativně nová věc, na kterou jsme nebyli zvyklí, po které jsme dlouhodobě volali a kterou také poprvé tímto dostáváme do legislativního režimu.

Výsledkem navrhovaných procesních změn je jedno řízení, jeden úřad. V něm budou v maximálně možné míře integrovány všechny dotčené orgány, přičemž hodnocení dotčených veřejných zájmů bude probíhat přímo stavebním úřadem, do něhož bude ale integrována ochrana částí dotčených veřejných zájmů nebo tedy stavebním úřadem na základě vyjádření nebo závazného stanoviska neintegrováných dotčených orgánů, případně na základě koordinovaného vyjádření už zmíněného krajského stavebního úřadu. Neintegrovány, to je

důležité, zůstanou pouze některé agendy. Jedná se například o agendu památkové péče, ochranu životního prostředí v těch cenných lokalitách, horního práva, požární ochranu, veterinární péči a tak dál.

Proces povolení stavby bude jedním správním řízením s pevně stanovenými lhůtami. Opět změna. Pro všechny neintegrované dotčené orgány bude platit fikce souhlasu, ke které dojde po uplynutí lhůty pro vydání vyjádření nebo stanoviska. Závazné lhůty jsou nastaveny nejen pro vyjádření dotčených orgánů, ale také pro vyjádření vlastníků – velmi důležité – veřejné dopravní technické infrastruktury. A především, a to podtrhuji, pro rozhodování stavebního úřadu. Pro samotné obecní stavební úřady bude platit, že pokud nerozhodnou včas, to znamená ve lhůtě stanovené zákonem, případně ve lhůtě prodloužené, převezme řízení nadřízený krajský státní stavební úřad a řízení namísto nečinného obecního stavebního úřadu obratem dokončí. Opět urychlení.

Zásadní změnu navrhuje nový stavební zákon také v případě odvolání. Další velký problém. Odvolací orgán bude muset sám podle tzv. apelačního principu ve věci rozhodnout, tedy rozhodnutí obecního stavebního úřadu bude potvrzeno, nebo změněno. Potvrzeno, nebo změněno – to znamená, nikoliv zrušeno a vráceno k novému projednání, což byl kámen úrazu. Dokumentace pro povolení stavby podle nového stavebního zákona bude jednodušší než dnes a ve srovnání s dnešní úpravou bude tato dokumentace odpovídat podrobnosti stávající dokumentace pro vydání územního rozhodnutí doplněné o stavebně konstrukční řešení s důrazem ještě na návrh nosných konstrukcí a stabilitu vlastní stavby. Stavebník bude mít však povinnost před vlastním zahájením stavby nechat zhotovit prováděcí dokumentaci stavby, podle níž bude celá stavba poté zrealizována.

Nový stavební zákon má rovněž za cíl provést i dílčí změny v další problematice věci, a to je soudní přezkum, a to s cílem opět zrychlit projednávání v tuto chvíli žalob ve věcech stavebních, ovšem rovněž s cílem zachování současného standardu ochrany práv občanů. Nový stavební zákon zavádí omezený apelační princip, to znamená, že soud může rozhodnutí stavebního úřadu změnit, pokud lze věc rozhodnout na základě skutkového stavu, který zjistí stavební úřad. To povede logicky k tomu, že soud může rychle napravit vadu rozhodnutí stavebního úřadu, aniž by ale musel rozhodnutí stavebního úřadu rušit a vracet mu věc znovu k dalšímu projednání.

Další oblast, kterou přináší návrh stavebního zákona, je řešení takzvaných černých staveb, čili nařizování odstranění staveb provedených bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu. Podle nové právní úpravy bude stavebník nebo vlastník stavby kromě standardních podmínek převzatých ze stávající právní úpravy povinen prokázat, že při realizaci nepovolené stavby jednal v dobré víře. Pokud jednání v dobré víře neprokáže, stavební úřad nebude moci stavbu dodatečně povolit a nařídí odstranění. Za prokázání dobré víry rozhodně nebude tedy možno považovat situaci, kdy stavebník realizuje stavbu odlišnou od stavby uvedené v povolení.

Na úseku územního plánování – další důležitá oblast – stavební zákon zakládá nové pojetí zastřešujícího dokumentu na úrovni státu. Dosavadní politika územního rozvoje bude nahrazena územním rozvojovým plánem, na jehož základě bude možné povolovat klíčové infrastrukturální stavby. Schvalování územně plánovacích dokumentací na úrovni krajů a obcí zůstává v jejich samostatné působnosti. Pořizování všech nástrojů územního plánování zůstává v přenesené působnosti. Kompetence jednotlivých orgánů krajů a obcí budou jednoznačně vymezeny a ten proces projednávání bude tímto výrazně zjednodušen, aniž by ovšem byl kdokoliv, a to je důležité říct, krácen na svých právech.

Nedílnou součástí zjednodušení postupů podle stavebního zákona jak tedy v oblasti územního plánování, tak v oblasti stavebního řádu je navrhovaná digitalizace a elektronizace všech procesů, která plně bude odpovídat 21. století. Ta představuje nejen tedy online

komunikaci s úřady, ale také transparentnost všech procesů a rovněž i hlídání nastavených lhůt, nemluvě o tom, že se každý bude moci dívat online do toho systému i z řad úřadu.

Co tedy říct na závěr? Dovolím si ještě jednou shrnout to, co nový zákon přinese, protože to považuji za zásadní věc, která je nejen hospodářského charakteru, je sociologického charakteru, pomůže nám v řešení současné krize a v zásadě pomůže prakticky každému, kdo kdy bude stavět, případně kdo je dotčenou institucí. Stavebník bude do jednoho roku vědět, jestli může stavět, či nikoliv. Stavebník už nebude muset shánět víc jak 40 razítek, většina dotčených orgánů bude integrovaná do stavebního úřadu. Místo územního a stavebního řízení bude už jen jedno, takže bude jen jedna možnost odvolání. Dnes je možné kromě odvolání a žaloby v každém stupni řízení požadovat přezkum jednotlivých závazných stanovisek. Nadřízený orgán bude muset na základě apelačního principu rozhodnout. To znamená, skončí nekonečný ping-pong, kdy odvolací stavební úřad vrací řízení na první instanci, a to často opakovaně, a nový stavební zákon zajistí, a to je důležité, dodržování lhůt ať už ze strany stavebních úřadů, neintegrovaných dotčených orgánů, správců sítí atd., které dnes nejsou běžně dodržovány bez jakékoliv sankce. Stavebník bude moci v rámci stavebního řízení komunikovat s úřadem elektronicky, což rovněž dnes není možné.

Takže vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, cílem je posun do 21. století. Taková změna může pro některé z nás být radikální, souhlasím s tím, avšak současná průměrná délka řízení o povolení stavby, už jsem říkal, pět let na bytovky, na dálnice 13 a více let atd., ta je dále neakceptovatelná. Jsem přesvědčen, že Ministerstvo pro místní rozvoj, a já mu za to děkuji, byť jsem zde v zastoupení dnes, připravilo dobrý stavební zákon, je dobře a poctivě připraven, prokomunikován. A rovnou říkáme, jsme připraveni do něj zapracovat vaše návrhy, které ho můžou ještě vylepšit. Snažme se z toho nedělat politikum, snažme se zde připravit zákon, který poslouží dalším generacím. Jsme připraveni spolupracovat na případných úpravách, být garantem zachování toho, co si určitě všichni přejeme, jako je zrychlení povolování staveb. Naše země nyní potřebuje a bude potřebovat dobré zprávy a my teď máme určitou šanci jednu takovou občanům covidu navzdory vyslat, a to schválením tohoto dobrého nového stavebního zákona. Děkuji mockrát.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Já zde mám, jenom abych si to ujasnil, dvě přihlášky s přednostním právem do rozpravy a zaznamenal jsem přihlášku pana předsedy Michálka. Chcete vystoupit už nyní, nebo počkáte do rozpravy, abyste byl třetí? Jinak máte samozřejmě přednostní právo a můžete vystoupit ihned. (Odpověď mimo mikrofon.) Tak v tom případě máte slovo. Pan předseda Bartoš pak vystoupí první v rozpravě s přednostním právem.

Poslanec Jakub Michálek: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já samozřejmě podporuji zrychlení stavebního řízení, nicméně v této podobě, ve které to předložila vláda, to vyvolává mnohé pochybnosti, proto jsem chtěl předložit procedurální návrh na to, abychom vyčkali přítomnosti ministryně pro místní rozvoj, protože přece jenom měli bychom jí dát šanci, aby se uzdravila a zúčastnila se tohoto jednání. Nerozumím tomu, proč nemůžeme počkat 10 dnů na to, aby paní ministryně pro místní rozvoj se mohla účastnit tohoto jednání, odpovědět na dotazy. Opravdu to není věc, která by těch 10 dnů nepočkala. Tři roky vláda nepředložila návrh stavebního zákona, tak nerozumím, proč teď 10 dnů by to mělo celé zhatit. Jsme dneska v situaci, kdy máme 4 tisíce mrtvých. My jsme třeba i odložili protikorupční schůzi, a místo toho se tady narychlo scházíme k tomuto návrhu zákona, kde ani ministryně není přítomna. Myslím si, že to je v podstatě bezprecedentní, že takto důležitý návrh zákona tady obhájuje ministr průmyslu, obchodu a dopravy, a teď ještě se vyjadřuje k záležitostem místního rozvoje.

Spousta otázek, které jsou podstatné pro toto rozhodnutí, tady tudíž nemůže být zodpovězena. Například když tady pan ministr průmyslu, obchodu a dopravy říkal, že trvá

doba řízení osm let, tak proč nám nepoví o tom, proč to neřeší kontroly Ministerstva pro místní rozvoj, které je nadřízeným správním orgánem krajských úřadů! Tak jestli krajské úřady nejsou schopny kontrolovat doby řízení podle platných zákonů, tak to je přece základ, kde se musí začít, aby fungovaly existující mechanismy zákona, který tady máme 15 let. Takže to jsou všechno velmi zajímavé věci, které může zodpovědět pouze člověk, který stojí v čele toho ministerstva, a bez jeho přítomnosti samozřejmě nemá smysl takhle zásadní normu projednávat, protože ty odpovědi zkrátka od ministra průmyslu, obchodu a dopravy – já si samozřejmě vážím toho, že přišel do Poslanecké sněmovny, a mrzí mě to, v podstatě má velmi nezáviděníhodnou úlohu tady prezentovat z textu věc z resortu, ve kterém se nepohybuje, tak skutečně to nemůžeme udělat bez přítomnosti paní ministryně.

Takže já navrhuji procedurální návrh přerušit jednání Poslanecké sněmovny do přítomnosti ministryně pro místní rozvoj. A chtěl jsem se ještě v tomto ohledu odkázat na usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 23. července 1996, to je autonomní usnesení Poslanecké sněmovny, které upravuje průběh schůzí. V něm Poslanecká sněmovna stanovila v bodě 3, že příslušní členové vlády se zúčastní projednávání jednotlivých bodů pořadu podle své působnosti. Takže v tomto případě stavební zákon podle zákona číslo 2/1969, kompetenčního zákona, spadá do působnosti Ministerstva pro místní rozvoj a není splněna podmínka, že by zde byl přítomen ministr, člen vlády s působností pro místní rozvoj. Myslím si, že to je záležitost, kterou není možné zhojit v tomto zásadním případě z materiálního hlediska pouze poukazem na to, že vláda pověří jiného člena vlády. To bych chápal, ale nikoliv za současné situace, kdy tady máme koronavirovou krizi. (Ohlasy z lavic ANO.)

Poprosil bych poslance ANO, aby pokud se chtějí vyjádřit, aby tak učinili prostřednictvím mikrofonu. Mají tady předsedu klubu, který může mluvit s přednostním právem, takže může vystoupit a zdůvodnit nám, proč to těch 10 dní nepočká, abychom počkali, než se paní ministryně uzdraví.

Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců Pirátů.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám také děkuji a zazněl procedurální návrh, o kterém nechám bezprostředně hlasovat. Nejprve vás všechny na žádost z pléna odhlásím a žádám vás, abyste se znovu přihlásili. Jen aby vše bylo dopředu jasné, hlásil se mi s přednostním právem pan ministr, poté pan předseda Faltýnek. Nacházíme se ještě před rozpravou, ještě nemluvil ani zpravodaj – jenom abyste věděli.

Takže budeme hlasovat o procedurálním návrhu na přerušení tohoto bodu do přítomnosti ministryně pro místní rozvoj.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno je 95 poslanců, pro 36, proti 41. Tento návrh byl zamítnut.

Poprosím pana ministra, který se hlásil s přednostním právem, poté pan předseda Faltýnek.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Velmi krátce. Vláda může pověřit kteréhokoli ministra a zde pověřila mne. Nikoliv jenom s ohledem na průmysl a dopravu, ale s ohledem na to, že jsem současně místopředsedou vlády pro hospodářství. Jednoznačně do této gesce spadá průmysl, doprava i místní rozvoj.

A ještě jedna technická poznámka. S ohledem na indispozici paní ministryně Dostálové je zde dnes v sále přítomna paní náměstkyně Pavlová, která stála u celého zákona v podstatě po celou jeho dobu a je připravena případně doplnit odborně jakoukoli diskusi, která zde bude. To znamená, jsme zde v plné sestavě a děkuji za respektování této mimořádné situace.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. S přednostním právem pan předseda Faltýnek.

Poslanec Jaroslav Faltýnek: Děkuji za slovo, pane předsedo. Dobré dopoledne, kolegyně, kolegové. Já bych chtěl jenom podpořit v podstatě návrh, nebo si ho osvojit, pana ministra, pana vicepremiéra Havlíčka, aby Sněmovna umožnila vystoupit paní náměstkyni Pavlové, která je hlavní autorkou této normy a dokázala odpovědět na ty konkrétní dotazy, na které se tady ptal pan kolega Michálek, Bartoš a další, tak aby tyto záležitosti mohly být takto projednány. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já jsem zagongoval a vnímám to jako další návrh, který musí odhlasovat Sněmovna, že bude jednání přítomna jiná osoba, než které to přísluší dle jednacího řádu, a to paní náměstkyně. Myslím, že je nás dostatečný počet v sále.

Zahajuji tedy hlasování a kdo je pro přítomnost paní náměstkyně při jednání Poslanecké sněmovny? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno je 94 poslanců, pro 56, proti 25. Tento návrh byl přijat.

V tuto chvíli je na řadě zpravodaj tohoto tisku a já bych poprosil, aby se slova ujal zpravodaj pro prvé čtení, kterým je pan poslanec Martin Kolovratník.

Poslanec Martin Kolovratník: Dobrý den, dobré dopoledne, kolegyně, kolegové. Já bych k vám krátce rád promluvil jako zpravodaj tohoto zákona. Navážu na úvodní slova pana ministra. Za sebe mohu říci, že jsem připraven na spolupráci na projednání s vámi jak tady na plénu Poslanecké sněmovny, tak v našich jednotlivých výborech. A na úvod chci říci, že... abyste i vnímali tak tento sněmovní tisk, že navazujeme na stavební zákon, kterému říkáme tak trochu speciální stavební zákon, to je zákon 416/2009, ten tzv. liniový, který jsme tady ve Sněmovně úspěšně projednali napříč politickým spektrem a dokončili jsme ho na konci letošního června. Pak v říjnu byl projednaný v Senátu a od Nového roku bude platit.

Ten zákon 416 už v některých momentech zasahoval právě do stavebního řádu. Nechci použít slovo, že byl jakýmsi předkrmem, ale byl přípravou právě tady na tu velkou rekonstrukci zákona stavebního. A já povím i trochu svůj osobní postřeh jako zpravodaj. Pamatuji si, pan ministr o tom hovořil, na ten rok 2017, když jsme tady projednali poslední větší novelu stavebního zákona. Tehdy za ni byla ještě odpovědná kolegyně Karla Šlechtová, tak upřímně i já osobně na hospodářském výboru jsem čekal od tehdejší novely větší pomoc, větší zrychlení stavebního procesu. A zkrátka nezafungovalo to asi tak, jak jsme si představovali. I proto je nutná tady ta velká změna. Mimochodem, když jsem se díval do historických podkladů, tak kolegyně Šlechtová ještě v září 2017 před volbami připravila už do vlády materiál, který se jmenoval Stavební zákon – základní teze rekonstrukce. Takže ty argumenty, které teď slyšíme, že je to narychlo, že to není připraveno standardním způsobem apod., na ty musím reagovat trochu odmítavě. Je to věc, o které minimálně už tři roky ti z nás, kteří se touto problematikou zabývají, tak už tři roky o ní diskutujeme.

Já určitě nechci řešit, jestli došlo nebo nedošlo k porušení procesů, pravidel Legislativní rady vlády. My jsme se s kolegyní Klárou Dostálovou i s Karlem Havlíčkem velmi pečlivě připravovali nejen na dnešní projednání, ale i na jednání na výborech Poslanecké sněmovny.

A v reakci na Martina Kupku. Souhlasím, máte, pane kolego, pravdu. Je to jeden z velmi zásadních, možná nejzásadnějších zásahů do systému výkonu státní správy, přenesené působnosti atd. Ale vždy chci upozornit a budu upozorňovat, přeci nejedná se o úředníky, o ty pracovníky, ať už tedy obcí, krajů, krajských úřadů, nebo stavebních úřadů, ale jedná se přeci o občany, o ty, kteří chtějí stavět. O investory. O ty, kteří svou činností pomohou ekonomice a

v obecné rovině vybudují něco nového. To znamená, věřím, že toto bude také napříč politickým spektrem. Hledáme řešení, které zkrátka pomůže lidem, pomůže investorům a těm, kteří chtějí něco udělat, vybudovat.

Pan kolega Bartoš hovořil o tom, že bychom neměli ten zákon dnes projednávat tímto mimořádným způsobem, že by měli být přítomni starostové, zástupci samospráv. Ale to je přece lichý argument. Řada z nás působí v zastupitelstvech, i já, ať už obcí, nebo krajů. Ať už v roli koaliční, nebo opoziční. Mezi vámi je řada starostů. Takže si myslím, že ta linka, i ta odborná linka z praxe je mezi vámi, je mezi námi a jsme schopni to tady řešit a diskutovat o těch věcech. A zkrátka že není potřeba čekat.

Tak jak tu situaci vnímám já, máme tři typy stavebníků. Máme řadové občany, máme veřejný sektor, ať už to jsou municipalita, ať už to jsou obce, nebo kraje, opět mohu mluvit ze své osobní zkušenosti. Jsou to i velcí investoři, jako je Správa železnic nebo Ředitelství silnic a dálnic. A my opravdu ty problémy, zdržení na té cestě máme ohromné, někdy až extrémní. A to je věc, kterou tady s vámi na půdě Poslanecké sněmovny chceme řešit.

Jenom kratičký příklad za municipalitu. V mém rodném městě, v Pardubicích, na malém obvodu jsme řešili chodník ke škole, akci, která stála jednotky desítek tisíc, byla to investiční akce o délce asi dvě stě metrů, a ten chodník jsme vzhledem ke složitosti současného systému a možnosti odvolávání se a často až zbytečného napadání procesu připravovali skoro tři roky, než se takhle malou krátkou akci povedlo vyřešit. A věřím, že na tomhle se shodneme, ať my kolegové z vládního tábora, tak i vy, kolegové z opozice, že tohle je asi věc, kterou opravdu nechceme a kterou je potřeba změnit.

Já jsem, a už budu končit, krátce zmínil tu čtyřistašestnáctku, liniové stavby. My jsme v tom speciálním zákonu pro dopravu vyřešili některá slabá místa, majetkoprávní přípravu, výkupy pozemků, tedy část toho dlouhého procesu, ale nevyřešili jsme ty další procesy, jako je územní řízení, jako jsou správní lhůty a tak dále a tak dále. A na to chceme navázat právě tady v novelizaci stavebního práva. Často ve veřejné debatě slyším odpor, kritiku, že to změní systémy přenesené působnosti na obcích, na krajích. Ale znovu opakuji, neděláme tady zákony pro úředníky, pro systém práce úředníků, ať už to je na obcích, nebo na krajích, děláme zákony pro lidi, pro občany. A v současné době, a to je možná i odpověď na vaše návrhy, abychom to projednání odložili, je podle mého názoru ten zákon, ta novela o to více aktuální a potřebná, protože podpoří ekonomiku, podpoří investice a podpoří příliv peněz ať už veřejného, nebo soukromého sektoru, do toho makroekonomického dění v rámci celé České republiky. Tedy zlepšíme proces.

Nezapomínejte prosím v té diskusi na to, co je podle mého názoru jedním z hlavních momentů. Je to o digitalizaci, o sjednocení procesů, je to o tom, co vidíme i v materiálech a co říkáme jako hlavní, že mají obíhat dokumenty, podklady a nemají obíhat občané, investoři a lidé, kteří chtějí něco vybudovat nebo postavit. Takže proto vás, i kolegové z opozice, chci poprosit, neřešte ty obstrukce, neřešte proces, jakým bylo vše připraveno. Jak říkám, už skoro tři roky se o téhle věci diskutuje, máme ty názory, které si vydiskutujeme. (Poslanci z řad Pirátů důrazně upozorňují na zpravodajskou roli poslance Kolovratníka.)

Děkuji. Já vím, že jsem zpravodaj, kolegové. Děkuji, že jste se tak rozohnili. Já vím, jaká je moje pozice tady ve sněmovně.

Předseda PSP Radek Vondráček: Prosím, abychom na sebe nepokřikovali.

Poslanec Martin Kolovratník: Poslední věta, abyste dostali svůj prostor, jako zpravodaje. Chci říci, že jsem připraven projednat tuto věc na hospodářském výboru, že v podrobné rozpravě navrhnou i prodloužení lhůty na projednání ve výborech. Předpokládám, že vy, kolegové, navrhnete přiřazení do dalších výborů, jako je veřejná správa nebo ústavně-

právní výbor. Za sebe mohu, vážení kolegové, garantovat, že tyto návrhy určitě podpořím jako zpravodaj. A věřím, že nakonec tu většinovou shodu na stavebním právu nalezneme. Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Pro kolegy, kteří se přihlásili k faktické poznámce, této přihlášce nemohu vyhovět, nebyla ještě otevřena rozprava. Vždy musí vystoupit aspoň jeden řečník, aby bylo možné na toho řečníka reagovat. V tuto chvíli tedy otevírám obecnou rozpravu, do které je první přihlášen pan předseda Bartoš, který se přihlásil písemně ještě před zahájením schůze, poté s přednostním právem za klub ODS pan poslanec Kupka a dále budeme pokračovat. Pak je tady pan poslanec Feri, který chce vystoupit se stanoviskem klubu TOP 09. Prosim, pane předsedo, v rámci rozpravy, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Já vám děkuji, pane předsedající, za udělení slova. Vážené dámy, vážení pánové, než se začnu vyjadřovat k samotnému návrhu nového stavebního zákona, tak bych si dovil jenom drobně okomentovat to, čeho jsme tady byli svědky.

První věc – asi k vystoupení pana ministra. Já mám takový oblíbený román od pana Orwella, kde on popisuje takovou metodu, které se říká doublethink, kde vy vezmete něco a popisujete to tím přesným opakem. A co já vidím v těch úžasných brožurkách, které jsme zde měli už několikrát na stole v křídovém papíře ministerstva a co jsem výrazně zaznamenal i ve vyjádření pana ministra Havlíčka: vláda prostě vezme ty výhrady, které k zákonu jsou, a začne je prezentovat jako vlastnosti zákona. My jsme tady vlastně slyšeli úplný opak toho, co zákon fakticky přináší. To mi přijde jako dost zásadní problém u prezentace tohoto tisku.

Není pravda, že docházelo k nějakým obstrukcím. Já jenom zdůrazním, že k tomuto zákonu přišlo 8 tisíc zásadních připomínek, i v mezirezortu, které byly vypořádány pouze formálně. Co to znamená? Že prostě někde na vládě nebo v debatě rezortů se řeklo hele, to nebudeme řešit, stáhněte to, OK. Ty výhrady měla Legislativní rada vlády. Ty výhrady přicházejí ze strany soudů v oblasti správního soudnictví. Jenže o těch věcech se nemluví. Tady se prezentuje nějaký obraz velmi na sílu, paní ministryně točí videa na Facebook a prostě je tady prezentována nějaká linka: my tady chceme začít stavět, vyřeší to náš superúřad. Tolik k úvodnímu slovu pana ministra. Já jsem toho názoru, že skutečně jsme měli počkat těch deset dní. Já se taktéž připojuji k přání uzdravení paní ministryně, přeji jí hodně zdraví a více demokracie.

Druhá věc. Se vši úctou k paní náměstkyni. Já jsem skoro na vážkách, jak to označit... Dobře, dekadence. Já mám ve Sněmovně asistentku, nebudu ji tady jmenovat, která vyšla z výběrového řízení, což my standardně s Piráty děláme – veřejné výběrové řízení. Moje asistentka se velmi věnuje oblastem místního rozvoje, stejně tak je mi pravou rukou v přípravě komplexního pozměňovacího návrhu k tomuto vládnímu rodeu, jak já už to nazývám, protože i prezentace i obsah se mění tak rychle, že by se jeden divil. Já jsem se chtěl zeptat, jestli by tady bylo v pořádku, kdybych tady při nějakém příštím návrhu zákona nebo nějakém svém vystoupení navrhl, že to tedy půjde představit, hájit a s poslanci diskutovat moje asistentka. Já si myslím, že ty kompetence k tomu má, těm věcem se věnuje. Myslím si, že by se Sněmovna netvářila na to, že zde za mě vystupuje moje asistentka. Stejně tak si nemyslím, že na odpovědi poslanců v takto důležité legislativě, která ovlivní celou Českou republiku, s transakčními náklady desítek miliard korun k dekompozici stávající přenesené působnosti, že toto zde má obhajovat zaměstnanec Ministerstva pro místní rozvoj. Já si myslím, že to je politická debata, kdy zde vystupují volení poslanci. Ono to není úplně zvykem, že by u ANO byli ministři, kteří prošli nějakým demokratickým procesem voleb, ale přesto jsou to pověřené osoby, které zde mají s poslanci diskutovat, a my jejich práci kontrolujeme. Práci paní náměstkyně nechť si kontroluje paní ministryně, to je asi její úkol. Myslím si, že my si zasloužíme odpovědi od osoby, která zákon předkládá a která o něm rozhoduje.

To byl můj úvod k procesu. Ani zde nebudu příliš komentovat vystoupení sněmovního zpravodaje. Já bych chtěl jenom upozornit, že je standardem v Poslanecké sněmovně a i v historické rešerši, že zákon, který se týká stavebního řízení, zpravodajuje a hlavním garantem je výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, jak ostatně v první části rozhodl i organizační výbor Sněmovny. Pak na tlak paní ministryně Dostálové organizační výbor toto rozhodnutí revokoval, přesunul ho gesčně – což je naprostý nesmysl, historicky to tak nikdy nebylo, s argumentací: ale ty liniové stavby jsme řešili taky zde – pod jiný výbor. Takže bych poprosil aspoň k nějaké účtě ke standardním procesům ve Sněmovně – neodpovídat tady poslancům: já jsem zpravodaj, já jsem zpravodaj a podobně.

To byl můj krátký úvod k tomu, co jsme tady teď asi patnáct, dvacet nebo třicet minut řešili, a teď k samotnému zákonu. Budu se snažit být výrazně kratší, než jsem byl v úvodu, ale ten pocit nespravedlnosti vyvolal jistou emoci se vyjádřit k tomu, co je nám tady předkládáno.

Deklarovaným záměrem vlády i ministerstva je zrychlit a zjednodušit stavební řízení v České republice. To zní dobře, skutečně stavební řízení v tuto chvíli lze nazvat jakýmsi byrokratickým peklem, a to jak pro stavebníky a firmy, tak třeba i pro občany, kteří se rozhodnou stavět si nějaké vlastní bydlení nebo jinou stavbu nebo provádět nějaké práce, které stavební zákon upravuje a které reguluje. A s tímhle bohulibým záměrem asi všichni v této Sněmovně, Piráti, ODS, SPD, ČSSD, ANO, budeme souhlasit. Ostatně proto jsme my skrze sněmovní iniciativu, a byli tam opět poslanci všech stran zastoupených ve Sněmovně podvýborem pro veřejnou správu, předložili a nakonec ve spolupráci s vládou prosadili zákon, který řeší digitální technické mapy, který díky tady iniciativě pana Kupky už předkládá jakési elegantní řešení pro skutečné urychlení těchto procesů, předkládá portál stavebníka, digitální spis, kde bude projektová dokumentace. Je to to řešení à la třeba Finsko nebo Dánsko, kde bude portálové řešení pro úřady, stavebníky, občany. Bude existovat jedna elektronická dokumentace, proces bude předvídatelný a přehledný. To si myslím, že je ta cesta.

Co navrhuje ministerstvo, popřípadě tedy celá vláda, nebo zde zprostředkovaně nám bylo sděleno skrze pana ministra Havlíčka? Zavádění institucionálních změn, vznik nových úřadů či zásadní redukce účasti veřejnosti, které ten návrh předkládá a s kterými počítá, je vzhledem k celému procesu stavebního řízení sporný. Ve své podstatě jde totiž proti efektu toho finského pojetí, kde my jdeme cestou digitalizace, kdy termíny hlídá automat, upozornění vám chodí datovou zprávou nebo e-mailem. To je ta cesta ty procesy dostat pod kontrolu a řešit, aby vše fungovalo v termínech, jednoduše a aby občan nebo stavebník – a škoda, že tady není zástupce Ministerstva vnitra, které do toho má hodně co mluvit, které představovalo koncept klientsky orientované státní správy, kde ten občan, ten stavebník je klientem, který přichází s tím záměrem: já chci tady v nějakém územním celku podle územního plánu tady stavět, toto je můj návrh – splňuji vše, co je potřeba, abych mohl postavit podle platného zákona tuto stavbu? A má být obsloužen. To je ta cesta, kterou se máme vydat, klientsky orientovanou státní správou, ne nabubřelou byrokratizací, vzniknutím superúřadu.

Položme si znovu tedy otázku, zda ten předkládaný návrh nového stavebního zákona ten cíl, zjednodušení, zrychlení procesu výstavby při zachování ochrany veřejných zájmů skutečně naplňuje. Je rovnou nutné říci, že v současné úpravě tyto cíle rozhodně nepřinese. To stavební zrychlení jako takové, ačkoliv zde je garantováno do roka, se ve své podstatě nezrychlí.

Otázka debyrokratizace anebo dostupnosti bydlení. Pokud máte – a já vím, že tady je mezi námi spousta lidí, kteří fungují na manažerských pozicích nebo řešili projektové řízení či architekturu, jak mají fungovat nějaké procesy ve firmě – problém, který neumíte ani popsat – a to je největší výhrada k tomu zákonu, že nemá vstupní data pro ta rozhodnutí, vyčítá to i RIA – těžko ten problém vyřešíte tak, že ho vezmete a někde ho jako ještě přesunete do nějaké vyšší úrovně, kde se navíc zcela ztrácí kontakt s tou samotnou lokalitou, třeba obce,

kde platí nějaké územní plánovací dokumenty. To si myslím, že v tuto chvíli skutečně je krok zpět.

To, že to nepřinese ten požadovaný výsledek, potvrzují odborné analýzy, ale i řada expertů. A já (je) na rozdíl od MMR, a já jsem se účastnil řady grémií, nepodezírám z nějaké tendenční argumentace. Ta kritika šla ze strany rady pro, pardon, LRV, rady vlády, či soudů. Ty dokonce navrhovanou legislativu označují za riziko z hlediska ochrany práv občanů.

Jinak to špatné zpracování zákona je vidět i na tom stylu a způsobu debat, v důvodové zprávě. Jedna argumentace předkladatelů ve veřejném prostoru. Já jsem dával příklad toho videa na Facebooku, kde paní ministryně hovoří o stavebním zákonu a svazuje to k tomu, jak bude moci super stavět dálnice, které samozřejmě nový stavební zákon jako takový neřeší, to řeší jiná legislativa, myslím, že už to tady zaznělo.

Já k tomu návrhu mám dvě skupiny výhrad. Já bych je rozdělil. Půjdu spíše po bodech. Já doufám, že i další lidé, kteří zde budou vystupovat, jak jsem i ráno zaznamenal na tiskové konferenci skupiny, která pozměňovací návrh k tomuto vládnímu připravuje, pravděpodobně se k nim tedy budou vyjadřovat i další lidé.

K procesu toho vzniku. Celý postup přípravy toho zákona byl od začátku špatný. Vláda obešla svá vlastní pravidla pro psaní zákonů, obešla zaměstnance MMR, a ty výhrady zaznívaly ve veřejném prostoru, a sepsání zákona zadala advokátní kanceláři, která mimo jiné často zastupuje developery. Já bych chtěl jenom říct, že slovo developer pro mě není sprosté slovo. Řešení života ve veřejném prostoru je vždycky kompromisní otázkou lidí, občanů, kteří v tom prostředí žijí, politiků, kteří tomu dávají nějaký rámec a nějakou vizi, a samozřejmě stavebních firem, které ty projekty v souvislosti se stavebním zákonem realizují. Nicméně není dobré, aby normu takového rozsahu připravovala externí právní kancelář, která v jiné době velmi naslouchá lobbistům, v té době v tom hrála určitou důležitou roli i Hospodářská komora, která následně, a máte tady i vyjádření Hospodářské komory, které sice jde jiným směrem, než Piráti prezentují, ale je k tomuto tisku velmi kritická, doslova dali od toho ruce pryč, protože už se na to nemohli dívat.

Stále k postupu. K materiálu, a já už jsem to zmínil, bylo uplatněno nevídaných 8 tisíc připomínek. Většina z nich byla vypořádána formálně. Ministři těch resortů od těchto ustoupili. Zůstalo několik set nevyřešených rozporů. Mě by zajímalo, jestli v těch devadesáti dnech, což jsem zaslechl jako příslib, nebo třeba delší lhůtě na výborech, jako těch několik set nevyřešených rozporů my tady jako poslanci dokážeme vyclearovat, když ministerstvo, které na to má prostředky, má na to právní aparát, se nedokáže v této debatě s těmito připomínkami vypořádat. Jinak oba dva nejvyšší soudy považují zákon za riziko pro ochranu práv lidí, což já už jsem zmínil. Legislativní rada vlády poprvé zcela ten návrh odmítla a i po přepracování měla řadu připomínek a námitek. Také zásadní informace.

Já bych se teď vrátil k tomu, co už se stalo takovým nešvarem v České republice, a můžete se podívat i na internet a zagooglit si. RIA a vládní návrhy zákonů. To procento, kdy je vypracována nebo kdy se přihlíží k závěrům komise RIA ve věci vládních návrhů zákonů, se výrazně snižuje, přitom by to mělo být mandatorní pro přípravu těchto typů zákonů. Podle vládní komise RIA, která tedy dohlíží na analytickou práci při přípravě zákona, nepředcházela samotné přípravě dostatečná analýza, a ministerstvo tak vůbec netuší, jestli zákon může vyřešit problémy, které vyřešit má. Opět, podle nezávislých expertů to na ta nejcitlivější místa nemíří zejména proto, že v přípravě zákona nebyly ty problémy ani označeny, ani jasně doloženy.

Nyní pár výhrad k samotnému obsahu zákona. Zákon odjímá stavební úřady samosprávám a ve finále přenáší tu kompetenci. Já jsem měl možnost ráno být v debatě s panem poslancem Kalousem, s kterým tedy chodím na výbor pro veřejnou správu, a on hovořil o tom, že už vládní poslanci – nebo nevím, jaká je ta platforma – připravují k tomu ministerskému návrhu další komplexní pozměňovací návrh. Já mám obavy, a podle všech

indicií tomu tak i bude, že ten komplexní pozměňovací návrh toho rozjednaného zákona se bude vracet k původní předloze, vzniku superúřadu, stěhování tisíců úředníků nejen fakticky, ale i pod služební zákon. Což by tady měl asi sedět pan premiér, ten jednou říkal, že už ani jeden úředník ne pod služební zákon, ostatně možná to byl i ten jeden moment, kdy on měl k tomu zákonu výhrady, než usoudil, že propaganda je důležitější než to, co on deklaroval, že je jeho cílem.

Oslabuje ten zákon moc zastupitelstva nad přípravou územního plánu. Oslabuje ochranu veřejných zájmů. My jsme pro částečnou integraci tam, kde to dává smysl, ale nesmí to být na úkor ztráty ochrany těch zájmů a nesmí to být integrace, kterou ministerstvo – a já použiji takové přirovnání kolegy Ferjenčíka – vytvoří jakýmsi fenetrickým způsobem, to je z francouzského la fenetre, okno, že se takhle podívá a řekne: hm, tyto dotčené orgány zintegrujeme a tyto necháme. Co se stalo fakticky v tom posledním kolečku změny, než ministerstvo předložilo tento tisk? No prostě kdo víc křičel, kdo víc bušil na dveře nebo měl nějakou větší páku, tak ten si tam tu výjimku prosadil. Já bych chtěl vidět, a viděl jsem tu tabulku a setkal jsem se s developery při stavbě v Praze 8 v Karlíně, skutečně je to enormní excel, co všechno se musí vypořádat. Ale my musíme najít, jestli to je platné, jestli v danou dobu je k tomu ta správná norma. Protože než vy něco začnete stavět, tak to potvrzení už dávno neplatí, protože ten příslušný orgán se řídí podle třeba nové evropské směrnice, nějakého standardu. Takto se musí postupovat, a kde ta procesní integrace je možná, tam ji udělat.

Co mně velmi vadí, je ten centralismus. Já jsem přesvědčen, že v době mobilních telefonů, kdy i vláda zasedá digitálně, kdy premiér má každé dvě hodiny fotku u stejného počítače – teď se bavím s tímto, teď se bavím s tímto – je princip centrálního řízení v momentě internetu distribuované sítě, kde budeme dělat úřady a stěhovat lidi, prostě krokem zpět. To je tak obrovská zase koncentrace do jednoho orgánu. Já to připodobňuji k tomu, když násilím, a není to tak dávno, byla vyrvána oblast sportu z kompetence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, vznikl superúřad, u kterého se od začátku vědělo, že to je trafika pro jednoho z předkladatelů toho zákona, a řeklo se: my tím řešíme financování a korupci ve sportu. Nám se nepodařilo prosadit jediné – a dělal to pan poslanec Lukáš Bartoň za nás – jediné digitální protikorupční opatření, aby se tam nerozšustrovaly peníze, aby to bylo pod větší kontrolou, od transparentních účtů, od registrů, do kterých se můžete dívat, od procesů zpracování jednotlivých žádostí o financování. A teď jdeme prakticky tou samou cestou.

Tohle centrální řízení, kdy má vláda ambice, a přenesená působnost to řeší, ale v centrálním úřadu prostě diktovat městům, co a jak mají dělat napřímo, kde bude nějaký vládou pověřený pravděpodobně, nebo vybraný či zvolený superředitel, to je prostě krok... Mně bylo devět let v osmdesátém devátém, ale novodobou historii vnímám jako poměrně problematickou z tohoto pohledu. A není to první krok, kdy si vláda pod sebe stahuje kompetence, které jí nepřínaleží.

Tam je celá řada zásadních problémů. Týkají se třeba plánovacích smluv, které mohou omezit práva veřejnosti při změnách územního plánu. Je tam výrazná možnost omezení odvolání u soudního přezkumu. Jsou tam kauce. Jsou tam pokuty, které velké hráče, kteří žijí v konkurenčním prostředí a vlastně si tím vyřizují byznysové věci, rozhodně neodradí, zatímco když vám před barákem najednou vyroste – a já jsem z Jablonce nad Nisou, přijďte se podívat, co nám postavili v centru Jablonce místo staré Jabloně v secesním centru za barák, a občané nemohli ani pípnout – tak to se ještě přitvrzuje.

Návrh zákona nevěnuje dostatečnou pozornost regulačním plánům. Víím, že to je obtížné v České republice, vznik dobrého regulačního plánu. Ale je to standard v Evropě. Když se podíváte na města jako Hamburk, kde dokonce město má vlastního v uvozovkách developera, investora a dokáže i v regulačních plánech skutečně pracovat s územím, dokonce ty věci vykupovat, konsolidovat a znova soutěžit. Prostě regulační plán není územní plán. Je to dokumentace, která určuje specifika toho regionu. Měly by být posíleny. I z konference

odborné, kterou jsme měli ve Sněmovně, vychází regulační plán jako vhodný nástroj. A zákon by neměl předpokládat jeho existenci, to by mohlo výrazně zdržet, či vázat na něj nějaké věci, ale minimálně inspirovat města metodologicky a dát jim tam ten výhled, podobně jako pan Kupka už do digitálních technických map dal ten portál stavebníka. To je ten první krok. Ten zákon by měl adresovat roli regulačního plánování.

A poslední. Ten zákon už samozřejmě hlavně nesplňuje to první zadání – ta kritika opět zaznívá ve veřejném prostoru – když jsme měli v ruce věcný záměr. Ten zákon už je zcela o něčem jiném. Vlivem kompromisů a ústupků tam není žádný vnitřní systém, který by měl logiku. Je to ten spletenec snahy odevzdat tady asi panu premiérovi desky, my jsme udělali stavební zákon, dát si to na billboardy. I když tedy dostupnost bydlení ten zákon fakt neřeší, i když to paní ministryně bude promovat za státní peníze v různých videích. Není to tak. Ten zákon reguluje stavební řízení a související procesy v České republice, ale nezvýší dostupnost bydlení.

Tak jsem se nějak rozpovídal. Půjdu k brzkému konci.

Podle analýzy Ministerstva vnitra, a já už jsem to zmínil – a já jsem se teď díval na web ministerstva, nevím, jestli to tam někdy bylo, ale ten papír, ta analýza se už objevila ve Sněmovně, já nechci říct, že byl skartovaný, ale myslím, že se o něm dost nemluví, a sociální demokracie skrze Ministerstvo vnitra, které je zodpovědné za státní správu, od toho jaksi dává pryč. Já doufám, že v průběhu projednávání ještě svůj postup přehodnotí. Tak Ministerstvo vnitra v analýze v první fázi hovořilo o riziku zaseknutí stavebního řízení v České republice až na dva roky, k přesunu desetitisícům úředníků v rámci řízení, a – to je podle mě další věc – transakční náklady, které půjdou k desítkám milionů, za věc, která se bude realizovat třeba v roce 2022, 2023. To už tady může být jiná vláda. Takže ambice před volbami je si připíchnout na nástěnku aspoň jeden velký zákon, který tato vláda dodá. Bude zaplacen tím, že by se v příštím roce na začátku započala transformace, kterou zdědí již teď dluhy zatížená budoucí vláda, potažmo celá Česká republika. Podle mě to je velmi nezodpovědný postup. Takové manažery bych ve své firmě fakt mít nechtěl.

Jako třešničku na dortu jenom ten závěr. Předkládajícím ministerstvem je Ministerstvo pro místní rozvoj, a agenda zákona tedy logicky patří pod výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. V nějakém veřejném prostoru jsem to nazval nehoráznou vládní tlačenkou, protože jinak si krok organizačního výboru Sněmovny, který toto odebral výboru pro veřejnou správu, aniž bych já třeba jako předseda byl informován, to jsem dostal esemeskou, už to nemáme, pane předsedo, tak si myslím, že to je zásadní zásah do fungování Sněmovny i pravidel, jakými se zde postupovalo. Myslím si, že to je tak jednou za volební období, kdy se takováhle rošáda udělá. Já jsem se jako předseda výboru ujal zpravodajování tohoto tisku, což činím vždy pečlivě a nezaujatě, což tedy v úvodním slovu pana poslance moc nevypadalo, že tak činí nezaujatě, když tady četl nějaké věty, které jsem už slyšel z úst dokonce některých lidí téměř ve stejném znění.

Ministerstvo s tím tedy nesouhlasilo, že by ten návrh mohl vůbec zpravodajovat někdo ze skupiny konstruktivních kritiků, nebo někdo, kdo se tím zabývá, na výboru, kde je skupina pro nový stavební zákon, kde se připravuje, a o tom paní ministryně ví, i ten komplexní pozměňovací návrh. Takže zcela účelově došlo k revokaci a toto nám bylo odebráno. To podle mě ilustruje, jaké jsou skutečné motivace k navrhovaným změnám, jaké síly reálně za vznikem tohoto zákona stojí.

Vzhledem k tomu, co jsem uvedl v té oblasti jak obsahové kritiky, tak procesní, tak potom v podrobném čtení budu navrhopvat vrácení, a možná to zazní od jiných, jestli se k tomu připojí, vrácení návrhu vládě zpět k dopracování. Pokud toto neprojde, budu trvat na tom, aby došlo ke změně garančního výboru zpět na výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, kam ta legislativa náleží. Bude tedy návrh toho, aby se garančním výborem stal, jak to správně má být, výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Pokud se toto nestane, budu

požadovat, aby byl přiřazen také tomuto výboru, a zároveň budu trvat na tom, a jsem rád, že to už tady zaznělo, aby v případě, že se vláda hlasy vládních a možná i tedy jiných podporujících poslanců rozhodne tento zákon dál tlačit Sněmovnou, aby bylo umožněno prodloužení delší lhůty na projednání výboru. Já budu navrhopvat 120 dní. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Pouze krátká korekce. Organizační výbor samozřejmě nemůže změnit garanční výbor. O tom budeme hlasovat. Rozhodne plénum jako suverén. Stejně tak paní asistentku, jestli chcete, aby za vás jednala, když to navrhnete podle § 52, můžeme o tom hlasovat. To byla jenom faktická poznámka po procesní stránce.

Teď tady máme faktickou poznámku – pan poslanec Kalous. Jinak rekapitulace – se stanoviskem klubu vystoupí pan poslanec Kupka, poté vystoupí se stanoviskem klubu pan poslanec Feri a pak zde máme přednostní práva, pan předseda Fiala a se stanoviskem klubu pan poslanec Výborný. Tak prosím.

Poslanec Adam Kalous: Děkuji za slovo, pane předsedo. Jenom krátce k panu předsedovi Bartošovi, protože já potom vystoupím ještě v rozpravě. Já si myslím, že Piráti přece chtějí transparentní prostředí. A návrh zákona je přece cestou k němu. A je podivné, že vy se věnujete pouze formalistickým věcem a netrápí vás ten hlavní cíl.

No a vy jste mluvil o digitalizaci. A ta digitalizace to neřeší. Jako my s tím souhlasíme samozřejmě a je to i v tom návrhu, ale ta přece neřeší spoustu věcí, neřeší legislativní ping-pong, neřeší multiplikační přezkum. Prostě vy jste řekl přesně obráceně to, co je v návrhu zákona, a to ještě velmi povrchně, pane předsedo.

A ještě mi prosím vysvětlíte –

Předseda PSP Radek Vondráček: Já bych prosil oslovovat mým prostřednictvím. Děkuji.

Poslanec Adam Kalous: Prostřednictvím pana předsedajícího, omlouvám se. A ještě mi prosím vysvětlíte, jak by plánovací smlouva mohla omezit právo veřejnosti při pořizování územního plánu. To mi prosím vysvětlíte.

A ještě jste tady mluvil o analýze RIA. A tam je přesně spočteno, že právě po integraci a zavedením apelace dojde k úspoře několik miliard ročně, protože se přestane korespondovat donekonečna mezi úřady, ale posoudí se to jen jednou a vypořádá se to jen jednou. A ta částka odpovídá někde 4 miliardám a to je přesně to, co kraje chtějí na údržbu silnic. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji i za dodržení času. A vaše vystoupení vyvolalo dvě faktické poznámky, nejprve pan předseda Bartoš, poté pan poslanec Juchelka. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Ivan Bartoš: Děkuji za slovo. Prostřednictvím pana předsedajícího odpovím panu poslanci Kalousovi. Zatímco územní plánování je proces, který se schvaluje na úrovni samospráv, který je transparentní, a následně se o něm hlasuje, pořizovací smlouvy samozřejmě nejsou pod veřejnou kontrolou a uzavírá je dané zastupitelstvo s tím investorem pro danou oblast. To je první věc.

Vůbec nechápu relevanci financování na silnice. My tady máme fond, vláda převedla právo silnic na kraje. Já dlouhodobě vystupuji proti tomu, abychom se každý rok tady hádali, kolik těch peněz tam půjde. Ty kraje mají své komunikace, je tam fond a ty peníze by měly

být poskytovány bez toho, aby si na tom tady vláda třeba hrála nějaké silové hry, zda to danému kraji přijde, nebo nepřijde.

Korespondence, o které hovoříte – ano, já si taky myslím, že bychom si v současné době neměli posílat dopisy vytištěné, doporučené, že by nemuselo vše být řešeno zprávami datovými. Ta faktická úspora je právě skrze Portál stavebníka, že v něm leží jediná dokumentace, ke které přistupují jak ti řešitelé, tak ti úředníci, tak dotčené orgány, s časovým razítkem, s elektronickým podpisem, a vyřizují to právě bez nutnosti korespondence, multiplikace a další.

A já jsem rád, že jste zmínil ty věci, které v tom zákoně podchycené jsou. I ten komplexní pozměňovací návrh využívá – a to já řeknu na rovinu, v tom zákoně jsou dobré návrhy. Princip toho zákona je špatný, vznik jednoho stavebního úřadu, odebrání kompetencí je špatné. A skutečně pokud je problém na nižší úrovni, přesunem na vyšší úroveň bez opravy procesu toho nedocílíte. A tou opravou je ta digitalizace, která byla zahájena již v digitálních technických mapách a s tímto zákonem souvisí pouze okrajově, protože tu už jsme nastartovali.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Tak pan poslanec Juchelka zrušil svoji faktickou poznámku a další nejsou. Budeme tedy pokračovat dle přihlášek. Se stanoviskem klubu přednostně vystoupí pan poslanec Kupka, připraví se pan poslanec Feri.

Poslanec Martin Kupka: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, před chvílí nás tady pan ministr vyzval, abychom odložili politiku a abychom se věnovali stavebnímu zákonu a snažili se přispět k tomu, aby Česká republika měla co nejlepší podmínky. Za mě – definice pokrytectví. Protože co udělala vedle toho vládní koalice? A to ještě zvláště definovaná teď tady nově komunisty, SPD a hnutím ANO. Co udělala? Od první chvíle válcuje zvyklosti. Místo toho, aby standardně návrh garančního výboru byl výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, což je samozřejmě příslušný přirozený gesční výbor, protože MMR odjakživa prostě příslušelo výboru pro veřejnou správu, tak protože za tím je asi nějaká politika, od které se nás pan ministr snaží odradit, tak se to přesouvá na hospodářský výbor. Nevíme proč, ale v každém případě je to první porušení standardních zvyklostí.

Další pozoruhodná věc, když voláme po tom, abychom vytvořili prostor pro paní ministryni, aby mohla obhajovat jako člověk s politickým mandátem významnou reformu stavebního zákona, tak to prý nejde a místo toho se volá po tom, aby tady konkrétní odpovědi, konkrétní věci, které jsou ale politického rázu, mohla prezentovat její náměstkyně. To přece není standardní. Pohybujeme se na politickém kolbišti a celá řada významných věcí, o kterých se budeme bavit, má samozřejmě svůj významný politický rozměr, protože prostě platí, že to, co přináší stavební zákon v té vládní úpravě, je nejvýznamnější zásah do veřejné správy za posledních více než deset let, a zasluhuje tím pádem patřičnou debatu.

Další – válcování demokratických zvyklostí, projev zpravodaje. Zpravodaj, přece víme, co má jako klíčový úkol: představit zákon, upozornit na jednotlivé body. Místo toho aktivistický boj za největší dobro na světě v podobě nového stavebního zákona bez kritického pohledu a nadhledu nad tou reformou. To přece také není standardní. My voláme po tom, aby nad touhle klíčovou zákonnou podobou se tu opravdu vedla věcná diskuse.

Vyčítat nám, že bychom nebyli ochotni přispět k tomu klíčovému, to je opravdu ke zrychlení stavebního řízení, no to jste úplně mimo. Vždyť my přece jsme už za poslední dobu připravili několik zcela konkrétních návrhů, jak zjednodušit a zlepšit stavební řízení, ať už jde o digitalizaci, nebo jde např. i o konkrétní návrhy v zákoně o urychlení liniových staveb. Koneckonců fikce souhlasného stanoviska jako jedna ze stěžejních věcí a bodů k tomu,

abychom urychlili procesy v České republice, vzešla od nás a plně jsme ji podpořili a podpoříme samozřejmě dále.

Vůbec nezpochybňujeme, že je tam řada konkrétních pozitivních věcí, a za nimi budeme stát. Ale odmítáme kroky, které ve skutečnosti budou ohrožovat průběh stavební činnosti v České republice. A to není prosím jenom názor opozice, to není jenom politika. To je konkrétní připomínka celé řady odborných organizací, je to také zásadní připomínka vašeho vlastního resortu vládního – Ministerstva vnitra. Tu analýzu, kterou vytvořilo, nejde skartovat, nejde utajit před veřejností. A co říkala? Říkala, že pokud by měla projít tato reforma, může to znamenat na dva roky vážné ohrožení stavební činnosti nebo zastavení stavební činnosti v České republice. Tak to je přece vážná poznámka. Pokud voláme všichni po tom, že se z krize musíme proinvestovat, tak za těchto okolností jít do rizika, že ohrozíte průběh stavební činnosti v České republice, je přece krok přesně opačným směrem, než po jakém voláte.

Jaké jsou příčiny toho, že se ocitáme v té současné složité situaci? No pojďme se podívat na konkrétní data. Rok 2015 – průměrná délka stavebního řízení 143 dnů. Rok 2019 – poslouchejte dobře – 246 dnů! Tady je přece namístě se ptát, pokud tady nastává tak obrovský posun o více než 100 dnů délky průměrného stavebního řízení, kde je příčina. Co se v tom období tak zásadního stalo, že se v České republice významně prodloužilo stavebního řízení? Co to asi bylo? No odpověď je jednoduchá. Tehdy Česká republika zaznamenala jednu novelu stavebního zákona, já si na ni dobře pamatuji. Slyšeli jsme kouzelné řeči o tom, jak se musí všechno zjednodušit, zkrátit, jak se musí všechno posunout dopředu, jak na tom máme všichni zájem. Také jsme tehdy připomínkovali zásadní problémy, které to přinese. Nikdo tady z vládní koalice na ty věcné argumenty neslyšel. A výsledek? No výsledek čteme v těch číslech. Ta novela začala platit 1. ledna 2018, přinesla nová razítka, např. závazné stanovisko orgánu územního plánování. To je jedna z příčin, proč dneska vykazuje Česká republika 246 dnů průměrné délky stavebního řízení. To je ta odpověď. A nemůžete to popřít, protože data v tomto směru hovoří zcela jednoznačně. Anebo předložte jiný důvod, co se v době, kdy hnutí ANO mělo jako resort Ministerstvo pro místní rozvoj, jiného stalo, že se prodloužila průměrná doba o více než 100 dnů. Co to bylo? A pak bych očekával, že přijdete a řeknete: identifikovali jsme ten problém, je to za a), za b), za c) a tady vám předkládáme návrh, jak tyhle konkrétní věci vyřešit a jak to udělat, abychom tuhle chybu, kterou jsme přinesli v roce 2018, odstranili.

Zaznělo tady, že se potřebujeme posunout do 21. století. Ano, klíčový posun v tom, jak vykonávat v České republice správu v oblasti stavebního zákona, je digitalizace. Na tom se shodujeme a já vítám, že stavební zákon přenáší do své podoby už vlastně ukotvený průběh, na kterém se podíleli poslanci napříč Poslaneckou sněmovnou, ale který už je platný. Už teď víme, že v ČR dojde k digitalizaci stavebního řízení. To není novinka, kterou by přinášela ta vládní podoba stavebního zákona.

A pojďme si říct podrobně, co ona digitalizace znamená, abychom to i pro běžného stavebníka dokázali popsat a přesně představit. Znamená to – a tady dělám, pevně doufám, i dobrou službu těm, kteří budou popisovat funkci té úpravy, protože o tohle opravdu běží. Jde o to, abychom tak jako v jiných státech měli nástroj, který reálně zjednoduší a zrychlí proces pořizování stavebních povolení. V okamžiku, kdy vstoupí v účinnost celý ten balík digitalizačních změn, které Sněmovnou už prošly, znamená to, že stavebníkům bude sloužit portál stavebníka jako komunikační platforma, jako způsob, nejen jak žádat o stavební povolení, ale jak také sledovat ten průběh.

Tedy stavebník přichází k počítači a žádá o stavební povolení. Má v tu chvíli k dispozici napříč celou republikou jeden systém, to znamená jednoznačnou, stejně danou žádost se stejnými kolonkami, které navíc se budou vyplňovat samy, protože v té době už bude dávno platný a účinný zákon o právu občana na digitální službu, to znamená, že známé údaje už nebude znovu muset vyplňovat, bude to tím pádem ještě významně rychlejší. A zároveň bude moci buď projektant, nebo přímo on vložit v digitální podobě dokumentaci toho projektu do

systemu. Zároveň v ten okamžik odejde informace všem dotčeným orgánům i příslušnému stavebnímu úřadu o tom, že je tu k projednání konkrétní záměr. A tomu stavebníkovi je od té chvíle dostupné, jak dlouho probíhá jednání, jak dlouho probíhá připomínkování jeho záměru. Může se seznámit s tím, i jaké případné průběžné připomínky mohou úřady mít, a může sledovat i to, jak postupuje celá stavba v tom přípravném procesu jednotlivými fázemi, jednotlivými kroky, a může na ně reagovat. To je klíčový posun v tom, jak bude v ČR probíhat stavební řízení. A oporu pro ta tvrzení máme v případě celé řadě zemí, kde něco takového funguje.

A co je důležité, zároveň spolu s digitalizací kromě datového úložiště právě zmíněné projektové dokumentace bude možné dohledat i historicky, zpětně, všechny další kroky, všechny další připomínky, všechny další dokumenty, které ta stavba a ten záměr stavebníka dostane. A zároveň bude možné sledovat digitální technickou mapu s nejrůznějšími vrstvami, včetně územních plánů, včetně technických sítí apod. A je na nás, abychom dokázali postupně zpřesňovat podklady tak, aby sloužily i jako závazný podklad pro jednotlivá rozhodnutí v budoucnu.

To je ten krok do 21. století, o kterém mluvíte. Ale to, co přináší bohužel naopak ta vládní podoba, je návrat někam do devatenáctého v podobě centrálního mega stavebního úřadu. To přece nemůžete myslet vážně, že krok do 21. století znamená, že tu vybudujeme novou byrokratickou strukturu. Stalo se někdy někde na světě, že by vážný problém vyřešil vznik nového úřadu? To si rozhodně nevybavuji a nic takového se nestalo, protože vznik nového úřadu problémy opravdu, fakticky neřeší, ale generuje nové. Když hovoří ta ministerská analýza, tedy mám na mysli analýzu Ministerstva vnitra, o tom, že ten zákon může přinést ohrožení procesů ve stavební činnosti, tak to také znamená, že ten nový úřad, který bude vznikat, bude potřebovat nové směrnice, nové organizační řády, zajistit samotné úředníky a celou řadu dalších věcí.

Proč se tenhle krok jeví nám jako zásadní problém z hlediska dalšího postupu? Mimo jiné proto, že v podobě covidové krize přinese další dramatické nároky i na státní rozpočet. Nejenom ty pořizovací, které budou v řádu několika miliard korun, ale bude to znamenat samozřejmě i zvýšení nákladů do budoucna, nepopíratelně.

Pak slyšíme argumenty, že takový krok přinese větší možnost zastupitelnosti, že přinese také řešení systémové podjatosti. Odpovědi jsou ale neuspokojivé – prostě nemusí. Tohle se nemusí stát, resp. mohou vzniknout naopak jiné problémy. A to, co slyšíme z měst a obcí, kde obecně je nedostatek, nedostatek kvalitních lidí na stavebních úřadech, že ti, kteří tam jsou a kteří jsou kvalitní, tak tam zůstanou, protože proč by šli do režimu zákona o státní službě? Co by je k tomu táhlo, když všichni víme, že zákon o státní službě se tak nějak nepovedl, a slyšíme to i z úst pana premiéra? A také jsme slyšeli, že on nedopustí, aby v ČR přibyl jeden jediný další úředník do režimu zákona o státní službě. A ejhle, najednou jich tady do režimu zákona o státní službě přidáváme ne deset, ne dvacet, ne sto, ale řádově tisíce. Protože co ten vládní návrh v té hybridní podobě, která je na stole, vlastně dělá? Pojďme si to ukázat na konkrétních případech.

V tom novém režimu budete například stavebník, který chce postavit rodinný dům, a přijдете na obecní stavební úřad například v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi. Podáte tam návrh, ale zjistíte, že vlastně všechna ta další stanoviska bude vydávat už ne ten jeden konkrétní úřad v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, ale všechna ostatní bude vydávat krajský stavební úřad. Tam se budete ptát, jestli ten záměr je v souladu například se zájmy ochrany přírody a krajiny, jestli je v souladu s odpadovým hospodářstvím, s odpadovými zákony, jestli při napojení na komunikace splňuje všechny podmínky dle zákona o provozu na pozemních komunikacích a zákona o pozemních komunikacích. Tam se budete ptát na celou řadu dalších věcí. Takže představa, že se tomuhle stavebníkovi tímhle krokem něco zásadně zlepší, je prostě mylná.

Naopak to, co opravdu může přinést posun, je ona zmíněná digitalizace, která tohle bude schopna mnohem lépe řešit, srozumitelně a v podobě, na kterou česká veřejnost, tak jak je v dnešní době už zvyklá postupovat, na koho se obracet tak, aby byl pokud možno co nejbližší jeho místu, tak to je jedna z důležitých věcí, na které chceme stavět. A co je důležité – změnit fungování na těch samotných úřadech. Přirozeným pravidlem je, že když něco funguje, tak bychom se měli snažit to rozšiřovat a převádět dál. Máme případy celé řady městských úřadů, které dokázaly tu integraci, o kterou má smysl usilovat, dokázaly při současném platném stavebním zákoně. Jak to udělali? Prostě se uvnitř těch úřadů domluvili, že v okamžiku, kdy stavebník přichází se svou žádostí, tak jsou schopni velmi rychle sami, ne že on bude něco obíhat, ale sami zajistit vyjádření právě k souladu se zákony v oblasti odpadového hospodářství, s ochranou přírody a krajiny, se zemědělským půdním fondem a sami to skloubí v rámci své vlastní činnosti. Co brání tomu, abychom tohle jako princip určili pro všechny úřady? Nebrání tomu vůbec nic, jenom vůle. A místo toho je tu návrh na mega nový stavební úřad, který bude mít všechno, co každý byrokratický aparát má, bude se zapouzdřovat, tak jako to každý úřad přirozeně dělá, protože je mu to vlastní, a to říkám při dobré vůli a při respektu ke kvalitním úředníkům, ale je to prostě přirozený proces, který opakovaně popisovali vědci a teoretici, například Ludwig von Mises se tomu věnuje podrobně ve svých úvahách. A tohle prostě bohužel přináší ten nový stavební zákon.

O jakých počtech se bavíme? Když se podíváme do té analýzy Ministerstva vnitra, tak tam celá řada čísel je. Ten negativní dopad na ekonomiku je tam vyjádřen částkou 204 miliard korun minus. Je tam znaménko minus. To je přece vážný signál pro to, abychom vedli věcnou debatu a snažili se zabránit možným negativním dopadům a rizikům. O to spíš, že prostě půjde o normu, která nemá platit jeden rok. To je norma, která by tady měla být s Českou republikou a s občany mnohem déle. Proto volám po tom, aby vládní koalice neválcovala věcné připomínky a chovala se nejen standardně, ale chovala se prostě rozumně, s nadhledem vůči normě, která tady s námi opravdu má být více let. Tím, že spustíte celý proces nestandardním způsobem, že ho spustíte, tak jak to začalo, věci opravdu nepřidá.

A náš zájem je, a to tady slyšíte od všech, přispět k tomu, aby se v České republice stavební řízení urychlilo a zjednodušilo. A co je k tomu nezbytně nutné? Přesně analyzovat příčiny těch současných 246 dnů. Říct, co vedlo k tomu, že to u nás trvá tak dlouho, a odstraňovat to krok za krokem. A samozřejmě tady se přidáváme ke konkrétním principům, za které také chceme bojovat a které bude obsahovat i ta naše komplexní úprava, ten komplexní návrh, na kterém pracujeme. Vyhneme se tomu dramatickému mega stavebnímu úřadu, který představuje riziko, ale posílíme a podpoříme kroky, které jsou rozumné. To, o čem byla řeč, že nebude fungovat známý ping-pong. Že když se odvoláte, tak druhoinstanční orgán napíše několikastránkový závěr, kde to končí tím, že vrací věc zpět k projednání v první instanci. Tohle je jeden z problémů, který má Česká republika. A tady je namístě říci ne, rozhodne v tu chvíli druhoinstanční orgán, s tím souhlasíme a tohle se do stavebního zákona určitě dostat má. Stejně tak jsou fikce souhlasu a vyjádření. Aby se to nepletlo, nesouhlasíme s fikcí stavebního povolení. Na to prostor podle mého přesvědčení není. Vydat stavební povolení na principu fikce zakládá významná rizika. Ale v rámci pořizování jednotlivých vyjádření, tam, kde nezareagují včas úřady, to namístě je.

Pokud chceme po občanech, aby splňovali přesně všechny zákonné lhůty, tak to tak má činit i stát. A má k tomu mít příslušné nástroje, a v tomto směru budeme určitě podporovat fikci souhlasu či souhlasných vyjádření i ve vztahu například k vlastníkům sítí. To jsou principy, které zastáváme a za kterými stojíme. Co bude důležité z hlediska i dalšího například soudního přezkumu, a s tím se také ztotožňujeme, aby nebylo možné uplatňovat připomínku, která nezazněla v tom předchozím projednávání a vzniká třeba nově. To jsou konkrétní důležité principy, které by se v tom zákoně objevit určitě měly.

Co pokládáme za důležité i z hlediska územního plánování, aby opravdu měly obce možnost co největších nástrojů a možností, jak pořizovat územní plány. Bojujeme za to, aby

se v České republice nejen stavělo rychle, ale aby se také stavělo dobře. Důležitá podmínka k tomu je, aby co nejvíc obcí a měst mělo kvalitní územní plány. Já jsem tady zmiňoval ten příklad nového § 96b, tedy závazného stanoviska orgánu územního plánování. Co to způsobilo? Zaměstnali jsme odborné pracovníky na úřadech obcí s rozšířenou působností vydáváním často vágních stanovisek typu nebude-li pršet, nezmokneme. A zabrali jsme jejich čas. Čas kvalifikovaných lidí, kteří se mohli věnovat a měli věnovat pořizování územních plánů. A to je škoda, protože to by byla cesta, jak zkvalitnit proces stavění v České republice.

Voláme po tom, aby v tomto směru měly obce co největší škálu možností. Aby dál mohly pořizovat územní plány prostřednictvím kvalifikovaných osob nebo tzv. létajících pořizovatelů. Budeme samozřejmě bojovat za to, aby co nejlépe fungovaly úřady, které to dnes mají na starosti při výkonu státní správy. Ale budeme také plédovat za to, aby pokud budou mít samy kvalifikované pracovníky, tak aby mohly pořizovat územní plány i touto cestou. A pokládáme za důležité, aby se podařilo v tomto ohledu vyvážit veřejné zájmy a také zájmy měst, obcí a krajů.

Vrátím se ještě jednou k tomu, co přináší ten nový stavební zákon z vládních lavic, nebo z vládní dílny. Přináší – a to myslím velmi vážně – zásadní zásah do současné podoby krajských úřadů. Já už jsem se o tom trochu zmiňoval. Říkáme, že chceme větší zastupitelnost, ale dneska třeba na krajích ty odborné úseky fungují právě tak, že jsou tam v jedné kanceláři lidé, kteří se věnují třeba ochraně životního prostředí, ochraně přírody a krajiny nejen z pohledu stavebních záměrů, ale i z jiných dalších agend, které mají na starosti. A tam jsou vzájemně zastupitelní v době nemoci, v době prázdnin apod. V okamžiku, kdy vyvedete ty, kteří se budou pak vyjadřovat čistě ke stavebním záměrům, do toho nového mega stavebního úřadu, tak tam jich možná bude víc, pokud budou ochotni přejít, ale budou zase chybět na těch samotných krajských úřadech. A podobný problém nastane ve městech, resp. v obcích s rozšířenou působností. Generujeme tím další problémy, o kterých jenom nevíme, jak nastanou.

A to, co zaznívalo opakovaně. Celá řada těch lidí má přece, většina těch lidí má přece svoji vlastní vůli a budou zvažovat, jestli odejdou z režimu zákona o úřednících samosprávných územních celků, ze svého prostředí, ve kterém se samozřejmě odborně vzdělávají, ve kterém fungují, aby přešli někam, kde to dobře neznají. To pokládám za významné riziko. A když říkáme, že zájem je společný, prosím, dokažte to také tím, že budete naslouchat konkrétním věcným připomínkám a budete odpovídat na to, co se vám předkládá jako nejenom naznačení, ale popsání vážných rizik toho vládního návrhu.

Já jsem samozřejmě nemohl věnovat tolik času konkrétním odrazkám. Věřím, že na to ještě bude prostor. Že bude prostor i na to, abyste třeba přehodnotili ten plán jít cestou garančního výboru nestandardně v podobě hospodářského výboru. Že dáte prostor tomu, aby se stavební zákon, protože se jedná o klíčovou reformu výkonu úřední činnosti v České republice, projednával garančně ve výboru pro veřejnou správu. Že také dáte prostor tomu, aby se vyjednával a projednával ve výboru ústavně-právním. To jsou všechno kroky, které mají přispět k tomu, aby s jistým nadhledem měla ta norma šanci projít Poslaneckou sněmovnou a byla ve výsledku lepší, než je ten v současnosti předkládaný dokument. To je společný záměr. Ten zákon tu má být opravdu delší čas.

A já pevně doufám, že pokud ty argumenty, které jsem tady věcně předložil, aspoň trochu posloucháte, že odstoupíte od té pokrytecké výzvy "nedělejte tady politiku", ale řeknete "pojd'me reálně přispět k tomu, že ten zákon bude mít hlavu a patu, nebude obsahovat nesmyslná rizika a přispěje k tomu, že to pro stavebníky v České republice bude opravdu jednodušší a snazší".

Děkuji moc za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: To byl pan poslanec Kupka se stanoviskem klubu ODS. Nyní se stanoviskem klubu TOP 09 vystoupí pan poslanec Dominik Feri. Připraví se pan předseda klubu SPD Radim Fiala. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Dominik Feri: Pane místopředsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, nejprve k tomu, co se tady událo. Poslanecká sněmovna je politické kolbiště. Každý z nás tady má nějakou politickou odpovědnost. Je jedno, jestli sedíte vpředu jako předseda poslaneckého klubu prostřednictvím pana předsedajícího, nebo jestli sedíte vzadu a vystupuje jednou nebo dvakrát do roka. Máte každý politickou odpovědnost, zodpovídáte se voličům ve svém volebním kraji.

Není podle mého soudu možné a dobré zvat na politické kolbiště někoho, kdo tu zastupuje absentujícího ministra a tu politickou odpovědnost nemá. Já si mohu o vládě za ty tři roky, co jsem v Poslanecké sněmovně, myslet leccos. Že je nekompetentní, že ignoruje opozici. Ale teď mě to nutí si myslet, že je i zbabělá. Že sem povolá paní náměstkyni, za kterou se bude schovávat jako za máminu sukni. Je to směšné a není to správné.

Přítomnost v tomto sále je pečlivě upravena zákonem. Tak například může tu být ze zákona ex lege přítomen veřejný ochránce práv a bude mu uděleno slovo kdykoli. Může tu být přítomen i prezident republiky. A ty velmi specifické případy, kdy tu musí být přítomen někdo mimo náš kruh, jako např. když projednáváme zprávu o inflaci a je tu přítomen guvernér České národní banky, tak o tom hlasujeme. Skutečně ve vsí účtě k paní náměstkyni, která mě ani neposlouchá, budeme hlasovat o tom, aby tady byl náměstek? Skutečně? Pokládáte to za rozumné? Mějte tu odvahu a počkejte, než tu bude přítomna paní ministryně. Ten zákon vám trvalo připravit tři roky, nevypověděli jste zhora nic, ale budeme tu teď mít náměstkyni, úřednici, úřednici na politickém kolbišti bez politické odpovědnosti.

Paní náměstkyně, komu se odpovídáte? Komu zodpovídáte? Nikomu. Prostě každý má jinou úlohu. My jsme politici. Vy nejste v politické funkci. To na úvod.

Já tu nebudu opakovat to, co jsme slyšeli již mnohokrát, například zprávu Světové banky Doing Business, jak si vedeme zle, a vyjmenovávat nějaké exotické země. To, v jakém jsme stavu a jak nedůstojně si vedeme ve statistikách povolovacích procesů, to všichni víme. Mnozí z vás, když jste třeba již starší a stavěli jste, byli jste stavebníky, tak jste se s tím sami potkali. Ale zkusím ve třech krátkých okruzích zmínit to, jaký by po našem soudu měl nový stavební zákon být.

Tak v prvé řadě by měl vycházet z nějaké konsenzuální, rozumné a systémové přípravy. A to je něco, co byste mohli namítat, dobře, říkal jsem, že jsem politik, tak přece hovoříš politicky. Ale i zástupci jiné složky státní moci, moci soudní, se k tomu vyjádřili velmi nevybíravě. Budu tu citovat z připomínek Nejvyššího správního soudu, které zaštiťuje pan předseda Nejvyššího správního soudu doktor Mazanec, z 23. prosince 2019.

Již ve vztahu k věcnému záměru nyní předkládaného návrhu nového stavebního zákona jsme konstatovali problematičnost způsobu jeho přípravy. Ministerstvo pro místní rozvoj tak opět jako svůj vlastní návrh předkládá návrh zpracovaný jednou ze zájmových skupin v oblasti stavebního práva. Co hůře, předkladatel zjevně neprovedl kritickou analýzu návrhu ani nezajistil možnost oponentury ze strany dalších dotčených skupin či jejich zástupců. Formalizované meziresortní připomínkové řízení nemůže již s ohledem na okruh zodpovědných institucí a výrazné časové omezení tento deficit nahradit, a představuje tak jen zbytečnou administrativní zátěž připomínkových míst.

Pan ministr ve své úvodní řeči – a mohu si ho vážit za jeho pracovitost, ale zkrátka není tady paní ministryně pro místní rozvoj, a přeji jí brzké uzdravení, počkalo by to, tato schůze – vyjmenovával takový seznam, výčet toho, s kým vším se to projednalo. Jenže projednání neznamená, že ty lidi naženete do jedné jednačky, necháte je mluvit, a pak řeknete hotovo, tak

jsme si vás vyslechli a pokračujeme dál. To není vypořádávání věcí, to není hledání nějakého konsenzu, to není důstojná příprava rekonstrukce stavebního práva. Takže sice může pan ministr to tady opakovat, můžeme to opakovat stále, může to být váš refrén, že jste to se všemi projednali, ale vy jste je jenom nechali mluvit a drželi jste si ruce u uší. To je jeden okruh.

Další okruh se týká toho, že jestli máme skutečně zreformovat stavební právo, tak nemůžeme problém, který se vytváří na jednom úseku toho procesu, přesunout do úseku jiného. A když budu mluvit konkrétně, máme-li tu nějaký problém na úseku územního řízení, není možné ten problém přesunout do územního plánování. To je druhá dílčí věc.

A třetí, ten nejširší okruh se týká kompromisu a dosahování kompromisu a hledání konsenzu. Protože stavební řízení je z hlediska zastoupených partikulárních zájmů v okruhu správních řízení řízení nejširší a nejkompexnější. Střetávají se různé veřejné zájmy, soukromé zájmy a je nutno je vyrovnávat a hledat nějakou jejich homeostázu. Když to vyrovnání není provedeno v rámci legislativy, když už přijímáme, nebo je předložen návrh zákona, kde ty zájmy nejsou vyrovnány, tak tím spíš budou ty zájmy nevyrovnány v rámci individuálních řízení, v rámci realizace a příprav a povolování jednotlivých stavebních záměrů.

Zaděláváte si na velký problém. Řeknu proč. Když tu schválíme tento zákon, tak na podzim příštího roku nás čekají volby. Schválíme zákon, u kterého neexistuje širší shoda a který schvaluje Poslanecká sněmovna, jejíž mandát pomalu končí. Co se stane, tak bude, že v rámci legiskvakance dojde k dalším změnám. A ty změny, ke kterým bude další Poslanecká sněmovna a další vláda nucena z důvodu, že tato vláda nebyla schopna ty připomínky vypořádat a prostě je odložila ad acta, tak to přinese další nejistotu stavebníkům a všem dalším účastníkům toho řízení a všem dalším hráčům a stakeholderům v tom procesu.

To znamená, naše politické stanovisko je, když vláda tak dlouho otálela, když zavírala oči před těmi připomínkami, tak aby to bylo dopracováno. Aby se ten zbylý čas do podzimu příštího roku využil k cizelování tohoto návrhu a byl sem předložen návrh, který nebude outsourcovaný, kde bude mít ruce na volant Ministerstvo pro místní rozvoj a vláda a nenechá si to všechno udělat někým jiným, aniž by měla jasnou kontrolu nad procesem a nad výsledkem toho procesu. To je za nás zcela klíčové.

Ten konsenzus a kompromis mezi vyrovnáváním jednotlivým zájmům tak musí být i mezi samosprávou a státní správou. Návrh, jak je tady předložen, je faktickým popřením hlavy sedmé Ústavy a Ústavou garantovaného práva na samosprávu. A hovořil jsem o tom, že nás čeká nejistota. Když ten zákon bude takto schválen, protože v legiskvakanci se budou muset přijmout nějaké změny, a možná dokonce udělat i návrat zpátky, tak ten další důsledek bude i to, že nás bezesporu, když se schválí tento návrh, a nás všechny, protože to půjde za námi všemi, i za těmi, kteří s tím nesouhlasí, kteří ten návrh považují za nevyvážený, tak budou návrhy na zrušení toho zákona přirozeně od různých navrhovatelů, budou také návrhy na zrušení podzákoných právních předpisů bezesporu, a v důsledku toho mohou být i ústavní stížnosti, což je málo využívaná věc, ale zákon o Ústavním soudu hovoří zkrátka jasně: místní samospráva má možnost podat ústavní stížnost k Ústavnímu soudu. A to vytváří další nejistotu, a je zcela zjevné, že se to stane.

To nerespektování samosprávy je zjevné i například z neodolatelné ambice Ministerstva pro místní rozvoj popřít individualitu každého jednotlivého města, hovořím tu konkrétně o stavebních předpisech. V Praze jsou pražské stavební předpisy, vznikly, byl to zajímavý příběh, a vznikl dokument, který, myslím si, může, u kterého si můžeme říct, že to je dokument dobrý, uspokojivý, anebo aspoň reformovatelný k podobě, kterou každý pokládá za dobrou a za vlastní. Ale řekneme-li tu ne, chceme jeden dokument pro všechna města, tak jak tu sedíme, tak v každém tom městě se odehrával v minulosti jiný příběh. Každé město vznikalo jinak. V každém městě jsou jiné tradice. V každém městě je jiný duch toho místa. Někde je prostě zvykem, že jsou ty ulice široké, někde jsou zase předzahrádky. Někde byl

stavební vývoj rychlý, dramatický. Prostě každé to místo má jiného ducha. A to nedokáže postihnout mysl ministerského úředníka. O tom vědí nejlíp všechno lidé v tom místě. Ti zastupitelé. Neoklešťujme samosprávy, neoklešťujme zastupitelstva obcí. To je to nejhorší, co se může stát. A jestli tu vláda plánuje jít na válečnou stezku a bojovat se samosprávami, tak budíž. Je to rozhodnutí hloupé a tu bitvu vláda nevyhraje.

Závěrem si dovolím představit soubor několika podmíněných návrhů a poprosím, aby ho pan předsedající zaznamenal a v závěru o něm pak bylo hlasováno.

Ten první návrh je ještě v obecné rozpravě po vystoupení všech přihlášených do rozpravy přerušit projednávání tohoto bodu do přítomnosti paní ministryně Dostálové, tak aby byl dán prostor pro zodpovězení všech dotazů a prezentování politického stanoviska odpovědného gesčního resortu.

Pokud toto nebude prohlasováno, tak vrátit tento návrh vládě k dopracování.

Pokud tento návrh neprojde, tak určit jako garanční výbor Poslanecké sněmovny výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Pakliže k tomuto nedojde, tak určit tento výbor jako výbor další, v němž se bude projednávat. Dále, prodloužit lhůtu na 120 dnů, a pokud to neprojde, tak na 100, pokud ani to ne, na 90 a na 80 případně. A dále přikázat tento návrh s ohledem, a pak to načtu i do dalšího návrhu – oba tyto tisky i ústavně-právnímu výboru.

Nemůžeme se tvářit, že všechno si odehrají kolegové v hospodářském výboru a případně i v tom výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. My se na to v ústavně-právním výboru musíme podívat z jiného pohledu, z pohledu, řekněme, administrativistického víc, z pohledu správního řádu a návaznosti na další právní předpisy. Že na to není od vlády myšleno, mě nepřekvapuje, ale chceme, aby to bylo v ústavně-právním výboru projednáno.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji, pane poslanče. Ještě chvíličku posečkejte. Ptám se, jestli vaše přihláška v řádné rozpravě... protože jste mluvil za klub, tak to rušíte? A pokud jste se obrátil na mě, abych si to poznamenal, já jsem si to poznamenal pro naše řídící, ale jinak je to samozřejmě věcí zpravodaje, který to musí sledovat, vaše jednotlivé návrhy, protože v prvním čtení se podrobná rozprava nevede a v rozpravě už jste návrhy řekl. Já jsem si je poznamenal.

Nyní s přednostním právem Radim Fiala, předseda poslaneckého klubu SPD. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Radim Fiala: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji, abych i já za SPD řekl, co nás vede k tomu, že SPD tento zákon chce projednat, že máme zájem na tom, aby se projednal co nejdříve. Když myslím co nejdříve, tak mám na mysli do voleb samozřejmě. Je to soubor věcí, kdy samozřejmě mě jako předsedu hospodářského výboru navštěvují různé skupiny lidí, kteří se samozřejmě podílejí na stavebním prostředí v České republice. Jsou to například projektanti, kteří říkají, že jestliže stavební řízení trvá 10 let, tak to, co naprojektují, tak už de facto ani nejde pomaličku udělat a možná překračuje některé normy, protože za 10 let se legislativní podmínky šilným způsobem mění, velmi rychle se mění, a oni už potom v tom stavebním řízení vlastně nemají žádnou možnost do toho vstoupit a něco změnit, jinak to stavební řízení by muselo začít znovu a ten schvalovací proces by musel začít znovu.

My jsme v SPD – a za SPD vystoupí ještě pan kolega Pavel Jelínek, který byl členem té komise, která připravovala znění toho stavebního zákona, takže co se týče detailu provedení toho stavebního zákona, tak vystoupí ještě za nás Pavel Jelínek, který samozřejmě také má

nějaké kritické pozměňovací návrhy, nebo kritiku k tomuto zákonu. Chce ji vypořádat ve druhém čtení.

Ale já si myslím, že tato diskuse je v prvním čtení naprosto správná. V prvním čtení přece jde o to, jestli ten zákon chceme projednávat, nebo nechceme. A pokud se Sněmovna rozhodne, že chceme, tak ho přikážeme prostě nějakému výboru. Jsem přesvědčen o tom, že z těch důvodů, které jsem řekl, by ta Sněmovna, a my jsme se shodli na poslaneckém klubu SPD, že by Sněmovna tento zákon projednat měla, protože ceny bytů neúprosně rostou, a rostou proto, že poptávka je tak obrovská, že daleko, daleko převyšuje nabídku. I kdyby se stavělo o pět tisíc bytů ročně v Praze víc, než se staví, tak by se poptávka dohnala někdy za 20, 25 let.

My když jsme s Pavlem Jelínkem seděli s ministryní Klárou Dostálovou, tak jsme se dívali na ty statistiky, jak si vede Česká republika, a shodli jsme se, že naším heslem musí být heslo Bangladéš. Bangladéš je totiž země, která ve stavebním řízení je rychlejší a je o jedno místo před Českou republikou. Jinak samozřejmě atakujeme takové země, jako je Nigérie a Kongo. Jsem přesvědčen, že prostě něco musíme udělat. Něco musíme udělat. A mrzí mě, že určitá část politického spektra ty zákony měnit nechce. Je potřeba, aby si to lidé zapamatovali, že je měnit nechtějí. Skutečnost je taková, že nechtějí, aby se schválily do voleb, aby se s tím něco dělalo.

Dovolte, abych řekl pár slov ještě jako předseda hospodářského výboru. Víte, my jsme na hospodářském výboru za dohody celého politického spektra v podstatě napsali a protáhli Sněmovnou s Martinem Kolovratníkem zákon č. 416 o liniových stavbách. Je to úžasné zrychlení budování silnic, dálnic, vysokorychlostních tratí a podobně. A je úplně nepředstavitelné, že to prostě žádné ministerstvo před námi a žádní úředníci nebyli schopni napsat a udělat. Že to museli psát politici, kteří prostě k tomu nemají ani podklady, kteří k tomu mají jenom informace.

Je možné, že je to stejný případ se stavebním zákonem. A já jsem rád, že k tomu Ministerstvo pro místní rozvoj našlo odvalu, že něco chce změnit. A já za sebe a za SPD říkám, že to chceme taky změnit. Není možné, aby – a teď to budu brát s těmi liniovými stavbami dohromady – není možné, aby Poláci stavěli dálnice neuvěřitelnou rychlostí, a my jsme se nebyli schopni dostat ani 50 km k hranicím. Stejně je to přece s Rakouskem, kde z Vídně do Mikulova už vede dávno dálnice, ale z Brna do Mikulova ne. A začali jsme všichni stejně. A z Brna do Mikulova se ani nekoplo. Víím, že je to zdánlivě jiná novela, že je to zdánlivě jiný problém, ale principiálně to spolu naprosto souvisí.

Takže z toho důvodu za SPD říkám, že my chceme zkrátit stavební lhůty, stavební řízení, že je to pro všechny dobré, že to sníží ceny bytů po celé republice do budoucna. A pokud se nám to nepovede, tak prostě mladí lidé na ty byty nebudou mít peníze. Nebudou mít peníze. A je to jediná možnost, jak to udělat. Takže jestli tato vláda na to najde odvalu, tak pokud ty názory a návrhy, které se) tady předloží ve druhém čtení včetně našeho hnutí, budou relevantní, legitimní, budou zkracovat stavební řízení, sníží poptávku tím, že se bude více stavět a rychleji stavět, tak hnutí SPD to podpoří.

Chci ještě říct jako předseda hospodářského výboru, že za mnou samozřejmě ti lidé chodili, jak už jsem mluvil o těch architekttech, kteří třeba po 10 letech už nemůžou zasáhnout do toho řízení a vědí, že to, co namalovali před 10 lety, už by mohlo být dávno někde jinde, tak můžu říct, že pokud chcete schválit nebo pokud chcete projednávat stavební zákon v hospodářském výboru, tak já za sebe říkám, že jsem pro, budu hlasovat pro. Myslím, že do hospodářského výboru patří stejně tak, jako jsme tam schvalovali zákon č. 416 o liniových stavbách. Takže pro mě je to hozená rukavice, my to chceme projednat v hospodářském výboru a myslím, že je to správná varianta.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu předsedovi Fialovi. Než pokročíme dál k vystoupení poslance Marka Výborného, je zde faktická poznámka kolegy Ferjenčíka. A já ještě přečtu došlou omluvu ministra školství, mládeže a tělovýchovy Roberta Plagy, který se omlouvá z dnešního dne z pracovních důvodů.

Máte slovo k faktické poznámce, pane poslanče.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem chtěl jenom stručně reagovat na kolegu Fialu, který v zásadě řekl, doufám, že ho interpretuji správně: situace je tak špatná, že musíme něco udělat, a proto my to tady podporujeme. Ale pro nás je podstatný i ten obsah toho něčeho. Takže podle nás ten návrh vyrábí takové množství problémů a nákladů, že má strašná rizika, a kvůli těm rizikům chceme například debatu s paní ministryní, která tu podle nás má být osobně, protože projednávat tady zásadní změnu, která bude stát desítky miliard na té transformaci stavebních úřadů, bez přítomnosti ministryně skutečně není šťastné.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní paní poslankyně Kořanová ještě s faktickou poznámkou. Pan kolega Výborný je připraven. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Barbora Kořanová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já musím zareagovat na kolegu Feriho, mě mrzí, že tady není.

Pane kolego, líbí se mi, že máte křišťálovou kouli a víte rovnou, že Ústavní soud zruší tento zákon. Přijde mi to naprosto nesmyslné, tohle tady predikovat.

A druhá věc je, jak jste zmiňoval vypořádávání jednotlivých připomínek k tomuto zákonu, já se chci zeptat, kde jste byl ty dva tři roky, kdy jsme to projednávali, kdy ta možnost byla. Já jsem na těch schůzkách seděla, byly to hodiny a hodiny v pracovních skupinách pod panem poslancem Kupkou, a já jsem vás tam ani jednou neviděla. Kolega Kalous chodil na kolegium pod Ministerstvem pro místní rozvoj, my všichni jsme seděli napříč politickým spektrem na těch komisích, a vy jste tam nebyl. Byli tam přítomni zástupci urbanistů, architektů, geodetů a dalších, a ty podmínky a připomínky tam zazněly. A k těm kompromisům tam docházelo v průběhu. Takže na to se chci zeptat.

Druhá věc. Já jsem poslouchala tady vystoupení medového hlasu pana kolegy Kupky i pana Bartoše. Myslím si, že se shodneme, a já chci poděkovat i za to, že opravdu ty tři zákony se podařilo prosadit, protože jsou opravdu výborně udělané, výborně napsané, přinesou spoustu nových a důležitých věcí v oblasti moderních technologií, ale je tam spousta dalších věcí, a na tom – myslím, že kolega Bartoš se o tom zmiňoval, že tam je spousta věcí, na kterých se shodneme v tom novém stavebním zákoně. Jediné, s čím máte problém, je vznik nového úřadu. Já to chápu, já to respektuji, ale od toho je tady ta Sněmovna, od toho je tady legislativní proces. Zkusme to nechat projít tím prvním čtením a můžete si to tam vypořádat pomocí pozměňovacích návrhů.

Děkuji za pozornost. (Potlesk části poslanců.)

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Ještě kolega Čížinský předběhne svého stranického kolegu, také s faktickou poznámkou. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Já bych rád vašim prostřednictvím zareagoval na předřečníci. Tak to přece není, že tady je jenom otázka toho úřadu. Je potřeba říct, že proti tomu zákonu se vyjádřil také Nejvyšší správní soud, to bude soud, který to bude řešit vlastně nejdřív, ještě před Ústavním soudem, a Nejvyšší správní soud velmi varoval před tou konstrukcí. Obrovský problém tohoto zákona je, že přivede stavebnictví do velké nejistoty do doby, než právě správní soudy poprvé rozhodnou a Nejvyšší správní soud poprvé rozhodne. Já o tom ještě budu mluvit, ale je to velké riziko a mnoho stavebníků si rozmyslí, jestli ve skutečnosti nepočká na ty precedenční rozsudky, jak to vlastně s tím zákonem dopadne.

V Praze se něco takového bohužel podařilo, že byla nejistota ohledně stavebních předpisů dělaných pro Prahu. Znamenalo to velké zdržení celé stavební činnosti v Praze, obrovské náklady právě těch stavebníků. Právě těch stavebníků, kteří už teď volají po tom, aby ten tady navrhovaný stavební zákon nebyl takhle přijímán, protože oni do toho dali své peníze, projektové dokumentace zpracovávali dvakrát, pak to dopadlo celé blbě, a ta stavební krize v Praze byla mimo jiné způsobena právě nejistotou ohledně stavebních předpisů. A přesně k tomu směřuje také tento zákon. K obří nejistotě, která nikomu neprospěje.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Ještě tady mám jednu faktickou poznámku paní poslankyně Procházkové. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Věra Procházková: Děkuji za slovo. Já bych chtěla doplnit svoji předřečníci a hlavně reagovat na pana poslance Ferjenčíka prostřednictvím předsedajícího. Ona totiž, paní poslankyně, ministryně Dostálová může být nemocná třeba dva tři měsíce, víte? A já jsem přesvědčena o tom – nepřála bych jí to samozřejmě, budu jí přát brzké... To budeme pořád čekat na to, až se sem vrátí? Já si myslím, že ten zákon předkládá vláda a zástupce vlády tady je, ten nejpovolanější po ní, tak si myslím, že nám to bohatě stačí.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní budeme pokračovat v řádné rozpravě vystoupením pana poslance Marka Výborného, který mluví podle § 58 odst. 3 se stanoviskem KDU-ČSL. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Marek Výborný: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře – jeden ministře – a vážené kolegyně, vážení kolegové, mnohé tady zaznělo. Já se omlouvám, tak vážený pane ministře na druhou, jak jsem byl upozorněn panem ministrem, protože má pravdu paní kolegyně Procházková, když teď tady říkala, že tady je vláda zastoupena, řekl bych, ministrem pro všechno, tak jak to známe. Ale ne, nechci to zlehčovat, reagoval jsem na slova pana vicepremiéra.

Já vůbec nezpochybňuji roli ministra průmyslu, obchodu a dopravy směrem k novému stavebnímu zákonu, ale nezlobte se na mě, já se musím připojit k tomu, co tady zaznělo. A v tomto smyslu to není jenom o paní ministryni Dostálové, já myslím, že to zdraví jí přejeme všichni a je to vcelku logické, my jsme také nepožadovali, aby sem přijela a ohrozila nejen sebe, ale nás všechny. Ale je to otázka například ministra vnitra. Jestli něco tento zákon bude znamenat, tak naprostou revoluci, nebo revoluční zásah do státní správy a samosprávy, a to by přece mělo zajímat ministra vnitra. I on by měl dokázat reagovat na poznámky, připomínky, dotazy, které v prvním čtení tady zazněly a ještě zaznějí.

Já si nejsem jist, že můžeme jít tím směrem, tím stylem, tak jak tady zaznělo teď z nějaké faktické poznámky – vadí vám jenom Nejvyšší stavební úřad, tak pojděte, spláchneme první čtení a bavme se o tom ve výborech. Tak to přece není. Těch připomínek a poznámek a argumentačně zdůvodněných námitek je tolik, že to zdaleka není o této jedné jediné věci.

Já se v tomto smyslu za poslanecký klub KDU-ČSL připojuji k těm návrhům, které tady už zazněly. Jsem přesvědčen o tom, že připomínky, s veškerou úctou a respektem k paní náměstkyni – ale ona skutečně je tady zcela nezávisle v roli úředníka, a tady jsme na půdě Poslanecké sněmovny.

V tomto smyslu mi dovoluji také reakci na pana ministra, když nás vyzýval, abychom tady nedělali politiku. To je výzva, která je nerealizovatelná. Z principu, z Ústavy, prostě nelze na půdě Poslanecké sněmovny dělat politiku. Pokud jste s tím sem někdo kandidoval, tak jste bohužel kandidovali do špatného orgánu. Toto je orgán politický, a ať tady budeme projednávat cokoli, jakýkoli návrh zákona nebo jakýkoli jiný sněmovní tisk, smlouvu, vždycky budeme činit politické – zdůrazňuji politické – rozhodnutí. A proto u takto zásadní normy, u takto zásadního zákona, který tady dnes projednáváme, jako je návrh stavebního zákona, je nutná nejenom oponentura, ale schopnost reakce osoby politické, a to je prostě ministr. Ministr gesční, ale já jsem tady jmenoval i ty další. Ministr vnitra, protože skutečně ten návrh, a mohl bych pokračovat dál, protože samozřejmě dopady stavebního zákona jsou i do dalších resortů.

To, že tady zůstal sám samotinký pan ministr Havlíček, bohužel také o něčem svědčí. Kdybyste, pane vicepremiére, řekl, že tady nemáme politikařit, tak to podepíšu. To máte pravdu. Ale politiku tady samozřejmě děláme a není to nic, za co bychom se měli stydět nebo za co bychom měli být pranýřováni. Tak to, dámy a pánové, skutečně není.

Dovolte mi krátký komentář, protože mnohé tady zaznělo, k čemu se i KDU-ČSL hlásí a co by podepsalo, a já potom na závěr také se připojím už k některým procedurálním návrhům na hlasování, které tady zazněly a které samozřejmě dávají relevanci.

Za KDU-ČSL můžu jednoznačně říci ano, i my podporujeme a jsme si vědomí, že je potřeba zrychlit a zjednodušit stavební řízení, o tom není vůbec žádný spor. Já k tomu ale dodávám ještě dvě další věci. Je potřeba také dbát na to, abychom při tom zrychlení a zjednodušení respektovali oprávněné veřejné zájmy, k tomu za chvíli říknu více. A je další důležitá věc – musíme stavět kvalitně a dobře. To znamená tak, abychom pro naše obce a města, pro naši krajinu tady nevytvořili něco, co bude dlouhodobě přinášet negativní dopady a půjde to proti tomu základnímu smyslu, že chceme tady udržet krásná naše města a naše obce, a ne to, aby se na různých půdách stavěly haly atd., atd., prostě stavby, které budou dlouhodobě znehodnocovat prostředí, ve kterém žijí naše rodiny, ve kterém žijí naši občané v České republice. To si myslím, že je také velmi důležité, je potřeba to zohledňovat i v rámci projednání celého zákona, nejenom teď v prvním čtení, ale i v tom čtení druhém.

Zmínil jsem tady a k tomu chci krátce něco říci – ochrana veřejného zájmu. A tady nezpochybňuji to, že oproti původnímu věcnému záměru zákona předkladatel učinil určitý posun, nedochází k úplné integraci dotčených orgánů státní správy, ale vznikl z toho takový zvláštní model, kdy některé orgány jsou integrovány, některé nejsou. Když si potom vezmu ten sněmovní tisk samotný, včetně důvodové zprávy, tak se vůbec z důvodové zprávy nedozvídáme kritéria, na základě kterých jsou některé orgány integrovány a jiné ne. Čili kde je hranice zvýšené ochrany veřejného zájmu a kde už ta míra není? Samozřejmě chápu, že to vzešlo z nějakých odborných jednání i na půdě jednotlivých ministerstev. Ale ptám se, na základě čeho vznikla ta kritéria? Bylo to pouze na základě nějakých dohod, že se udělala někde linka, čára, kde k té integraci dojde a kde nedojde?

Já myslím, že zodpovědností, a my se k tomu jako KDU-ČSL hlásíme zcela jednoznačně, že veřejný zájem u péče o krajinu, životní prostředí, u péče o kulturní památky tady musí zůstat prioritou. Pokud bychom skutečně minimálně zohledňovali potřebu ochrany veřejného zájmu, tak taková právní úprava neodpovídá požadavkům na moderní řízení státu, neboť, a to zdůrazňuji, ochrana veřejného zájmu je ve svém důsledku zájmem každého jednotlivce a ten postup, který tady je navrhován, je, když to říknu velmi mírně, přinejmenším lehkomyšlný.

Také bych připomněl otázku finanční, protože z hlediska vyhodnocení finančních dopadů jsme přesvědčeni o tom, že tady se předkladatel mylí, když tvrdí, že v optimálním případě by mělo dojít pouze k přesunům prostředků napříč jednotlivými kapitolami z důvodu vykompenzování přesunu agendy z územních samospráv na státní správu, nikoliv k navýšení jak prostředků, tak agendy. Finanční příspěvek státu na výkon státní správy totiž dlouhodobě nepokrývá reálné náklady, které obce a kraje hradí na výkon a za výkon státní správy. Také s ohledem na zcela jinou koncepci potom těch povolovacích řízení, kdy není vyhodnocen nárůst nebo pokles správních úkonů stavebních úřadů v budoucnu, nelze za dané situace ani stanovit finanční náročnost nově vykonávaných agend. To se týká i k těm finančním dopadům, které tady skutečně jsou zaznamenány.

K institucionálním změnám už tady mnohé zaznělo. Samozřejmě to není jenom otázka Nejvyššího stavebního úřadu, je to i otázka míry decentralizace, resp. centralizace státní správy. A tady chci zdůraznit, že to zrychlení a zjednodušení stavebního řízení bude dáno právě mírou digitalizace. Pokud skutečně půjdeme tímto směrem, pokud tady vznikne digitální spis, pokud tady vznikne portál stavebníka, tak to jsou přesně ty kroky, které mohou být vůči každému konkrétnímu jednotlivému stavebníkovi tím krokem, který mu zjednoduší a zrychlí ve finále celé stavební řízení. Čili není to o nutném přebudování institucionální struktury stavebního řízení. My se určitě nebráníme některým navrhovaným změnám. To, že stavební úřad o jednom nebo dvou zaměstnancích úplně nedává smysl a že je možné tady v tomto smyslu s některými úpravami přijít, tak to si myslím, že se shodneme i s paní ministryní Dostálovou. Říkali jsme to i u těch jednání, u kterých jsme byli. Na druhou stranu některé kroky, které se týkají třeba integrace DOSu a podobně, tak tam skutečně vidíme velký problém i směrem k ochraně veřejného zájmu. A mnohé směrem k tomu zrychlení lze řešit právě prostředky digitalizace.

Dovolte mi tady na závěr ještě zmínit jednu důležitou věc, krátce to tady zaznělo, ale je potřeba ty věci zdůraznit. Tím, jaká tady vznikají rizika, rizika směrem k obcím, směrem ke krajům, tak se velmi pravděpodobně – a upozorňovalo na to ve svém stanovisku Ministerstvo vnitra, upozorňoval na to Nejvyšší správní soud – tak tady reálně, pokud by ten zákon byl schválen tak, jak byl předložen, tak tady reálně hrozí obrovský nárůst správních sporů, které dopadnou na správní úseky českého soudnictví. A když si vezmete vyjádření paní ministryně Benešové a Ministerstva spravedlnosti, tak je to naprosto zjevné, že jestli českou justici někde pálí pata, kde skutečně se nedaří zrychlovat vyřizování podání, kde skutečně ten nápad je tak obrovský, že české soudy zde mají velký problém v rychlosti řízení, tak je to právě správní soudnictví.

Takže dámy a pánové, pokud chceme správní soudy úplně zadusit, hodit na ně deku, tak potom přijmeme a schvalme ten stavební zákon tak, jak je připraven. Na to je potřeba upozornit. Není to jenom otázka toho, že by tady, tak jak varovalo Ministerstvo vnitra, mohlo dojít k výraznému omezení stavební aktivity, ale je to i dopad v rámci sporů, které vzniknou a které dopadnou na správní úseky českých soudů. Před tím bych chtěl varovat a prosím, toto je potřeba také zohlednit.

Na závěr tedy – o rizicích směrem k obcím a krajům včetně územního plánování jsem tady již hovořil. My, tak jak připravujeme společný komplexní pozměňovací návrh, tak jsme připraveni i tyto věci zohlednit. Komunikujeme s náměstkyněmi a radními statutárních měst, kteří mají na starosti územní plánování. A myslím, že tyto připomínky je potom následně potřeba také relevantně posoudit a zohlednit.

Dámy a pánové, za KDU-ČSL mi na závěr dovoluji předložit, případně se přihlásit k už předneseným procedurálním návrhům v rámci prvního čtení. Pan zpravodaj si jistě poznámky dělá, případně i pan předsedající.

Vzhledem k tomu, že jsem zaregistroval z médií vyjádření paní ministryně Dostálové, že sama připravuje jakýsi doposud neznámý komplexní pozměňovací návrh, tak to mě vede

k jednoznačnému závěru, že potom je potřeba vrátit předložený návrh k přepracování. Protože pokud předkladatelka sama před prvním čtením avizuje svůj vlastní nebo prostřednictvím někoho z poslanců předložený pozměňovací návrh, tak pak já považuji za rozumnější a logické i pro kvalitu zákona samotného, ať si to paní ministryně a vláda přepracuje zpět a předloží nám to poté, co do toho zapracuje tento pozměňovací návrh. Pokud je to jenom úhybný manévr k tomu, aby se obešla Legislativní rada vlády, aby se obešlo nějaké vnitřní připomínkové řízení, tak pak říkám, to je špatně. Takto se zákony, dámy a pánové, nepřipravují!

Čili za KDU-ČSL se připojujeme k návrhu jednak na přerušení prvního čtení po přednesení všech vstupů v rámci dnešní obecné rozpravy, tak aby se mohla k připomínkám vyjádřit paní ministryně a další členové vlády. Za druhé vrátit návrh zákona k dopracování. Nechci tam ten v médiích, vycházím pouze z toho, co zmínila paní ministryně a případně členové hnutí ANO, poslanci. Vrátit k dopracování.

Pokud jde o garanční výbor, tak tady jsem byl velmi překvapen tou změnou na organizačním výboru, a to že tento zákon je předložen hospodářskému výboru. Já chápu, že tady jsou nějaké zkušenosti a zdatnosti pana kolegy Kolovratníka, prostřednictvím pana předsedajícího. Ano, rozumím tomu, ale dámy a pánové, kdo předkládá zákon, je samozřejmě vláda. Kdo ten zákon na vládu přinesl? Ministryně pro místní rozvoj. Který z výborů gesčně odpovídá Ministerstvu pro místní rozvoj? Je to výbor hospodářský? Není. Je to výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. A já jaksí vůbec nezpochybňuji potřebu, aby návrh zákona projednal velmi detailně hospodářský výbor, ať si to tam potom pan poslanec Kolovratník jako zpravodaj výboru také představí a hájí, ale v rámci garančního výboru přece musí tento zákon projednávat jako garanční výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Stejně tak, jako je důležité, aby zákon projednal ústavně-právní výbor, protože dopady směrem ke správnímu právu, a nejenom ke správnímu právu, tam jsou obrovské. Čili to jsou návrhy, ke kterým se jednoznačně připojuji, podobně jako k prodloužení následujících lhůt.

Dámy a pánové, děkuji za pozornost. To je stanovisko KDU-ČSL ke stavebnímu zákonu. Znovu říkám, není naší ambicí tady stavět bariéru, barikádu, tak aby zákon nebyl projednán, ale my chceme kvalitní zákon, který reálně povede opravdu k tomu zrychlení, zjednodušení a zároveň také k respektování těch hodnot, které v naší České republice okolo sebe máme. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Přeji pěkné dopoledne. A nyní jako poslední s přednostním právem se stanoviskem klubu vystoupí pan poslanec Petr Dolínek za ČSSD. Prosím, máte slovo.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové. (Reakce ze sálu: Je zde faktická poznámka.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já se omlouvám. Pardon, já jsem přehlédl, jak jsem převzal řízení, že je tady jedna faktická poznámka. Paní poslankyně Kořanová. Omlouvám se. Máte pravdu. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Barbora Kořanová: Děkuji za slovo. Pan kolega Dolínek jistě promine. Pan kolega Čížinský už je zpět, tak já vašim prostřednictvím jenom zareaguji. Pane kolego, já bych tady Prahu vůbec nezmiňovala, protože někteří kolegové jsou na to hákliví. Škoda, že tady není pan kolega Nacher, protože ten by určitě reagoval jako první.

Já jsem chtěla říct jednu věc. Co se týče Nejvyššího správního soudu, tak zástupci byli na jednání Legislativní rady vlády, a pokud vím, tak všechny připomínky byly vypořádány. Takže prosím, věnujte se koloběžkám, toto nekomentujte. To je jedna věc.

A druhá věc, co se týče výboru, ať už je to garanční, nebo další výbory, tak o tom přece rozhodne tato Sněmovna, takže o tom budeme hlasovat. Takže to, kolegové z opozice, můžete změnit. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní tedy vystoupí pan poslanec Petr Dolínek. Prosím.

Poslanec Petr Dolínek: Děkuji. Já se nechci pana kolegy Čížinského zastat, ale podotkl bych, že má na svém území jedno z nejsložitějších rozvojových území v České republice, a myslím si, že o tom ví hodně. Ale chápu zase i výtky, které zaznívají.

Já bych nejprve chtěl za sociální demokracii říct, že jsme na jednání vlády České republiky umožnili vlastně posunutí této normy sem do Poslanecké sněmovny. Určitě jsme to nedělali s lehkým srdcem, moji kolegové, ale důvod byl poměrně jednoduchý. Musíme si uvědomit, že opravdu nazrál čas, kdy tato norma musí být změněna, a když to vezmeme úplně pragmaticky, tak jsme si jednoznačně spočítali, že pakliže chceme tuto normu změnit, a myslím, že ta ambice je zde napříč politickým spektrem, tak již nelze konat později, než je v těchto měsících. To znamená, že určitě se těším na diskusi, která zde proběhne, sami do ní budeme promlouvat a s tímto vědomím jsme tento zákon jako sociální demokracie podpořili na vládě, aby byl projednán v Poslanecké sněmovně.

Ostatně asi si pamatujete, že v minulých měsících v rámci mezirezortu tam právě například pan vicepremiér Hamáček vypořádal věci za hasičský sbor a za další své složky. Pan ministr Zaorálek vypořádal věci týkající se kultury, respektive ochrany kulturního vlastnictví, a tak dále, a tak dále. To znamená že jsme se tomuto zákonu věnovali a budeme se mu zde velmi bedlivě věnovat. Nicméně bych chtěl konstatovat, že spolu se sociální demokracií jsme si uvědomili, že z Ministerstva pro místní rozvoj již nedostaneme víc, že odborně připravili návrh zákona tak, jak si s nejlepším vědomím a svědomím myslí, že by zde měl být projednán a následně měl být uplatněn. A my jsme se rozhodli, že opravdu je potřeba přidat tu politickou rovinu, to je Poslanecká sněmovna, první, druhé čtení, a na politické rovině dotvořit normu tak, aby byla schválena a mohla fungovat, s vědomím, že se může stát, že po všech měsících, kdy se zde bude tento zákon projednáván, nakonec nebude nic přijato. Jsme si toho vědomí, ale chtěli bychom být u tvorby normy, která bude úspěšná a která nakonec bude schválena Poslaneckou sněmovnou a potažmo bude platná.

Já bych také ale zdůraznil, že samozřejmě ani v sociální demokracii není jednoznačný názor na kvalitu a uplatnění této normy, a je určitě dobré promluvit i za kolegy z regionů a měst, protože samozřejmě sociální demokracie působí na všech úrovních nejenom společenských, ale na všech úrovních systému fungování České republiky, jak na obcích, krajích, tak i na celostátní úrovni.

Já si nepamatuji, a zde použiji některá slova kolegy Netolického, hejtmana Pardubického kraje, že by někdy vznikala zákon, jehož účelem by byla komplikace, zdržování a prodražení. Aspoň věcný záměr i důvodová zpráva vždy obsahovaly snahu o zefektivnění, zrychlení a zlevnění. Nejinak tomu je i tentokrát u stavebního zákona, který předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, a paní ministryně si jej vzala jako nejzásadnější normu, kterou toto volební období připravuje. Dlužno podotknout, že rekodifikace stavebního práva v České republice je bezesporu kvůli délce stavebního řízení nutná a potřebuje novou právní úpravu. Zdůvodnil jsem tedy tímto, i proč opravdu chceme, aby zde na půdě Sněmovně došlo k projednání i v dalších týdnech.

Jak ale v České republice bývá zvykem k bohubilé snaze zajistit větší digitalizaci a upravit procesní záležitosti, tak jsme začali prakticky reformovat bohužel i veřejnou správu a likvidovat její spojený model, který na našem území má tradici a není, a to je potřeba si říct, hlavní příčinou dlouhých stavebních řízení. Jak je možné, že ty stejné stavební úřady před pěti lety vydávaly se stejnými úředníky stavební povolení až za poloviční dobu? Odpověď je jednoduchá po diskusi s kolegy z regionů a měst. My sami jsme na celostátní úrovni zaplevelili normu nejrůznějšími zákonnými a podzákonnými právními předpisy a stavební řízení jsme zaplevelili natolik, že úřadům vlastně nic jiného nezbyvá, než postupovat podle platné složité legislativy. Je to tedy důvod pro celkovou změnu organizace a vybudování nového superúřadu, anebo není? Na to si zde musíme odpovědět v příštích týdnech i my. Vláda nám tuto variantu předkládá a my si musíme v diskusích vyhodnotit, zda je to varianta správná. Já a sociální demokracie si myslíme, že při správném uchopení by mohla být, ale nesmí se potlačit vliv a možnosti obcí a krajů. Namísto zaměření se na podstatu problému, v tomto případě na záležitosti zdlouhavého procesu, se vše bohužel právě řeší pouze tím úřadem. A o tom se zde budeme chtít i bavit. Není to totiž o kancelářích, ale je to o lhůtách. Není to o tom, kolik dveří kde je v budově, ale je o tom, jak rychle můžeme daný tisk, danou žádost vyřešit. Takže je to o lhůtách, procesních právech a povinnostech.

Položím zde za kolegy z obcí a regionů několik otázek, které kladou již řadu měsíců. Jak pracuje MMR jako ústřední orgán státní správy v oblasti metodiky? Proč skutečně dochází k tomu, že rychlost stavebního řízení a výklad některých ustanovení stávající právní úpravy se na různých místech, na různých úřadech v České republice liší? Proč se nesoustředíme na to, aby metodika nadřízeného orgánu byla pro podřízené úřady závazná? Není náhodou problém i v obecném procesním předpisu, ve správním řádu? A je nutné nabourat tradiční funkční spojený model územní veřejné správy, kde obce a kraje vykonávají vedle samosprávné činnosti také státní správu? Lze říci, že zde vidíme pokus o zpětnou centralizaci a rozbití modelu, jak se uvolnily kraje a obce. Já bych chtěl zdůraznit, ono je to vidět častěji, například v koncepci výhledu hromadné dopravy, kterou Ministerstvo dopravy předložilo na vládu, že počítá s tím, že by krajům odejmulo možnost objednávat si například regionální vlakové spoje a centralizovalo se to. To znamená, že ta centralizace je vidět častěji a my si musíme v této diskusi odpovědět, zda jsme ochotni centralizaci některé oblasti udělat, či nikoliv. Pro sociální demokracii je stěžejní rychlost toho procesu, a když to bude řádně vysvětleno, můžeme se v té diskusi protnout tak, aby došlo k úspěchu.

Nyní k samotným městům. To, co budu říkat, se týká především Prahy a velkých města, ale samozřejmě se to týká i menších měst. Starostové a radní z menších měst jednoznačně říkají, že by rádi zachovali ten model, kdy město může mít samozřejmě vliv, a větší města říkají, že by rádi si zachovali možnost, aby mohli mít své předpisy. Problémy platného stavebního zákona jsou nejvíce vidět právě ve velkých městech – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec. Proto víc než dva roky nebo rok a půl jednali s ministerstvem o nutných změnách v legislativě. Stát dnes plánuje, že zodpovědnost nebudou mít města, ale stát, ale zodpovídat občanům se stále budou města, nikoli stát. To je klíčové, o čem se musíme bavit zase v příštích týdnech. Ať chceme, nebo ne, ve městech na celém světě bude žít více a více obyvatel, a proto role měst bude stále důležitější. Některé státy naslouchají tomu, co města trápí, a snaží se jim vyjít vstříc a vydělávají na tom. Zde se tato vláda snaží, ale musíme vidět v příštích týdnech, zda se to i v tomto případě povede a moudrá vláda prokáže, že umí naslouchat městům. P

Podobně jako není jeden univerzální pacient s jednou univerzální diagnózou a léčbou, tak není jedna ideální obec, ale je to i pestrá škála měst a obcí se svými problémy. Ministerstvo to bohužel v tuto chvíli úplně nechápe u tohoto zákona a snaží se vytvořit normu, nebo předložilo normu, která je tvořena pro jednu ideální obec. Tento koncept se ukazuje jako nefunkční a v minulých letech se také ukázal jako nefunkční například nejenom v případě Prahy, ale i některých jiných velkých měst.

Jedním z konkrétních problémů návrhu jsou právě univerzální stavební předpisy. Praha může díky svým vlastním stavebním předpisům utvářet kompaktní město krátkých vzdáleností, městské pražské stavební předpisy se věnují specifickým problémům města spojeným zejména s rozpadem městské struktury a expanzí města do krajiny. Platné předpisy stavební umožňují vytvářet kompaktní obytné čtvrti, které všichni znáte, řada z vás tam má pronajaté byty – Vinohrady, Letná, Dejvice. A o možnost formování vlastních stavebních předpisů podle reálných potřeb usiluje nejenom Praha, ale i jiná města. Nový stavební zákon to odmítá, zavádí jednotný celostátní předpis a připouští jen omezenou a prakticky nepoužitelnou možnost odchylek v územním plánu. Jak jsem již zmiňoval, není to ideální pro velké rozvojové území, nejenom v Praze, ale i v těch jiných velkých městech, každé má své rozvojové území.

Z pohledu velkých měst nový stavební zákon ignoruje různé potřeby, jak jsem zmínil, měst a obcí a je neflexibilní. Veškeré obce jsou tedy na jedné hromádce, nerozlišuje se mezi malou a velkou obcí, mezi velkým městem, středním městem a podobně. Neumožňuje městům tedy plánovat, tak jak sama potřebují a co sama potřebují, a nepodporuje společné plánování přesahující administrativně určené hranice. Nový stavební zákon je poměrně byrokratický a ne všechny procesy, které jsou tam navrženy, jsou zrychlující. Všichni si stěžovali na složitost stávajícího zákona, ten nový to příliš nezjednodušuje. Nicméně opět proč jsme souhlasili na vládě s tím, aby to šlo do Sněmovny je, že je tam ta snaha, a myslíme si, že při jistých úpravách, které paní ministryně opravdu avizovala v minulých dnech, může k tomu úspěchu dojít. A myslíme si, že když bude snaha ne blokovat, ne vracet k přepracování, ale zde to dopracovat, tak se to může podařit.

Klíčovým přínosem stavebního zákona má být rychlost povolování staveb. Ale kdo jste poslanci za větší města nebo se v nich pohybujete, v krajských městech, tak víte, že základem všeho je pro města rychlost a kvalita plánování. Plán je důležitější než potom samotná výstavba, ta se potom už tím řídí. Právě v této sféře stát nejvíce svazuje ruce městům, která táhnou ekonomiku státu. Nedovoluje jim mít vlastní pravidla, nedovoluje jim mít městské stavební předpisy, naopak je ruší. Tím pádem se situace stává pro města těžkopádná a jejich pozice se oslabuje. Rozvoj území patří v Evropě výhradě do kompetence samospráv, zde do toho bude stát více zasahovat. Není to úplně model na úrovni jiných evropských států.

Jaké je řešení? Samozřejmě jak jsem zmínil, regiony by chtěly, aby se zachovala prostupnost z té samosprávy a státní správy a role regionů a obcí, a velká města by uvítala, kdyby došlo k doplnění paragrafu o tom, že statutární města mohou mít vlastní městské stavební předpisy. Ministerstvo je totiž odtrženo od denní agendy měst a města lépe poznají, co potřebují, zástupci měst, jejich vedení. A ze stejných důvodů by městům mělo být umožněno mít územní plány, které budou odpovídat jejich opravdovým potřebám a nenastavovat pravidla na ideální univerzální obec.

Za druhé, aby si všechny procesy územního plánování právě mohly regiony, krajská města, kraje a města samy řídit a nebyly řízeny tak, jak je dosud navrženo, pouze státem. Přinese to tak jak zrychlení, tak zefektivnění celého procesu, tak ale i přímou odpovědnost představitelů. O co si zde města a kraje říkají? Říkají si i o tu zvýšenou odpovědnost a ta jim samozřejmě potom bude připomínána, minimálně voliči jednou za čtyři roky. A také ponechat možnost dokončit již rozdělanou práci na územních plánech největších měst, jako je Brno, Liberec nebo Praha, aby nemusela připravenou dokumentaci hodit do koše.

A ještě jedna věc. To, o čem mluvím, ministerstvo se vůči krajům a obcím hájí, že bude řešeno prováděcími vyhláškami, jinými normami – nechci je pojmenovávat, abych neudělat nějakou chybu. Ale města a kraje tak úplně nevěří ministerstvu. Není to, že by nevěřily vládě, ale konkrétně ministerstvu. Důvod je poměrně jednoduchý. Pokud by ministerstvo chtělo velká města a kraje podpořit, projevilo by se to už v předkládaném zákoně, a tím, že se to ale sveřepě odmítá poslední rok a půl, tak právě proto je nabourána ta důvěra v tuto normu. Ne v paní ministryni, ne v kvalitu úřadu, ale v tuto normu, že ta norma by to naplnila.

Ministerstvo uvádí, že to bude vyřešeno, jak jsem zmínil, ve vyhláškách a že budou připomínat ty vyhlášky více ty moderní předpisy stavební, které má Praha a které jsou notifikované, než to, co jsme zažívali v posledních desetiletích. Nicméně opět, kdyby to ministerstvo už chtělo udělat, tak ty zmiňované pražské stavební předpisy notifikované Evropskou unií, složitě projednávané a tak dále, platí šest let, to znamená, ministerstvo už pět let mohlo mít modernější předpisy. Nemá je, proto je opět nedůvěra. Ne proto, že by ministerstvo to nechtělo udělat, ale jestli v návaznosti na tento zákon – navíc budou zase sněmovní volby a podobně – vůbec dojde k tomu zapracování, anebo zase se připraví předpis, který bude mít tisíce připomínek, a ty městské předpisy stavební se vlastně ztratí někde v překladu. Proto je ta snaha, aby to bylo zapracováno v té normě. A je to možnost, ne povinnost, to musím zdůraznit. A je řada lidí na ministerstvu, kteří se obávají, naši zástupci z krajů, nejsou schopni – a nemluvím o paní náměstkyni zde přítomné – překročit ten svůj stín, jak tu normu pojmají posledních dvacet, pětadvacet let. A jak zdůrazňuji, nejde zde pouze o Prahu. Jde o všechna větší města a zde jde o všechny kraje.

Souhrnem bych tedy chtěl říct, že za sociální demokracii jednoznačně podporujeme to, abychom prošli celým komplikovaným procesem v příštích týdnech. Zároveň ale říkáme, že jsme otevření jak pozměňovacímu návrhu komplexnímu, který avizovala paní ministryně, to znamená v tuto chvíli, který je zde... přístup ministerstva zastupován panem vicepremiérem, tak jsme tomu určitě otevření, tak jsme ale otevření i návrhům z řad opozice. My vnímáme, že tento zákon není pravolevý, tento zákon je věcný, a proto k tomu takto bude sociální demokracie přistupovat s tím, že budeme samozřejmě hájit i to, co jsme řekli v minulých měsících, to znamená ochranu toho procesu tak, aby nebyly pominuty důležité orgány státní správy, ale také aby nebyli pominuti žádní občané.

Děkuji a těšíme se na spolupráci na této normě v příštích měsících ve výborech.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní faktická poznámka, takže pan poslanec Jan Čížinský, připraví se pan poslanec Leo Luzar následně a po něm s přednostním právem dal přednost panu poslanci Luzarovi pan ministr Lubomír Zaorálek. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Já bych rád zareagoval na paní kolegyni Kořanovou. Já jsem si zjistil, jak to probíhalo na té Legislativní radě vlády, a od zástupce Nejvyššího správního soudu zaznělo, že pokud by měly být ty připomínky vypořádány, tak by se vlastně nemělo tímto zákonem do správního řízení soudního vůbec zasahovat. Řekl to tam pan Filip Dienstbier za Nejvyšší správní soud. Takže ta vaše informace tady byla minimálně zavádějící.

A co se týče koloběžek, tak jsem rád, že jsou tady zmiňovány, protože tady řešíme v uvozovkách takové ty velmi důležité věci, jako třeba stavební zákon, ale sem také patří i to, aby se lidé v našich větších městech nepřeráželi na chodníku o koloběžky. A je dobře to řešit. A já jsem hrdý na to, že jsem to tady řešil. A bohužel ten výsledek je trapný, protože Sněmovna to vyřešit odmítla.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Leo Luzar a připraví se s přednostním právem pan ministr kultury Lubomír Zaorálek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, nejsme v normální situaci. Tím reaguji na předřečníky z různých politických stran. Protože nás je 101, máme ministry, kteří jsou v karanténě, kteří jsou dokonce nemocní, prostě toto projednávání samozřejmě není normální projednávání zákonů. Jsme totiž v nouzovém stavu. A apelovat na to, že všechny zákony přestaneme projednávat, protože některý je složitější, některý je méně složitý, popřípadě že některý nám vyhovuje, nebo ne, to

považuju za neférovou ránu pod pás těm, co se snaží některé zákony připravit a některé zákony dávat dopředu. A na nich jsme se vcelku shodli.

Druhá věc je, že tato schůze je svolána na podpisy. Samozřejmě každá politická strana má asi nějaké své priority a zájmy. A pokud to není zneužíváno v nějakém masovém měřítku, tak i toto patří do parlamentní demokracie a ty možnosti zde jsou.

Čili dneska jsme tady, abychom se zabývali prvním čtením stavebního zákona. A jestli si, kolegyně a kolegové, myslíte, že za čtrnáct dní, tři týdny, když paní ministryně již bude zdravá, a to jí všichni určitě přejeme, bude ta debata vypadat jinak, tak se hluboce mýlíte. Bude úplně stejná s úplně stejnými slovy a s úplně stejnými argumenty. Akorát budeme posunuti o měsíc možná dál. A možná právě na to se hraje a spoléhá, že do konce volebního období je rok, a obvykle trvá přibližně rok, než se složitý zákon projedná a dostane do právního stavu České republiky.

Co se týče konkrétních věcí, chvilku jsem tady žasl, protože mnoho argumentů, které zaznívaly přede mnou, hovoří o tom: v tom základu to vlastně tak špatné není, akorát jsou tam dílčí nedostatky. Jenomže ty dílčí nedostatky jsou zde již třicet let. Dneska stavební úřady fungují v rámci přenesené působnosti. Jsou na obcích, na krajích. Nějak fungují. Ptám se: jsme spokojeni, jak fungují? Neslyšel jsem žádného předřečníka, který by řekl, že vcelku ano, že fungují. Ne. Ony jsou. Pracují v nějakém systému. A již třicet let se nám nedaří tento systém změnit, aby byly efektivnější, aby nevznikaly černé stavby, aby nevznikaly developerské projekty, se kterými občané nesouhlasí, anebo naopak aby vznikaly a rychleji se realizovaly silnice, dálnice a další stavby, které občané požadují. A to se nedaří.

A tady na stole je první ucelenější pokus toto změnit. Ano, na začátku toho pokusu byla PR agentura pana premiéra, za což má ode mě výtku, protože toto není zákon, který se dá PR agenturou použít poukazujíc na to, že Česká republika je v průměru někde za – a teď použiji ten výraz – banánovými republikami. Není to pravda, protože samozřejmě stavební právo je složité. A máte stavby, které jsou v rámci stavebního povolení povolené ve dnech. Ne v letech, ve dnech. Ale samozřejmě jsou i složité stavby, které trvají někdy možná i deset let. Ale toto bylo v tom prvotním dojmu politického PR jaksi zanedbáno a bylo řečeno, že to je ten hlavní motor. Urychlit, urychlit, urychlit. Nyní jsme se dostali ale do stavu, kdy se můžeme vážně zabývat stavebním právem a můžeme se vážně zabývat tím, jak postupovat dále.

KSČM, kterou tady reprezentují, bude vždycky ale stát za občany. Za občany například Přerova, kteří dlouho, velice dlouho čekají na obchvat svého města a na propojení na dálniční systém. Budeme vždycky stát za občany D35, která je jediná schopna odlehčit D1 mezi Brnem a Prahou. A jak dlouho na ni čekáme? A co dělají ty stavební úřady podél těchto tras? Jak fungují? Jak fungují ti starostové, ti zastupitelé, kteří v těchto obcích jsou? Jsou účastníci řízení podle stávajícího stavebního zákona. Mě by opravdu zajímalo, jak by vypadala statistika účasti samosprávy, která je součástí územního řízení a součástí povolování stavby, na projednávání této stavby. Ano, jsou výjimky. Bez diskuse ano. Ale má zkušenost z praxe, dlouholeté praxe zastupitele hovoří o tom, že sice rada zastupuje občany svého městského celku, své obce, svého kraje a měla by být a delegovat svého člověka, aby byl účasten řízení, obvykle to odbydou úředníkem, nejsou tam, aby hájili jako samospráva zájmy svých občanů. Potom se divíme, že nám rostou semaforey jeden za druhým, protože samozřejmě norma o něčem hovoří, ale někdo neuplatňuje vliv občanů. Potom se nám zastavují různými stavbami hal a podobně. Chybí tam to vyjádření zastupitelů, radních, kteří tu zodpovědnost mají, aby hájili zájmy občanů.

Čili již dneska nefunguje ta přenesená působnost státu v rámci obcí a spolupráce se samosprávou. To si řekněme. A žádný zákon tomu nebrání. Samospráva tuto možnost už dneska má. Že ji nečiní, je druhá věc. Co však činí, je, že má obavu. Má obavu o to, jak bude nový stavební zákon pojat. Celou dobu, co se o tom bavíme, to je v podvědomí mnoha.

První návrh, který přišel a který byl na stole, kdy se jednalo o novém stavebním zákonu, byl návrh oddělení státní správy od samosprávy. To je bolestivé místo právního systému České republiky a již dlouho se potýkáme s těmito problémy. Můžeme zmínit přestupkové řízení. Můžeme zmínit požární ochranu, silniční a správní úřad, místní poplatky a další záležitosti, které mají funkci ze zákona přenesené působnosti. A dneska jsme u stavebního zákona. A prostě před námi to základní rozhodnutí je, zda přijmout model oddělení státní správy, nebo ne. Ale to za nás nikdo nevyřeší. Ani teď, ani za měsíc, ani za čtrnáct dní, v prvním, druhém čtení. Prostě my se musíme rozhodnout, těch 200 lidí, kteří budou o tom hlasovat, jestli oddělíme státní správu od samosprávy. A jestli toto rozhodnutí v základu přijmeme, potom se může začít vypracovávat ten model, jak v této pozici pokračovat. Jestli nynější cestou, to znamená částečné prolnutí a spojení, a nedělejme si iluze, že byť de iure je oddělená, ale de facto ten tlak samosprávy na výkon státní správy je docela velký, ať již mzdový, ať již osobní, ať již vyhrožováním. I to jsem zažil ze své zastupitelské praxe.

Bavme se o tom základu a hledejme shodu. Předpokládám, že i v rámci prvního čtení se na stůl dostane již zde avizovaný komplexní pozměňovací návrh. A pevně věřím, že se budeme bavit hlavně o tom základu, to znamená, jestli jsme ochotni připustit oddělení státní správy od samosprávy, anebo ne. Pokud si v tomto neuděláme jasno, tak opět vznikne kočkopes, který bude řešit jednotlivosti, jednotlivé věci, ale v tom kontextu celku bude neřešitelný.

Můžu kvitovat zákon č. 416 o liniových stavbách, který opravdu urychlí výstavbu těch dlouho kritizovaných liniových staveb dálnic, železnic a dalších. Ale nesmíme zapomenout na to, že jsou tu i jiné problémy. Byl tu zmiňován územní plán. Ale územní plán i nadále zůstává tou materií, kterou řeší samospráva, a je nutný souhlas a projednávání v rámci samosprávy. Jestliže to samospráva neumí nebo není schopna se dohodnout, nesvalujme tu vinu na úředníky. Neznám úředníka v rámci územního plánování, který by nechtěl mít územní plán a nechtěl by ho mít v pořádku a správný. Ale vždycky to končilo na té neshodě, stejně jako tady se mnohdy prezentuje, neshodě samosprávy si určit v rámci toho, jak ten územní plán chce. Ty protichůdné zájmy jsou obrovské.

Ono to tady zaznělo i z úst mých předřečníků – volání, ať ten zákon má hlavu a patu. Můžu tleskat. Ale zapomínají dodat, že hlavu a patu takovou, jakou chci já. Podle mé hlavy a mé paty ten zákon přece musí být. Jenže těch hlav a pat je tady strašně hodně. A najít tu dohodu bude velice problém.

Zazněl tady i názor, a ten mě zaujal. Vlastně každá obec by měla mít vlastní stavební zákon, aby mohla uplatňovat své historické, vlivové, konstrukční, nevím, jaké principy a vlivy. Samozřejmě v tom důsledku je to hloupost. Ale již dneska může v rámci územního plánování toto uplatňovat. Proč to ty obce nedělají? Mnohdy v praxi narazíte na to, že to je čtyřleté volební období. Než se zastupitelé seznámí s tou materií a než začnou něco dělat, tak už skončí volební období a bojí se jít do konfliktu a střetu v rámci územního plánování, který nevyhnutelně vždycky nastane. Ale tento zákon toto nevyřeší, protože i v tomto zákoně územní plánování neustále zůstává v kompetenci samospráv, protože ony si opravdu rozhodují o tom, jak to území chtějí mít.

Vím, že se nakonec podařilo, jelikož jsem se zúčastnil těch jednání odborných skupin, najít určitou shodu, zdůrazňuji, určitý kompromis mezi ochránci památek, mezi např. hasiči a dalšími, kteří mají nezanedbatelné právo se vyjadřovat ke stavbám a stavebnímu řízení jako takovému. Přesto zdůrazňuji, že o budoucích stavbách a o tom, jak by měl vypadat stavební zákon, by nemělo být základním kritériem, že do týdne musí být hotov, že prostě abychom byli první ve světě, tak nejrychleji ta stavební řízení, nebo naopak abychom byli schopni zastavit jakoukoli stavbu, ve které se kdokoli najde, kdo prohlásí, že třeba mlok nebo křeček je důležitější, a prostě budeme blokovat a blokovat a blokovat. Tady musí nastat určitá shoda.

A já znovu zopakují, že KSČM stojí třeba za občany Přerova, a jejich obchvat, který je dlouhodobě blokován, a zase narazili na problémy a zase se nebude asi stavět příští rok, tak jak bylo slibováno. A tyto problémy jsou před námi a budeme je muset umět řešit. Asi všichni spokojeni nebudeme, to si řekněme. I my máme výhrady k návrhu, který zde je, ale jsou to elementy určité, které se objevují v tom návrhu zákona, a můžeme se o nich bavit a můžeme je zkusit změnit. Ale odmítat to a říci "my se k tomu chceme vrátit, až tady bude třeba ministryně, nebo až bude jiná konstelace" považuji za špatné. My tu debatu chceme zahájit a KSČM podpoří vstup tohoto zákona do prvního čtení a podpoříme i prodloužení lhůty. Můžeme se bavit o 80 dnech, nevím, jaké návrhy tady padnou. Určitě podpoříme i přidělení ostatním výborům, které se budou chtít k tomu vyjádřit. Ale důležité pro nás je, aby ti občané už jasně věděli a slyšeli, jakým směrem chceme jít.

A znovu opakuji, pro nás pro všechny to základní by mělo být rozhodnutí, jestli jsme ochotni akceptovat oddělení státní správy od samosprávy nejenom de iure, ale i de facto a i tímto modelem, a samozřejmě můžeme potom pokračovat například matrikami, které by teoreticky v rámci správy databází státu mohly být odděleny od samosprávy, proč ne. A můžeme pokračovat dále a můžeme ten model oddělení státní správy od samosprávy uplatňovat i v dalších zákonech. Ale to základní rozhodnutí v rámci stavebního zákona je tady tohleto, a pokud nenajdem tady v tomto shodu, tak i ten zákon, který odsud odejde, bude špatným zákonem. A toho se bojím.

Proto vyzývám všechny, kteří jste se zúčastnili na tvorbě a diskusích ke stavebnímu zákonu, abyste si zkusili ujasnit tu jednu otázku: půjdeme cestou oddělení státní správy, anebo půjdeme tím modulárním konceptem, který máme dnes, a pouze se budeme snažit vylepšovat jednotlivé paragrafy? To je základní otázka, která nás trápí, ať vnímáme pozici starostů, ať vnímáme pozici obcí, ať vnímáme pozici ministerstva, ať vnímáme pozici stavebníků i těch, co by chtěli stavět a mají problémy. Přesto si myslíme, že tomu základnímu konceptu a tomu rozhodnutí o tom neutečeme a budeme muset přijmout nějaké rozhodnutí.

Čili za KSČM si dovolím zopakovat, my podpoříme vstup do prvního čtení, podpoříme návrhy na prodloužení lhůt, ať máme opravdu čas se tím zabývat. A budeme rádi, když ten základní rozpor, který je tady neustále a v tom podvědomí a v zákulisí neustále vibruje, jsme vyjasnili a řekli si, jakým směrem chceme jít dále v rámci státní správy a samosprávy České republiky. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní dvě faktické poznámky, takže pane ministře, ještě chvíli. Hlásí se jako první pan poslanec Mikuláš Ferjenčík a připraví se pan poslanec Marian Jurečka. Takže pane poslanče, vaše dvě minuty, prosím.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem chtěl jenom stručně zareagovat na kolegu Luzara. Zachytil jsem, že říkal, že není důležité, jestli tady ta ministryně je, protože ta debata by probíhala stejně. Já se pokusím vysvětlit, proč to podle nás je důležité.

Ta základní věc je, že paní ministryně z pozice ministryně by tady dávala nějaké politické závazky, které, učiněné veřejně, je významně lehčí v té politice následně vymáhat. My prostě chceme vědět, jak bude zhruba vypadat ten komplexní pozměňovací návrh, který připravuje ministerstvo. My chceme vědět, jaký ona má názor na fikci souhlasu a další kontroverzní instituty v tom zákoně. My chceme vědět, jak se staví k prodloužení lhůt. My chceme vědět, jak se staví k otázce garančního výboru. To jsou všechno věci, které jsou pro nás důležité před tím hlasováním na konci prvního čtení. A z tohoto důvodu si myslíme, že je naprosto namístě, aby tu ministryně byla, protože její slovo je důležité a má i vliv na to, na co se budeme ptát a na co se ptát nebudeme.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí na faktickou poznámku pan poslanec Marian Jurečka a připraví se stále na faktickou pan poslanec Leo Luzar. Tak prosím, vaše dvě minuty, máte slovo.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Kolega Luzar tady hovořil o situaci dálnice D1 okolo Přerova, o situaci výstavby a přípravy dálnice D35 a ono to znělo tak, jako že doposud ta legislativa jako by neumožňovala nebo velmi komplikovala realizaci takových staveb. A já s tím úplně nemohu souhlasit, protože když se podíváme, tak za těch dvacet let nebo třicet let se tady zrealizovaly stavby, jako je dálniční obchvat, nebo velká část obchvatu města Olomouce, je tady obchvat Plzně hotov, obchvat Holice – a mohu jmenovat – nebo dálnice D1 u Ostravy, dokončená Rudná, napojení na rychlostní komunikaci na Opavu – a mohu za Českou republiku vyjmenovat desítky případů rychlostních komunikací nebo silnic prvních tříd, kde se ty obchvaty podařilo zrealizovat. V případě situace D1 u Přerova je souhra i dalších faktorů, kterou je třeba zmínit, a nezapomínat na to.

Ta trasa, která byla naprojektovaná, naplánovaná, naráží také na odpor konkrétních obyvatel místní části Dluhonice. Je fakt, který se dlouhodobě ví, že ta trasa vede přes komplikované území z hlediska podloží, z hlediska ekologických zátěží, to se také ví. A kdyby investor na začátku toho příběhu komunikoval také daleko lépe s těmito lidmi nebo organizacemi, které upozorňují na některé – a myslím si velmi racionální – problémy, včetně těch obyvatel Dluhonic, kterým to opravdu zásadně poškodí část obce, tak by ta situace vůbec taková být nemohla. Takže nemůžeme říci, že to, že se někde nestaví, je vždycky jenom chybou legislativy, protože máme i území, kde se ty stavby daří realizovat, ale je třeba poukázat také na to, že ne vždy je šťastný přístup toho investora, zástupců státu a komunikace s lidmi nebo případně s těmi komunálními politiky, kteří ty lidi reprezentují.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní na faktickou vystoupí pan poslanec Leo Luzar a připraví se pan ministr Lubomír Zaorálek. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Leo Luzar: Děkuji za slovo. Já budu vcelku krátký. Samozřejmě je to o lidech, ale ten stávající stavební zákon prostě takhle funguje a neumožňuje realizaci těch staveb. A to je ten problém. A já můžu tady taky dávat desítky příkladů, kdy jeden jediný člověk x let brzdí a brzdil prodlouženou Rudnou, kolem Ostravy na Opavu. Nechci už hovořit o tom, jak se to nakonec vyřešilo, kolik zastupitelů si na tom v rámci komunikace vylámalo zuby. A to jsou problémy, které ten stavební zákon stávající má, a hledáme to řešení. To řešení již v něm je obsaženo.

A co se týče přítomnosti paní ministryně při prvním čtení, já chápu ten argument, že bychom rádi slyšeli od ministrů to slovo, abychom je potom mohli, jak se říká, za to slovo chytit a říkat: ale jsi říkal, pane ministře nebo paní ministryně... Ale kolikrát se nám u jiných zákonů tohle stává, že prostě ministr v závěrečném slově nereaguje na podněty, které byly.

Je to běžná politická praxe, kdy debata o tom zákoně se rozehrává na výborech po prvním čtení, a tam ten ministr potom musí hájit svůj zákon. Mimo jiné předpokládám, že paní ministryně online sleduje tento přenos a ví přesně, co se hovořilo, a argumenty, které tady zazněly, a bude na ně schopna na výboru odpovědět a bude na ně připravena. Ale opravdu jsme v mimořádné situaci. Berme to tak a přistupujme k tomu i z tohoto pohledu. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ještě jedna faktická poznámka – pan poslanec Jaroslav Holík. Prosím.

Poslanec Jaroslav Holík: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, dovoluji, abych zareagoval malinko na vystoupení kolegy Jurečky. Ano, máme v ČR dálnici D1 rozdělenou do dvou kusů. Z těch 500 kilometrů chybí úsek 10 kilometrů u Přerova. A já se zeptám: o tom se nevědělo, že v oblasti Dluhonic, z toho, jak jsem slyšel, že je tam špatná podložka? Vždyť tento úsek byl zamítnut 20. října letošního roku.

Takže já se zeptám, ano, jsem místopředseda výboru pro životní prostředí, takže všichni budete čekat, že bych se měl uvazovat ke stromům, lehat si pod auta a zabránit tomuto obchvatu. Ale kdo zná Přerov, tak tam se jedná o hodně komplikovaný průjezd městem, kde je plno semaforů, na kterých ty nákladáky stojí. Tam je průjezd 30 tisíc aut za den. Co je lepší pro ty obyvatele? Obchvat, kdy se pojedě s poloviční spotřebou, anebo věčné stání a tuny zplodin, které ti lidé musejí dýchat?

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí ministr kultury Lubomír Zaorálek s přednostním právem a připraví se paní poslankyně Dana Balcarová. Prosím.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Děkuji, pane místopředsedo. Dámy a pánové, přeji vám dobré poledne a dovoluji mi, abych se vyjádřil také k předkládanému návrhu stavebního zákona, což je tradičně jedna z nejobtížnějších norem. Nikdy nebývá jednoduché ve Sněmovně projednávat stavební zákon. A samozřejmě jednoduché to zřejmě nebude ani nyní. Já se k tomu teď hlásím proto, že Ministerstvo kultury, tento rezort patří mezi ty, které budou dopady nové stavební legislativy ovlivněny docela zásadním způsobem. Takže mi dovoluji, abych vás informoval o tom, jak jsem se vlastně začal poměrně už v takové pokročilé fázi zabývat tou přípravou nového stavebního zákona.

Rád bych tady řekl, že snad je jasné, že právě Ministerstvo kultury je to, které musí hledět na to, aby v té nové podobě byla v určité rovnováze ochrana zájmů rozvoje individuálních zájmů a na druhé straně zájmu veřejného. Věřím, že se tady ve Sněmovně shodneme na tom, že veřejný zájem reprezentovaný Ministerstvem kultury je tady docela zásadní, protože jsem přesvědčen, že všichni chápeme, že všichni žijeme v krajině, která je formována člověkem a v níž právě to hmotné kulturní dědictví je poměrně významnou součástí naší identity. Všechny ty věže radnic, kostelů, kaple a kovárny, to všechno je poměrně významně součástí, vlastně vytváří kvalitu našeho života a je to to, podle čeho vlastně poznáváme to místo, ve kterém se třeba cítíme doma. Proto si myslím, že veřejný zájem je něco, na čem bychom se měli shodnout, a pokud tedy provádíme změny, tak by měl být tady poměrně zásadně chráněn a měli bychom také na tom ve Sněmovně najít shodu, kde jsou ty hranice, které by neměly být překročeny při vyváření stavebního zákona nového.

Jenom bych chtěl upozornit na jednu věc, že pokud se mluví tedy o památkové péči jako něčem, co souvisí s tím problémem rychlosti stavebních řízení, tak já si myslím, že památková péče by neměla být vnímána jako něco, co zásadním způsobem ovlivňuje rychlost stavebních řízení v ČR. To znamená, já to neberu tak, že to je to, s čím se musíme vypořádat prioritně, má-li se stavební řízení výrazně zrychlit. Já to chci doložit jednak tím, že velikost chráněného území památkových zón v ČR tvoří jenom asi 1,4 % toho celého území, na které se vztahuje účinnost stavebního zákona. Takže je to poměrně nepatrný zlomek, i když vím, že to je někdy ve významných místech nebo v atraktivních místech, ale není to rozhodně zásadní věc z hlediska celkové plochy, na kterou stavební zákon působí.

A druhá věc je, já nezpochybňuji to, že památková péče – sám jsem se setkal s případy, kdy s ní lidé nemají dobrou zkušenost. Takže vím, že to existuje, ale to snižování administrativní zátěže tady se dá dělat také jinak. To nemusí být zrovna řešeno ve stavebním zákonu. Já mám na mysli třeba plány ochrany. Pokud chcete, aby se omezila nutnost vydávání povolení, tak stačí vypracovávat ony plány ochrany historických měst a míst. Víím, že jich je velice málo, protože na to nejsou finance. Právě proto my se dnes snažíme změnit způsob

financování, aby to bylo dosažitelné pro daleko víc míst, krajů a měst. Takže to je jeden nástroj.

A druhý samozřejmě, který by mohl snižovat administrativní zátěž, to je nový památkový zákon. To je další nástroj, kterým můžeme pomoci snižovat administrativní zátěž v této oblasti, aniž by se to muselo řešit ve stavebním zákonu. A to jsou věci, které jsou v chodu. I když přípravu památkového zákona jsme pozastavili právě proto, že pro nás je důležité teď vidět, jak dopadne práce na zákonu stavebním, a od toho se pak může odvozovat ta podoba památkového zákona. Takže to říkám, předesílám, že není třeba utiskovat památkovou péči kvůli tomu, abychom zásadně zrychlili stavební řízení, protože si myslím, že to není ten hlavní problém. Ty jsou podle mě jinde.

A opakuji, takže mně jde o veřejný zájem. S tím jsem do toho vstupoval, jak jsem řekl, už v určité pokročilé fázi přípravy toho zákona a už na tom věcném záměru zákona musím říct, že jsem viděl poměrně velké množství rizik a docela vážných problémů právě pro tu ochranu kulturního dědictví. Kdybych měl jenom zrekapitulovat, kde jsem viděl největší rizika, tak to bylo jednak, že jsem se obával, aby nová podoba stavebního zákona nezkomplikovala možnosti kontroly nebo vůbec nezbavila možnosti kontroly těch takových automaticky generovaných rozhodnutí. Druhá věc byla nejistota, zda ten Nejvyšší stavební úřad bude skutečně hájit zájem na ochraně kulturního dědictví. Další konkrétní problém, který mohu zmínit, je, že v té podobě, v tom věcném záměru to vypadalo, že dochází k vyřazení památkové péče například při posuzování demolic v chráněných územích. Další problém, který mi připadal jako rizikový, bylo to, že územní analytické podklady byly označeny jako nezávazné podklady, to znamená, na které se může a nemusí brát zřetel. A pak ještě jednu věc bych zmínil, kterou jsem chápal jako riziko, a to bylo to, že nebylo garantováno dodržení mezinárodních úmluv – celosvětových i evropských.

Takže tahle vážná rizika mě vedla k jednání, které jsme absolvovali s paní ministryní Dostálovou, a ta jednání vlastně vyústila do určitého kompromisu, na kterém jsme se dohodli. To neznamená, že v současné době je ten zákon v podobě, která by nevstupovala – ona vstupuje docela zásadně do té podoby památkové péče. Ten stávající návrh přinese docela zásadní změny, zejména ve 450 ochranných pásmech včetně zajímavého samozřejmě ochranného pásma Prahy. Tam má gesce památkového úřadu přejít na Nejvyšší stavební úřad. To je, když to zjednoduším, jedna z těch zásadních změn, ke kterým v oblasti památkové péče v tom návrhu stavebního zákona dochází. To je také ten důvod, proč jsme, jak už jsem řekl, pozastavili přípravu zákona o památkové péči, protože tady vzniká v něčem úplně nová situace.

Je to tedy zásadní změna. Říkám, že to je kompromis. A já jsem to chápal tak, že to je taková ta nejzazší hranice, na kterou můžeme my v té památkové péči ustoupit. S tím, že je pro mě teď velice důležité, jak bude probíhat další debata tady ve výborech a ve Sněmovně, protože beru to tak jako určitou dohodu, kterou jsme učinili s ministryní pro místní rozvoj, která bude respektována i v těch jednáních, a jakousi hranici, za kterou se už nepůjde. Rozumíte? Protože pokud by tady při projednávání ve Sněmovně, došlo k tomu, že by se tato hranice překročila – já jsem viděl takové nápady třeba, že místo ochrany současných 44 tisíc nemovitých kulturních památek a 600 chráněných území by se to mohlo zredukovat jenom na ochranu 320 národních kulturních památek a 14 lokalit na seznamu světového dědictví UNESCO, že pokud by takhle dramaticky se třeba měla změnit ta ochrana, pak si myslím, že by mohla docela ztrácet smysl. Takže já to jenom říkám, že všechny ty debaty jsou debaty, které tady budou probíhat, jsou pro mě teď velice důležité, a já předpokládám, že budou respektovat to, na čem jsme se s paní ministryní dohodli. Protože v opačném případě by podle mě to byla nejenom rizika, ale mohlo by to znamenat obrovské škody právě na ochraně kulturního dědictví v naší zemi, což věřím, že je nepřijatelné.

Takže jsem si vědom toho, jak obtížná bude debata, ale zároveň říkám, pro mě je naprosto zásadní, aby se držel ten kompromis, na kterém jsem se s paní ministryní dohodl,

protože je to pro mě to nejzazší, co lze akceptovat, pokud máme v této zemi mluvit o efektivní a smysluplné památkové péči a ochraně a pokud je tady shoda, že to je něco, na čem musíme trvat. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní mám tady jednu faktickou poznámku, takže vystoupí paní poslankyně Barbora Kořanová a s přednostním právem se připraví předseda klubu ČSSD Jan Chvojka. Paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Barbora Kořanová: Děkuji za slovo. Jenom krátká reakce na pana ministra vašim prostřednictvím, pane předsedající. Já ve vši úctě k památkářům a k jejich roli. Já vzhledem ke své profesi, jsem se s tím setkávala dnes a denně. Tady ani tak nejde o administrativní zátěž, ale o to prodlužování díky jejím (?) názorům, které jsou velmi individuální. Ten klientelismus a ta korupce tam fungují, x-krát jsem se s tím setkala.

Ale největší, podle mě klíčový problém, a doufám, že ten komplexní pozměňující návrh nebo případně poslanecký návrh jiný hlavně zamezí tomu, aby se památkáři pletli do klasické stavařiny. Já samozřejmě si vážím toho, že jsou to kulturní památky a další tomu podobné věci, ale já jsem se x-krát setkala s tím, že památkáři se opravdu vyjadřovali ke všemu, x-krát se stalo, že stavební úřad si preventivně vyžádal vyjádření odboru památkové péče, a tohle by opravdu takto nemělo fungovat. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. Nyní tedy jedna faktická, další ještě pan poslanec Jan Čížinský. Stále připraven s přednostním právem poslanec Jan Chvojka, pak tady mám ještě jedno přednostní právo – přednesení stanoviska klubu za SPD pan poslanec Pavel Jelínek. Prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Čížinský: Díky. Já bych jenom chtěl možná zareagovat. Tady prostě zaznělo něco o korupci. A zaznělo to v souvislosti s lidmi, kteří se zabývají památkovou péčí. Skutečně, pokud někdo má – a vy to pravděpodobně, paní poslankyně, máte – nějaké podezření na korupci, prosím, oznamte to. Ale skutečně tímto vašim projevem mohou být uraženi a zasaženi mnozí lidé, kteří se co nejlépe snaží chránit památkové dědictví naší země. A opravdu tak jak jste to řekla, tak je to pro mě zcela nepřijatelné. A myslím, že byste se skutečně všem těm slušným měla omluvit. Protože jestli víte o korupci, oznamte ji. Stalo se to? A pokud jste ji oznámila, tak neurážíte ostatní, kteří se té korupce nijak neúčastní.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní s faktickou poznámkou vystoupí pan poslanec Ivan Adamec, zatím poslední faktická. Takže pane poslanče, vaše dvě minuty, máte slovo.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji, vážený pane místopředsedo. Vážený pane ministře, já bych se vyjádřil tady k oblasti té památkové péče. Já bych netvrdil, že tam probíhá korupce. To rozhodně bych si nedovolil říct. Mé zkušenosti jsou takové, že oni jsou tak zapálení pro tu ochranu těch památek, že jsou schopni skutečně dělat těm stavebníkům ze života peklo, ale z těch dobrých důvodů, protože oni opravdu chrání tu památku a někdy si moc vymýšlí. Já si myslím, že by tady pomohlo, když památková péče určuje, tak by měl platit ten princip, kdo určuje, tak také platí. A to tam bohužel není. A kdyby to tam bylo, tak se o tom tady vůbec nebavíme. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní s přednostním právem vystoupí předseda klubu ČSSD Jan Chvojka a připraví se... Aha, ještě jedna faktická najednou naskočila. Paní poslankyně Barbora Kořanová. Vaše dvě minuty, prosím.

Poslankyně Barbora Kořanová: Děkuji za slovo. Já snad nebudu ani na pana Čížinského reagovat, protože to nemá smysl. Nevím, proč bych se měla omlouvat. Já jsem se setkala s těmi případy a tak dále.

Co chci říct, něco úplně jiného, a to je přesně reagovat na kolegu Ivana Adamce vašim prostřednictvím. Přesně tak to je, jak to říkáte. Nejenom že jsou zapálení, ale mnoho z nich se i v podstatě drží v hluboké minulosti a v podstatě brání i v tom moderním rozvoji jednotlivých částí města, náměstí a tak podobně. Existuje celá řada problémů, které vznikají právě díky vyjádření památkářů. A řekl jste to naprosto přesně, že ten, kdo rozhoduje, by měl platit. Například ve Švýcarsku platí to, že pokud cena, kterou stanoví za určitý produkt, např. historickou podlahu, památkář, a je to v podstatě odlišné od té ceny běžné nebo původní, tak ten rozdíl hradí stát. Tak jenom abyste věděli, jak to funguje jinde. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak teď tady mám dvě faktické, takže jako první – tři faktické už. Takže jako první vystoupí pan poslanec Marek Výborný, dále pan ministr kultury Lubomír Zaorálek a jako třetí pan poslanec Jan Čížinský. Pane poslanče, máte slovo. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Já chci reagovat, protože z toho se tady stává oblíbená disciplína, že když už nevíme co a jak, tak jsem narazil na korupci, a tím utnul tipec. Já si myslím, že to opravdu není férové. Kolega Čížinský vám to, paní kolegyně prostřednictvím pana předsedajícího, řekl jasně a zřetelně. Tak prosím pěkně, tyto věci nezlehčujme. Skutečně tady komplexní památková péče v České republice nemůže podle mého názoru být tímto způsobem dehonestována. Pokud jste narazila na tyto případy, tak je máte řešit. Tečka. Ale vykládat cokoli jiného prostě je nefér vůči těm lidem, kteří v dobré víře hájí veřejný zájem, a to je ochrana památek v České republice. A samozřejmě i v rámci, a mluvil o tom pan ministr, i v rámci toho nového stavebního zákona tyto věci, aby tam nedocházelo k neodůvodněnému zdržování apod., řešeny mají být, i s podporou Ministerstva kultury. Ale tímto způsobem tady dehonestovat obranu a ochranu veřejného zájmu, si myslím, že je špatně. Proti tomu já jednoznačně protestuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. Nyní vystoupí na faktickou pan ministr kultury Lubomír Zaorálek. A stále na faktickou je připraven pan poslanec Jan Čížinský. To jsou zatím ty dvě, mám tady zatím ty dvě přihlášky. Prosím.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Já nějak stručně, aby se to příliš nerozhořelo ta debata. Protože jedna věc je přece, jestli se dohodneme na tom, že památková péče je něco, co v této zemi potřebujeme, protože nám záleží na těch dokladech minulosti a předků, které tady máme. A druhá věc je – a to si myslím, že se hodí na tu diskuzi třeba nad zákonem o památkové péči. Bavme se o tom, aby to bylo co možná nejvíc... aby ta pravidla odpovídala i těm problémům, se kterými se setkáváme v realitě. Ale na druhé straně to nemůže znamenat, že ji vysadíme. To, o čem tady teď mluvíme v souvislosti se stavebním zákonem, je neoslabování památkové péče. To si myslím – upravení způsobu, jak se děje – to by podle mě měl řešit zákon o památkové péči. Ale tady by měla existovat zásadní dohoda, že to je oblast, která v našem životě má velký význam.

Ochrana kulturního dědictví. A samozřejmě, rozumíte, to je něco, čemu se věnuje v této zemi i profesně obrovské množství lidí. Ale dovedu si představit, že můžete přijít s celou

řadou příkladů u někoho, kdo je příliš nadšený, nebo dokonce můžete i přijít s nějakým příkladem korupce, to se asi těžko dá vyloučit. Ale to přece neznamená, že tohle by mělo diskvalifikovat tu hlavní myšlenku, že potřebujeme chránit kulturní dědictví.

A co se týče těch pravidel, mají-li se zlepšit, tak opakuji, já jsem přesvědčen, že existují jiné nástroje, mluvil jsem o plánech ochrany, mluvil jsem o zákonu o památkové péči. Ale nemělo by se tohle promítnout do toho, že by stavební zákony zásadním způsobem omezil. To je to zásadní, o co mi jde, a to je to, co budu hlídat.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní na faktickou poznámku pan poslanec Jan Čížinský a připraví se stále na faktickou pan poslanec Adam Kalous. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Jsme tady ve Sněmovně, jsme tady poslanci, takže kdo chce navrhnout změnu, aby třeba na památkovou péči, když je něco dražší než normální, tak aby se na to přispělo, tak to je součást památkového zákona. Rozhodně ale bych varoval před tím říci prostě: péče o památky nás zatěžuje. Nebo péče o naše kulturní dědictví je drahá, a proto je tady zlikvidujeme a nebudeme na to brát ohled. To je ten špatný směr. Navyšme rozpočet Ministerstvu kultury, aby se mohlo podílet na tom, co památková péče po stavebnících chce. To je ta správná cesta.

Tady je spousta ministerstev, která vstupují do stavebních řízení svými požadavky, někdy to třeba vůbec nedává smysl. Například třeba norma, která dává kabely do chodníků, znemožňuje třeba sázení stromů. Norma je nová, já jsem pana ministra Havlíčka v tom interpeloval, žádná snaha tuto normu změnit na cestě není. Ale prostě zastaralá, nyní tedy nová, ale špatná norma nám všem ve větších městech zamezuje sázet stromy, v těchto městech se bude dát velmi těžko žít a nikdo s tím nechce nic dělat.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí na faktickou pan poslanec Adam Kalous, zatím poslední přihláška, to znamená, že se připraví pan poslanec Jan Chvojka. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Adam Kalous: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já bych chtěl jenom reagovat krátce na vystoupení pana ministra kultury Zaorálka. Chtěl bych jenom upřesnit to, že památkáři nejsou a nebudou integrováni v tom návrhu, tak jak je předložen ministerstvem. Za druhé nevím, proč by se mělo rezignovat na ochranu veřejného zájmu, pokud bych tedy mohl definovat, co je tedy konkrétně veřejný zájem Ministerstva kultury. Myslím si, že nový památkový zákon nám zrychlení staveb nevyřeší. A co se týká Prahy, tak proč by měla mít razítko památkáře stavba každého domu pouze proto, že je v Praze? I mezi památkáři jsou aktivisté různého typu, to si můžeme v klidu říci, a například v Praze je největší problém při vypořádání pořizovacího územního plánu s památkáři, kteří v zásadě chtějí uvrhnout na Prahu stavební uzávěru. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní tedy vystoupí předseda klubu ČSSD Jan Chvojka, připraví se ještě s přednostním právem se stanoviskem klubu SPD pan poslanec Pavel Jelínek. Tak prosím.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Hezké už odpoledne, kolegyně, kolegové. Věcně za náš klub vystoupil kolega Petr Dolínek. Myslím, že to vystoupení bylo velmi dobré. Co se týče svého resortu Ministerstva kultury, tak vystoupil Lubomír Zaorálek. Já doplním jenom pár věcí, resp. řeknu postoj ČSSD k návrhům na změnu výboru nebo na doplnění výboru.

Já určitě ať už jako předseda klubu ČSSD, tak i jako člen a místopředseda ústavně-právního výboru podporuji zařazení tohoto tisku a i tisku souvisejícího do ústavně-právního výboru. Myslím si, že je to samozřejmě téma, změna zákona stavebního, nebo nový stavební zákon, které se týká nejenom rychlosti stavebního řízení, ale také velmi, velmi důležitých otázek, a to je otázka dekoncentrace, nebo koncentrace, otázka decentralizace, nebo centralizace, otázka vůbec vztahu státní správy a samosprávy. To jsou věci, které prostě patří na půdu ústavně-právního výboru, a náš klub postoupení těch dvou tisků na půdu ústavně-právního výboru podpoří.

Druhá věc, to se týká také výboru, to je otázka toho výboru garančního. Stejně jako někteří kolegové z opozice, tak i my, kteří jsme z koalice, i přesto taky máme za to, že stavební zákon a zákon, který mění související předpisy, by logicky, logicky měl spíše patřit do výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, protože je opravdu zvyklostí, že pokud Ministerstvo pro místní rozvoj má partnerský výbor na půdě Sněmovny, výbor pro veřejnou správu, tak bychom ho neměli rozhodnutím organizačního výboru brát, ale měli bychom ctít principy, které tady na půdě Sněmovny fungují. To znamená, podpoříme, pokud padne, takový návrh na změnu garančního výboru z výboru hospodářského na výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Máme za to, že by to bylo správnější a logičtější.

A ještě bych chtěl zopakovat, co řekl kolega Dolínek, a to je vlastně gros toho, jak se k tomu zákonu budeme chovat. Předpokládám, že bude tedy na půdě tří výborů, ať už bude garanční výbor pro veřejnou správu, nebo hospodářský výbor, tak bude určitě v obou výborech, plus ústavně-právní výbor, tak pro ČSSD je mantrou, co už naznačil kolega Dolínek, to znamená, my chceme, a myslím si, že když kdokoli z vás šel na ulici a zeptal se lidí, zda chtějí zkrátit stavební řízení, tak my chceme stejně jako 99,9 % lidí zkrátit stavební řízení. Logicky. A slyšeli jsme tady od jednoho kolegy, na kterém místě jsme ve výčtu všech zemí. To místo není lichotivé. Chceme zkrátit stavební řízení, ale myslíme si, že lepší cesta, než je centralizace a vytváření nových úřadů, je cesta, která spočívá v tom, že musíme změnit hmotné a procesní předpisy části stavebního práva.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí se stanoviskem poslaneckého klubu SPD s přednostním právem pan poslanec Pavel Jelínek a připraví se paní poslankyně Dana Balcarová. Prosím.

Poslanec Pavel Jelínek: Děkuji za slovo. Vážené dámy, vážení pánové, přichází nám na pořad Sněmovny dlouho očekávaný zákon, je to zákon stavební. K tomuto zákonu vlastně pracujeme dlouho. Pracujeme jak v kolegiu ministryně, kde je to určitě vlastně už minimálně druhý rok, kde jsme se setkávali, připomínkovali jsme spoustu složitostí. Tento zákon je opravdu náročný a řekl bych, že po občanském zákoníku možná druhý nejsložitější zákon legislativně v naší zemi.

V důvodové zprávě k tomuto zákonu se uvádí, že podle studie Světové banky Doing Business 2019 je proces povolování staveb v České republice jeden z nejpomalejších na světě. Podle délky standardizovaného stavebního řízení se Česká republika umístila na 156. místě ze 190 posuzovaných zemí s délkou 246 dnů. Tady opravdu nemáme být vůbec na co hrdí, a jak už zdůrazňoval předseda našeho klubu Radim Fiala, tak se zařadíme mezi africké státy v rychlosti vyřizování stavebních povolení, což si myslím, že pro středoevropskou demokracii je absolutně nepřijatelné a nepřijatelné místo.

Samozřejmě že nejen Česká republika řeší problémy se složitostí právní úpravy veřejného stavebního práva a délkou povolovacích procesů. Většina evropských států zápolí obdobně jako my s vysokou mírou fragmentace a resortní předurčenosti veřejné správy, nerovnoměrností veřejné správy na úrovni obce, regionů, státu. Tyto státy hledaly složité a

stále hledají cestu, jak učinit tento systém účinnější a účelnější. V tomto vládním návrhu je mnoho těchto věcí řešeno. Přesto máme za SPD připraveny pozměňovací návrhy, ve kterých bychom účinnost tohoto zákona přivedli k většímu komfortu jak stavebníků, tak i vlastně místních správ a samospráv, a to v oblasti aplikace procesního řízení při vyřizování stavebního řízení, v oblasti digitalizace a transparentnosti, v oblasti přiměřenosti pokut a poplatků za podání žádosti k bytové a rodinné výstavbě.

Část zákona se věnuje průběhu stavebního řízení a organizační struktuře stavebních úřadů. V této části zákona SPD požaduje jasný a pragmatický popis procesů u jednotlivých úkonů stavebního řízení. Tak jak jsou stanovené různé druhy stavebních řízení, tak my požadujeme, aby bylo jasně popsáno, jak tato stavební řízení budou procesně probíhat, jakým způsobem se k nim budou jaké složky stavebních úřadů a dalších dotčených orgánů vyjadřovat, v jakých termínech a s jakými výstupy.

Samotné rozhodnutí, zda bude vše pod Nejvyšším stavebním úřadem plně, nebo jen částečně, dále, do jaké úrovně bude stavební úřad řízen na úrovni obce či státu, je v tomto případě otázka organizace a co nejproduktivnějšího aplikování procesu stavebního řízení, které musí být přesně popsány v informačním systému evidence stavebních postupů. Pro občana je důležité zrychlení stavebního řízení a s tím spojené vedlejší pozitivní přínosy, mezi něž patří hlavně zrychlení výstavby s efektem snížení, nebo alespoň zastavení růstu cen bydlení. Pro naše občany je důležité mít možnost získat bydlení, které odpovídá jejich příjmu bez nehorázného zadlužení prakticky na celý produktivní život.

V této části budeme podávat pozměňovací návrh, aby povinnost aplikace digitálních přesných postupů ve stavebním řízení byla již v samotném návrhu zákona a neodsouvala se do prováděcí vyhlášky, na kterou již jako Sněmovna nebudeme mít vliv. Jasně stanovený proces odpovídající průběhu určitého stavebního řízení, kde bude stanoveno, kdo, jak, kdy, v jaké návaznosti, v jakých termínech a s jakými upozorněními má tento proces probíhat, který umožní jednoduché převzetí jiným úředníkem v případě zastoupení, který zvýší produktivitu provádění těchto jednotlivých, přesně popsaných procesů, je systém, který nedovolí prodlevy ani žádné nezákonné jednání. A takovýto pozměňovací návrh chceme podat.

Dále je konstatováno v důvodové zprávě, že míra vydávání stavebních povolení zůstává pod historickým průměry a regulační překážky pro novou výstavbu stupňují tlak na cenu nemovitosti. Přetrvávají problémy zejména v souvislosti s vymáháním plnění smluv, se získáním stavebních povolení a se složitostí daňového systému. Česká republika se umístila relativně vysoko na žebříčku zemí, co se týká snadnosti podnikání. Třicáté místo ze 190 není až tak špatné. Umístila se na prvním místě v kategorii obchodování se zahraničím, avšak oproti tomu v kategorii vymáhání smluv a vyřizování stavebních povolení patříme k nejhorším v Evropské unii. 91. místo ze 127 posuzovaných je neodpovídající.

V návaznosti na tyto informace je další velmi důležitou oblastí, na kterou SPD klade důraz, průhlednost stavebního řízení. Maximální mírou digitalizace stavebního řízení je možné posílit transparentnost průběhu stavebního řízení. Stavebník musí mít v každém časovém okamžiku jasný přehled o tom, v jakém stavu je jeho žádost, který úředník na konkrétní části žádosti pracuje a za jak dlouho byla jeho část žádosti vyřízena, včetně informace o zákonných lhůtách vyřízení jednotlivých částí stavebního řízení.

Nedílnou součástí informačních systémů veřejné správy vztahujících se ke stavebnímu řízení musí být notifikační proces. Jestliže v zákonech o právu na digitální službu je na notifikační proces kladen velký důraz, tak musíme i v tomto zákoně, stavebním zákoně, na tento notifikační proces také klást důraz. Jedná se o to, aby jakákoliv změna ve stavebním řízení, jakékoliv naražení na nějakou překážku či změnu ve vyřizování žádosti, (aby o tom) byl okamžitě stavebník informován, aby byli informováni všichni, kdo jsou součástí toho stavebního řízení, aby nedocházelo k žádnému zdržení a zbytečnému protahování stavebního řízení. Nedílnou součástí informačních systémů veřejné správy vztahujících se ke stavebnímu

řízení musí být tento notifikační proces. Takže každý občan, který požádá o stavební povolení, musí být informován o každém kroku, a to včetně informace i o překročení zákonných termínů stanovených tímto zákonem. Toto je požadavek, který budeme formulovat a podávat v našem dalším pozměňovacím návrhu.

V části desáté zákona, která popisuje přestupky, provádíme rozbor, kde chceme občany uchránit před přehnanými pokutami v případě občanské výstavby. Rozumíme sice principu jednotnosti pokut podle provedeného přestupku, ale přece jenom nemůžeme stanovit pokuty pro velkou developerskou výstavbu na stejné úrovni jako pro výstavbu rodinného domu nebo garáže. Takže rozsah pokut musí být upraven nejen podle rozsahu stavby, ale podle toho, kdo je samotným investorem. Pokud je to běžný občan, tak opravdu nemůže být stejná pokuta jako pro velký developerský subjekt. Takové likvidační paragrafy musí být upraveny, aby občanům nehrozily při řešení bydlení nepřiměřené pokuty a případné exekuční řízení.

Jako poslední úpravu za SPD navrhujeme snížit poplatky za povolení bytové výstavby, výstavby rodinných domů a staveb garáží a vinných sklepů. Tak zní paragraf a myslíme si, že to je správně. Po doplnění uvedených úprav zákona v oblasti aplikace procesního řízení při vyřizování stavebního řízení v oblasti digitalizace a transparentnosti, v oblasti přiměřenosti pokut a poplatků za podání žádosti v bytové a rodinné výstavbě je SPD připraveno zákon podpořit, a tím zlepšit situaci na trhu s bydlením pro naše občany.

Co se týká podpory přidělení výborům. Já sám jsem ve výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Myslím si, že debaty jak již na kolegiu ministryně, tak na výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj probíhají, takže si nemyslím, že by jim nebylo nasloucháno. A zdali garančním výborem bude výbor hospodářský, nebo výbor pro veřejnou správu – nemáme za SPD problém ani s jedním z těchto výborů. Pokud zatím je návrh, že to má být hospodářský výbor jako garanční výbor, tak tento návrh podpoříme. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí poslankyně Dana Balcarová a připraví se poslanec Jan Čížinský. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Dana Balcarová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, musím říct, že jsem tady velice ráda poslouchala vystoupení pana ministra Zaorálka, který tady hájil ochranu památek, ochranu kulturního dědictví České republiky, veřejný zájem. Naopak mě mrzí, že pan ministr životního prostředí s touto novelou souhlasí, s novelou stavebního zákona, přestože právě tato novela působí negativně a oslabuje veřejný zájem k ochraně životního prostředí. Byla bych moc ráda, kdyby i ministr životního prostředí tento zájem chránil, a ne tu novelu podporoval tak, jak je navržena.

Pro mě je problematická, jak jsem řekla, nedostatečná ochrana veřejného zájmu v ochraně životního prostředí a současně omezení účasti veřejnosti, to znamená, že lidé se nebudou moct prát za svoje okolí, nebudou se moct vyjadřovat ke stavbám, které se realizují v jejich okolí. To znamená, že nejde jenom o životní prostředí, ale i o kvalitu života, který lidé žijí.

Co mě na tom asi nejvíc vadí, je to, že dojde k sjednocení a vytvoření jednoho superúřadu, státního stavebního úřadu, který bude v sobě agregovat ochranu životního prostředí, které doteď měly obecní úřady a odbory pro ochranu životního prostředí a také krajské odbory ochrany přírody a krajiny.

A o čem vlastně budou tyto státní stavební úřady rozhodovat? Bude to například odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu nebo odnětí pozemků z lesního půdního fondu. Budou také rozhodovat o ochranných pásmech vodních zdrojů, což je v tuto chvíli obzvláště důležité. Budou provádět posouzení vlivu záměru na životní prostředí, tzv. EIA. A budou také rozhodovat o kácení dřevin, o souhlasech se zásahy do krajinného rázu, o povolení výjimek ze

zákazu pro památné stromy a chráněné druhy rostlin a živočichů, a to i kriticky ohrožených. To je podle mě velmi problematické. Ochrana životního prostředí na 80 procentech území České republiky bude pohlcena těmito státními stavebními úřady. Podle mě zde dochází k degradaci práva, které má chránit životní prostředí.

Co se týká účasti veřejnosti formou účasti spolků, v roce 2017 došlo k oslabení účasti veřejnosti a teď, v této novele, je navrženo další oslabení. A co je argumentem pro, je, že účast spolků prodlužuje procesy stavebního řízení. Já bych tady ráda řekla několik čísel. Podle analýzy, kterou já mám k dispozici, se účastnily v minulém roce spolky pouze ve 3 procentech zahájených územních řízení. Z toho v necelém půl procentu případů podaly odvolání. A to, že by podaly žalobu, to bylo v 0,025 procenta. To znamená, že to je velmi výjimečné a toto nemůže mít v důsledku dopad na prodlužování délky stavebních řízení. Naopak podle analýzy většinou (příčinou) prodloužení stavebních řízení je nedostatečná dokumentace a podklady, které stavebníci dávají jako podklady pro rozhodnutí.

Já si myslím, že všichni mají právo na příznivé životní prostředí, tuto záruku nám dává i náš ústavní pořádek, měli bychom mít právo rozhodovat o svém okolí. Proto si myslím, že je dobré, aby tuto novelu projednal také výbor pro životní prostředí, abychom tam mohli tyto věci projednat. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. Nyní vystoupí pan poslanec Jan Čížinský, připraví se pan poslanec Jan Kubík. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Stavební řízení je z povahy věci konfliktním řízením. Ne každému se líbí každá stavební činnost a také ne každá stavební činnost je dobrá a prospěšná. Také ne každá změna územního plánu nebo ne každý územní plán se líbí tomu, kdo žije v okolí, a ne každý je prospěšný obecně. Stavební řízení v tuto chvíli někde probíhá rychle a někde probíhá pomalu, a to je velmi důležité, protože i současná úprava umožňuje rychlý postup. To, že současná úprava neumožňuje rychlý postup, prostě není pravda. Co vlastně zdržuje to stavební řízení, to konfliktní řízení, tak je to hlavně nedůvěra. Nedůvěra lidí v úřady, stavebníky, vůči sousedům, lidí vůči politikům. To je to, co vede k odvolávání, to je také to, co potom vede k soudním řízením. Potom také nekomunikace. Stavebníci nedostatečně komunikují s lidmi, kterých se ty stavby týkají. Dále to je také absence podkladů, samozřejmě nedostatečná digitalizace.

Ministerstvo pro místní rozvoj si mohlo vybrat, jakou cestou půjde. Jestli půjde cestou k větší centralizaci, anebo naopak cestou k decentralizaci. A tady došlo k zásadní chybě. Větší centralizace je tady navrhována v době, kdy se právě centralizace do značné míry zdiskreditovala. Viděli jsme skutečně v krizové situaci, jak centrálně není schopna státní správa fungovat, a naopak jak decentralizovaně to fungovalo lépe. Co to ale bude znamenat, ta větší centralizace? Bude to znamenat více té nedůvěry, která už teď v některých případech protahuje stavební řízení, bude to znamenat více soudů, bude to znamenat více času, bude to znamenat ve skutečnosti větší riziko pro stavebníka a bude to také znamenat, a tady bohužel se k tomu směřuje, také určitou absurdní unifikaci. Protože pokud chceme mít stavební předpisy prostě úplně stejné všude, tak to bude znamenat, že ty stavební předpisy nebudou nikde fungovat skutečně dobře. Opravdu je rozdíl, pokud někdo staví na zelené louce někde v menší obci, a je rozdíl, když staví ve městě, které se vyvinulo v blokové výstavbě, v blokové zástavbě, a v centru nějakého velkého města, tam jsou prostě úplně jiné podmínky, a pokud budeme mít ty stavební předpisy stejné, tak uděláme obrovskou chybu. Všechna statutární města by mohla vyprávět, jestli v nich za unifikovaných stavebních předpisů mohou vzniknout skutečně hezké stavební bloky a hezké stavby. Není to tak.

My tady máme před sebou změnu, která je ve skutečnosti velmi riskantní. Já už jsem to tady zmiňoval, tady to zaznělo, že nemám tady vůbec ani zmiňovat Prahu. No, slib poslance

je, že zastupujeme všechny občany, a tak je potřeba tedy tu pražskou zkušenost zmínit, protože ta pražská zkušenost je velmi důležitá právě k tomuto zákonu. Pokud se mění takto důležitý zákon, který má dopady na tolik lidí, tak je to velmi riskantní, vede to k velkým nákladům, protože revoluce v tomto případě je skutečně mnohem riskantnější než zlepšování a evoluce, a než kdybychom vzali ten starý zákon, přidali digitalizaci a postupovali dále. Vznikne velká nejistota a já se bojím, že i tak, jak to tady projednáváme, ta velká nejistota už v tuto chvíli vzniká a bude mnoho stavitelů, kteří teď budou velmi opatrní dělat svoje projekty, protože nevědí, podle jakých předpisů ty projekty budou posuzovány, a tak do nich nebudou investovat.

Mám velkou obavu, že stavebníci nebudou ti, kteří budou profitovat z takto předkládaného zákona. Mám dokonce obavu, že z toho nebude profitovat nikdo, protože to skutečné řešení by byla právě větší decentralizace, větší pravomoc samosprávám, přiblížení té problematiky lidem, větší pravomoc ohledně územních plánů samosprávám, ale i ohledně stavebních řízení větší pravomoc samosprávám. Naše země nepotřebuje nové nejvyšší stavební úřady, které budou o něčem rozhodovat 200 km daleko. Naše země potřebuje kvalifikované úředníky na stavebních úřadech, co nejbliže lidem a komunikaci mezi stavebníky, lidmi a úředníky.

Volám tedy po stavebním zákonu, který omezí konflikty, který omezí soudy, který skutečně stavební řízení zrychlí, protože tak jak je to teď navrhováno, tak to povede k většímu množství soudů a následně k zahlcení soudů a ještě k větším průtahům. Volám po tom, aby existovaly celostátní standardy, ale aby existovaly stavební předpisy pro města, pro blokovou zástavbu a aby existovala větší kompetence a odpovědnost samospráv. To, co funguje, je skutečně přiblížení lidem, a to je to, co může zlepšit stavební řízení.

Před tímto zákonem nás varují tisíce připomínek, soudy, obce, města i kraje. Také před ním varují stavební úřady, také před ním varují zkušené lidi ze stavebních úřadů. Tak jak je ta norma navržena, tak se skutečně bojím, že bude velkou pohromou pro všechny.

Pořád věřím tomu, že jednou i v téhle Sněmovně se prosadí myšlenka, že konfliktní věci se řeší co nejbliže lidem a že větší centralizace není správnou cestou. Zde je skutečně řešením digitalizace, posun blíže k lidem. Ne oddálení a nové úřady. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Pane poslanče, chápu, že vaše vystoupení nebylo přerušeno. Dobře. Aby to byla informace pro mého následovníka.

Takže nyní máme 13 hodin. Já bych tedy vyhlásil polední pauzu. Zaznamenal jsem dohodu poslaneckých klubů, že pauza bude jenom hodinu a že budeme pokračovat ve 14 hodin. Takže přeji dobrou chuť.

(Jednání přerušeno ve 13.00 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.00 hodin.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane dvojministr a vicepremiere v zastoupení vlády, vážená paní náměstkyně, budeme pokračovat v dnešní mimořádné 64. schůzi, kde jsme nyní v projednávání jejího prvního bodu, jímž je vládní návrh stavebního zákona, sněmovní tisk 1008, jsme v prvním čtení. Jednání jsme přerušili na obědovou pauzu v obecné rozpravě, kde, pokud mám dobré informace, pan poslanec Čížinský již se svým vystoupením skončil, takže nyní by měla být řada na pana poslanci Kubíkovi, poté pan poslanec Profant.

Takže prosím pana poslance Kubíka, připraví se pan poslanec Profant. Máte slovo.

Poslanec Jan Kubík: Vážené kolegyně, vážení kolegové, o potřebě nového stavebního zákona se mluví už dlouho, a zatím jediným výsledkem je 157. místo v každoroční zprávě Doing Business od Světové banky. V této zprávě analytici posuzují nejen délku stavebního řízení, ale i například transparentnost a cenu. Když se podíváme na země, které jsou před námi, tak tam uvidíme třeba Mali, kam posíláme své vojáky udržovat mír. Toto umístění je ostuda a jsem rád, že vláda přichází s tímto návrhem, který se toto snaží napravit.

Zažil to každý z nás, kdo někdy stavební povolení řešil, ať už soukromě, nebo třeba z titulu své funkce. Víte, kolik úřadů musíte oběhnout, kolik dostat razítek, kolik je s tím spojené administrativy. A celou dobu pak ještě doufáte, aby váš úředník, který vás řeší, třeba neonemocněl. Velká složitost v řízení, to je také jeden z důvodů, proč se u nás nestaví dostatek nového bydlení, bydlení zdražuje a proč pro čím dál víc skupin lidí se stává těžko dostupné. Pak se na trhu objevují takové směšné nabídky k bydlení, jako je třeba polovina zahradní chatičky o jedné místnosti na okraji Prahy za 10 tisíc korun měsíčně. Oslavujeme každý nově postavený kilometr dálnice, obchvatu nebo zrekonstruované železnice. Vše dlouho trvá, probíhá nekonečné kolečko odvolávání a napadání stavebních povolení, které nejen tyto stavby zdržuje, ale také prodražuje.

Jsem rád, že ministerstvo přichází se zákonem, který si klade za cíl zrychlení nekonečně dlouhého povolování staveb, zajištění dodržování lhůt a hlavně digitalizaci. Věřím, že nás tento zákon přivede do 21. století. A navíc další přínos, který v tomto vidím, je i nastartování ekonomiky, poněvadž stavební průmysl je jeden z průmyslů, který v podstatě se zatím drží, a vypadá, že tento trend bude pokračovat. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. A nyní pan poslanec Profant je přihlášen v rozpravě, poté pan poslanec Kalous. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Ondřej Profant: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážená skoro nepřítomná vládo, vážení poslanci a poslankyně, vážená veřejnosti. (Pobavení a smích v sále.) Já si myslím, že je v pořádku, že poslanci dodržují epidemiologická opatření (smích v sále), ale opravdu si myslím, že není v pořádku, že tu není paní gesční ministryně. (Komentář z pléna.) Já to chápu. Vy jste si svolali tu schůzi na termín a věděli jste to. Určitě to šlo svolat za týden, za čtrnáct dní a nic velkého by se nestalo. No, ale omlouvám se. Zpátky k tomu, o čem jsem chtěl mluvit.

Mě to opravdu zaráží, že tu není gesční ministryně, když je to takto důležité téma. Je to asi jediný velký zákon, který jste v reálu předložili, s výjimkou EET, které bylo tak špatné, že jste sami hlasovali pro jeho pozastavení. To asi ukazuje něco o kvalitě legislativní práce, kterou tu vedete.

Co se týče toho stavebního zákona, tak tam je velký problém, že stavební úřady, MMR ani statistický úřad nesbírají klíčová data. Oni nějaká data a informace sbírají, ale je to prostě zcela z doby analogové a rozhodně se podle toho nedá moderně plánovat a řešit problémy současného světa. My například opravdu datově nevíme, která řízení nejvíce zatěžují stavební úřady. Jsou to velké liniové stavby, jsou to mrakodrapy, jsou to stavby na složitém podloží ve složitě urbanistické situaci. Co to je? V Praze byl velký problém i zjistit, kolik se staví bytů, s jakou bytovou plochou, jaký je ten poměr. Vlastně ta čísla se dozvídáme od developerů. Přitom naše státní stavební úřady všechny ty stavby povolují, ale jednoduše si nezaznamenávají, kolik je tam bytů, jak jsou velké, popř. jaké další prostory tam jsou. S výjimkou tedy těch samozřejmě zákonných věcí, ale to přesně, tohle jemné dělení, už tam není. Stejně tak stát neviduje, kdo může za průtahy. To znamená, proč se jednotlivá řízení nepřiměřeně dlouho natahují, co je tam za chyby. Ministerstvo se tento nežádoucí stav ani nesnaží napravit. Nejsou jakoby sjednocené reporty, takže ony nějaké reporty jsou, ale opravdu, jak jsem říkal, jsou zcela nedostatečné. Navíc jsou roztržštěné.

Tady já opravdu vlastně nechápu, proč je to pod státní správou, když tato nějakým způsobem metodicky neřídí a je to takový bordel, jaký to je. Je z toho jasně vidět, že ministerstvo se rozhoduje na základě dojmů. A tady se nabízí otázka, jestli, pokud se to sjednotí, zvládne to samé ministerstvo, ten Nejvyšší stavební úřad, prostřednictvím něho tedy další stavební úřady reálně a metodicky řídit, anebo jestli to dopadne jako u hygieny, která je viditelně zcela neřízená.

I když ministerstvo ta data nesbírá, tak jsou tu jiní, kteří se ta data snaží získat, například spolek Arnika. Ten vedl průzkum toho, proč se v České republice nestaví. No, asi kdekoho napadne, že je to přece kvůli těm odvolávkám, kvůli té účasti ekologických spolků, které ty stavby prodlužují a narušují. Jenomže ono tomu tak není podle těch dat. Ekologické spolky vstoupily do 2,77 % řízení a odvolání podaly jen v 0,46 % řízení, to znamená přibližně v každém dvoustém řízení. A ten zbytek? Ten rozhodně není tento problém. Naopak, z analýzy vyplývá, že u dlouhých řízení, těch, která trvají déle než 24 měsíců, takže dva roky trvající stavební řízení, převažovaly důvody na straně stavebníka. Chybějící dokumentace, chybějící stanoviska dotčených osob, chybějící souhlasy vlastníků nemovitostí, anebo nesouhlas s územním plánem.

Ani sebelepší stavební úřad vám nevyřeší nesouhlas s územním plánem. Prostě pokud je ten projekt navržen tak, že tam nemá co dělat, tak to není o tom, jak dlouhé je řízení. Je spíš otázkou na toho úředníka, proč to řízení vůbec je delší než to, že to dočte do toho, že na poli chtějí stavět barák, nebo jak tam k tomu nesouladu dochází. Viděl jsem takhle stavebníka, který se hrozně divil, že na místě, kde to územní plán neumožňoval, chtěl postavit asi jedenáctipatrovou budovu, když tam bylo prostě řečeno, že tam jsou maximálně devítipatrové. A celou dobu se divil, v čem je problém. Takovéto případy asi nevyřešíme jiným úřadem.

Ale nejvíce zarážející je důvod chybějící dokumentace. Samozřejmě další problém jsou účastníci řízení, dědická řízení. To je zase problém, který asi těžko vyřešíme. Lidé budou umírat, tím pádem budou dědická řízení a to nevyřešíme. A prostě pokud je tam potřeba souhlas vlastníka a vlastník není znám, protože probíhá dědické řízení, tak si nepomůžeme. Ještě je vlastně zajímavá informace, že pouze 5 až 10 % řízení delších než dva roky připadá na taková řízení, kde stavebník neudělal žádnou chybu.

A když tady mluvím o těch stavebnících, tak se podívejme na jednoho z největších stavebníků, a to je stát. Ona se nabízí otázka, jestli je opravdu takový problém nevydání povolení u těch opravdu složitých staveb, u liniových staveb atd. To věřím, že je složité, a nemyslím si, že je jednoduché rozhodnout o stavbě dálnice nebo jaderné elektrárny. Ale ekonomika mnohem víc potřebuje menší stavby, aby byly plynulé. No a když si například vezmeme ŘSD, to je docela velký významný stavitel, tak ona opakovaně není schopna správa dálnic zkolaudovat stavby, které postavila. To znamená, že je postavila jinak než v souladu s předpisy nebo v souladu s tím, na co dostala stavební povolení. Příkladem může být dálnice D0, silniční okruh kolem Prahy, kde jednoduše nerespektoval hlukové limity. Opět to asi těžko může být chyba stavebního zákona, stavebního úřadu nebo tak. Je to prostě chyba toho, že jsme tam vyškrtli protihlukové stěny, a teď kvůli tomu probíhají soudy.

Což je mimochodem odpověď na to, proč trvají dlouho soudy. Protože ani stát, nebo stát pravidelně nerespektuje hlukové limity. Dokonce když byl u Nejvyššího správního soudu sněmovní tisk 416, zákon o liniových stavbách, tak nám Nejvyšší správní soud napsal – cituji: Má-li být důvodová zpráva korektním podkladem pro projednávání záměrů nové právní úpravy v dalších fázích legislativního procesu, důrazně doporučujeme její doplnění o údaje o počtu staveb a délce úseku dálniční a jiné infrastruktury, která je v současné době v České republice provozována bez kolaudace, případně bez dalších klíčových povolení příslušných správních orgánů. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho úřední činnosti známo několik takových případů, například jihovýchodní úsek dálničního obchvatu Prahy D0, kdy dochází k dlouhodobému zneužívání institutu zkušebního provozu, neboť by jinak nebylo možné dálniční obchvat využívat.

To, že my jako stát nerespektujeme zákony této země, opravdu nejde řešit jejich bezhlavým měněním, ale musíme se podívat na to, co je špatně. Tady se opravdu u D0 jedná o hlukové limity. To opravdu není špatně. Existuje spousta studií o tom, že naši občané jsou nadměrně zatíženi hlukovými emisemi, a rozhodně by jim stát neměl tyto těžkosti přidělovat. To je ještě dobré, že tu máme pana ministra Havlíčka, který nám na toto může odpovědět, proč RSD nekolauduje své stavby, když už je tedy postaví. Když spíše výjimečně něco postaví.

Další problematika stavebního práva je například bezbariérovost. Já vím, že to zákon neřeší, to řeší vyhláška, a na tu už se čeká roky, protože současná vyhláška není vymahatelná. To znamená, že my sice máme předpisy o tom, jak stavět bezbariérově, avšak neumíme to vymáhat. Nemáme žádný dotčený úřad na rozdíl třeba od Švédska, který by byl součástí stavebního řízení a kontroloval dodržování bezbariérovosti. Určitě bych se chtěl zeptat na to, kdy tuto část stavebního práva opravíme, protože to může ministerstvo udělat hned, to je vyhláška, a může nám ukázat, jak tedy dobře rekodifikovat a jak se dostaneme k tomu, aby ty věci fungovaly tak, jak chceme.

Dalším obdobným problémem je třeba problematika černých staveb, ale o těch já tady hovořit nebudu. Já bych primárně chtěl hovořit o samosprávách. Ministerstvo pro místní rozvoj v tom předkladu ignoruje samosprávy. Přitom ve světě, v Dánsku, Německu, Rakousku je trend zcela opačný. Samosprávy se čím dál víc zapojují do stavebních řízení a necentralizuje se to pod stát. Koneckonců kdo jiný než samospráva by měl určovat charakter té obce? To, jestli tam budou vysoké baráky, jestli budou rozlehlé baráky, jak se to bude stavět, to opravdu nejde řešit centrálně a občané nejsou zvědaví na to, jak se tady v Praze rozhodne o tom, jak bude vypadat barák v jejich sousedství.

A to mě přivádí k té nejhorší části, a to jsou městské stavební předpisy, které jsou zcela vypuštěny. Protože obecné stavební předpisy jsou navrženy pro projektování rodinných domů a klasických sídlišť, a nikoli moderního kompaktního města krátkých vzdáleností, které každé moderní město chce. My máme stavební předpisy, které prostě hovoří o tom, jak stavět vesnice anebo jak stavět města, z minulého režimu. Ono to asi na spoustě míst nevádí, ale pro moderní metropole to opravdu vadí. Praha nebo Brno podle toho stavět jednoduše nemůžou, popř. to nevede k žádoucím výsledkům kompaktního města.

Mě by opravdu zajímalo, proč se městské stavební předpisy vypouštějí. Vždyť umožňují městu efektivně reagovat na své specifické problémy. Já mám zkušenost s pražskými stavebními předpisy, což jsou v současnosti jediné specifické předpisy, které tu máme, a ty nám dovolují např. stanovit uliční čáry a výškové limity. Kdo to nikdy neviděl, tak to je toto. (Ukazuje materiál.) Jestli to město je úplně náhodně cik cak, je tam složité postavit chodník, anebo jestli to má nějaký charakter. Alej stromů, řada osvětlení, město je podobně vysoké atd. Když město nabude jisté velikosti, tak to bez tohoto opravdu nejde, a i tak, i když v Praze ty pražské stavební předpisy máme, tak je to samozřejmě běh na neuvěřitelně dlouhou trať. Ty stavby se obnovují pomalu po vyšších desítkách let, takže charakter města se obměňuje pomalu, a proto je potřeba ho nastavit už od začátku kvalitně.

Pražské předpisy např. optimalizují odstupy staveb, umožňují stavět blokové město, regulují parkovací kapacity pro auta i kola. To je také důležité. Samozřejmě na vesnici vás asi nezajímají parkovací kapacity pro kola, ale když provozujete integrovaný systém dopravy, jako třeba Praha a Středočeský kraj má ROPID nebo Jihomoravský kraj a Brno mají KORDIS, tak potřebujete regulovat to, aby bylo možné zaparkovat auto i kolo a popř. v jakém množství. Nebo naopak Praha 1 má problém s množstvím aut, a proto to reguluje opačně. Naschvál omezuje množství parkovacích míst, protože prostě ta auta se tam nevejdou.

Ony ty pražské stavební předpisy omezují i takové legrační věci jako například žumpy. Když máte žumpu ve městě, tak to není asi úplně příjemné a hygienické. Když stavíte vesnici, tak to prostě funguje trošku jinak. Ty pražské stavební předpisy nám říkají, jak mají vypadat

veřejná prostranství, včetně například osvětlení, křížení a přechodů. Tady se dotýkáme bezpečnosti. Prostě dobře osvětlené přechody jsou zcela jednoznačně důležité pro bezpečnost. V Praze se běžně veřejné osvětlení staví na základě soukromých staveb, kdy developer staví celý komplex včetně části veřejné komunikace včetně osvětlení. A tam je důležité, aby rovnou v tom stavebním povolení někdo zkontroloval, že tyto veřejně přístupné části budou podléhat těmto limitům a kvalitě. I když samozřejmě chápu, že když na vesnici překračujete polní cestu, tak nechcete řešit regulatoriku osvětlení.

A v neposlední řadě to, co třeba v Praze pražské stavební předpisy řeší, jsou inženýrské sítě. My jsme v Praze dlouho řešili problém toho, že nám tu chybí zeleň. Praha je relativně zelené město, má množství parků, ale zeleně v ulicích má docela málo. To je způsobeno tím, že pod těmi chodníky jsou inženýrské sítě. A ony jsou tam položeny tak nějak náhodně a tam pak nemůžete zasadit strom. Můžete tam dát takový ten ošklivý květináč, jaký možná znáte z Prahy 5, a do něj dát malý keř. To je na tomto obrázku. (Ukazuje.) Tady máte, jak to obvykle vypadá. Nicméně Praha v pražských stavebních předpisech navrhuje, aby byly koridory pro inženýrské sítě a aby byly jiné koridory pro zeleň. To znamená, aby ty stromy tam mohly opravdu růst, být přirozenou součástí města a ne jen vzdorovat těm inženýrským sítím a čekat na to, kdo je kdy pokácí, protože potřebuje přestavět kanalizaci nebo optické vedení.

A to nejsou všechny nároky na kvalitu veřejných prostranství a uspořádání umístění. Prostě tohle všechno nejde obsáhnout jedněmi předpisy. A já naprosto chápu, že na spoustě míst této země tato potřeba není. Na druhou stranu si myslím, že i současný zákon je špatně v tom, že ty předpisy umožňuje jenom Praze. Koneckonců už se ozvalo Brno, Liberec, Plzeň, Ostrava, že by také chtěly vlastní regulatoriku. Takže si myslím, že trend je zcela opačný. A opět by mě zajímalo zdůvodnění ministerstva, proč tyto předpisy vyškrtává. Myslí si, že to navrhne líp? Myslíte si, že tím, že to navrhnete třeba dobře pro to velké město, tak budou potěšeny ty malé obce, že budou muset řešit složitou regulatoriku? Nechme složitou regulatoriku složitým případům, jako je velké kompaktní město, a nezatěžujme malé obce složitou regulatorikou. Nebo naopak bez regulatoriky se vracíme někde do devadesátých let.

A na závěr svého prvního projevu k tomuto tématu si dovoluji shrnout položené otázky.

Vážené ministerstvo,

- (1) jak pracujete s daty? Bude lepší sběr dat? Jak takový sběr dat hodláte zajistit?
2. Když se centralizuje úřad, bude lépe metodicky veden, než je tomu dnes?
3. Řešíte excesy státních institucí, například ŘSD, které nekolauduje své stavby?
4. Kdy bude zlepšena vyhláška o bezbariérovosti?
5. Proč se upouzdřuje postavení samospráv?
6. Proč se vypouštějí městské stavební předpisy? Kde se ztratil princip subsidiarity?
7. Mají být všechny obce řízeny zcela stejnými regulacemi? Monocentrická i polycentrická města s vysokou hustotou zalidnění, která bojují o každý metr, i roztahaná sídla s množstvím volného prostoru?

Možná tady, koukám, že bych to asi také měl vysvětlit, monocentrické město je například Praha nebo Hradec Králové. To znamená, má jedno centrum. Polycentrické město je například Ostrava, protože je de facto složena z několika obcí, které mají svou vlastní charakteristiku a jako jednotky jsou samostatné, což u těch monocentrických není pravda. Mezi monocentrickou a polycentrickou obcí je ohromný rozdíl jak v tom, jak vytváříte dopravní spojení, tak v tom, jak vytváříte zeleň, tak v tom, jakou architekturu potřebujete. V té polycentrické si můžete dovolit jakási vnitřní satelitní městečka, budovat tam nová sídliště. V té monocentrické naopak potřebujete zahušťování, potřebujete využívání brownfieldů a podobné věci. A to opravdu neuděláte jedněmi stavebními předpisy.

Doufám, že mi alespoň pan ministr odpoví na to, proč ty státní instituce, jmenovitě zvláště ŘSD, nekolaudují své stavby.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Je zde několik faktických poznámek. Jako první, poslankyně Procházková se přihlásila s faktickou poznámkou, poté poslanec Kolovratník, poté poslanec Feranec, poté poslankyně Kalátová. Prosím.

Poslankyně Věra Procházková: Děkuji za slovo. Tak já mám faktickou poznámku ke svému předřečníkovi, a to k několika věcem. Hned na začátku bylo řečeno, že EET jsme odvolali, protože bylo špatné. To je opravdu mylné prohlášení, protože v době covidové nechceme zatěžovat malé živnostníky, ale určitě se toho nevzdáme. To si pište!

Ale zpět k paní ministryni. Asi tady pan poslanec ráno nebyl, když jsem už jednou vystupovala na toto téma a říkala jsem, že paní poslankyně a ministryně klidně může být nemocná i dva měsíce, možná i víc, ač jí to opravdu nepřeju, a my si nemůžeme dovolit čekat na to, až se uzdraví. Máme tady stoprocentní náhradu, vicepremiéra, který zákonu určitě velmi dobře rozumí, týká se jeho resortu a je schopen odpovídat na všechny dotazy.

Víte, je to první čtení a myslím si, že bychom ten zákon měli pustit do výborů, kde se opravdu odborně diskutuje, kde sice nejsou kamery, to chápu, ano, aby se tam přednášely politické proklamace typu "já jsem to ještě neřekl" a tak dále, ale v těch výborech se opravdu pracuje. Tam je možné si říci své a opravdu to rozvést a s odborníky, kteří sedí v těch výborech, diskutovat na tohle téma. A samozřejmě se přihlásit k pozměňovákům v dalších čteních.

Já vám garantuju, že za ANO nemáme naštěstí (upozornění na čas), nebo nenosíme, kdo vícekrát vystoupil, takže už to ode mě je naposledy.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Dovolím si podotknout, že i výbory jsou veřejné, takže tam mohou být kamery.

Nyní poslanec Kolovratník s faktickou poznámkou, poté poslanec Feranec. Prosím.

Poslanec Martin Kolovratník: Děkuji za slovo. Já se snažím být na ty faktické skoupý, ale na poslance Profanta musím reagovat. Pane kolego, já ať už jako zpravodaj, nebo jako poslanec beru velmi vážně opoziční, oponentní odborné názory vás kolegů, řady z nich si vážím a přemýšlím o nich. Martina Kupky, kolegy Čížinského, lidí, kteří mají zkušenost z praxe, Ivan Adamec tuším z pozice starosty, že bude mluvit, a budu ho velmi pozorně poslouchat.

Ale nezlobte se, musím být upřímný. Vy jste v některých argumentech byl úplně mimo a nevíte o tom asi nic, nebo nevím, kdo vám ty argumenty psal, když mluvíte o tom, jak je možné, že stavba není schválena z důvodu nesouladu s územním plánem. Kdybyste si přečetl ten návrh zákona, tam se právě pracuje s tím, že budou ty lhůty vymáhány i po tom novém stavebním úřadu, že když tam bude nečinnost, tak tam bude opatření proti té nečinnosti, aby se právě tohle vyřešilo. Takže kdybyste si to přečetl, tak si sám odpovíte, že toto právě bude v navrženém řešení.

Ta Arnika, ten průzkum, o kterém jste mluvil, ona oslovila – já jsem ho četl také – ona oslovila asi 46, necelých 50 stavebních úřadů statutárních měst. Odpovědělo – z těch 46 se 19 nevyjádřilo vůbec, 14 nevedlo žádné řízení delší než dva roky, takže ty informace byly zhruba od 13. Jenom obecních stavebních úřadů je kolem sedmi stovek, takže se bavíte o nějakém 1,5 procenta respondentů, když s tím argumentujete.

A poslední reakce na ten jeden z vašich názorů nebo argumentů, bezbariérovost je i v současném stavebním zákoně, když si ho pročtete, je zmiňována v úrovni žádosti o územní rozhodnutí, stavební povolení. Je zmiňována v paragrafech, které definují práva a povinnosti stavebního úřadu, co může a nemůže dělat a potom vykonávat. Máte pravdu v tom, že je – v uvozovkách – pouze popsána vyhláškou, ale myslím, že je celkem standardní, že zde vyhlášky reagují třeba na evropská nařízení, tak jak se mění. (Předsedající upozorňuje na čas.) Zkuste si to lépe přečíst. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Nyní pan poslanec Feranec, poté paní poslankyně Kalátová s faktickou poznámkou. Prosím.

Poslanec Milan Feranec: Děkuji. Pane předsedající, dámy a pánové, já budu reagovat na kolegu Profanta, který říkal, jaké malé procento odvolání podávají spolky. Je to možné, ale já vám řeknu příběh jiného, velmi úspěšného spolku, který už 10 let blokuje dálnici v Přerově, velmi úspěšně. Velmi úspěšně bojuje za zájmy křečka, bohužel proti zájmům lidí, zájmu obyvatel. Nedivím se, členové spolku nebydlí v Přerově, tak jim je to v zásadě jedno, že se tam lidi udusí. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Paní poslankyně Kalátová, připraví se pan poslanec Profant s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Čížinský. Prosím.

Poslankyně Iva Kalátová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dobré odpoledne vám všem. Já jenom krátce, vaším prostřednictvím, si dovolím zareagovat na předřečníka, na pana kolegu, i když pan kolega Kolovratník k tomu řekl mnoho. Ale já si vůbec neumím představit, že může vzniknout stavební řízení, pokud přijde na stavební úřad žádost na stavbu, která není v souladu s územním plánem. A teď mluvím o funkčním využití území. To je přece to první, na co se žadatel, stavebník, projektant dívá. Nemůžu si požádat ve stavebním řízení o stavební povolení, pokud chci umístit stavbu, která není v souladu s územním plánem. A to platí už hezky dlouho. Děkuji mockrát.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Nyní pan poslanec Profant bude reagovat ve faktické poznámce, poté pan poslanec Čížinský. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Profant: Tak já děkuji, že jste mi dali za pravdu, že EET zatěžuje drobné živnostníky. A to je přesně ten důvod, proč se odkládá, jak vy říkáte.

Mě by trochu zajímalo, jak se ten stavební zákon týká resortu pana vicepremiéra, protože stavební zákon primárně není o liniových stavbách, s kterými jeho resort má co dělat, popřípadě těch velkých stavbách typu jaderná elektrárna a podobně, ale stavební zákon je primárně o běžné výstavbě, kterou tady provozují obce, občané atd. A jak jsem tady ukazoval na příkladu těch městských stavebních předpisů, tak tu tato novela zhoršuje.

Pak si dovolím prostřednictvím pana předsedajícího reagovat na pana poslance Kolovratníka. Já jsem se ptal na to, kdy ta vyhláška bude aktualizována. Já vím, že to reguluje vyhláška. Já nepožaduji, aby to reguloval zákon, já se ptám, kdy bude aktualizována, protože víme, že jsou tam nedostatky, a proto bych čekal, že ty nedostatky v rámci takto velké rekodifikace budeme opravovat.

A ta čísla vám úplně nesedí. Bylo osloveno 70 úřadů, kompletní odpovědi byly ze 42 úřadů. Tady ta analýza je. A opravdu jako jeden z důvodů tam ty stavební úřady, já jenom cituji, uvádějí nesoulad s územním plánem. Tak to je a viditelně to tam řeší jako problém, nikoli jako něco, co automaticky vyřeší. Mají to tam napsané u těch řízení, která se táhnout

více než dva roky. Já samozřejmě ta konkrétní řízení neznám, ale ty úřady samy tohle napsaly v odpovědi na tuto analýzu.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Čas, pane poslanče, případně se znovu přihlaste. Nyní pan poslanec Čížinský. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Mám jenom podnět, jestli by nebylo možné, že by třeba po nějakých dávkách předkladatel reagoval na dotazy, protože dotazů prostě přibývá, vlastně z dopoledne. Myslím, že by to bylo lepší, kdyby se reagovalo postupně.

A potom ještě k tomu procesu. Myslím, že skutečně nikdo nemůže věřit tomu, že když se něco, co je nehotové, nedokonalé a je tak složité, jako stavební zákon a související předpisy, pustí do výborů, že to dopadne dobře. To si myslím, že skutečně nikdo soudný tady v té Sněmovně nemůže říkat, že to ty výbory vyřeší, všechny ty výbory, které by to měly, výbory, které se starají o veřejnou správu, hospodářství, životní prostředí, že to skutečně dopadne dobře. Pokud je ten návrh nedokonalý, tak je skutečně potřeba ho přepracovat. Přepracovat ho na základě těch diskusí, které jsou tady, na základě toho připomínkového řízení. Potom znovu dát, a pak teprve, až se za něj všichni zaručí, aspoň koalice, že to je v pořádku, tak pak ho poslat do výborů. Řešení, že skutečně nevíme, jak to je, myslíme si, že to je takové jako poloblbe, ale ve výborech to vyřešíme, tak to opravdu fungovat neumí.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. To byla v tuto chvíli poslední faktická poznámka, takže já bych pozval k mikrofonu pana poslance Kalouse, připraví se pan poslanec Adamec. Máte slovo.

Poslanec Adam Kalous: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, já bych po projevu pana poslance Profanta rád vrátil diskusi k meritu věci. Nejsem si úplně jist, zdali pochopil to, co projednáváme. Vy jste si například spletl svítivost pouliční lampy s požadavky na osvětlení. Těch kravin tam byla celá řada, ale já se k tomu nechci vracet

Na celkovou změnu stavebního práva Česká republika prostě čeká příliš dlouho. Pohled do nedávné historie nám jednoznačně ukazuje, že jít cestou záplatování větších či menších pozměňovacích úprav nejenže nepomáhá, ale ve většině případů naopak způsobuje další zhoršení situace. Proces většinou přinese nové povinnosti, nová razítka, dále se zkomplikuje a prodlouží. Mohl bych zde mluvit o novelách, které měly neutěšený stav alespoň dílčím způsobem zlepšit, ale přinesly pravý opak. Mohl bych se zde zamýšlet nad tím, proč ti, kdo ještě zavčasu mohli ty změny připravit a předložit, zaspali a dostali Českou republiku do tristního stavu povolování staveb a rozvoje českých měst a obcí. A samozřejmě bych zde mohl podotknout, že jsou to začasté stejní lidé, nebo ze stejných politických stran a uskupení, kteří když měli mluvit a především pracovat, tak nečinili, dnes ale přesně vědí, jak a co by mělo v té oblasti být a co by naopak být nemělo.

Nutnost zrychlení stavebního řízení pro podporu konkurenceschopnosti České republiky se diskutuje více než 20 let. V roce 2006 byl schválen stavební zákon č. 183/2006 Sb. a průběžně řada novel, a žádný z těchto kroků skutečně zrychlení povolování výstavby nepřinesl. A výsledek? Ve výstavbě například dálnic nás předběhly mnohé evropské země včetně našich sousedů.

Jaké jsou tedy vlastně zásadní problémy současného stavu? Jedná se především o nejednotnost, složitost a atomizaci veřejného stavebního práva mezi obrovské množství obecních, speciálních a jiných stavebních úřadů a více než 40 dotčených orgánů. Častým problémem je systémová podjatost. Typická pro Českou republiku je nepřiměřená délka řízení

a přezkumu závazných stanovisek. Slabinou je faktická kompetenční slabost stavebních úřadů způsobená závislostí na závazných stanoviscích dotčených orgánů státní správy a jejich samostatných přezkumech. Stále se potýkáme s instančním i kompetenčním ping-pongem mezi stavebními úřady. Problémem jsou také účelové obstrukce účastníků řízení, enormní právní nejistota na stranách všech žadatelů o povolení, stejně jako odpůrců, ale také státní správy i samosprávy. Proto tolik případů končí u českých soudů, které je zatěžují, a to, kolegové, zcela zbytečně.

Dnes stavby povoluje 714 obecných stavebních úřadů, 606 speciálních stavebních úřadů, 4 vojenské stavební úřady, 9 báňských a další 4 speciální. Stavebník se musí řídit 85 zákony, podle 50 zákonů si u dotčených orgánů musí zajistit závazné stanovisko ke stavbě, podle dalších 20 zákonů sehnat další doklady, jako je průkaz energetické náročnosti, certifikáty, samostatná povolení, hluková studie, radonový průzkum, energetický posudek, povolení výjimek, a řídit se ještě 15 dalšími předpisy, ve kterých jsou stanoveny požadavky, podle kterých musí projektant postupovat. A to si myslím, a uznáváte všichni, že je docela slušný chaos.

Změny, o kterých se zde budeme bavit, se přitom dotknou, a věrme, že na konci celého legislativního procesu pozitivně, pěti skupin: občanů, úřadů, měst a obcí, investorů a státu. Občan by měl po změně, která by měla přinést ono proklamované jedno razítko, jeden úřad, jedno povolení a nejdéle jeden rok řízení, kromě toho získat ještě jasná pravidla, která dnes chybí, a transparentnost procesu a také rychlejší výstavbu dostupného bydlení, což by mělo přinést stabilizaci jeho ceny nebo například rychlejší výstavbu dálnic, silnic a železnic v České republice a také zlevnění její výstavby, protože díky složitému systému se jejich projektování a projednávání neúměrně prodlužuje o roky. To je prodražuje o miliardy korun. A někteří z toho mají mimochodem docela dobrý byznys, že vše blokuje, a je proto pochopitelné, že stejní lidé a skupiny dnes křičí, když se někdo snaží dát věci do pořádku. Ministerstvo dopravy v roce 2019 analyzovalo 28 projektů dálnic a silnic a potvrdilo se, že v důsledku zdlouhavého a komplikovaného povoloovacího procesu dochází k fatálnímu prodloužení přípravy projektu a s tím souvisejícímu zásadnímu zdražení staveb.

Problémy mají i drobní stavebníci, už to tady zaznělo. Ti si chtějí postavit dům, garáž, bazén, plot, já nevím, co všechno – desítky razítek, měsíce běhání po úřadech, tisíce korun, zbytečně. Šlo by to jinak, jednodušeji. Bez jednotného systému se nám neustále zvyšuje administrativní zátěž. Roztříštěnost hmotného práva po rezortech se projevuje v nových a nových povinnostech, které nejsou nikým řízeny a koordinovány, často vznikají z iniciativ různých zájmových skupin a mnohdy nejsou zajištěny základní podmínky pro stabilitu a předvídatelnost práva. Dochází k opomíjení přechodných ustanovení, k bobtnání dokumentace. A nezapomínejme ani na náš dlouhodobý nešvar, gold plating, který se také velmi negativně podepisuje na náročnosti procesu a výsledné ceně staveb.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nesmíme opakovat stejnou chybu, tedy se nesmíme spokojit s konzervativní dílčí novelou, která se jen pokusí opravit některé chyby v současném systému. Ten je dlouhodobě nefunkční, nereformovatelný a naší ambicí musí být jej zcela změnit. Postupná evoluce se v tomto případě ukázala být slepou cestou. Je proto potřeba udělat krok veskrze reformní, k čemuž nám předložený materiál dává šanci. Tato předkládaná novela se začala psát tezemi již v roce 2017 a od té doby, a já jsem za to rád, nabrala příprava nové legislativy svou dynamiku a po třech letech zde máme k projednání připravený návrh. Je zcela pochopitelné, že se jedná o návrh, který budí veřejnou diskusi. Podíváme-li se na počet dotčených orgánů, institucí, zákonů, ministerstev, úřadů a dalších subjektů, potom se jedná o jeden z nejsložitějších zákonů, který zde řešíme.

Rád bych se v této souvislosti zastavil u dvou důležitých momentů, které se právě množství zapojených subjektů týkají. Na začátku tvorby zákona byla o spolupráci požádána všechna ministerstva a další instituce s prosbou, aby samy našly ve svých agendách prostor pro zrychlení a zjednodušení procesů souvisejících se stavebním právem. Jak ukázala zpětná

vazba, žádný z úřadů nebyl ochoten se vzdát jakékoliv své pravomoci, razítka nebo vyjádření, rezortistický pohled je prostě problém. Rozdrobenost požadavků, jejich zcela absentující koordinace, přebujelý formalismus a byrokracie. Přes to všechno se musíme přenést a pomoci nastavit skutečně funkční model založený na spravedlnosti v tom, že práva a povinnosti se nepřipisují podle toho, kdo je silnější, ale podle toho, kde skutečně mají být, aby byl model funkční.

To druhé, na co bych rád poukázal, je v tomto případě bohužel doslovné naplnění rčení o rybách, které si samy rybník nevypustí. V rámci diskuse se všemi dotčenými orgány a institucemi a v rámci rekodifikace lze totiž najít jednotící prvek, a sice souhlas s tím, že v procesu je až moc hráčů, že by tam mnozí být neměli, nemuseli, nebo by měli mít jiné postavení a že právě bez této redukce skutečná změna není možná. Druhým dechem nicméně tyto stejné úřady a instituce dodávají, že se to samozřejmě netýká jich samotných, protože oni jsou v tom systému zásadní a bez nich by došlo ke zhroucení vyváženosti, ochrany veřejných zájmů a mnohého dalšího. Paradoxně se zde odehrálo totéž, na co jsou stavebníci zvyklí při projednávání svých záměrů, čemu se anglicky říká "not in my backyard", to jest česky "ne na mém dvorku". Jak příznačné. My jsme však v České republice dnes již ve stadiu BANANA efektu – build absolutely nothing anywhere near anything.

Jsem přesvědčen o tom, že pouhou integrací úřednického místa do jiné struktury úřadu, třeba nově vzniklého, k ohrožení ani ztrátě vyváženosti a ochrany veřejných zájmů prostě nedojde. Všechny tyto principy jsou včleněny do dalších zákonů a norem, kterých se rekodifikace ve většině nedotýká a podle kterých budou tito stejní lidé i nadále rozhodovat. Podstata toho, co hájí, zůstane zachována. Zda to hájí z jedné nebo z druhé kanceláře již není podstatné. Jejich názor či vyjádření nebude možné nezohlednit a to je to důležité. Nebylo by již ale potřeba desítek razítek, proti kterým je možné uplatnit desítky odvolání a na ty desítky žalob. Důležitý je fakt, že sloučením posouzení zájmů do jediného rozhodnutí bude zajištěna nejen nezbytná koordinace, ale také se zásadním způsobem omezí současný naprosto nevyhovující legislativní ping-pong.

S tím souvisí další důležitý aspekt předkládané rekodifikace, ke které mám osobně výtku. Bez skutečně odděleného modelu stavebních úřadů od samospráv a integrace dotčených orgánů nelze realizovat reformní krok. K tomuto dříve kvalitně připravenému návrhu, který v důsledku politického vyjednávání nakonec vypadl, se musíme vrátit. Důkladně jsem se zabýval argumenty, sledoval veřejnou diskusi, která mnohdy byla spíše lynčem než rozumnou debatou. Jako bývalý starosta mám své zkušenosti. Tvrdí-li někdo, že změna systému a oddělený model sebere starostům jejich kompetence, potom se musím ptát, jaké ty kompetence sebere, protože ve stávajícím modelu starosta či představitel samosprávy žádné nemá. Ty jsou plně v kompetenci státní správy v přenesené působnosti. Kompetence obce se projevuje v územním plánování. Ano, tady opravdu došlo od roku 2006 k oslabení projevu vůle obcí, a to nahrazením obecně závazné vyhlášky jako formy územního plánování opatřením obecné povahy, které umožňuje v dnešní podobě donekonečna územní plán napadat, a bořit tak základní stavební kámen, na němž celé povolování staveb stojí.

V povolování staveb obec byla a je účastníkem řízení. Nemůže být tedy ještě tím, kdo současně rozhoduje. To nemá logiku. Navíc zde není ani možné takto uvažovat, protože právo být zvolen není podmíněno povinnostmi mít kvalifikaci pro odbornost povolování staveb. Tato tak často opakovaná tvrzení o odnímání kompetencí jen potvrzují, že v České republice dochází velmi často k nevhodnému propojování samosprávy a státní správy, a to následně vede k problémům s povolováním, s transparentností a stejnými pravidly pro všechny, se systémovou podjatostí.

Co to je tedy ta systémová podjatost? Je to situace, kdy existuje zaměstnanecký poměr úřední osoby k subjektu veřejné správy, existuje zájem subjektu veřejné správy na výsledku řízení a další skutečnosti způsobí ovlivnit postoj úřední osoby k věci jinými než zákonnými prostředky. Tato definice prakticky znemožňuje bez rizika trestního stíhání zastupitelů uzavřít

smlouvu obce s investorem. Tak to je. A bez systémové změny nelze problém systémové podjatosti jakkoliv vyřešit.

Stavební povolení by mělo být jen administrativním schválením naplnění zákonných podmínek a norem. Města a obce by se měla v celém procesu aktivně projevit jinde, totiž o krok dříve, v územním plánování. V něm je skrytý klíč pro zdravý udržitelný rozvoj měst. Jsem proto velmi rád, že rekodifikace posiluje postavení samospráv v územním plánování, a rozhodně tuto změnu kvituji, jakkoliv věřím, že i v tomto aspektu lze dojít k dílčím vylepšením.

Rekodifikace stavebního práva je odpovědí zvláště na jeho stávající neefektivitu, nefunkčnost, složitost, zdlouhavost. K jejich odstranění je nezbytné skutečné zjednodušení dosavadních složitých povolovacích procesů při zachování potřebné úrovně ochrany všech práv a veřejných zájmů, tedy zásadní změna celého stavebního práva.

Nezbytným předpokladem i projevem takového zjednodušení a zefektivnění a zrychlení je vedle změn v regulaci procesní i hmotné též celková institucionální reforma na úrovni ústřední i územní, zahrnující rovněž zásadní změny organizace dotčené státní správy, jakož i revizi stávajícího smíšeného modelu výkonu státní správy na úseku stavebního práva. To vše právě za účelem zabezpečení efektivity, předvídatelnosti a rychlosti výkonu státní správy. Nové veřejné stavební právo proto musí být jednoznačné, jednoduché, srozumitelné, aplikovatelné, vymahatelné. Nová právní úprava musí současně jasně vymezit právní odpovědnost aktérů v celém procesu správy území.

Jak jsem říkal na začátku svého projevu, nemůžeme si dovolit ponechat současný stav stavebního práva v České republice. Již před krizí, jejíž dopady zatím nedokážeme ani předjímat, špatně nastavený systém ohrožoval naši ekonomiku. Pokud nový zákon v jeho reformní podobě nepřijmeme, potom nám hrozí další pokles konkurenceschopnosti v oblasti stavebnictví a regionálního rozvoje, další ztráty v soukromé i veřejné sféře vlivem snížené efektivity vydávaných prostředků a také ohrožení či ztráty finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, protože nebude možné včas čerpat z důvodu nepřipravenosti staveb, které byly alokovány. Naopak, pokud uděláme změnu a pokud ji uděláme pořádně a správně, potom při společné implementaci všech kroků rekodifikace lze předpokládat, že se povolovací proces zkrátí z průměrných pěti a půl roku, u dopravních staveb je běžná lhůta až dvacet let, na maximálně průměrně jeden rok včetně soudního přezkumu.

Jak jsem již řekl, rekodifikace stavebního práva není a nesmí být kosmetickou změnou, musí být skutečnou a koncepční změnou, musí znamenat jedno razítko, jeden úřad, jedno úložiště, jeden výklad. A také povolení do 60 dnů a v případě přezkumu do jednoho roku, tedy více než desetinásobné zkrácení procesu od toho, jak reálně dnes funguje. Navíc novou strukturou stavebních úřadů, posílením jejich odborné kompetence, technického vybavení, sjednocením metodiky a rozhodování se zásadním způsobem sníží korupční potenciál v této oblasti, na který si Češi začasť stěžují.

Chci zdůraznit, že poprvé bude možné na stavebním úřadě požádat o informaci, co mám předložit k povolení stavby, a získat relevantní předběžnou informaci o tom, jaké podmínky pro povolení mám očekávat. To, věřím, že stavebníci velice ocení. Stavební úřady dnes často lamentují nad neschopností stavebníků podat bezvadnou dokumentaci. Je nutné si přiznat, že v tak nepřehledném legislativním prostředí ale neleží vina na stavebníkovi, ale na neschopnosti sdělit jednoduše, jednoznačně a transparentně stavebníkovi, co a v jaké podobě od něj stát chce. A právě to je klíčová role stavebního úřadu. To je smyslem reformy – předvídatelnost, jednoduchost a transparentnost.

I přes institucionální změnu, kterou osobně považuji v podobě odděleného modelu státní správy a samosprávy, je potřeba říci, že obce nepřijdou o žádnou dosavadní kompetenci, ale naopak získají legitimní titul na sjednávání smluv s investory o spolupráci. Úřady se nijak

nevzdálí lidem a mohou fakticky zůstat tam, kde jsou dnes. Stát si převezme vlastní zaměstnance přímo pod sebe. Prostory si od obcí může pronajmout a obce již nebudou ze svých prostředků odpovědné za mzdy těchto pracovníků ani vybavení jejich pracovních míst a další náklady, jen úředníci, kteří povolení zpracovávají a vydávají, budou opravdu a zcela nezávislí na samosprávě. Již se nebudou muset bát toho, že jim někdo sáhne na peníze, pokud něco povolí, nebo naopak nepovolí. Jejich rozhodování bude založeno na právních předpisech a odborné kvalifikaci.

Pro obce ale rekonstrukce přináší také zásadní změny. Umožní jim samotným lépe povolovat jejich projekty, ať již infrastrukturní, nebo z různých dotačních titulů, což byl dosud zásadní problém. A také budou mít zásadně lepší postavení v územním plánování.

Musím zde zmínit i další významnou změnu, kterou rekonstrukce přináší, a to koncentraci a apelaci v řízení. V rámci přezkumu tedy již nebude nadřízený úřad posílat stavebníka zpět k první instanci, ale rozhodne sám a to je samo o sobě velmi významnou úsporou času i finančních prostředků, které řízení vyžaduje.

Pevně věřím, že se rekonstrukce oblasti v dnešní době nestane zdrojem politických šarvátek. Rád bych poděkoval Ministerstvu pro místní rozvoj za přípravu rekonstrukce a beru ji jako dobrý základ, který lze dále v Poslanecké sněmovně ještě upravit. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Rád bych vyzval kolegy, kteří projeví v lavicích neklid, aby ho případně projeví faktickou poznámkou.

Nyní s faktickými poznámkami pan poslanec Kupka, pan poslanec Čížinský a pan poslanec Výborný postupně. Prosím.

Poslanec Martin Kupka: Měl jsem chvíli pocit, že se tu pokládají základy nového náboženství, které se ale významně liší od skutečné reality a od toho, jak to na městech a obcích funguje, jak rozhodují úřady. Mimochodem, všichni přece dobře víme, že ten proces běží dobře tam, kde je funkční kontinuita. Postavit nový úřad je reálné riziko. Postavit megaúřad je obrovské riziko, které místo toho, aby se tak, jak tady zaznělo, realizovaly stavby, urychlily stavby, tak to může mít i koneckonců, jak říká studie Ministerstva vnitra, přesně opačný efekt – ohrožení postupu stavebních řízení v České republice.

Já jsem se chtěl ale zeptat na jeden konkrétní bod, kdy zaznívalo z úst pana kolegy, že tedy on je příznivcem toho úplně odděleného modelu. Znamená to, že tedy vznikne nějaký jiný pozměňovací návrh, který bude znamenat, že se vrátí vláda a ten samotný návrh řešení k úplně oddělenému modelu i bez toho současného návrhu jednotlivých obecních stavebních úřadů na úrovni obcí? Znamená to, že tedy té dohodě, o které tu byla řeč, se Svazem měst a obcí ukážete záda? Znamená to, že tímto způsobem ukážete záda všem samosprávám, které jste tu, prostřednictvím pana předsedajícího, tak trochu očerňoval, jako kdyby ten současný prostor byl plný korupce a jinak než korupčně se ve stavebních řízeních nejednalo?

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní pan poslanec Čížinský s faktickou poznámkou, poté pan poslanec Výborný. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Pan kolega Kalous začal tady hodně zhurta a vymezil se nejdříve vůči těm, kteří, v uvozovkách, mohou za ty průtahy. A já bych chtěl jenom připomenout, že 30. května 2018 právě pan poslanec Kalous s ostatními odmítl změny stavebního zákona, které, jak tady kolega Kupka dokládal, právě měly za následek to, že se stavební řízení prodlužovalo o těch sto dní. Tady bylo možnost hlasovat o tom, že potvrzení v souladu s územním plánem nebude na kraji, ale bude na těch obcích, to znamená, bude to

trvat, řekněme, hodinu, a ono to trvalo tři měsíce. A já jsem si to hlasování našel a samozřejmě jsem zjistil, že pokud tady pan poslanec volá po tom, po odpovědnosti těch, kdo to stavební řízení prodlužují, tak že se prostě má kouknout do zrcadla.

A potom tady zaznělo mnoho velkých nepravd. A je potřeba, aby jasně zaznělo, že rychle se staví tam, kde je kvalitní územní plán, a ty projekty tomu odpovídají. Ale to, co se děje, tak tady je navrhováno zmenšení vlivu samosprávy na územní plánování a to je to, co je na tom návrhu úplně nejhorší, protože bez dobrých územních plánů nebudeme mít dobrá města a obce, nebude dobrý rozvoj a bude skutečně jenom velký chaos, protože územní plánování a vliv samosprávy na něj je základním kamenem toho, aby se dobře žilo, dobře stavělo a aby nevznikaly ty konflikty, které se budou měsíce a roky soudit u soudů.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Čas. Děkuji, pardon. A pan poslanec Výborný. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Vaším prostřednictvím k panu kolegovi Kalousovi. Já jsem opravdu se nestačil divit, co tady z jeho úst zaznívalo. Jednak mám pocit, že tady obhajoval něco, co vůbec takhle není. A znovu a tady se to opakovaně objevuje, ta mantra, že zrychlíme stavební řízení tím, že budeme demontovat spojený model veřejné správy. To je podle mého názoru jasný omyl!

Mimochodem, před pěti lety stavební řízení trvalo zhruba poloviční dobu než dnes. A řekněte mně, co se za těch pět let stalo, že dnes to nejde. No protože si zaplevelujeme celý ten systém různými zákonnými a podzákonnými předpisy a normami a díky tomu samozřejmě potom to stavební řízení trvá pomalu. Čili ta představa, že tady zdemontujeme, uděláme největší reformu veřejné správy, která evidentně nebude fungovat, a tím pomůžeme rychlosti, je prostě naprosto mylná.

Mimochodem. Mimochodem, proč se proti tomu dnes ozvali zástupci velkých statutárních měst včetně Ostravy, kterou řídí primátor za hnutí ANO? Proč sdělili, že skutečně v oblasti územního plánování je ten návrh, tak jak tady byl předložen, naprosto špatný, a velmi ostře se proti němu vymezili? To by mě opravdu zajímala ta odpověď. Děkuji. (Řeč pronesena velmi důrazně.)

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Nyní zde mám znovu s faktickou poznámkou pana poslance Čížinského. Nevím, na co bude reagovat přesně, poté pan poslanec Kupka. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Já jsem myslel, že jsem se přihlásil až po panu kolegovi Kupkovi.

Ještě jsem se chtěl vyjádřit k té systémové podjatosti. Zaprvé, když samo Ministerstvo pro místní rozvoj zkoumalo, kolika případů se to týká, tak jim vyšly jednotky případů.

A potom druhá věc. Pokud máme státní správu a vedle toho samosprávu, tak jsou dva směry, kterými se stavební řízení může ubírat. Jeden směr je převést to jenom pod státní správu. A já tvrdím, že to je mnohem větší riziko z pohledu různých vlivů než to převést, jako to je třeba v Německu nebo jako to teď řeší na Slovensku, právě více pod samosprávu. Protože pokud by byla větší odpovědnost samospráv, tak ztratí možnost řekněme možná někteří nepoctiví starostové, kteří se vymlouvají na státní správu a skutečně tu státní správu ovlivňují, tak ztratí možnost to dělat. Protože pokud nějaká stavba vyhoví všem kritériím a starosta, který ji může povolit, nebo rada, která ji může povolit, ji nepovoluje, tak je jasné, že tam je něco nekalého. Je na to vidět a starosta si to netroufne. Kdežto právě ten sdílený model

nebo to vychýlení ve směru státní správy je právě to, co tu situaci ohledně korupce a korupčních rizik ještě zhorší.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Kupka s faktickou poznámkou, v tuto chvíli poslední.

Poslanec Martin Kupka: Pan kolega Kalous ještě také zmínil, že současný systém trpí značným formalismem, byrokratismem. S tím souhlasím. Ale zásadní logický faul je tuhle výtku řešit tím, že postavíte ještě větší úřad, protože ještě větší úřad má logicky mnohem větší sklon k formalismu a byrokratismu. Kamkoli se podíváte na fungování úřadu, tak tohle platí s naprostou přesností. Čím větší úřad, tím větší problémy, tím větší vzdálenost od lidí a od věcného řešení problémů, a naopak převládá formalismus se vším všudy.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. To byly všechny faktické poznámky. Budeme pokračovat v obecné rozpravě. Nyní pan poslanec Adamec. Připraví se pan poslanec Grospič. Prosím.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně, kolegové, tak jsem myslel, že dneska začnu vstřícně a klidně a že si to tady pěkně rozebereme, abychom věděli, na čem jsme. A opravdu ten atak hned na začátku od pana kolegy Kalouse tady, jak významně kouká doprava, že někteří tady seděli dlouho a nic s tím nedělali, tak chci upozornit, že on je členem hnutí, které je osm let ve vládě, nebo sedm let ve vládě, a oni už s tím udělali, a ta situace se nezlepšila. Musím říct, že... Ale nechám si to na jindy, jako není to předmět, tohle je fakt vážná věc.

Musím říct, že asi dneska tu není nikdo, kdo by říkal, že naše stavební právo je v pořádku. To si myslím, že když se vás budu ptát jednoho po druhém, tak mi všichni řeknete, že to v pořádku není. Cítíme to všichni. Cítí to naši občané, to je potřeba si říct také. Cítí to investoři. Zná to každý, kdo něco chtěl stavět v této době. A musím vám říct, že to cítí i ti kvalifikovaní úředníci stavebních úřadů, protože oni v tom jsou trochu nevinně. Oni prostě musejí naplňovat literu zákona, ať chtějí, nebo nechťejí. A v řadě případů vědí, že ty kroky jsou zdlouhavé, zbytečné a že prostě takhle by to být nemělo.

Já to sleduji od roku 1998 aktivně. Tady kolega Kolovratník říkal, že to budu hodnotit z pozice starosty. Nebudu. Od roku 2002 aktivně s přestávkou jako politik Parlamentu České republiky. A musím říct, že jsem vždycky slyšel, že je potřeba zrychlit stavební řízení. Zároveň jsem slyšel další věc – podpora drobných podnikatelů, ale to je na jiné téma. A pak jsem slyšel, že je potřeba redukovat státní byrokracii. No a jsme v roce 2020 a já se ptám: Co z toho jsme udělali? A teď neútočím na nikoho. Byly tady různé vlády, různá seskupení, to si řekněme na rovinu. Co se z toho stalo? Kdybych řekl, že nic, tak by to bylo relativně ideální. Ale ono se stalo. Ta situace se násobně zhoršila. To je potřeba si říct. Prostě ta situace fakt je tristní. A dneska řada podnikatelů, kteří si staví své provozovny a podobně, tak vám řeknu, co dělají. Oni zažádají o stavební povolení a klidně si risknou stavět dříve, než to stavební povolení vstoupí v platnost. Riskují ty pokuty, protože zaplatí radši pokutu, protože ta ztráta v čase je pro ně tak fatální, že tohle se jim vyplatí. A to přece nechceme. To je špatně. To je špatně, protože lidé by měli ctít právo, ctít zákon. Budujeme tady právní stát. Tedy aspoň já si to myslím. A doufám, že vy také. Takže je jasné, že všichni víme, že ten stav je špatně. Je špatně. A naše obavy jsou teď v tuto chvíli jenom proto, aby to nebylo ještě horší.

Když tady slyším to nadšení, ty planoucí oči u některých kolegů, jak to teď všechno dáme do pořádku a že tím, že zřídíme státní superúřad, mimo jiné, neříkám, že je všechno špatně, my to prostě vyřešíme a ta situace bude úžasná, všichni budou spokojeni a nás to

nebude nic stát a prostě zapíšeme se do historie tohoto státu jako vláda, která vyřešila problémy se stavebním zákonem. Já si myslím, že to takhle není.

Samozřejmě musím říct, že já chci změnu. Chci změnu. Chci, aby to fungovalo lépe. Ale jsem zastáncem toho, že v parlamentu se nemá pospíchat. A když se má pospíchat, tak pomalu. Protože všechna uspěchaná rozhodnutí se nám vrátí jako bumerang. Vzpomínám si na dobu, kdy tady jeden nejmenovaný politik říkal, že teď tady předvedeme tu legislativní smršť. My jsme ta vláda těch sebevrahů. My uděláme tu legislativní smršť. A jak to dopadlo? Každý si to můžete přeložit sám, jak to dopadlo. Byrokracie nám narostla a stavební právo se nehnulo. Je horší.

Já jsem byl u několika stavebních zákonů, resp. u jejich novel, i u nového stavebního zákonu, který tady byl naposled, a vždycky jsem se ptal na základní otázku, zda příprava stavby bude kratší než stavba sama. Ze začátku mi ministři a ministryně odpovídali, že ano. Pak už mlčeli. Ani oni sami nebyli přesvědčeni o tom, že to, co nám tady předkládají, povede ke zdárnému výsledku.

Mimochodem, myslíte si, že nárůst byrokracie je problém jenom stavebního zákona? No to já si vůbec nemyslím. Ta prolezla tento stát jako rakovina. Byrokracie. A je velmi těžké s ní bojovat. A správně tady padlo, že jsou různé zájmy, že když se pak zeptáte dotčených razítkářů, že oni budou hledat výmluvy, proč to takto nejde a že je potřeba to takto dělat, a jinak bychom tady asi prostě zanikli na úbytě.

Ale problém je ten, a já to vidím tak, že je potřeba si říct, že se vracíme k debatě, která tady naposled na tomto prostoru proběhla ve Sněmovně v roce 2000, resp. před rokem 2000, kdy nám vznikaly nové kraje. A tehdy tady byla opravdu velká debata o tom, zda má Česká republika nadále historicky používat ten smíšený model veřejné správy, či nikoli. To prostě tak bylo v té době. Nakonec zvítězily tradice. A zvítězily, řekl bych, i racionální názory, že vlastně budování nových státních paralelních úřadů, že by to stálo asi víc peněz a ten efekt by možná nebyl takový. Ale na druhé straně je potřeba říct, že jsou okolo nás země, které to tak mají, jako třeba Polsko. Slovensko to také oddělilo. Je otázka, jestli tak malá země, jako je Slovensko, myslím ne malá významem, ale malá rozlohou, jestli si může dovolit takovýto úřednický aparát. Ale oni si to dovolili, mají to tak. A u nás prostě zůstal smíšený model. A mě fakt strašně rozčiluje, když někdo říká, že ty samosprávy jsou strašné, že to nezvládnou.

Je potřeba si říct, co ten smíšený model vlastně je. Ten stavební úřad vykonává přece službu pro stát i v tom smíšeném modelu. De facto je to státní úřad, který vlastně je svým způsobem koncipován do městského úřadu. Co se týká starostů, tak ti do toho zasahovat nesmějí, do průběhu řízení. Nesmějí ovlivňovat ta řízení. Už známe spoustu případů, kdy to vyšlo na povrch a byly z toho těžké represe, překračování pravomocí veřejných činitelů a podobně. Je pravda, že samozřejmě na stavebním úřadě ti úředníci, a na jiných státních úřadech, vědí, že je nějaká vize města, je nějaký cíl a že samozřejmě každý úřad má určité mantinely, kde může rozhodnout buď z levého konce, nebo z pravého konce. Ale o tom já tady mluvit nechci.

A teď řeknu jednu věc. Mě mrzí, že paní ministryně Dostálová je nemocná, také jí přeji brzké uzdravení, nikomu to nepřeju, tuhle nákazu koronavirem. Mě mrzí, že tady není, z toho důvodu, že jsem se jí chtěl zeptat, jestli je přesvědčená, že tento způsob je tím jediným správným způsobem. Vůbec mi tady nevadí, že za vládu to předkládá pan místopředseda vlády, tak nakonec je to ten správný člověk, který za tu vládu odpovídá v tuto chvíli. Ale možná kdyby tady bylo víc ministrů, protože ten stavební zákon jde průřezem těch lidských činností, není pravda, že se netýká Ministerstva dopravy, Ministerstva průmyslu, to prostě není pravda, to si nalijme čistého vína. On se týká vlastně skoro každodenní lidské činnosti ve všech oblastech. Tak to mě mrzí, že jsem se jí nemohl zeptat. A možná se jí zeptám takto, jestli to slyší, poslouchá nás.

Paní ministryně, prosím, odpovězte mi na tuto otázku: Jste přesvědčena o tom, že skutečně tento způsob legislativní změny povede k tomu, že kdo bude chtít stavět, že příprava stavby bude kratší než její vlastní realizace? Pro mě je to velmi důležité, protože já o tom přesvědčen nejsem v tuto chvíli.

No a co se týká toho, co máme teď před sebou a co máme řešit v příštích měsících. Já pevně věřím tomu, že když už tedy to nevrátíme vládě k přepracování, tomu rozumím, prostě koalice má takovou představu, že tento návrh zákona je filozoficky správně, já o tom tedy silně pochybuji, a že tedy dá dostatek času nám všem, abychom si to prošli a zjistili, zda všechny ty kroky návrhu tohoto zákona jsou, řekl bych, v souladu, s čím tady vystupovali někteří kolegové, kteří to obhajují. Já si myslím, že spěchat se nemá, znovu to opakuji.

Já jsem viděl oponentní zprávu Ministerstva vnitra. Já tomu trochu nerozumím. Vlastně jedna vláda, dvě ministerstva. A já doufám, že ta zpráva je legální, že to není nějaký únik z Ministerstva vnitra. Ale já doporučuji, přečtete si tu zprávu, stojí to za to. A já to беру naprosto s chladným rozumem. Tak jestli nás to bude stát tolik a jsou tam taková rizika, tak je to vážné varování. Fakt vážné varování. A co se týká toho, co tady ještě padlo o tom, že ty městské úřady převedou ty úředníky, že jim dají počítače, místnosti. No nemylte se, takhle to nefunguje. To už se ukazovalo tehdy, když vznikaly kraje, ta transformace vůbec nebyla beznákladová. A města a obce jen tak nemůžou předat něco zadarmo někomu, prostě nejde to, na to máme zase jiné zákony a všichni starostové to vědí. Takže já bych rád slyšel i ministra vnitra, ten mě mrzí, že tady není, protože ta zpráva na mě nepůsobí příliš mnoho dobře.

A pak mi dovolu je ještě jeden poznatek z mé dlouholeté praxe člena Parlamentu České republiky. Každý zákon má svoji filozofii, svého ducha. S tím asi můžeme všichni souhlasit. Fakt si myslíte, že tu filozofii, ducha toho zákona můžeme změnit pozměňujícími návrhy? Fakt si to myslíte? Já ne. To prostě nejde. A teď jsme na začátku, kdy si řekneme, že budeme bojovat proti smíšenému modelu, že vyrobíme úřad, o kterém mám jisté pochybnosti, protože vím, jak některé státní úřady takto fungují a mají ty pracoviště třeba až do jednotlivých obcí. Nebo jestli to neuděláme tak, že odstraníme ty byrokratické překážky a některé ty věci, které jsou citovány v tom návrhu zákona, které jsou velmi dobré, implementujeme do stávajícího stavu smíšeného modelu. Já bych toto rozhodně viděl jako bezpečnější. Je to můj názor samozřejmě, rozhodne se tady postupně hlasováním. Je to na nás v tuto chvíli. Ale musím říct, že každý spěch se vrátí. Fakt se vrátí. A vy dneska, co máte představu, že vše je zalité sluncem, že je to připraveno úplně luxusně, a budete pro to hlasovat, tak si na to vzpomeňte, až to půjde do praxe, až se ukáže, jak to vlastně funguje. Já říkám, že tlačit na pilu se nemá, protože když tlačíte moc, tak vám ta pila sklouzne a zle vás pořeže.

A na moje krátké vystoupení v závěru mi dovolu citovat ještě jednu větu, kterou jsem vždycky říkal v souvislosti s tímto zákonem, se stavebním právem, a vůbec co se týká problematiky stavění v České republice. My přece nechceme, aby to dopadlo tak, jak říkali jistí sovětští pohlaváři: mysleli jsme to dobře, ale dopadlo to stejně jako vždycky... Tak prosím, tudy cesta nevede. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Faktickou poznámkou bude reagovat pan poslanec Čížinský. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Já jsem si ještě našel právě s ohledem na projev pana poslance Kalouse ta data. Takže systémová podjatost se v datech Ministerstva pro místní rozvoj řešila z 28 500 případů ve 100 případech, což je 0,6 %.

Potom ještě tady zaznělo, jak se bude rychle povolovat. Ale pokud by měl pan poslanec říct, které normy se ruší, které požadavky se ruší, tak by musel přiznat, že tak, jak je to navrhováno, se neruší žádný požadavek, neruší se žádný zákon, to znamená, všechny ty

požadavky budou muset být splněny, tedy ono se nebude rychleji povolovat, ono se bude rychleji přerušovat a rychleji zamítat. To bude ten výsledek.

A pak se skutečně musím ještě zastat stavebních úřadů. To, co tady pan poslanec Kalous říkal o stavebních úřadech a o nemožnosti konzultovat věci, je totální nesmysl. V § 21 současného zákona to je dokonce legislativně podchyceno. A stavební úřady velmi trpělivě, velmi ochotně, aspoň ty, které dobře fungují, konzultují, konzultují a konzultují. A právě ty úřady, které konzultují, tak právě taky velmi rychle povolují. To znamená, ty konzultace se jim vracejí na tom, že nemusí přerušovat a zamítat. Takže to normálně běží a skutečně tady neobjevujeme nic, co neexistuje. Existuje to v současné úpravě a normálně to funguje.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. A budeme pokračovat v obecné rozpravě. Nyní pan poslanec Grospič, připraví se pan poslanec Bendl.

Poslanec Stanislav Grospič: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážení členové vlády, vážené kolegyně a kolegové, dovoluji mi taky jenom pár poznámek už v té přehlcené debatě k tomuto zákonu.

Mě zarazil samozřejmě ten fakt, který tady zazněl mockrát, jakým způsobem je takto závažná kodifikace předkládaná do Poslanecké sněmovny, kdo ji vlastně předkládá a proč nejde řádnou legislativní cestou a není předkládána v řádném procesu. Z toho vyplývá i můj dotaz, který asi směřuji na pana místopředsedu vlády.

Dne 28. června na schůzi č. 239 Legislativní rada vlády uložila dopracovat určité podmínky a věci do předloženého návrhu nového stavebního zákona, následně potom na své další schůzi, která proběhla 6. a 7. srpna, uložila předložit jej vládě a posunout jej vládou do legislativního procesu tehdy, pokud budou akceptovány její připomínky a budou zapracovány. Nikdy jsem se nedozvěděl, zda vláda akceptovala tyto připomínky Legislativní rady a zda byly zapracovány, či nebyly zapracovány do návrhu, který dnes máme před sebou na stole.

Potom bych chtěl říci, že bychom si měli nalít také trošku čistého vína a uvědomit si, že to není věc dlouhodobá, kdy tady leží nový nebo staronový stavební zákon a kdy jsme přijímali nějakou poměrně zásadní reformu veřejné správy, protože zde přišel zákon č. 314/2002 Sb., kdy bylo zřízeno zhruba 205 obcí s rozšířenou působností, tzv. obcí třetího stupně, a většina z nich, nebo všechny z nich měly stavební úřady. A vedle toho stavební úřady měly obce II. stupně a některé obce měly stavební úřady a mají stavební úřady, které působí pouze na území svých obcí, tzn. nevztahují svou působnost na území jiných obcí. Čili to je potřeba vidět, že tady už proběhla zčásti tato reforma a pracovníci stavebních úřadů byli vyčleněni jako pracovníci pověřeni výkonem státní správy pouze dislokováni, tak jako je třeba výkon matriky, jako je výkon živnostenských oprávnění, jako je výkon třeba v oblasti školství na pověřených úřadech III. stupně, stejným způsobem tedy jako jiné tyto úřady.

Co se týká vlastního stavebního zákona, tak tady bych chtěl říci, že současný stavební zákon byl přijat ne příliš ve vzdálené budoucnosti (?), i když uznávám, že čtrnáct let je čtrnáct let, 14. března 2006, a to jako zákon číslo 183/2006 Sb. Prošel, o tom není žádných pochyb, řadou novelizací a řadou vývoje. Nicméně je potřeba také říci, jestli forma, jakou se předkládá současný stavební zákon, je nejméně nejlepší. Když si uvědomíme věcně, že vlastně my, dobře, tedy vezmeme tuto věc a ať se nám líbí, na speciální krajské úřady, nicméně něco přece jenom zůstane na obcích zachováno, vytvoříme, a naopak nepůjdeme tomu naproti v rozporu, co je územní řízení, územní plánování, které musí svým způsobem zůstat v pravomoci obcí a stavebního řízení, a naopak budeme tvrdit a tvářit se, že věc zjednodušujeme, tak ve skutečnosti, a tady to zaznělo od mých předchůdců i od mého předřečníka, vlastně zachováváme všechny povinnosti, které ten občan bude mít, nebo stavebník, všechna ta povinná razítka. Akorát tedy je budeme brát z nějakých stavebních úřadů současných a vytvářet (nesrozumitelné) samostatné struktury úřadů zastřešené nejvyšším stavebním

úřadem, který bude přímo řízený vládou a jehož představitel bude vládou jmenovaný. Já si nemyslím, že to je ta nejšťastnější cesta. Jsem pro to, aby se zjednodušilo stavební řízení, aby se tím ale neohrozila bezpečnost staveb a bezpečnost občanů, tedy uživatelů těchto staveb.

Jsem pro to, aby se zrychlilo stavební řízení z hlediska infrastruktury. Ale to neřeší problém developerů. To neřeší problém spekulací s cenami pozemků a to neřeší problém současně platných územních plánů, které jsou v rozsahu a pravomoci jednotlivých obcí. Čili jestliže tento zákon posuneme dnes do prvního (druhého) čtení, jestliže se prodlouží lhůta k jeho projednávání na 90 dní, neznamená to, že se odstraní tyto připomínky a tyto podstatné jevy. A samotný nový stavební zákon je sám o sobě také neodstraní. A neodstraní ani spekulace a neodstraní ani věci, které nejvíce tíží stavebníky. Já si myslím, že v tenhle moment je potřeba posuzovat stavební úřad od každého případu jednotlivě. Ale nemyslím si, že je správné jít cestou vytváření superstavebního úřadu po vzoru třeba finančních správ, správ sociálního zabezpečení, že to nějak ulehčí situaci běžným občanům a přiblíží veřejnou správu právě jím konkrétně a usnadní jim to život.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. S faktickou poznámkou pan poslanec Kalous.

Poslanec Adam Kalous: Já se omlouvám, já bych jenom velmi stručně ještě zareagoval na pana poslance Čížinského vaším prostřednictvím k těm číslům o systémové podjatosti. Tady ta čísla jsou, to, co vy jste tady řekl, velmi zavádějící. Systémová podjatost má celkem tři znaky. Zaměstnanecký poměr úřední osoby k subjektu veřejné správy, za druhé zájem subjektu veřejné správy na výsledku řízení a za třetí další skutečnosti způsobilé ovlivnit postoj úřední osoby. A ta čísla, která vy jste tady řekl, tak tam se hodnotil pouze podaný podnět. To znamená, celá řada projevů systémové podjatosti, tak jak jsem tady řekl, se v tom řízení neprojeví, protože prostě ti lidé se bojí podat podnět proti svému zaměstnavateli. Takže já nevím, jak funguje stavební úřad na městské části, kde jste starostou, asi tam to funguje dobře, ale podle jednoho fungujícího úřadu prostě nemůžete hodnotit ten celek. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Musím si dovolit podotknout ze své pozice, že bychom se měli hlásit k faktickým poznámkám na promluvy, které již proběhly, ale rozumím tomu, že takhle je to vlastně rychlejší.

Pan poslanec Čížinský s faktickou poznámkou.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Jenom prostřednictvím pana předsedajícího pane poslanče, systémová podjatost je něco jiného. Systémová podjatost není, že si stěžuje zaměstnanec stavebního úřadu. Systémová podjatost je, že si stěžuje ten, který s tím stavebním úřadem má co do činění. Ten, kdo žádá o nějaké stavební povolení, nebo ten, který je proti tomu stavebnímu povolení. A ten se dovolává. To znamená, pokud těch případů je jenom sto, tak to znamená, že ten problém je velmi malý. Vy jste to vlastně zmínil, jako kdyby se to týkalo zaměstnanců stavebních úřadů nebo zaměstnanců radnic. Ne, to se týká, to je úplně jinak. Týká se to těch lidí, kteří v tom stavebním řízení jsou účastníky, nejčastěji, nebo nějakých sdružení, kteří si stěžují na to, že ti úředníci rozhodují podjatě. To znamená, je to přesně opačně, než jak jste to zmínil vy.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Pan poslanec Bendl nyní v rozpravě a připraví se pan poslanec Ferjenčík. Prosím.

Poslanec Petr Bendl: Hezký dobrý den, kolegyně, kolegové. Já bych chtěl, ještě než uvedu celý ten problém, tak jak já to cítím, reagovat na to, co tady zaznělo před chvilkou. Toho lidského faktoru se stejně nikdy nezbavíme. To je úplně jedno, jestli ten úředník bude součástí veřejné správy, nebo bude pracovat na obci či na kraji, nebo bude součástí čistě státní organizace nebo státního úřadu. Prostě buď bude chtít pomoci, anebo nebude chtít pomoci. Buď bude chtít pomoci falešně, nebo bude chtít pomoci v tom dobrém smyslu slova. Lidský faktor neodstraníme tím, že převedeme agendu od měst a obcí nebo případně krajů a uděláme z toho státní úřad. Toho se nezbavíme. Toho se zbavíme vnitřnostmi, systémovým řešením, tak aby to ten úředník udělat nemohl. Ale k tomu může zůstat sedět tam, kde sedí, nemusím vynakládat další obrovské finanční prostředky, se kterými bude muset stát počítat v případě, že by se dopustil toho, co je tady teď předloženo v novém stavebním zákoně.

Ten zákon je vskutku revoluční. Proto ani mně se nelíbí způsob, jakým je předkládán. To, že tady musí zastupovat zaměstnanci ministerstev, nebo Ministerstva pro místní rozvoj v tomto případě, paní ministryni, mi přijde jako nonsens. To by tady stejně musel sedět náměstek ministra vnitra minimálně. A další jednotlivci. Ale jak vidíte sami a cítíte sami, ani je nepotřebujeme. Protože to, o čem se tady převážně celou dobu bavíme, je filozofie toho zákona. Tak jak je vlastně pojatý. Jak tu agendu zlepšit a co udělat pro to, aby stavební řízení bylo pokud možno rychlejší. Měli bychom se taky bavit o tom, jak je možné, že někde to jde a někde to nejde, z jakých důvodů to je a proč, případně jednotlivosti odstranit. My se opravdu snažíme, nebo ten návrh, který přichází, je změnit systém fungování veřejné správy.

Já jsem četl tu oponentní zprávu Ministerstva vnitra a moc by mě zajímalo, do jaké míry se k tomu Ministerstvo vnitra hlásí, či nikoliv. Protože ty argumenty, které tam jsou, jsou věcné, nezpolitizované.

Fakt, že chcete, nebo navrhujete převést zhruba 12 tisíc zaměstnanců z obcí, měst a krajů, pan kolega Kalous vaším prostřednictvím, pane předsedající, tady říkal, tak si stát vezme svoje zaměstnance. Já nevěřím, pane kolego, že nevíte. Proto si říkám, kdo vám to psal, že nevíte, že to nejsou státní zaměstnanci, o kterých se tady bavíme. To jsou zaměstnanci krajských úřadů, obecních úřadů, městských úřadů nebo statutárních měst, které vykonávají výkon státní správy. To nejsou zaměstnanci státu. Ani nemůžete říct, tak vy, pane Vomáčko, Nováku, Svobodo atd., odcházíte, nebo možná zůstáváte, protože součástí toho materiálu vůbec není představa, jak by to v praxi vypadalo.

Kdysi jsme tady seděli a vymýšleli reformu veřejné správy, se kterou tehdy přišla vláda, a Poslanecká sněmovna tak, jak ji vláda navrhla, ji zásadně odmítla. Mimochodem padala tady spousta argumentů, které tady padají dneska, protože vlastně ono se to sem v jistém smyslu slova vrací. To je to, jestli je lepší mít nějakou samosprávu a využít k tomu samosprávu, aby pro stát dělala některé činnosti, anebo naopak říct, my tu samosprávu k tomu nepotřebujeme, stát si to zařídí sám. A to bychom za chvilku mohli tedy říct dobře, tak když stavební úřady bude zajišťovat stát, pak tedy i školství bude zajišťovat stát a kulturu bude zajišťovat stát, zrušíme samosprávu jako takovou, stát bude dělat všechno a ono to bude daleko jednodušší. Protože v tomto případě saháme do výkonu nebo do přenesené působnosti výkonu státní správy na krajích a na pověřených obcích významným způsobem. A podle mě, až si to dotčení starostové a primátoři přečtou, co to pro ně fyzicky znamená, tak se vyděsí, protože i je to bude stát poměrně nemalé finanční prostředky.

Zajímalo by mě, jak moc má paní ministryně pro místní rozvoj domluveno, že pokud tedy to projde tak, jak si vláda představuje, jak to má domluveno s těmi, kteří zaměstnávají ty dotyčné specialisty, úředníky stavebních úřadů, jak je tam odsud buď přesune někam jinam, nebo je tam zachová. Jak budou fungovat uvnitř těch úřadů, protože to už bude jiná instituce, jiný zaměstnavatel. Podle mě to je absolutně nedorozumění. A to, co vychází z té dopadové studie Ministerstva vnitra, tam z toho vyplývá, že to jsou jednak obrovské finanční prostředky, bavíme se o miliardách korun s tím, že je potřeba zajistit nejenom ten nový superúřad, i když podle mého hlubokého přesvědčení podle tohoto stavebního zákona ten

superúřad ani nepostavíte za dva roky, protože to stavební řízení se prostě na dva roky zastaví. A to já doufám, že si nikdo nepřeje.

My jsme zcela určitě všichni připraveni pracovat na těch jednotlivostech, udělat si důkladnou analýzu toho, proč někde to stavební řízení funguje relativně slušně a proč někde ne, zobecnit to a pracovat s tím případně v jednotlivých částech toho stavebního zákona tak, abychom jej způsobilí. Řada z vás tady dneska připomněla skutečnost, že za posledních pár let od doby vzniku nového stavebního zákona, to znamená od roku 2018, se stavební řízení nebo doba projednávání stavebního povolení zhruba zdvojnásobila. To přeci je jasný signál k tomu, abychom se podívali, co se tak významného stalo, že to není důvod k revolučním změnám, ale je to důvod k tomu bavit se, jaké jednotlivé rozhodovací procesy vedou k tomu, že to tak dlouho trvá.

Někdo tady pojmenovával to, co přinesl nový stavební zákon přijatý v roce 2018. To bylo to vydávání – teď nevím přesně, jak se to jmenovalo – dokladu, je-li záměr stavebníka v souladu s územním plánem. Černošice jsou často udávány jako klasický příklad toho, jak dlouho to trvá, neboť tam ti, co tu agendu mají na starost, jim trvá měsíce a měsíce, než někomu takovýto jednotlivý doklad vůbec vydají, aby mohl požádat o stavební povolení. Byla to jedna z věcí, kterou kdyby se nám podařilo odstranit, tak tam v těch lokalitách, které jsou pod obrovským tlakem stavebních boomů, zcela určitě by se nám tam podařilo tu situaci významně zlepšit a nemuseli bychom kvůli tomu budovat nové, supervelké úřady.

Pan kolega Adamec – já už budu stručný, nechci mluvit dlouho, protože spousta věcí tady padla a vy jste asi rozhodnutí to tady dnes převálcovat a poslat ten materiál do druhého čtení. Doufám, že alespoň bude dostatečně dlouhá doba na to, abychom si řekli, jak špatně je to napsané a jestli bude tedy vůle tady ten zákon kompletně předělat, nebo nikoliv. Protože kdybych měl být zlý, tak bych si přál vlastně, aby to dopadlo tak, jak jste to navrhli, protože pak by vás nejenom ti, kteří o stavebním řízení vůbec rozhodují, ale i ti, kteří žádají o stavební povolení, včetně těch, kteří jsou stavebním ruchem nějakým způsobem dotčeni, museli za to vyhnat z Poslanecké sněmovny, protože to nemůže podle mého hlubokého přesvědčení fungovat, to, co jste navrhli, a to, co jste sem přinesli.

Pan kolega Adamec říkal: mysleli jsme to dobře, ale dopadlo to jako vždycky. Já bych k tomu dodal: mysleli jsme to dobře a dopadne to hůř než vždycky. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Dobré odpoledne, dámy a pánové a vážené kolegyně, kolegové. Další v obecné rozpravě vystoupí pan poslanec Mikuláš Ferjenčík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, my jsme před pár dny dostali na stůl tuto brožurku. (Ukazuje.) Všichni jsme ji dostali na lavici. Mě to vlastně překvapilo, že se ten zákon prosazuje tímto způsobem, že všichni poslanci dostanou brožurku od MMR, kde ale není vůbec napsáno, kdo ji zpracoval, tak ji dostanou na stůl a dozvědí se tam, jak je ten stavební zákon úžasný. Každopádně já jsem si tedy tu brožurku přečetl, a protože jsou tam některé věci nejasné, tak mám nějaké dotazy na obsah té brožurky Rekodifikace veřejného stavebního práva, 2. vydání, říjen 2020, Ministerstvo pro místní rozvoj. To je tuším vše, co tam je ohledně toho, kdo to tedy vlastně zpracoval, zadal, financoval, má na starosti a na koho se obracet. Tak se obracím tady tedy na paní náměstkyni, případně na pana ministra Havlíčka nebo pana zpravodaje, aby kdyžtak reagovali. Prosím o reakce na ty dotazy. Je to pro mě poměrně podstatná věc.

První věc, co mě velmi zaujala, je, a to na mě už mnohokrát vyskočilo na Facebooku jako placený příspěvek Ministerstva pro místní rozvoj, sponzorovaný na reklamu, ve které vystupovala paní ministryně, a je tam věta, která se neustále opakuje, a v této brožurce je dvakrát, že ten zákon je dynamický. Přiznám se, že moc nerozumím tomu, jak může být

zákon dynamický. Co to přesně znamená? Jestli mně to může někdo tady osvětlit. Mně to vlastně připomíná takové ty náborové reklamy. Když je nějaké letadlové schéma, tak ty firmy, co nabírají lidi, co jim skočí na špek, tak lákají typicky na dynamický kolektiv, který tam v té firmě bude, a dynamicky se (budou) vyvíjet příjmy, a hodně se to slovo dynamický takhle používá, skoro bych řekl až k prodávání hrců. A tady je několikrát a mnohokrát už jsem na něj narazil v komunikaci paní ministryně ohledně tohoto zákona a vlastně vůbec nerozumím tomu, co má nějaká dynamika co dělat se stavebním zákonem. Já bych chtěl spíš zákon, který bude, řekněme, fungující, který bude předvídatelný, který bude srozumitelný, ale nevím moc, co je přidaná hodnota toho, že bude dynamický. Ale to je asi spíš poznámka na okraj. A teď už přejdu k těm věcným otázkám.

První, co mě zaujalo, že se tam používají příklady, které úplně neodpovídají. To je třeba, že když se občan zpozdí s daňovým přiznáním, byť o jediný den, tak následuje sankce a stavebníci čekají na stanoviska a vyjádření státu měsíce. Já doufám, že pořád ještě platí, že prvních osm dnů je osvobozeno, resp. že je osvobozeno od sankce, když člověk... ještě nenaběhnou ty úroky a tak, takže bych prosil, aby se používaly skutečně ty příklady správně, protože jinak potom dochází k matení, lidi se zbytečně bojí pokut, které ten stát jim nemá právo udělovat. Ale to asi není úplně zásadní.

Ale vzhledem k tomu, že se nemůžou obrátit na autora té brožury přímo, protože tam není uvedený, tak to aspoň řeknu tady. Každopádně co je velmi podstatná věc, je otázka, jak uvádí tato brožura, velmi potřebné fikce souhlasu, která znamená, že když se orgán nestihne vyjádřit, bude se mít za to, že souhlasí. Já se přiznám, že by mě zajímalo, jak to přesně má fungovat, protože představte si příklad, že máte člověka, který bydlí třeba ve vilové čtvrti, vedle něj nějaká velká firma koupí stavební pozemek a v rozporu s územním plánem na něm naplánuje nějaký věžák, třeba o osmi patrech, který samozřejmě, pokud by byl postaven, tak tomu člověku, co bydlí v té vilové čtvrti, zásadně znehodnotí pozemek, zhorší mu podmínky k bydlení, nepůjde tam zaparkovat, stoupne tam doprava. A mě by tedy zajímalo, jestli ta fikce souhlasu znamená to, že teď když ten stavebník si zažádá o to povolení a ten orgán, co má vyjádřit, že to je v rozporu s územním plánem, tak tam nepošle tuhle informaci, že je to v rozporu, tak tam automaticky přijde do toho vyjádření, že je to v souladu, a ta věc se postaví a ti lidé, co tam mají ten domeček, na který teď nebude svítit slunce, protože vedle něj bude stát věžák, mají smůlu.

Tak bych se chtěl zeptat, jestli tohle je jeden smysl té fikce souhlasu, protože já tam vidím tohle obrovské riziko, že jedna věc jsou samozřejmě oprávněné zájmy člověka, co žádá o stavební povolení, druhá věc jsou oprávněné zájmy lidí, které může zasáhnout ta stavba. A ve chvíli, kdy my zavedeme fikci souhlasu, tak to také znamená, že práva těch, na které dopadne ta stavba, budou omezena právě touthle fikcí, budou se vydávat rozhodnutí, která nejsou samozřejmě v zákoně odůvodněna, protože budou odůvodněna jenom tím, že uplynula lhůta, a může to vést za prvé k obrovskému zahlcení soudů a také to může vést k obrovským nespravedlnostem. Tak bych chtěl poprosit o vyjádření, jak přesně je ta fikce souhlasu zamýšlena, protože z té brožurky skutečně není jasné, čeho se týká a čeho se to netýká. V jakém rozsahu tam je a jak jsou vymyšlené ochranné mechanismy proti tomu zneužití. Protože jsem si dost jistý, že je snadnější nějakého úředníka přesvědčit, aby nějaké vyjádření nestihl vydat, místo toho, aby ho vydal nezákonně. Takže tohle je jeden významný dotaz.

Pak mám dotaz na tu integraci, protože tady je tedy prezentováno v té brožuře (listuje v ní), že vlastně jeden z hlavních záměrů toho zákona je integrovat ty dotčené orgány do těch stavebních úřadů. Nicméně pak máme na poslední stránce té brožurky seznam těch úřadů, které mají být tedy integrované, ale bohužel, z těch, já nevím, cca čtyřiceti nebo kolik jich je, tak tam je vždycky napsáno: Částečně integrováno. Což vlastně člověku moc neřekne o tom, co tedy v praxi znamená. Protože nevím, jak velký rozsah agendy toho úřadu se tedy integruje do toho stavebního a jak velký se ponechává, a není tam, tuším, ani žádný odkaz na to, abych se mohl tedy dovzdělat, jak to tedy je zamýšleno. Takže bych prosil o upřesnění těch

částečných integrací do Nejvyšší stavebního úřadu, co to znamená v praxi vlastně, zůstává tam nějakých čtrnáct neintegrováných úřadů nebo agend a pak je tam spousta částečně integrováných, což ovšem vlastně člověku nic moc neřekne.

(Listuje v brožurce.) Pak mě zaujala velmi věta... tady je podkapitola: Stavebníci po rychlém řešení volají. A říká se, jak stavební firmy hrozně chtějí ten zákon, a jako jeden z problémů se uvádí široké vymezení účastníků řízení. A tuším, že někde jinde jsem narazil na to, že tedy účastníky řízení mají být pouze sousedi. Chtěl bych se zeptat, jak je tedy řešena situace, nebo jak přesně, kteří účastníci zůstanou a kteří nezůstanou ve chvíli, kdy člověku ta stavba bude třeba znehodnocovat pozemek, jak jsem uváděl třeba ten příklad s věžákem, ale současně nebude přímo sousedit s tím pozemkem, na kterém se ta stavba povoluje, třeba proto, že tam bude mezi tím nějaký veřejný prostor nebo nějaký malý pozemek, který patří někomu jinému. Tak by mě zajímalo, pokud považujete široké vymezení účastníků řízení za problém, tak do jaké míry je chcete omezit. Takže tohle je další dotaz.

Pak je tady jedna věc, co mě zaujala. (Listuje v brožurce.) Je tam uvedeno, že cílem toho zákona je, aby občané měli možnost získat povolení k realizaci stavby do jednoho roku od podání bezvadné žádosti o vydání rozhodnutí o povolení stavby. Slovo bezvadné je v uvozovkách. A já jsem se na to chtěl zeptat, protože z mé zkušenosti dochází k tomu, že část průtahů ve stavebním řízení vzniká tak, že člověk opomene nějakou malou byrokratickou věc. Třeba můj bratr teď žádal o stavební povolení a nenapsal do žádosti, že nezničí přístupovou cestu k tomu pozemku, a z důvodu, že to tam nebylo uvedeno, tak vlastně to musel podat znovu a všechny lhůty běžely od začátku. A tohle považuji za významnou věc, vlastně řešení těchto administrativních pochybení, nebo toho, že člověk třeba nějakou tu povinnost opomene, ale současný stav vede k tomu, že se vrací úplně na začátek. Opět musí žádat, opět se můžou všichni sousedi odvolat atd. Jestli ten zákon řeší i tu otázku, jak může být například ten úřad nápomocný tomu, aby k těm chybám nedocházelo, a jestli jsou tam i nějaké ambice řešit i nakládání s těmi žádostmi, které nejsou bezvadné, a jak je řešena tato problematika.

Potom samozřejmě tady je... (listuje) znovu ta otázka integrace úřadů. Tam jsem se chtěl zeptat na jednu věc. Vlastně proč ten zákon jde... jaký je věcný důvod jít cestou té obrovské reformy za desítky miliard, když se jádro toho problému, aspoň podle toho, jak prezentuje ministerstvo ty ambice, tak problém je, že občan musí nejdřív sám oběhat ty úřady. Oni často nedodržují ty lhůty, na tom se to protahuje. Když je všechny oběhá, tak tedy podá tu žádost. Pak se ukáže, že tam někde udělal nějakou chybu, a může oběhávat znovu, jestli to chápu laicky správně. Aspoň takový mám dojem z mediální prezentace toho návrhu. Mně by přišlo tedy logické, aby došlo k informatickému řešení, aby ten stavební úřad sám získával souhlasy ostatních úřadů, ideálně automatizovanou elektronickou formou, a ten občan nemusel dělat pošťáka, a pokud se toto osvědčí, tak máme vyhráno a vlastně není potřeba řešit institucionální reformu.

Tak mě zajímá, z jakého důvodu vlastně vláda jde cestou té obrovské institucionální reformy, která vzbuzuje obrovský odpor samospráv, zjevně není příliš konsenzuální ani v této Sněmovně, ale způsobí obrovské transformační náklady, způsobí obrovský chaos v prvních letech od přijetí zákona, ale přitom vlastně neřeší jádro problému, protože pořád budou někde nějakí úředníci posuzovat ta žádosti, a buď to budou dělat v termínu, nebo pozdě. Buď to budou dělat v souladu se zákonem, nebo v nesouladu, ale vlastně věcně se tím, že to dáme do jiné škatulky, moc nevyřeší. Dojde k nějakému posunu asi v té oblasti systémové podjatosti, nicméně jak říkal kolega Čížinský, ten problém není zas tak rozsáhlý. Za druhé, myslet si, že úředník bude sedět pořád v jedné stejné kanceláři, akorát tentokrát pronajaté státu, tak že najednou na něj ten hejtman nebo vlivný starosta nebo já nevím kdo bude mít výrazně menší páky, si myslím, že je trochu naivní konstrukce.

Vlastně tato obří změna úplně nesouvisí s ambicí té novely. Tak se chci zeptat, proč vlastně vláda jde touto cestou a proč spojuje ty dvě problematiky, zjednodušení toho procesu a současně změnu byrokratického aparátu, co to obhospodařuje do jednoho zákona.

Pak mě zaujalo, že nový institucionální model povede k řešení palčivého problému černých staveb, neboť umožní čerpat dostatečné množství finančních prostředků na výkon rozhodnutí. Tak jsem se chtěl zeptat, z čeho se to bude financovat, jaké odhadujete rozpočtové náklady řešení této agendy. Jinak samozřejmě řešení problematiky černých staveb a vůbec umožnit reálně dosáhnout jejich odstranění považuji za žádoucí a jsem rád, že se tím vláda zabývá.

Pokračuji dál, jsem na straně 9 (brožury). Podkapitola Co přinese slibovaná digitalizace stavebního řízení. Tady je: Dosud stavebník podával žádost, ke které přikládal desítky příloh, potvrzení a razítek, nově tak podá elektronicky žádost, kterou nahraje včetně projektové dokumentace a přílohy v digitální podobě prostřednictvím internetu do systému. – Tak jsem se chtěl zeptat, jestli pro zájemce zůstane ta možnost papírové žádosti alespoň třeba v jednodušších případech žádosti. My se vždycky snažíme, když zavádíme nějakou digitalizaci, aby stát nezapomínal ani na lidi, co se sami digitalizovat nechtějí, aby zachovával ty offline služby, tak se chci zeptat, jestli s tím zákon počítá, nebo digitalizovat budou muset všichni befelem. Tak to je dotaz.

Potom... (Listuje brožurou.) Tady je ta otázka: Budou mít občané, majitelé pozemků, samosprávy, památkáři a experti na životní prostředí možnost být účastníky stavebního řízení podle nového stavebního řízení? A pak je tam uvedeno, kdo všechno to bude, a mimo jiné i vlastník sousedního pozemku nebo stavby, který může být na svých vlastnických právech povolením záměru přímo dotčen. Tak jsem se právě chtěl zeptat, a už jsem to zmiňoval, jakým způsobem jsou řešeni lidé, kteří nejsou vlastníky toho sousedního pozemku, nicméně budou tím záměrem dotčeni.

Další otázka je... Ještě se tam uvádí: kromě toho budou záměr posuzovat dotčené orgány z pohledu svého zákona, jehož veřejný zájem chrání, jako jsou třeba památkáři, stavební úřad z pohledu integrovaných agend, jako je třeba ochrana životního prostředí, tedy nijak nedojde k ohrožení veřejných zájmů ani zájmů vlastnických. – Právě ti občané, co bydlí v okolí těch povolovaných staveb, mají také vlastnická práva, a podle mě pokud budou z toho vyloučení, tak to na ně může dopadnout, nebo pokud budou vyloučeny třeba spolky, které je teď zastupují. Takže jsem se chtěl zeptat skutečně, čím je tato věta podložena.

Pak je tam kapitola, kdo všechno stojí za novým stavebním zákonem, tam je tedy přiznáno, že vznikl ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR, což z mého pohledu je samo o sobě velmi problematické, protože Hospodářská komora zastupuje primárně ta stavebníky, developery, ty, co prodávají ty byty, ale dívá se na to primárně z pohledu zisku svých členů, což je samozřejmě legitimní ve chvíli, kdy platí členské příspěvky, ale není úplně jasné, proč by zrovna tato skupina měla mít ten exkluzivní přístup k přípravě toho zákona. A koukal jsem se na ty všechny možné instituce, které to nějakým způsobem připomínkovaly, a prostě mně tam zásadně chybí veřejnost. Zájmy lidí, co se třeba teď brání tomu, aby skrz změny územního plánu, navyšování koeficientů apod. bylo znehodnoceno jejich bydlení, tak vlastně jsou vnímány jako nějaký problém. Ale tam je prostě potřeba hledat nějaký kompromis mezi novou výstavbou a starou zástavbou, mezi lidmi, co si chtějí koupit nové byty, a lidmi, co už tam bydlí. Samozřejmě je to složité. Já chápu, že NIMBY efekt je problém, ale současně v řadě případů jsou ty námítky občanů oprávněné a mně přijde, že alespoň z toho, jaký je okruh subjektů, co to připravovaly a připomínkovaly, že se na oprávněné zájmy této části veřejnosti trochu zapomíná.

Pak je tam, že účinnost části toho zákona bude až od 1. července 2023, což vypadá jako poměrně dlouhá doba, nicméně já si živě vybavuji, že když jsem prosadil tady návrh na to, aby se spravedlivě valorizovaly důchody od 1. ledna – ještě jednou moc děkuji všem kolegům, kteří to podpořili – tak si paní ministryně Maláčová strašně stěžovala, že není možné to za ten rok stihnout. Říkala, že změna valorizace důchodů je v současném stavu ČSSZ otázka pěti let na to, aby se skutečně všechny IT systémy zvládly nastavit, a to prosím jde jenom o to, že prostě důchodci dostanou v lednové splátce důchodu nějaký doplatek

k tomu důchodu, tak aby nepřišli o část valorizace za leden, no a tady předkladatelé ambiciózně tvrdí, že když valorizace důchodů má být proces na pět let, úprava, tak ale oni to zvládnou, oni zvládnou vlastně vyčlenit celou tu agendu stavebních úřadů z krajských úřadů do 1. července 2023, dokážou podepsat všechny smlouvy, najmout lidi, dokážou získat nové budovy a tak podobně, takže mně přijde ten termín poměrně ambiciózní. Tak jsem se chtěl zeptat, jestli je skutečně realistický.

Tady ještě jednou (listuje), jsem na straně 12 – Jak pomůže digitalizace stavebního řízení běžnému občanovi? Tam se mluví o té formě podání, o tom, že žádost bude na jednom místě, že všechno bude prostřednictvím portálu stavebníka, interaktivní formulář, úspora na tisku, jeden návrh místo desítek žádostí, digitálně řízený proces stavebního řízení, a všechno se to udělá v jednom rozhodnutí. A chtěl jsem se zeptat skutečně, proč ta novelizace nekončí zde. Proč jsme nešli cestou nejprve té digitalizace, a až po vyhodnocení té digitalizace navázat tou institucionální reformou. Skutečně není mi to jako laikovi zřejmé, proč vlastně nestačí nachystat ten software, propojit všechny úřady elektronicky, a až v případě, že se ukáže, že tam jsou nějaké problémy, případně řešit tu institucionální otázku. Skutečně tady já vidím zakopaného psa této novely, že se spojují dvě nesouvisející věci.

Potom jsem se chtěl zeptat... (listuje) na otázku zavedení možnosti elektronického podání, ale asi to přeskočím. Každopádně...

Pak jsem se chtěl zeptat ohledně jednoduchých staveb. (Listuje v brožurě.) Jednoduché stavby může zpracovávat též kvalifikovaná osoba, pokud se nejedná o dokumentaci staveb pro bydlení, staveb pro rodinnou rekreaci, staveb garáží, pozemních staveb a staveb pro reklamu, kterou musí zpracovat projektant. – Tak jsem se chtěl zeptat, jestli tam vůbec něco zbyde, co budou moct ty kvalifikované osoby naprojektovat samy, to znamená osoby, které mají jenom vzdělání a praxi a nejsou autorizované. Třeba u té garáže bych čekal, že snad garáž zvládne postavit absolvent architektury se znalostí potřebných norem a nepotřebuje k tomu autorizaci. Tak jsem se chtěl zeptat, proč je tam takhle široký seznam těch výjimek a které stavby bude tedy reálně moct dělat pomocí tohoto institutu, aby to nebylo, že v zákoně to vypadá, že stačí kvalifikace, ale v praxi vlastně nebudou žádné stavby, které by se mohly tímto způsobem stavět.

Pak jsem se chtěl zeptat... Pak jsem se chtěl zeptat ohledně dokumentace pro provádění stavby, jakým způsobem se bude posuzovat případný nesoulad té dokumentace pro provádění stavby s územním plánem, protože tady je uvedeno, že stavební úřad dokumentaci neposuzuje, ale využívá ji při kontrolní prohlídce. Tak jsem se chtěl zeptat, jak přesně to bude v praxi tedy fungovat, aby skutečně nedocházelo, řekněme, k přehlédnutí toho, když někdo dostane stavební povolení na něco, a pak tam postaví něco jiného. Na tohle jsem se chtěl zeptat, jak to bude v praxi fungovat. Doufám, že je to skutečně ošetřené, z toho textu to není úplně zřetelné.

Potom... Tohle je zásadní věc nebo zásadní dotaz pro mě. Strana 25 – řízení o povolení, návrh na povolení záměru. Žadatel předloží formulář obsahující obecné náležitosti návrhu plus přílohy /dokumentace pro povolení záměru, koordinovaná vyjádření krajského stavebního úřadu, vyjádření/závazné stanovisko neintegrováných dotčených orgánů, vyjádření vlastníků veřejné dopravní infrastruktury a technické infrastruktury, plánovací smlouva, je-li vyžadována nebo uzavřena, souhlas vlastníka, závěr zjišťovacího řízení, pokud byl vydán, další podklady vyžadované jinými právními předpisy/." – Teď bych poprosil o upřesnění. Měl jsem za to, že celá ta novela je motivovaná tím principem, jak je furt opakován ať už paní ministryní, nebo poslanci hnutí ANO, jeden úřad, jedna žádost, jedno razítko. Ale jestli to chápu správně, ale je možné, že jsem něco špatně přečetl, tak člověk musí stále sám osobně oběhat všechny ty neintegrované instituce. Mně by přišlo jako skoro větší přínos pro lidi, kdyby tedy když to stejně nejde udělat na principu jeden úřad, jedno razítko, jedna žádost, tak jestli by nebylo lepší naopak jít cestou elektronického propojení těch neintegrováných úřadů

tak, aby člověk jenom podal tu žádost a oni tam pak dodali to vyjádření sami místo toho, aby je musel sám oběhat. Nebo prosím u upřesnění, jestli jsem to pochopil špatně.

Nicméně tady je to poměrně jednoznačně uvedené jako přílohy, které musí člověk dodat k té žádosti, a jsou to vyjádření těch neintegrováných dotčených orgánů. Takže vlastně minimálně 12 úřadů, 14 dokonce, jestli správně počítám, 14 úřadů si člověk bude muset oběhat sám, tak případně jestli by ANO mohlo změnit ten marketing toho návrhu na 14 povolení, 14 žádostí a nevím, kolik bude těch razítek, jestli také 14? Vlastně 15, protože ještě ten stavební úřad. Minimálně tenhle odstavec mi přijde, že je rozpor mezi marketingem toho návrhu a tou realitou. Ale skutečně, nechám si to případně vysvětlit, jsem jen laik v této věci. (Hlas z pléna.) Nikoli, nečtu příručku, kladu otázky. A prosím, když tak reagujte prosím faktickou poznámkou.

Potom jsem se chtěl zeptat na ty lhůty, jestli když se nestihne posoudit EIA do 120 dnů, tak jestli tam automaticky bude také ta fikce souhlasu

Pak jsem se chtěl zeptat na otázku ohledně soudního přezkumu, strana 30, zavedení speciální místní příslušnosti krajských soudů pro takzvané vyhrazené stavby, v závorce Krajský soud v Ostravě. Tak jsem se chtěl zeptat, jestli všechny, všechny vyhrazené stavby bude posuzovat Krajský soud v Ostravě... (Hovor u stolku zpravodaje, řečník vyčkává.) Chtěl jsem se zeptat, jestli všechny vyhrazené stavby bude posuzovat Krajský soud v Ostravě?

Pak jedna věc, co mě velmi zaujala, a prosím o objasnění. Tady je: vyloučení rušení územně plánovací dokumentace se zpětnými účinky vždy nejdříve k právní moci rozsudku. – To je věc, která se na první pohled jeví logicky, ale na druhou stranu může být problematická. Řeknu vám příklad, se kterým jsem se setkal v praxi jako pražský komunální zastupitel. Došlo ke změně územního plánu, následně bylo vydáno územní rozhodnutí a následně byla ta změna územního plánu zrušena soudem. Přijde mi dost problematický princip, aby v takovém případě mohl ten investor stavět i v rozporu s územním plánem, protože typicky docházelo k těm problematickým změnám na žádost toho investora. Chápu, že on za to v principu nemůže, můžeme se bavit o nějakých náhradách, jestli jsou tam adekvátní, nebo nejsou, můžeme se bavit také o otázce toho procesu, jak to celé probíhalo, a tak dále. Nicméně když občané oprávněně zvítězí u soudu s tím, že změna územního plánu, která měla znehodnotit jejich lokalitu a která vedla k tomu, že oni by byli poškozeni na svých vlastnických právech, že by jim tam stoupla doprava, zhoršily se životní podmínky, tak když uspějí u soudu, ale přitom stejně ten důvod, proč k tomu soudu šli, by zůstal nevyřešený a ta stavba by se tam stejně postavila, tak to je zase obrovská nespravedlnost vůči těm lidem, co se bránili a co oprávněně hájili svá práva, a soud jim dal za pravdu. Takže na tuhle pasáž bych se velmi rád zeptal, na vyloučení rušení územně plánovací dokumentace se zpětnými účinky vždy nejdříve k právní moci rozsudku.

Pak institut odmítnutí žaloby z důvodu zneužití práva, strana 31. To je v případě, kdy žalobce podá žalobu pouze s cílem zneužití svého práva podat žalobu, bude tato žaloba odmítnuta. Omlouvám se, ale měl jsem za to, že právě institut zneužití práva máme právě v našem právním řádu pro případ takzvaných šikanózních žalob a že to je přece otázka soudu, jestli tu žalobu vyhodnotí jako šikanózní, a potom to je zneužití práva, nebo ne. Ale tady se uvádí, že vlastně se nějaký abstraktní princip zneužití práva stane konkrétním institutem, na základě kterého se budou zamítat žaloby, což je podle mě zvláštní konstrukce. Ale můžu se mýlit, poprosil bych o vyjasnění tohoto bodu.

Následně strana 33, územní plánování. Každý bude smět uplatnit k návrhům připomínky, které budou muset být v odůvodnění předkládaném schvalujícímu orgánu písemně vypořádány, věcně shodné připomínky se budou vypořádávat dohromady. – Tak jestli skutečně když píšete každý, tak myslíte každý, nebo se ta veřejnost nějakým způsobem omezí.

Potom jsem se chtěl zeptat – vymezení zastavěného území. Bude povinností vymezit zastavěná území pro všechna sídla a konečně se přestane užívat jako hranice zastavěného území intravilán z roku 1996. Tady bych se chtěl zeptat, to působí jako poměrně velký digitalizační projekt, kde všechny... budou to asi obce, to znamená všechny obce v republice, kterých je nějakých 6 tisíc tuším, budou vymezovat své zastavěné území, tak jsem se chtěl zeptat, jaká je vlastně institucionální příprava na tenhle proces, jak to má přesně proběhnout a jaký na to mají časový termín, kdo to bude financovat. Protože působí jako docela velká věc, asi v principu to dává smysl, nicméně by mě zajímala ta administrativní příprava tohoto procesu.

Otázka náhrady za změny území. Jedná se o období dnešní náhrady za změny území. Když je stavební uzávěrou nebo zrušením zastavitelnosti pozemku způsobena vlastníkovu újma, náhrada nenáleží, když vlastník stavět mohl a do pěti let svou nečinností nezahájil kroky směřující k realizaci záměru. Tak jsem se chtěl zeptat zcela laicky – to je na straně 35, už se celkem blížím k závěru. (Ministr od stolku zpravodajů.) To je všechno z brožury Rekodifikace stavebního práva. (Ukazuje. – Ministr opět reaguje.) No já předpokládám, že nám to bylo rozdáno s tím, že tohle je brožura, která prezentuje obsah toho návrhu.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já bych poprosil, abyste se nebavili tady takhle po boku, ale bavili se na mikrofon. Prosím.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Takže náhrady za změnu území. Jedná se o období dnešní náhrady za změnu území. Když je stavební uzávěrou nebo zrušením zastavitelnosti pozemku způsobena vlastníkovu újma, náhrada nenáleží, když vlastník stavět mohl a do pěti let svou nečinností nezahájil kroky směřující k realizaci záměru. – Tak jsem se chtěl zeptat, jestli to tedy znamená, že když si někdo koupí stavební pozemek a potom na něm pět let nepožádá o stavební povolení, tak mu ho obec může změnit třeba na louku bez toho, aby mu dala náhradu. Mně to přijde docela přísné, přiznám se, protože člověk třeba nemusí mít peníze na to, aby si postavil ten domek. Tak jsem se chtěl zeptat, jestli to čtu správně.

Pak jsem se chtěl zeptat na věc v oblasti přípravy regulačních plánů, jestli ten nový zákon umožní, aby se regulační plán území chystal paralelně s územním plánem. To je dneska značný problém v Praze, kde se chystá metropolitní plán a bylo by potřeba, aby paralelně s tím metropolitním plánem už se připravovaly regulační plány pro jednotlivá území. Nicméně s nimi se čeká na dobu, až ten územní plán bude schválen. Takže skutečně tam bych uvítal, pokud by bylo možné to připravovat paralelně. Chtěl jsem se zeptat paní ministryně, jestli by takovýto návrh případně zapracovala do toho svého komplexního pozměňovacího návrhu, nebo jestli to tam je třeba už zahrnuto.

Potom jsem se chtěl zeptat: Územní opatření o stavební uzávěře omezuje nebo zakazuje stavební činnost v průběhu přípravy nové územně plánovací dokumentace nebo její změny, vydává jej formou opatření všeobecné povahy úřad územního plánování. – Já jsem se chtěl zeptat, co to tedy bude znamenat v praxi, jestli když se bude chystat nový územní plán, tak se zastaví veškerá stavební činnost v tom území, nebo jak přesně tohle opatření má fungovat.

Pak mě zaujala ta otázka systémové podjatosti ve vztahu k tomu specializovanému stavebnímu úřadu. Protože tady vláda argumentuje, že je potřeba oddělit stavební úřady od krajů, protože se tím omezí systémová podjatost, nicméně sama zřizuje specializovaný úřad, který bude řešit ty velké dopravní stavby, které jsou v gesci Ministerstva dopravy. Tak jsem se chtěl zeptat, jak je řešena systémová podjatost v této otázce, kdy naopak máte ten stavební úřad specializovaný, který má posuzovat ty stavby, nad ním je akorát ten vládou jmenovaný šéf toho nadřazeného stavebního úřadu, ale najednou tedy logicky ta systémová podjatost se přesune na tento institut, najednou vlastně u všech velkých dopravních staveb, které bude dělat ten specializovaný stavební úřad. Tak jsem se chtěl zeptat, jakým způsobem máte tohle

ošetřené, že ten úřad, který je samozřejmě vlastně pod vládou gesčně, najednou bude posuzovat ty stavby a bude se argumentovat samozřejmě politickým tlakem Ministerstva dopravy na to, aby ty stavby povolil, aby mohli ministři stříhat pásy, což je typický příklad systémové podjatosti.

Pak jsem se chtěl zeptat, proč má mít ten nejvyšší stavební úřad sídlo v Praze. My to tady často diskutujeme. STAN podává návrh spolu s některými poslanci od nás, spolu určitě s dalšími kolegy, na to, aby se přesunuly úřady do regionů. Nemohli bychom přijmout aspoň princip, že nové úřady se budou zakládat v regionech? Skutečně posílilo by do diverzitu lepších pracovních míst v těch regionech, snížilo by to tlak na stěhování do Prahy zvláště vysokoškoláků a myslím, že by to podpořilo i tu místní ekonomiku. Tak jsem chtěl navrhnout, jestli by skutečně nestálo za zvážení, ten stavební úřad dát někam jinam než do Prahy.

Potom jsem se chtěl zeptat, co znamenají stavby místního významu, což je termín, který je uveden na straně 41, který jsem tam nikde nenašel definovaný. Tam byly jednoduché stavby a stavby místního významu, což mají být ty stavby, tuším, které posuzuje místní stavební úřad, tak co to přesně znamená.

Potom mě zaujala strana 43, to je: Přijetím do služebního poměru vznikne úředním fikce vykonání úřednické zkoušky. – Což mně přijde docela odvážná myšlenka, ale možná to dává smysl. Ale že prostě všichni ti úředníci samospráv se přesunou do státu a stanou se součástí státní služby na základě nějaké fikce, tak jsem se chtěl zeptat, jestli jsou ještě nějaké další fikce schované v tom zákoně, ale každopádně co přesně se skrývá pod tímto ustanovením.

A potom jsem se chtěl zeptat, co znamená: Dojde k přesunu některých zaměstnanců stavebních úřadů z obcí prvního a druhého stupně na stavební úřady obcí s rozšířenou působností na základě trojstranné dohody mezi stávajícím zaměstnavatelem, novým zaměstnavatelem a zaměstnancem. – Tak jsem se chtěl zeptat, jestli tedy ty úřady obcí prvního a druhého stupně se mají zrušit, nebo proč je tady vlastně tahle klauzule, nebo jak je to zamýšleno.

To jsou moje poznámky k té brožuře, kterou jsem předpokládal, že nám rozdalo Ministerstvo pro místní rozvoj, protože představuje ten nový dynamický stavební zákon. Doufám, že to tak i bylo.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám také děkuji. Další v pořadí je paní poslankyně Věra Kovářová, která vystoupí v obecné rozpravě. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážení kolegové, vážené kolegyně, vážený pane ministře, uklidním vás, nemám brožuru, mám několik poznámek.

Možná na začátek bych trochu zneužila svého postavení, že se mohu vyjádřit ke stavebnímu zákonu, a zeptala bych se vás, kdy bude vypsán dotační titul na ošetřovné pro OSVČ. Nemusíte odpovídat na mikrofon, stačí, když mi to pak pošpítáte do ouška, protože určitě řady z vás se ptají občané a občanky.

A nyní ke stavebnímu zákonu. Nejvyšší správní soud se vyjádřil k návrhu stavebního zákona následovně: Zákon, ke kterému je 8 tisíc připomínek, k tomu 5 tisíc zásadních připomínek, nemá jít k projednávání do Sněmovny a má být přepracován, protože není možné, aby se úpravami v Poslanecké sněmovně došlo k dobrému zákonu. Já toto stanovisko беру vážně, protože Nejvyšší správní soud to posuzuje z hlediska toho, jakým způsobem se potom různé spory ocitnou u nich, tedy u správních soudů, potažmo u Nejvyššího správního soudu. Takže tuto výtku беру jako velmi vážnou.

Možná si připomeňme, kde byl začátek nápadu začít připravovat nový stavební zákon. Jak jsem se dívala zpátky do médií a do různých vyjádření, tak to byla bytová krize a nedostatek bytů s tím, že to zapříčiňuje délka stavebního řízení. A nad tím bych se zastavila. Znamená to tedy, že bytová krize vede k tomu, že budeme dělat takto zásadní změnu stavebního zákona? Nebylo by lepší, kdyby se Ministerstvo pro místní rozvoj zamyslelo, kde jsou ty opravdové příčiny toho, že nejsou byty a že ceny jsou vysoké? Opravdu jediným důvodem toho, že je nedostatek bytů, je délka stavebního řízení? Není to tím, že je nedostatek nájemních bytů ve vlastnictví obcí a měst? A já si myslím, že to je jeden z těch důvodů. Pak by stálo za to se nad tím zamyslet, jakým způsobem pomoci obcím a městům, aby stavěly nájemní byty. Ale rozbít kvůli tomu systém fungujících stavebních úřadů, i když s výhradami, to je zkrátka chyba.

Další, co považuji za chybu, je následující. Možná si málokdo z vás vzpomene, že téměř před dvaceti lety, a Petr Bendl to tady připomněl, došlo k dokončení druhé části reformy veřejné správy a to vyústilo právě v onen spojený model, došlo k decentralizaci veřejné správy a zdálo se, že vše je na dobré cestě. Ovšem mělo dojít ještě k dokončení reformy veřejné správy, a to v podobě třetí etapy, bohužel k této nedošlo. A otázka zní, co je tedy lepší. Nebylo by lepší, než přijmout právě takovýto zákon, dokončit reformu veřejné správy, podrobit ji ve spolupráci s Ministerstvem vnitra analýze, zjistit, co funguje a co nefunguje, a pak říci, jak se bude postupovat a co je potřeba zlepšit či odstranit a zda skutečně potřebujeme zcela nový stavební zákon? A co udělalo Ministerstvo pro místní rozvoj? Bez spolupráce s Ministerstvem vnitra, které má právě na starosti veřejnou správu, státní správu a samosprávu, které má ve své dikci, ve své kompetenci, zcela nevybíravým způsobem zasáhlo do onoho spojeného modelu veřejné správy. Jsem přesvědčena o tom, že vyjmutí právě z tohoto modelu je chybou. A mohli bychom se podívat na příklad, kdy byly právě sociální služby vyčleněny z obcí s rozšířenou působností a právě opět bylo zasaženo do tohoto modelu přeneseného výkonu státní správy. A jak se říká, nebylo to dobré.

Ono vyjmutí z modelu během přípravy návrhu tohoto zákona, od toho bylo částečně upuštěno, a tak by pod samosprávami zůstaly stavební úřady v první instanci, tedy na obcích s rozšířenou působností, a popřípadě na některých vybraných, a druhé instance, stavební úřady, už by byly pod státem. Mnohokrát zde zaznělo: Je to chytré? Je to moudré? A odpověď zní: Není. Je to zkrátka paskvil a kočkopes. To nejde takto dělat. Zkrátka a dobře, ať už úplným vyjmutím ze spojeného modelu veřejné správy vytrhnete jakýmkoliv způsobem stavební úřady, tak bude skutečně tento systém stavebních úřadů velmi výrazně poznamenán. Takže ono napadení toho v podstatě spojeného modelu veřejné správy považuji za velmi chybný krok.

Další bod, o kterém bychom se zde mohli bavit, a od začátku jsme slýchávali důvody, proč potřebujeme nový stavební zákon, mnohé z nich tu zazněly, jenom pro zopakování po vzoru kolegy Ferjenčíka – opakování matka moudrosti, i když jsme to všichni četli.

Prvním důvodem bylo to, že máme velké množství správních aktů, které vydávají dotčené orgány. Ano, samozřejmě, ten důvod by se mohl zdát oprávněný, ale také tady zaznělo mnohokrát i z úst paní ministryně, že lze provést inventuru těch aktů a značným způsobem je omezit. A to, aniž by se musel měnit model stavebních úřadů.

Hodně zde bylo řečeno o systémové podjatosti úředníků. Od tohoto počátečního důvodu pro nový stavební zákon, který často uváděla paní ministryně Dostálová na začátku své argumentace, během měsíců ustoupila, protože ty statistiky jasně ukázaly, že to není pravda.

Třetím důvodem, proč potřebujeme nový stavební zákon, byla uváděna chybějící digitalizace stavebního řízení. Zdá se, že tu lze provést. Od toho tady už máme nový zákon a může být připravována a nemusíme opět kvůli tomu dělat opatření, která mohou skutečně vést k tomu, že se zhroutí systém stavebních úřadů.

V neposlední řadě byla paní ministryní zmiňována neprofesionalita úředníků na stavebních úřadech. Dotaz vždy zněl: Paní ministryně, znamená to tedy, když úředník přeseďne z jedné židle na druhou, že se tedy zlepší jeho činnost? A v tomto případě bych očekávala, že se Ministerstvo pro místní rozvoj zamyslí nad tím, zda někde neudělalo chybu. Zda nedošlo k nějakému metodicky chybnému a slabému vedení a zda byla pomoc pro stavební úřady a pro úředníky ze strany Ministerstva pro místní rozvoj dostatečná.

Co jsem chtěla říci. Uvedla jsem jen pár důvodů, které byly uváděny jako hlavní mimo délku stavebního řízení. A tyto všechny důvody lze vyřešit tím, že může dojít k úpravě současného zákona stavebního a především lze dobře využívat instituty zákona v současné době platného.

Tak jak jsem zde hovořila, vrátím se ještě k onomu přesunu stavebních úřadů na ORP. Pokud jste si četli dopadovou studii Ministerstva vnitra, tak se v ní říká, že stavební úřady obcí prvního a druhého typu soustřeďují 34 % ze všech úkonů stavebních úřadů. A pokud by došlo ke stažení agendy pouze na obce třetího typu, mohlo by to znamenat ochromení systému z důvodu zahlcenosti. A to si myslím, že je pravda. Byla zde dnes řeč o stavebním úřadu v Černošicích. Tento úřad je mimořádně přetížen a nedokážu si představit, že by pod něj spadla ještě další agenda a další úředníci.

Další chyba, kterou považuji za velmi zásadní, že se se zákonem spěchá a že je prosazován takzvaně na sílu. A sami víte, že to není nikdy dobře. Pokud chybí společenská a odborná shoda nad takovýmto zákonem, tak to samozřejmě může způsobit v budoucnu řadu nesrovnalostí, řadu záští a je lepší, aby došlo skutečně ke konsenzu nad takto zásadním zákonem. A to nemluvím o tom, že tento zákon jde proti krajům, obcím, řadě ministerstev a akademické sféře, která s tím také nesouhlasí.

Opět co považuji za důvod pátý a za chybu, proč není třeba takovéto razantní změny stavebního zákona, je konstatování, že se zásadně podceňují náklady a dopady této novely, respektive této rekonstrukce. Je jasné, že bude tato změna vyžadovat několik miliard korun, odhadem to může být 2,3 miliardy jednorázově, a to nemluvíme o budovách. Pokud budou potřeba další budovy, tak hovoří analýzy Ministerstva vnitra o 9 miliardách. A provozní náklady každoročně budou 4 miliardy odhadem. Pak se musíme ptát, zda riziko a hrozba dopadů mnohonásobně nepřevyšuje přínosy nového stavebního zákona.

Vezměte si, že není vůbec řešena otázka zaměstnanců. Ptali jste se někdy tajemníků, jakým způsobem budou komunikovat s lidmi ze stavebního úřadu? Většina tajemníků obecních úřadů totiž nabídne zaměstnancům stávajících stavebních úřadů jiné místo a za každého zaměstnance, který zůstane na obci a nepřejde do nové struktury státní stavební správy, bude muset být nalezena náhrada na trhu práce, a to se odhaduje ve výši 3 000 osob. Tak to jsem zvědavá, jakým způsobem v dnešní situaci, kdy takoví lidé na trhu práce rozhodně nejsou, se budou hledat zaměstnanci nových stavebních úřadů.

Nový stavební zákon také přináší tzv. územní rozvojový plán, což je vlastně jakýsi územní plán státu, vydává ho vláda a je nadřazen územním plánům obcí a územním plánům, tedy zásadám územního rozvoje krajů. Problém je v tom, že velmi vágně vymezuje, co v něm může být a co může řešit a do jakých podrobností může jít. Vláda tak může zastupitelstvu, tedy obci, nadiktovat, jak má vypadat její územní plán, a územním rozvojem plánů může dokonce umožnit umístění staveb bez ohledu na to, jak vypadá územní plán obce. Stejně tak může – a to považuji za velmi nebezpečné – Nejvyšší stavební úřad nařídít pro část území obce stavební uzávěru, aniž by s tím samospráva mohla cokoli dělat, a naopak může udělit výjimku z uzávěry stanovené obcí. Odvolání proti takovému rozhodnutí není podle nového stavebního zákona možné.

A dále. Nový stavební zákon mění koncepci pořizování územního plánu. Samozřejmě že víme, že současný stav není vyhovující, bohužel se mění úplně zcela nevhodným způsobem. Celý proces se přesouvá na stavební úřad jako výkon státní správy, a co je špatně,

omezuje možnosti zastupitelstva do něj vstupovat a uplatňovat svoje požadavky. Je to prostě posun opačným směrem, než jakým bychom se měli vydat, protože vedle rozpočtu je územní plán a jeho pořizování zásadním nástrojem, jak může obec ovlivnit rozvoj na svém území. Pevně věřím, že dojde k tomu, že tento nástroj zůstane v rukou samospráv, že se jim nebude odebrat, protože obce jsou svéprávné. Samozřejmě nehovořím o těch případech, kdy je třeba vést obcí důležitou dopravní infrastrukturu, to znamená silniční nebo železniční, ale musí se o tom jednat.

Vážené dámy, vážení pánové, vážený pane ministře, na závěr bych chtěla říci, to, jak je popisována redukce stavebních úřadů v tomto zákoně, tak je jasné, že může dojít ke zrušení až 400 stavebních úřadů. A myslím si, že to by byla velká chyba. Říkáme-li, že chceme mít i na venkově lidi, kteří mohou vykonávat kvalifikovanou práci, a jestliže zrušíme stavební úřady, dojde k odlivu vzdělaných obyvatel právě z venkova, protože se zruší kvalifikovaná místa. Mylně se předpokládá motivace současných úředníků, že budou chtít změnu pracoviště. Také tím, že bude zrušena řada stavebních úřadů, dojde k tomu, že zanikne znalost místního prostředí, a to je přece velmi důležité. A stavební úřady se stanou obtížně dostupnými pro méně mobilní populaci. Slíbená kontaktní pracoviště stavebních úřadů rozhodně nejsou plnohodnotnou náhradou.

Vážené dámy, vážení pánové, ještě bych se ráda vyjádřila k tomu, co zde zaznívalo ohledně garančního výboru, a jen bych připomněla, jaký zákon jde do jakého výboru. Tento zákon byl přidělen jako garančnímu hospodářskému výboru. Ovšem bývá zvykem, že zákony, které jsou v kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj nebo Ministerstva vnitra – a tento zákon spadá také v podstatě pod Ministerstvo vnitra, protože se týká veřejné správy – tak bylo zvykem, že takovéto zákony šly v tomto případě do výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Když jsem se dotazovala paní ministryně, proč tomu tak je, tak mi argumentovala následovně: "No přeci zákon o urychlení výstavby dopravní infrastruktury byl také v hospodářském výboru." Ano, byl. A správně. Protože kdo měl ve své kompetenci tento zákon? Tento zákon ve své kompetenci mělo Ministerstvo dopravy. A to je v pořádku. Takto, jak to je navrženo, to nepovažuji za zcela logické a pevně věřím, že se podaří dosáhnout změny garančního výboru.

A tak bych mohla mluvit ještě také několik dalších desítek minut. Nicméně budu konstatovat na závěr – ptám se, co tedy chceme. Ano, chceme stavební zákon. A chceme takový stavební zákon, který bude jednoduchý, přehledný, přívětivý pro všechny hráče, bude ochraňovat veřejné zájmy, shodne se na něm většina právě oněch hráčů a zkrátí se stavební řízení. To chceme. Ale co nechceme? Nechceme to za cenu, že půjdeme cestou, při které by mohlo dojít ke zhroucení systému stavebních úřadů a mohlo by to mít dalekosáhlé negativní dopady a mohlo by to mít i opačné výsledky, než jaký byl záměr.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám rovněž děkuji. A další v pořadí v obecné rozpravě vystoupí pan poslanec Juránek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Stanislav Juránek: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážený pane vicepremiéře, kolegyně, kolegové, byl bych velmi rád, kdybychom se skutečně podívali na to, co společně chceme. Chceme společně změnit stavební zákon. A já jsem rád, že už to přede mnou řekl kolega Adamec. Vůbec přede mnou toho lidé řekli tolik, že se nechci k většině věcí vyjádřit. Nechci vzít teď v tuto chvíli stavební zákon a vzít ho po odstavcích a říct, tohle se mi na něm líbí, tohle se mi na něm nelíbí. Ale dovolím si vyzvat nás všechny, abychom se při řešení tohoto zákona snažili řídit i selským rozumem i všemi zkušenostmi, které jsme v minulé době nabyli.

Máme tady 8 tisíc připomínek. Jsem rád, že tady zůstal ještě aspoň ministr kultury, ale vidím, že si pan vicepremiér vzal hrozny, doufám, že jsou z jižní Moravy, a přeju mu dobrou chuť, to si dovolím popřát. (Ministr Havlíček se právě vrátil do sálu s miskou hroznového vína.) Ale to, co je tady důležité, je, že tento zákon se niterně dotýká nejenom Ministerstva pro místní rozvoj, ale také Ministerstva vnitra. Máme zde totiž nějaký systém, kterým řídíme tento stát. A to bych chtěl, abychom dokázali během toho období, které nám zbývá ke schválení tohoto zákona, tak abychom toto dokázali sladit.

Jenom historicky upozorním na to, že my jsme se v okamžiku rozdělení Československa už tenkrát vydali jinou cestou než Slovensko. My jsme se vydali cestou, kdy jsme si řekli, že bude taková spojená veřejná správa, že bude z jedné strany ta státní správa a samospráva a že to nějakým způsobem dáme dohromady. My jsme ten systém svým způsobem měli vyzkoušený a díky tomu jsme šetřili. A díky tomu také šetříme, to si můžete porovnat se Slovenskem, které v tom roce šlo jinou cestou. A tady prosím, abychom si řekli, že tady nám to ukáže i nějaké věci, když se vydáme slovenskou cestou, což tady tenhle návrh zákona může v některých částech naznačovat, tak že to bude výrazně dražší cesta. Oni si oddělili samosprávu od státní správy a na všechno na všech úrovních mají tedy vždycky dva úřady. Oni mají úřad města a vedle toho mají státní úřad pro to město. Když to řeknu, hlavně na krajích to takhle funguje. Tam je samospráva přísně oddělena od státní správy. My to máme v tuto chvíli spojeno s tím, že je to něco, co nám umožňuje se chovat tak, aby to bylo blíž k lidem, protože my jsme tuhle zásadu vždycky napříč chtěli, aby všechny úřady byly blíž k lidem, aby měly konkrétního člověka, toho konkrétního starostu, a nemusely s každou věcí až do Prahy za ministrem, tak abychom toto drželi v tom našem řízení. Máme to takhle na úrovni obcí, máme to na úrovni krajů.

A teď do toho vnášíme nový prvek, ten prvek velice silný, který znamená, že velmi posílíme státní správu. A já tady prosím, abychom tu míru posílení státní správy zvážili. Říkám to i na základě osobní zkušenosti, protože patřím k jednomu ze tří poslanců, kteří tady teď jsou, a dříve jsme byli hejtmany úplně na začátku, kdy k nám vlastně přešla kompletně agenda okresních úřadů, k nám na kraje. Vím, co to stálo námahy. Vím, co to stálo peněz. A vím, co se dalo změnit a co se změnit nedalo. Jenom prosím, abychom si uvědomili, že to také byla poměrně drahá záležitost. To znamená, že nás to také něco bude stát. Ale jestli to pomůže v rozhodovacích řízeních, není to pro mě podstatné. To, co je podstatné, je, abychom tím definitivně nerozvrátili systém celého řízení státu. Je krásné, když to řeknu, ty filozofické myšlenky, které nás vedou ke změně tohoto zákona. Ale tady pozor, aby to nebyla ta první utopie, která byla už kdysi za Tomáše Moora, že to bylo sice krásně vymyšleno, jak ten stát bude fungovat, ale ta skutečnost se projevila jinak. Takže tady prosím, abychom zkusili tu utopii zvážít a hlavně se pokusili, aby nedošlo k rozvrácení celého toho systému.

Nechci tady rozebírat jednotlivé věci. Říkám, že máme dvě cesty. Jedna cesta je teď, v tuto chvíli, vzít do úvahy těch 8 tisíc připomínek, které byly, znovu je přehodnotit a nastavit to v souladu mezi Ministerstvem pro místní rozvoj a v souladu pod Ministerstvem vnitra. Když si přečtete stanovisko, které bylo k tomuto zákonu z Ministerstva vnitra, jsou to dva názory, které jsou vysloveně proti sobě. To znamená, tam je i určitá cesta, že kdyby se postupovalo společně, tak bychom mohli dojít k lepšímu modelu. To je jedna varianta a to tady navrhl, aby se vrátil tento materiál k přepracování.

Pokud spěcháme a myslíme si, že to změním jako poslanci, jako skupiny poslanců, jako strany, jako koalice, nebo jako opozice, tak nám nezbyvá, než jít tou druhou cestou a hledat něco, co bych nazval "víc než komplexní pozměňovací návrh". Je to ve skutečnosti jediný důvod, který vidím, pro to, smysluplný, abychom šli touto cestou, je prostě představa některých z nás, že se to časově nestihne, kdyby se to vrátilo k přepracování. Ale upozorňuji na to, že tahle cesta je těžší, protože velmi těžké je změnit filozofii předkládaného zákona pozměňovacím návrhem. Jednotlivým pozměňovacím návrhem to nejde v žádném případě. Komplexním návrhem tehdy, když bude všeobecně přijat.

Dovolím si vyzvat k tomu, ať půjdeme tou cestou, tou jednou cestou, nebo tou druhou, abychom přemýšleli nad jednou věcí. Jestli chceme, aby tady byl do budoucna dobrý stavební zákon, tak musí dojít k většímu konsenzu, než je konsenzus uvnitř koalice, nebo dokonce uvnitř části koalice a části opozice. Já jsem svým povoláním lesní inženýr a my máme jednu takovou zásadu. Nedělejte žádnou změnu, kterou si neumíte představit, že vydrží deset roků. A já bych byl velmi nerad, abychom se k tomuto stavebnímu zákonu vraceli v čase bezprostředně po volbách, které proběhnou v příštím roce.

A znovu říkám, nechci tady vůbec znevažovat žádnou snahu o změnu tohoto stavebního zákona. Jenom jedna věc, jenom když se podíváte na ty rozpory mezi 8 tisíci připomínek, mezi tím, jak nebyly vypořádány, tím, jaké stanovisko k tomu zaujalo Ministerstvo vnitra, aby od něj patrně následně ustoupilo, tak jsem přesvědčený, že musíme jít skutečně, a ještě jednou to zopakují, jednou ze dvou cest. Buď tedy vrácením k přepracování, což tady ten návrh padl, nebo za druhé cestou komplexního pozměňovacího návrhu, který bude ne akceptovat všechny připomínky, ale který umožní, aby ta státní správa, samospráva v nějaké míře mohla fungovat alespoň tak, jak funguje v současné době.

Děkuji vám za pozornost a prosím vás o správná rozhodnutí. A docela se těším na tu práci, která s tím stavebním zákonem bude spojena alespoň v těch nejbližších měsících. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já vám také děkuji a s přednostním právem vystoupí pan kolega Benešik. Prosím.

Poslanec Ondřej Benešik: Děkuji, pane předsedající. Vážený pane vicepremiére, pane ministře, dámy a pánové, tento návrh zákona považuji za špatný a nedostatečně prodiskutovaný. Pochybuji, že někdy zrychlí stavební řízení. Co ale vím jistě, že z logiky věci stavební řízení v době jeho zavádění zpomalí. Prostě stavební úřady se budou muset zabývat v době takto rozsáhlých změn celého systému samy sebou a na samotný výkon státní správy moc času nezbude. A to bude právě v době, kdy se chceme tzv. proinvestovat z koronakrize za pomocí projektů, na které bude potřeba i stavební povolení. Plánovací období Evropské unie např. je limitované. Tedy doba, kdy máme alokované prostředky, prostředky pro Českou republiku, má svůj časový limit. A my si tento limit ještě zkrátíme tím, že budeme zavádět takto rozsáhlou reformu, která samozřejmě bude znamenat další prodloužení. Proto hrozí, že zpomalení stavebního řízení v této kritické době nás připraví o značnou porci dotací z Evropské unie.

Teď k samotnému návrhu, co neobsahuje nebo co je v něm špatně nebo co je potřeba změnit. Začal bych u územní studie. Je nutné, aby územní studie odsouhlasovala obec, zadání i řešení. Ale v návrhu zákona nemá právo do podoby územní studie hovořit. Obec přitom územní studii financuje a je v ní řešeno její území.

Dále – stanovení lhůty pro pořizování územních plánů nebo převedení pořizování do samostatné působnosti obce. Zákon se zaměřuje na lhůty u povolování staveb, ale je třeba stanovit lhůty i pro všechny úkony v procesu pořizování. Totiž délka pořizování územních plánů překračuje většinou již čtyři roky, u změn územních plánů trvá roky, ne měsíce. A to samozřejmě může dále prohlubovat i bytovou krizi. Například proces rozporů upravených v § 55 nemá lhůtu. V praxi trvá i půl roku a narušuje celý harmonogram územního plánu.

Dále – zásadně zrevidovat přechodná ustanovení, a to zejména tak, aby jednak po veřejném projednání územního plánu již nebylo nutné znovu přepracovávat dokumenty podle nových parametrů a zdlouhavý proces se opět neprodlužoval a aby obcím nevznikly dodatečné náklady na přepracování již vydaných dokumentů. Jaký je pro to důvod? Zákon stanoví nově požadavek tzv. standardizace, ale na toto není časově nikdo připraven. Pokud vůbec další administrativní požadavky stanovovat, tak s dodatečnou lhůtou. Jde o náročnou

proceduru, u které by bylo vhodné stanovit alespoň deset let od účinnosti zákona. Je třeba si uvědomit, že obec s rozšířenou působností má pod sebou desítky, v některých případech i 80 obcí, a přepracovat celé rozsáhlé dokumenty bude nesmírně náročná činnost. Hrozí tedy, že územní plánování se může opět zablokovat.

Dále – ulehčit situaci pořizování územních plánů pro malé obce, zejména snížit nároky na administrativní a formální požadavky. Má se jednat o jednoduchý proces. Ty formální požadavky na územní plán velkoměsta na jedné straně a malé obce jsou prostě stejné. A je to nakonec zdlouhavý a nákladný proces.

Dále – neodejmout Praze pražské stavební předpisy, naopak povolit stavební předpisy velkým městům. Praze by zrušení zkomplikovalo situaci pro nový metropolitní plán, což by opět mohlo prohloubit bytovou krizi. Pražské stavební předpisy mají navíc dobrý kredit u odborné veřejnosti a velká statutární města po této možnosti volají také.

A za poslední – mít na zřeteli roli samosprávy. V případě sporu o podobu územního plánu rozhoduje podle § 49 v konečném důsledku státní správa. Je třeba dát obci možnost k obraně ústavního práva na samosprávu, tj. dát možnost samosprávě obrátit se na soud, a to se stanovenou lhůtou u soudu pro rozhodnutí, podobně jako doposud u rozsudku o územních plánech. Dokument má být hlavně nástrojem územní samosprávy obce, ale ta má zde slabší postavení.

Já věřím tomu, že použijeme selský rozum, použijme také argumenty z terénu od odborníků a že se shodneme na tom, že tento zákon, tuto předlohu je skutečně potřeba zásadně změnit. A obávám se, že ve druhém čtení, kdy budeme uplatňovat pozměňující návrhy, je to málo. Tento zákon by měl být přepracován zásadně a měl by být vrácen gestorovi, což je Ministerstvo pro místní rozvoj, k zásadnímu přepracování.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Další v rozpravě vystoupí paní poslankyně Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já k tomuto zákonu stručně vystoupím, protože se týká i mé činnosti jako poslankyně v mém volebním obvodu, kdy se na mě lidé obracejí s podněty k fungování stavebního zákona a stavebních úřadů, a také proto, že se dotýká mnoha oblastí našich životů. Jde o důležitý úřad. Je to ten druh veřejné správy, který se dotýká v průběhu života řady lidí, kteří jinak nemají se státní správou třeba ani moc co do činění, stát, si myslí, že nepotřebují, a pak překvapeně zjistí, když ho potřebují, že nefunguje. A z tohoto důvodu, když se nepovede dobře navrhnout nový stavební zákon, tak to dopadne na nás všechny. Pro každého z nás, kdo se pohybujeme ve veřejné sféře, přibude další díl nedůvěry v to, že tenhle stát umí spravovat obecní záležitosti a že má smysl tady platit daně. A to bych si nepřála, a proto zkusím přiblížit několik principů, o něž musí jít, a konkrétních věcí, s nimiž se na mě lidé obraceli, s kterými jsem interpelovala paní ministryni a které musí být zhmotněny v navrženém řešení.

Opravdu úvodem k té veřejné správě. Tam je řada známých principů, kterých se veřejná správa musí držet, aby byla vnímána jako férová. Jednak je to předvídatelnost. Ta rozhodnutí musí být jednotná v rámci celé země, přezkoumatelná. Vedle předvídatelnosti to má současně být veřejná správa vyvažující různé zájmy, zájmy jednotlivce, společnosti jako celku, zájmy obcí versus třeba celého státu, zájmy podnikatelů, zájmy lidí užívajících prostor jako veřejný prostor třeba apod.

Vedle předvídatelnosti a vyvažování zájmů je stejně tak důležitá rychlost. Rychlost ve veřejné správě znamená, jestli adresuje stát potřeby lidí v té životní situaci, ve které jsou. A pak samozřejmě vymahatelnost. Je k ničemu, když stavební úřad rozhodne např. o odstranění stavby a potom tohle rozhodnutí nevymáhá. Ano, vznikl k tomu fond, já jsem na to

interpelovala paní ministryni a řešila jsem to, ale zkrátka princip vymahatelnosti u stavebního zákona, u stavebního práva u nás byl velmi narušen v minulých letech. A tohle všechno, co se týká dobré veřejné správy, co tvoří pocit, životní zkušenost, že se nejen ve stavebním právu náš stát chová férově ke všem občanům, co nejstejněji, všichni asi víme, že to nikdy nebude úplně stejně, ale opravdu co nejrovněji, tak tyto všechny principy mají být ztělesněny v návrhu nového stavebního zákona.

Myslím, že je zřejmé, co vše je narušeno. Vyvažování zájmů je těžko možné u normy, která je psána pouze jedním zájmovým subjektem. Předvídatelnost může být těžko zaručena, když není kladen důraz na metodické vedení úředníků, když jenom ve veřejném prostoru se šíří stížnosti na to, že pracují nekvalitně. A co se týče vymahatelnosti, tak tomu také chybí jasné podklady, jak se zlepšila, či nezlepšila. Jediné, co víme s jistotou, je, že dneska u nás je to stavební řízení pomalé, nemají s ním lidé dobré zkušenosti, a proto asi se tato vláda rozhodla k takovému píárovému kroku nazvanému my to vyřešíme. My do voleb prosadíme klidně na sílu nový stavební zákon. Jenže co hrozí? Že se veškerá pozornost odborné komunity lidí, kteří tomu rozumějí a záleží jim na tom, vyplývá na zamezení nějakým největším excesům, těm největším nevyváženostem v těch veřejných zájmech, soukromých, a že se vyplývá tahle příležitost zásadním způsobem upravit oblast dotýkající se v průběhu života statisíců a statisíců lidí. Že se vyplývá příležitost obnovit důvěru v to, že je náš stát spravovaný dobře, smysluplně a že má smysl pro stát pracovat.

A tím se dostávám k prvnímu okruhu, který chci zdůraznit. Velká řada stížností paní ministryně, když jsem se tady ptala na konkrétní problémy jak stavebních úřadů, tak přezkumných řízení u ní na ministerstvu apod., se dotýkala nedostatku pracovníků. Nezájmu lidí o to, aby pracovali pro státní správu na stavebních úřadech, na krajských úřadech, na ministerstvu. A já se ptám, jak tuto klíčovou oblast paní ministryně chce adresovat tím, že dále rozkolísá důvěru lidí v to, že pro tento stát má smysl jako architekt nebo jako jiný odborník v tomto oboru pracovat.

Vedle tohoto aspektu, že potřebujeme skvělé lidi, kteří by pracovali pro stavební úřady, pro stavební odbory také měst a obcí a pro ministerstvo, vedle tohoto aspektu potřebujeme druhou věc a tou je zohlednění multidisciplinárnosti těch všech přesahů, které stavební úřady mají. Do nějaké míry to ukazují veřejné výroční zprávy ombudsmana, Úřadu veřejného ochránce práv. Ten řeší vlastně realitu toho, jak vypadá mnou zmíněné vymáhání rozhodnutí stavebních úřadů. Jak vypadá reálně třeba vyřizování žádostí o odškodnění podaných na ministerstvo. Velice často se setkávám s tím, že se lidé setkají s mlčením úřadu, když podle správního řádu má být odpovězeno alespoň tak: Nemáme kapacitu vaši žádost o přezkum řešit. Lhůta dvou měsíců nebývá ministerstvem bohužel dodržována.

Co se týče toho souhrnu, který vyplývá nejenom z těch mých zkušeností z poslanecké kanceláře, ale i z toho, jak funguje veřejný ochránce práv, tak je zřejmé, že to je opravdu obrovské téma. Třeba v roce 2017, ke kterému to je ve výroční zprávě podrobně popsáno, se na ombudsmana obrátilo 324 lidí s problémy s územním či stavebním řízením nebo s užíváním stavby a 145 lidí s problémy týkajícími se odstraňování stavby nebo dodatečného povolání stavby. Pak jsou tam různé konkrétní, abyste si to uměli představit, případy typu: když si soused udělá z rodinného domu penzion. To je jeden příklad věci, co lidé musejí řešit, a potřebují k tomu stavební úřad. Kvalitně fungující stavební úřad napojený na celkové pojetí kvalitního života v obci a v naší společnosti. Nebo další příklad takového problému je... adresovaná ombudsmanem byla: Obec je vlastníkem objektu a její stavební úřad má řešit porušování stavebního zákona. Ale pro tu obec může být nevýhodné, aby ten stavební úřad postupoval přísně, protože obec je vlastníkem objektu. To je příklad konkrétních věcí.

Dám ještě jednu otázku, která se velmi týká toho zmíněného vyvažování zájmů, a to je otázka, zda účastník stavebního řízení může nahlížet do projektové dokumentace. Ombudsman zjistil, že různé krajské úřady a jejich stavební odbory mají rozdílné názory. Že není vyvažováno, jaké jsou ty zájmy podle charakteru stavby, podle okolností. Samozřejmě

jsou tam třeba zájmy vlastníka stavby na zachování soukromí, účastníka řízení na spravedlivý proces. Já na těchto věcech chci ukázat tenhle druhý bod, že stavební úřad není jenom nějaký technokratický úřad, který může pouze posuzovat technické aspekty staveb, ale někdy se prostě dostává do mnohem širších souvislostí.

Dám k tomu ještě příklad ze svého oboru, sociálního. Stavební úřady totiž řeší třeba i to, jestli lidé mohou do nějaké chaty, do nějakého objektu, který není určitý k trvalému bydlení, dostat doplatek na bydlení. Řeší, zda je to tzv. důstojné bydlení a je to tam možné přiznat. Zase ukazují, jaká je šíře toho záběru. A tady právě je vidět, že je veliký prostor pro zlepšení metodického vedení pracovníků na prvních stupních a že má ministerstvo velkou šanci nejenom přilákat skvělé lidi, ale také si je vychovat a udržet. A mě by zajímalo, jak na tom pracuje. Kolik energie dává do trpělivého, pracného, ale ve výsledku velmi efektivního metodického vedení pracovníků stavebních úřadů a kolik nyní dává do řešení těch největších excesů v novém navrženém, podle mě zájmově velmi nevyváženém stavebním zákoně.

Když to shrnu, to, co chci, je, aby takto důležitá norma s takovouto šíří záběru, s tak velikým dopadem na fungování naší země a s tak velikým dopadem na vnímání státu, státu jako toho, kdo poskytuje servis, servis rychlý, vymahatelný, vyvážený, vyvažující různé zájmy ve společnosti a ve finále férový – tak takovýto zákon by se měl opírat o kvalitní podklad. A to tady zaznělo mnohokrát, já to nebudu opakovat. Ale jsme-li v situaci, že není zájem o práci na stavebních úřadech, není atraktivní pro ty nejlepší lidi v oboru, aby pracovali pro stát, když nemáme dotaženou digitalizaci, je k tomu schválený legislativní podklad, ale je obrovská potřeba dotáhnout tenhle proces, aby opravdu všechna dokumentace mohla být elektronicky, aby jednotlivé dotčené orgány přistupovaly elektronicky a snadno, klidně ve stejný čas, když dávají svá vyjádření k určité konkrétní dokumentaci. Při vědomí toho, že tohle jsou ty reálné potíže, kterým čelí Ministerstvo pro místní rozvoj a které by mělo adresovat a mít alespoň rámcový přehled, jak je postupně lepší, tak mně přijde velmi nešťastné, že veškerá energie půjde do přetahování o ten či onen paragraf stavebního zákona.

Já bych si přála, abychom žili v zemi, která do svých služeb, do státních služeb, přitáhne skvělé lidi, v zemi, která bude mít předvídatelně vytvářené normy; normy založené na věcných podkladech, na datech, faktech a odůvodněních toho, proč byl ten či onen zájem upřednostněn, a věřím, že v takovém prostředí by se potom mnohem lépe dařilo i podporovat co nejkvalitnější práci řadových referentů, lidí pracujících na prvních stupních toho systému, což by ve finále ušetřilo obrovské peníze potom výše při odvoláních, při žádostech o přezkum na krajských úřadech a na ministerstvu. Ušetřilo by to také spoustu času a ve finále i peněz občanům, stavebníkům, všem, kteří v rámci stavebního řízení něco od státu potřebují. Ta kvalitní práce lidí, její podpora, soustředění se na to jednotné metodické vedení je něco, o čem se, myslím si, velice málo mluví, a přitom to je aplikovatelné na všechny oblasti státní správy, a je v tom u nás obrovský deficit. Skvělí lidé existují, ale nejsou systematicky podporováni, jejich zkušenosti nejsou systematicky vytěžovány a replikovány.

A takový stát s férovým, vymahatelným a stavebním právem, které zohledňuje ty rozmanité zájmy, by pak ty skvělé lidi nejenom přitáhl, ale i udržel, nové vychoval a my bychom v horizontu let byli svědky toho, že stavební řízení by nebylo bráno jako největší utrpení, které musí občan absolvovat, když něco potřebuje, ale jako běžná součást života, která funguje předvídatelně, dostatečně rychle, a jenom ve výjimečných případech je nutné využívat ty instituty odvolání či přezkumu a jen ve výjimečných případech je nutné řešit jednotlivé aspekty stavebního práva na plénu Poslanecké sněmovny. To bych si přála, abychom dokázali v průběhu příštích několika let se dostat k takové normě, která už pak nebude potřebovat neustálé úpravy, nebude podkopávat důvěru v to, že tenhle stát umí něco udělat pořádně, a já věřím, že umí, která místo toho například dnešním absolventům nejenom architektury, ale i dalších souvisejících oborů nabídne perspektivu, místo, které si je vychová a ve kterém budou chtít klidně i s chutí strávit velkou část profesního života.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Také děkuji. Dalším v pořadí je pan poslanec Jan Čížinský, zatím poslední přihlášený do obecné rozpravy. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Budu již krátký. Jenom bych se rád vyjádřil k tomu procesu. Tady vlastně v prvním čtení máme něco, o čem všichni víme, že do dalšího čtení půjde něco úplně přepracovaného, něco jiného. A já bych si to dovolil vlastně přirovnat, ten stavební zákon bych si dovolil přirovnat prostě k autu. My tady máme nějaké auto, se kterým někdo jezdí pomalu, někdo s ním jezdí rychle, a my jsme nestudovali pořádně a ministerstvo nestudovalo pořádně, proč někdo s tím autem jezdí pomalu. A teď se tady vlastně navrhuje jiné auto, u kterého všichni tvrdí, že má jezdit rychle ale všichni mají pochybnosti o tom, jestli ty součástky korespondují, a teď místo aby by se vrátilo tomu navrhovateli, aby to znovu prověřil, tak se řekne, pustíme to dál a na těch výborech prostě každý navrhne nějakou převodovku, nějaký volant, nějakou řadicí páku a ono to dopadne dobře. Všichni víme, že to dobře nedopadne, dokonce to říká i Nejvyšší správní soud, že to nedopadne dobře, a my teď budeme hlasovat o tom, jestli ty obavy Nejvyššího správního soudu bereme vážně a vrátíme to k přepracování, anebo jestli je nevezmeme vážně a dopadne to špatně.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Kolovratník. Prosím.

Poslanec Martin Kolovratník: Já takhle od stolu se přihlásím ještě teď do obecné rozpravy, tedy ne jako zpravodaj, ale asi už nebude potřeba dlouze diskutovat. Myslím, že tábory zde ve Sněmovně jsou jasně rozděleny a dány, že už se v tento pozdní večerní čas přesuneme, nebo bude dobré, abychom se přesunuli k tomu rozhodnutí, jaké výbory se ve Sněmovně budou zákonu věnovat, přesto ode mě několik velmi, velmi stručných reakcí. A vezmu to odzadu.

Nejdříve na vás, pane poslanče Čížinský prostřednictvím pana předsedajícího. To přirovnání s tím autem, myslím si, že není pravda, nebo není to od vás správně popsáno. Připomenu to, že třeba na rozdíl od té studie Arniky, kterou zmiňovali kolegové Piráti, tak Ministerstvo pro místní rozvoj mělo zpracovatele té RIA, toho posouzení, pokud jste aspoň trochu do hloubky se do ní podíval, pana profesora Mejstříka a RIA prověřovala všechny úřady. Byl tam dotazník, který šel na stovky úřadů, a ty informace, ty odpovědi jsou v té RIA. Je to tam zmíněno a popsáno.

Asi nemá smysl teď nějak více reagovat na to, co tady proběhlo v debatě kolem desáté jedenácté hodiny dopolední, ale myslím si obecně, kolegyně, kolegové, chápu – a je to legitimní obava – tu vaši obavu ze změny z toho celkového systémového obrácení stavebního práva, nebo té organizace stavebního práva trochu naruby, ale uvědomme si, že je v tom systému zhruba 13,5 tisíce pracovníků, zaměstnanců, kteří zkrátka – já vždycky dám dobré přirovnání, nebo mně se líbí přirovnání katastrálního úřadu, centrálního katastrálního úřadu, který, asi se tady všichni shodneme, že funguje dobře, nemá žádné velké problémy. Tak třeba takhle si to nějak zkuste představit. Zkuste uvažovat i o tom, že stát obcím za tu přenesenou působnost platí peníze. Jsou to zhruba 4 miliardy ročně. Ty platit nebude, zkrátka tyto náklady právě půjdou na provoz, na funkci, existenci toho stavebního úřadu.

A ještě někde tam v té debatě, já to teď říkám tak, co si pamatuji z hlavy, zaznělo, že to budou nějaké ohromné náklady na nové sídlo, že se zbuduje nějaké nové sídlo. Tady je potřeba připomenout, že část Ministerstva pro místní rozvoj, která má na starost právě územní plánování a to stavební právo, sídlí tady v Letenské ulici nedaleko Ministerstva financí a třeba tato budova, tento prostor a i tito lidé budou právě základem té zvažované nové instituce.

Takže tolik, a opakuji, ne teď jako zpravodaj, ale v obecné rozpravě moje reakce na některé vaše připomínky. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Mám tady dvě faktické poznámky. První je pan poslanec Marek Výborný, další je pan Jan Čížinský. Prosím.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Mně to nedá. To přirovnání stavebních úřadů ke katastrálním úřadům, pane kolego, kulhá na obě nohy prostřednictvím pana předsedajícího. Já myslím, že to víte sám moc dobře. To mně přijde naprosto neuvěřitelné.

A já chci ale reagovat na to, co jste říkal. Pokud tedy celodenní rozprava ke stavebnímu zákonu má být odbyta tím, že už nebudeme reagovat na to, co tady zaznělo v deset v jedenáct dopoledne, a těch otázek tady od kolegů ze všech poslaneckých klubů včetně sociální demokracie padalo tolik, tak jestli chceme tedy první čtení tímto ukončit, já opravdu očekávám, že pan ministr, který tady reprezentuje vládu, za sebou v lavici nevidím už ani nohu, ještě tady má rozbalené věci pan ministr kultury, tak že tady skutečně zazní odpovědi a reakce na to, co tady zaznělo. Tady těch otázek z úst poslanců napříč poslaneckými kluby padlo tolik, že já si nedovedu představit, že bychom měli teď říct a odbýt to slovy pana zpravodaje, (že)nemá smysl reagovat na to, co tady dopoledne zaznělo. Těch otázek od dopoledne doteď tady padlo tolik, že já si opravdu myslím, že pokud chcete dneska dokončit první čtení, tak teď tady někdo za vládu vystoupí a na ty otázky bude reagovat. Pánové, to je úplně normální! Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Další s faktickou poznámkou pan poslanec Jan Čížinský, připraví se pan poslanec Ferjenčík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Čížinský: Já jsem chtěl říct něco podobného. My jsme schvalovali tedy přítomnost paní náměstkyně, předpokládal jsem, také proto, aby reagovala na ty dotazy.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Další v pořadí je pan poslanec Ferjenčík.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Já jsem chtěl poprosit především pana ministra a paní náměstkyni, aby reagovali ještě v rozpravě, protože jinak my už nemůžeme na to potom reagovat. A protože pokud nebudou, tak nám nezbude nic jiného, než si vzít přestávku na poradu klubu, jak naložit se situací, kdy tady opozice celý den pokládá otázky a následně na ně nikdo z vlády ani nezareaguje, tak abychom my mohli odpovědět, co se s tím stane.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan ministr bude reagovat? Prosím, máte slovo.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Dobrý den. Děkuji ještě jednou za všechny dotazy. Já nechci provokovat a nechci, aby se to vyhrotilo do toho, že si беру poslední slovo. Já jsem se snažil komunikovat i s kolegy. Snažil jsem se celou řadu otázek podchytit. Myslím si, že celá řada těch otázek není možná na toto plénum, je potom na jednotlivé výbory.

V každém případě, když jsem se připravoval na to dnešní setkání, na které jsem se docela těšil, musím říct, protože si myslím, že to je důležitý zákon, tak jsem sem přišel s určitým respektem, s určitou pokorou, vědom si toho, že moje znalosti v oblasti této problematiky nejsou nijak extra hluboké, čímž neříkám, že jsme se na tom nespolepodíleli. Ale snažil jsem se to nastudovat, snažil jsem se i se vším respektem využít podpory paní náměstkyně, která u toho byla. Nevidím na tom úplně nic špatného.

Úplně jsem nepochopil to srovnání pana předsedy Bartoše prostřednictvím pana předsedajícího s asistentkou u Pirátů. U nás obvykle se snažíme ty věci řešit s odbornými náměstkyněmi, nikoliv s asistentkami. Ale věřím, že možná ani nebude potřeba, aby paní náměstkyně něco sdělovala, protože musím říct, že jsem trochu zklamán s ohledem na to, že jsem se domníval, že mé znalosti jsou trochu povrchní, tak z reakce některých – některých, abych byl objektivní – z řad opozice, mám pocit, že jsou ještě až přespříliš hluboké. Já jsem myslel, že se budeme bavit o obsahu, že se bude navrhovat něco lepšího, že se bude diskutovat nad tím, co by mohlo být lépe, a zatím zejména ta první část – ta druhá část už byla podle mého názoru docela dobrá – byla hodně o procesu, bylo to povrchní, bylo to mimo téma. Místo aby se šlo k obsahu, tak to byly, s prominutím, jenom politické fráze. Nicméně respektuji to.

Naprosto souhlasím s tím, co řekl pan poslanec Výborný prostřednictvím pana předsedajícího, že jsem neřekl správně na začátku dne, že bych poprosil, aby to nebylo o politice. To musí být o politice, jinak to být nemůže. Měl jsem říct správnější termín, že prosím, aby se tolik nepolitikařilo, což se bohužel úplně, úplně nepodařilo.

Když bych to vzal postupně, a nebudu teď prosím s dovolením říkat ta jména, kdo co kde řekl, tak z těch pár desítek dotazů, které padly, jsem úplně nepochopil, proč jsme kritizováni za to, že chceme zrušit obsluhu desítek úřadů, kdy už nebude občan obsluhovat (?) tyto desítky úřadů, ale kdy naopak bude obsluhovat pouze jeden jediný úřad. Právě proto to přece děláme. To bylo, tuším, hned ze začátku od pana poslance Kupky prostřednictvím pana předsedajícího. Pana Kupky si vážím jakožto starosty a vím, že svým věcem rozumí. Ale tady jsem to úplně, úplně nepochopil. Možná je to tím, že nejsem zas tak úplně, úplně v detailu. Ale myslím si, že právě proto chceme jedno místo, právě proto chceme jeden úřad. A tu kritiku jsem skutečně úplně nezvládl a nepochopil.

Co se týká – a to je důležitá věc, která zde padala – toho vztahu města a státu, tak města mají mít odpovědnost politickou. Na tom se zřejmě shodneme. A pochopitelně odpovědnost za územní plány. Nicméně tu technickou a procesní aspoň vnímáme správně tak, že by měla jít za státem, což nijak nebrání přizpůsobit technické požadavky pro potřeby města, pro potřeby třeba menší obce anebo třeba pro liniové stavby.

Padl zde dotaz na to, jak budou chtít poslanci realizovat různé úpravy. My jsme přece řekli jasně, že jsme připraveni spolupracovat na pozměňovacích návrzích, budou-li rozumné, budou-li dávat smysl. My jsme do toho nešli s tím, jak tady někdo řekl: jdete do toho jako buldozer.

No, já rozumím tomu, co říkal, tuším, pan poslanec Profant prostřednictvím pana předsedajícího, začneme dělat a měnit to, co je špatně. No, jestliže jsme na 153. místě, tak právě proto. Začínáme měnit úplně, úplně všechno. Ono to totiž jinak nejde. Jinak to bude zase salámová metoda.

Jakkoliv jsem chápal ten zkušenostní pohled pana poslance Adamce prostřednictvím pana předsedajícího, který říkal: je lepší jít po částech, než naráz – jenomže nám nic jiného nezbyvá. Bohužel. Výsledek několika generací vládních je to, že jsme v té situaci, v jaké jsme, a ta je tristní. Na tom se asi shodneme a myslím, že většina z vás, z nás si přeje to, aby k té změně došlo. A pokud to budeme dělat po částech, tak to nebude ta změna, od které něco očekáváme. Musíme to udělat rázně, jakkoliv chápu, že se na tom nemusíme úplně všichni shodnout.

Důležitá věc, která zde padla, bylo to životní prostředí. Stavební úřady budou vázány zákony z oblasti životního prostředí, čímž odpovídám aspoň částečně paní poslankyni Balcarové prostřednictvím pana předsedajícího. Ještě bych chtěl jenom dodat, že ta ochrana životního prostředí je otázkou změnového zákona a že s Ministerstvem životního prostředí je na všech úpravách shoda, jednoznačná shoda.

Nepochopil jsem úplně, i když to nebylo zcela svázáno s tímto zákonem, otázku pana poslance Profanta prostřednictvím pana předsedajícího, jak je to tedy s tím ŘSD, když nekolauduje, ačkoliv už je postaveno. No, my kolaudujeme hned na ŘSD, jak se postaví. Samozřejmě musí být všechno splněno. Například hlukové parametry atd. Ale ŘSD kolauduje prakticky nonstop, průběžně. Tady je možná jenom něco, že si nerozumíme, tak není asi problém, abychom si k tomu poté něco řekli, případně s panem ředitelem Mátlem z ŘSD si můžete vyměnit informace, o co se tam jedná. Ale zajímavé je to, že jste současně, pane poslanče Profante, prostřednictvím pana předsedajícího, říkal, že se to netýká, tento zákon, v zásadě staveb MPO a Ministerstva dopravy. No, já myslím, že se to týká hlavně staveb MPO a Ministerstva dopravy.

Když pominu to, že veškeré liniové stavby, ale i liniový zákon 416 je úzce provázán se stavebním zákonem a že Ministerstvo dopravy proinvestuje 80 % ze státního rozpočtu, tak se můžeme dále bavit o energetických stavbách atd. Ale když, dobře, bych vzal, že to jsou ty velké stavby, no tak přece Ministerstvo průmyslu má pod sebou všechny firmy, živnostníky, to znamená všechny stavby toho podnikatelského prostředí jsou s tím beze zbytku spojeny.

To znamená, tady souhlasím s tím, co řekl jeden z dalších poslanců, omlouvám se, už nevím který, že se to týká prakticky všech, a s tím samozřejmě souhlasím. Jednoznačně se to týká toho podnikání. Zcela zásadně. A také proto na tom pracovala intenzivně Hospodářská komora, která je ze zákona. Nevím, proč je zde napadána Hospodářská komora jako lobbistická pomalu instituce, která na tom participovala. No, kdo jiný z toho hospodářského prostředí než instituce zřízená ze zákona by na tom měla participovat?

A tady už jsme i u toho, u té diskuze, kdo vlastně bude, nebo jaký výbor bude tím garančním výborem. Jsou na to různé názory. Možná je to obecně prostě ten pohled, který na to máme odlišný. Říkáte, garanční je výbor pro veřejnou správu. My se domníváme, že stavební zákon se týká zejména hospodářství. Že se týká firem, živnostníků. Že se týká dopravy, že se týká ten bezprostřední dopad na hospodářství, také proto to zde představuji, pokud nemohla paní ministryně Dostálová, já, který má v gesci celé hospodářství, a zdá se nám logické, že se výbor pro hospodářství stane tím gesčním výborem, čímž nijak se dneska nedehtonuje a neníčí prostě výbor pro veřejnou správu. Nechceme kvůli tomu krvácet na barikádách, ale nevím, co je divného na tom, že stavění a stavební právo a vše, co je s ním spojené, je vázáno velmi intenzivně, silně na hospodářský výbor.

Pan poslanec Čížinský prostřednictvím pana předsedajícího měl celou řadu dotazů. Jeden mně tady utkvěl. Nevím, pane poslanče prostřednictvím pana předsedajícího, proč jste vyděšen, že budou od sebe stavební úřady 200 km. To matematicky nevychází. Jestliže jsme se shodli na tom, že budou v každém ORP, plus v těch 100 dalších obcích, které budou splňovat ty požadavky, já jsem to zde říkal na začátku, tak se bude jednat přibližně o 300 obcí. 300 obcí od sebe nemůže být ani technicky 200 km. Možná 20, možná 30 km. Ale co je ještě důležitější, abychom tady nebazírovali na číslech, že 300 obcí nemůže být od sebe 200 km, je to, že cílem je, aby se na úřad vůbec nemuselo. Na tom snad, mám ten pocit, že jsme se všeobecně shodli, že digitalizace a to, co je tam, tak smysl dává. No a to je přece naše ambice. Ne abych jezdil pořád na ten úřad, když už jsme tady řekli, jedno razítko, jeden úřad, jakkoli se dneska můžeme bavit o tom, jestli to nakonec bude jedno razítko, nebo ne, ale silná redukce, tak smyslem je si to vyřídit všechno digitálně.

Ještě krátce k těm městům. Stavební předpisy nebudou stejné pro všechny. Bude ale stejný základ. To bylo částečně na to, co říkal pan poslanec Dolínek prostřednictvím pana předsedajícího, a specifika budou nepochybně pro velká města.

Hodně tady toho padlo k územním plánům. Ano, všeobecně lze souhlasit s tím, že územní plány, nebudou-li dobré, tak nebude dobrý územní rozvoj. Na tom nelze nic zpochybnit. Na druhou stranu ale v oblasti územního plánování my posilujeme roli samospráv. Pokud jsem to správně pochopil, pokud ne, tak mě prosím opravte nebo mi to

někde najdete. Když už zde byla ta brožura, já jsem si to v rychlosti našel, tak v brožuře na straně 32 je, že se posiluje role samospráv, a to nejde jenom o tu brožuru, ale bral jsem jenom takový rychlý pohled na to. A to územní plánování je v samostatné působnosti obcí, navíc tedy nové možnosti posílit jejich stabilitu umožňuje tento návrh zákona, přičemž ale stát nesmí ztratit, na tom se asi shodneme, kontrolu nad dodržováním zákonnosti zákonů. To znamená, nikdo obcím územní plánování nebere, a pokud tedy ano, tak prosím, a neříkám to ve zlém, označit to ustanovení zákona, kde dochází konkrétně k omezení samospráv oproti dnešku.

U pana poslance Bendla prostřednictvím pana předsedajícího při všem respektu k tomu, že vím, že jste zdatný úředník, mám ten pocit, že jste ten zákon opravdu nečetl, protože tam je přece jasně napsáno několikrát, že se nic stavět nebude. Já nevím, proč žijeme v nějaké představě, že začneme stavět nějaký dům. Nic se stavět nebude. Žádný dům, prostě technické přesunutí. Je to podrobně rozepsáno v tom stavebním zákonu.

Celá řada zajímavých podnětů, dotazů od pana poslance Ferjenčíka prostřednictvím pana předsedajícího, já jsem ze začátku chtěl skoro mentorovat, když jsem viděl, že si řada poslanců nepřečetla ten zákon, že stačilo si přečíst aspoň tu brožurku. To jsem ale nevěděl, že to pan poslanec Ferjenčík prostřednictvím pana předsedajícího vezme takhle doslova, protože samozřejmě ta brožurka je nějaký marketingový nástroj. Nečekal jsem, že tady teď budeme probírat stránku od stránky a zatrhávat si, jestli je to tam naprosto správně, nebo ne. Já jsem předpokládal, že budeme řešit zákon. Nicméně celá řada věcí, které jste tam vznesl, jsou samozřejmě spojené i s tím zákonem. Nicméně byl to dobrý rozbor té brožurky.

Fikce souhlasu, kterou jste, pane poslanče prostřednictvím pana předsedajícího, zmiňoval, je už ve 416, to si určitě vybavujete, když jsme to tady diskutovali. Čili pokud je něco v rozporu s územním plánem, nelze tedy vydat povolení. Částečně jste se dotkl i té integrace, co je vlastně částečně integrováno, ta část agend je integrována, která souvisí se stavbami, to je jenom k integraci. Formality, to považuji za dobrý postřeh a je dobré to vysvětlovat, jak tedy s nimi pracovat, nebo když jsou potíže s nějakými formálními náležitostmi, pomůže v tom nový informační systém. Jmenuje se portál stavebníka a je to tam taky vyznačeno.

Další docela dobrá otázka byla, nebo návrh, nebo námět, praktická – vadná žádost. Ano, pokud bude vadná žádost, tak stavební úřad vyzve stavebníka k opravě těchto vad. Co je ale podstatné, pouze jednou, tzn., už to nemůže opakovat a každé další tzv. nové pochybení už nastat nemůže. To je, řekněme, zpraktičtění, a věříme, i zrychlení. Co se týká toho listinného podání žádosti, je možné, i tam, pokud jsem si to v rychlosti poznamenal, jsem viděl tento dotaz.

Jinak informace pochopitelně nemám ze sebe. Já jsem tady byl online ve spojení i s paní ministryní Dostálovou, která se skutečně omlouvá z dnešního setkání, ale snažila se mě průběžně informacemi zásobovat. S tím že některé věci, které byly přímo mířeny na ni, např. od pana poslance Adamce prostřednictvím pana předsedajícího, tak mu ráda zodpoví ideálně potom na výboru.

Byla tady ještě jedna možná výzva, možná dotaz, proč by Nejvyšší stavební úřad – opakují, není to žádná nová budova, pouze přesouváme lidi – nemohl být někde jinde. Mohl. Nikdo nezpochybňuje, jestli bude v Praze, nebo někde jinde. Stejně v té Praze nakonec nějaká pobočka bude, tak o tom nechť je nějaká diskuse, jestli bude alokovan zde, nebo kdekoli jinde. V Praze by to asi bylo praktičtější, protože by přece jen opravdu došlo jenom k přesunu těch lidí.

Určitě dává smysl diskutovat o systémové podjatosti. Tady je zajímavé, jsem si poznamenal, Legislativní rada vlády, co sdělila. Mimo jiné Legislativní rada vlády, pokud zde byla několikrát skloňována, tak Legislativní rada vlády doporučila vládě schválit tento zákon. Nic víc k tomu nemá cenu co říkat. Čili doporučila ho k schválení. Ale k té Legislativní radě

vlády, abych nezapomněl na systémovou podjatost: každý, kdo chce zdržovat stavební řízení, může využít tento prvek. Rozumíme, systémové podjatosti. Takže to k tomu.

Paní poslankyně Kovářová prostřednictvím pana předsedajícího. Věřím, že jsem si to stačil rychle poznamenat, mám poznamenáno z židle na židli. Myslím tím přesun těch lidí. Tady nejde ani přece o to z židle na židli. Tady jsem myslel, že jde o to, že jde o práci, která by měla být pod nějakým profesionálním vedením a jednotným metodickým vedením. To myslím, že je docela zásadní rozdíl.

A ještě pokračuji vůči paní poslankyni Kovářové prostřednictvím pana předsedajícího. Stát ve svém územním plánování může měnit územní plány obce, což může už dnes, pokud mám správné informace, a já myslím, že to je správné, pokud jde o zájem státu. Na tom nevidím nic úplně zlého.

A u pana poslance Juránka prostřednictvím pana předsedajícího, 8 tisíc bylo připomínek. Někdo může říct, je jich 8 tisíc, proto to nebylo tak dobré. No stejně tak můžeme říct, že 8 tisíc znamená to, že byla vykonána velmi poctivá práce, protože těch 8 tisíc připomínek se vypořádalo, téměř 2,5 roku se pracovalo na tom zákonu, nebo skoro 3 roky, a zůstalo z těch 8 tisíc nevypořádaných 309, a to proto, že tam jsou systémové rozpory.

K Ministerstvu vnitra, co zde bylo rovněž vzneseno, tam je to všechno vypořádáno. Tam problém není. Jediné, co já si vzpomínám, tak s Ministerstvem vnitra se ještě bude diskutovat problematika hasičů. To se diskutovalo na vládě. Nicméně připomínky Ministerstva vnitra byly vypořádány.

Omlouvám se, jestli jsem některé otázky potom nebyl schopen úplně odchytil v rychlosti. Víím, že jich tam bylo třeba od pana poslance Profanta prostřednictvím pana předsedajícího více. Nestačil jsem si je ani psát. některé jsou skutečně už toho charakteru, že se skutečně hodí na výbory. Prosím, respektujme to, že na výborech se to dá velmi detailně probrat. Na diskusi se těším a ještě jednou všem děkuji za to, že ta dnešní diskuse proběhla, a mě omluvte za to, že možná nejsem úplný, řekněme, znalec té problematiky. Dívám se na to trochu zjednodušeně, trochu kupecky, ale na ten zákon jsem se podíval. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Také vám děkuji. Máme tady šest faktických poznámek. První je pan... Sedm. První poslanec Ivan Bartoš. Připraví se poslanec Dominik Feri a další. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ivan Bartoš: Děkuji vám za slovo. Chtěl bych jenom prostřednictvím pana předsedajícího v rychlosti reagovat na pana ministra. On tady hovořil o tom, že ty jednotlivé dotazy, a hodnotil, že ty jednotlivé dotazy neměly patřičnou úroveň a jednalo se o politikaření. Ale většinu dotazů, které odpověděl, byly dotazy spíše formálního typu na proces. A proces je důležitý pro vstup zákona do Sněmovny.

Druhá věc, co mě tady překvapilo, že Hospodářská komora má samozřejmě možnost připomínkovat, je to zřizované připomínkové místo, ale rozhodně nemá zákonodárskou iniciativu. Tak si jenom nepleťme ty role, které v tom procesu zákonů ve Sněmovně hrají patřičné orgány, je to Sněmovna, je to Senát, jsou to kraje, kdo má zákonodárskou iniciativu. Hospodářská komora je připomínkové místo, které nám tady poslalo stanovisko, které, zdůrazňuji, bylo k navržené verzi zákona odmítavé a kritické.

A jako poslední věc bych chtěl reagovat na tu první. Já jsem uváděl příklad své asistentky a je zajímavé, že pan ministr měl nějakou takovou tendenci to hodnotit. Tak my si vybíráme lidi podle jejich kompetencí. U nás asistenti nevaří kafe. Nejsou to nějací lidé, co nám nosí notičky a dopisy. Uváděl jsem to, že principiálně, když jsem politik a mám svého asistenta, že je to principiálně podobné, jako kdyby tento asistent za mě vystupoval ve Sněmovně tak, jako jsme zde hlasovali o možnosti vystoupení paní náměstkyně, což si

myslím, že Sněmovna je politické prostředí, kde máme na výborech patřičnou odbornost, ostatně podle toho jsou ty zákony i děleny, a my zde vedeme politickou debatu. Takže jenom k té kompetenci a k tomu principu, který jsem uváděl, v případě, že by zde vystupoval někdo za zvoleného politika.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Další v pořadí je poslanec Dominik Feri. Připraví se poslanec Marek Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Dominik Feri: Pane ministře. Předtím, než se budete povyšovat nad poslance a vysmívat se erudici nebo kvalitě jejich dotazů, tak si uvědomte, kde sedíte. Sedíte ve Sněmovně na prvním čtení. Jak si můžete stěžovat, že ty dotazy jsou moc politické, že jsou moc obecné? To je to, co tady máme dělat. Vy jste přišel na první čtení a stěžujete si, že tady je první čtení. Tak jestli to nezvládáte a jestli se nedokážete zorientovat, tak počkejme na paní ministryni.

Opakuji a předkládám svůj procedurální návrh, abychom přerušili toto projednávání do přítomnosti paní ministryně Dostálové.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já ten procedurální návrh nechám hlasovat. Teď hned? Dobrá. Takže je tady procedurální návrh. Svolám všechny poslance. Počkáme, samozřejmě. Odhlásím vás všechny. (Poslanci přicházejí do sálu.) Prosím přihlaste se ti, kteří ještě nejste přihlášení, kartami.

A budeme hlasovat o procedurálním návrhu poslance Dominika Feriho, aby se přerušil tento bod do přítomnosti paní ministryně Dostálové.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 5. Přihlášení 93 poslanci, pro 31, proti 45. Návrh byl zamítnut.

Další s faktickou poznámkou vystoupí poslanec Marek Výborný. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dovolím si reagovat na závěrečnou řeč pana ministra, ale musím říct, že by si to tedy vyžádalo samostatné dlouhé vystoupení. Tak jenom tři věci, které k tomu mám.

Pane ministře, pokud říkáte, že na to máte štempl a souhlasné stanovisko Legislativní rady vlády, tak máte pravdu, ale už neříkáte to B, že na devíti stranách Legislativní rada vlády popisuje návrhy nutných změn toho zákona. Samozřejmě souhlas tam je, ale zároveň tam je devět stran připomínek Legislativní rady vlády k návrhu, který předložila vláda a Ministerstvo pro místní rozvoj.

Vy jste tady položil otázku, nebo respektive jste nadhodil, že vůbec nikde nevidíte ten dopad na města, kraje a na samosprávy. No tak pro pána krále, když si vezmete celý ten zákon, tak je to naprostá revoluce veřejné správy. Tady dochází k likvidaci toho spojeného modelu, který tady dlouhodobě funguje. O tom samozřejmě může být nějaká relevantní debata tady, ale já se domnívám, že nikoli v rámci stavebního zákona. No a ten dopad na kraje a obce bude obrovský. Budo to dopad i na veřejné rozpočty, mnohokrát jsme tady o tom mluvili.

Vy jdete cestou centralizace, to znamená, ten mikromanagement, který každá firma nechává dole, tak vy si ho posunujete na úroveň státu. To znamená, pokud máte zájem kontrolovat každý obrubník v České republice, tak bohužel to je přesně to, co tady tím návrhem předvádíte. A to bude mít dopady na obce a města. Čili fakticky, fakticky ten návrh – a když se podíváte na reakci statutárních měst, mimochodem také Ostravy, kterou řídí hnutí

ANO, ale Brna, Jihlavy, Liberce, Prahy a dalších dnes, tak ta vám to říkají zcela jasně: zákon brzdí ekonomiku, návrh zákona ignoruje různé potřeby obcí a měst. Mimochodem tím, že chcete rušit samostatné právní předpisy včetně Prahy, tak to je přesně to, co tady znehýbní územní plánování na úrovni statutárních měst.

A poslední věc. Ten výbor, tak mi řekněte, proč jste ten zákon nepsal vy na MPO (upozornění na čas), když chcete, aby to projednal jako garanční hospodářský výbor? To přece nedává vůbec žádnou logiku. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pane poslanče, děkuji za dodržení času. Další, poslanec Jan Čížinský, připraví se poslanec Ondřej Profant. Všechno faktické poznámky. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Jenom k těm kilometrům. Když bude Nejvyšší stavební úřad někde sídlit, zmiňoval jste Prahu, tak samozřejmě bude něco rozhodovat a bude to pro ty stavby mnohdy mnohem více než 200 km, kde se bude o té stavbě rozhodovat v případě nějakých potíží nebo odvolání.

Ale vy jste tady zmínil, že nevíte, v čem se zhorší situace samospráv. Tak například vláda bude moci umístit jakoukoliv stavbu v obci bez souhlasu obce. Zavádí totiž nový nástroj, územní rozvojový plán. Co bude v něm, to bude bez vůle obce na území obce. Dále třeba vymezení zastavěného území. V současné době toto zastavěné území vymezuje rada nebo zastupitelstvo obce, nově to má dělat úřad územního plánování, tedy obecní nebo krajský úřad, tedy už ne zastupitelstvo. Stejně tak stavební uzávěry. Ty také už nemá rada nebo zastupitelstvo vyhlašovat, podobně také výjimky ze stavebních uzávěr, plánovací smlouvy. Tam dokonce spory mezi stranami má řešit Nejvyšší stavební úřad. Přitom samozřejmě z povahy věci potíže se smlouvou má řešit soud. Potom se ještě zvětší propast mezi měřítkem územního plánu a dokumentací pro povolení záměru. Už v současné době je ta vzdálenost dost veliká, protože územní plán nemůže mít tu podrobnost, aby bylo možné skutečně podle něj projektovat, a ta se ještě má zvětšit.

To znamená, když tady voláte po tom, aby vám někdo řekl, v čem se zhorší pozice samospráv, tak já bych tipoval, když to tady předkládáte, že to budete vědět.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Další, poslanec Ondřej Profant. Připraví se poslanec Petr Bendl. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Profant: Opakovaně tady zaznělo, že je to na debatu na výborech. Že pojdme pracovat na pozměňovacích návrzích. No, výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, který tento zákon má tradičně v gesci, takovou pracovní skupinu má, pracuje na tom. Vzešla z ní třeba digitální technická mapa, která tady byla schválena de facto bez debaty, protože to byla kvalitní legislativa. Protože ten výbor to odpracoval spolu s odborníky, protože tam opravdu jsou reprezentovány dotčené subjekty. Zatímco vy tady touto ignorací jenom ukazujete, že si vůbec neuvědomujete, že to není jenom o vašich silnicích, že opravdu ta města staví složitější věci, řeší urbanistické situace atd. Proto je to jako klíčová kompetence veřejné správy řešit to, jak budou vypadat ty věci. Samozřejmě že se v tom točí peníze jako ve všem jiném, takže můžete říct, že to patří na hospodářský výbor, ale rozhodně to není jenom o tom.

A druhá věc. Proč jsem zmiňoval to ŘSD a kolaudace? Protože ŘSD je velkým stavebníkem, investorem, a jak jsem říkal příklad třeba té D0, ta prostě není zkolaudovaná, protože nejsou dodrženy hlukové limity. A já se ptám, proč tedy ten stát nejde příkladem, nedělá ta bezvadná podání a následně to nepostaví podle toho. To je pak těžké, když ty

stavební úřady musí řešit, že se to postavilo jinak, než bylo v rozhodnutí. A to je další z těch problémů, který je potřeba řešit.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Pan poslanec Petr Bendl, připraví se pan předseda Jan Chvojka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Petr Bendl: Děkuji za slovo. Já chci upřímně poděkovat panu ministrovi, že nezneužil té situace, že nepočkal na dokončení rozpravy a dal možnost nám ostatním se ještě vyjádřit. Toho si vážím.

Já jsem položil tři otázky, víceméně jedna – když jsem diskutoval výstavbu superúřadu, tak já musím odcitovat z dopadové studie rekodifikace stavebního práva, mimo jiné jsem se také ptal, do jaké míry je tedy bráno vážně, když to Ministerstvo vnitra zpracovalo, kde se uvádí: Výstavba budov pro zaměstnance 25,402 miliardy korun. Pro objektivitu dodávám – výstavba započtena v maximální variantě. Výstavba spisoven 3,5 miliardy korun – výstavba započtena v maximální variantě, můžeme se bavit o tom, že to bude méně. Brzy tady budeme diskutovat o státním rozpočtu, o tom, jak bude vypadat, tak jenom tady dodávám, také jsem se ptal na to, jak je to s těmi zaměstnanci. Jenom odstupné pro zaměstnance stavebních úřadů je vyčísleno Ministerstvem vnitra na 548 milionů korun. Půl miliardy lidem, které budeme převádět z jednoho úřadu do druhého úřadu, pokud budou chtít. Pokud nebudou chtít, budeme hledat jinde kvalifikované úředníky. A mohl bych citovat dále, nechci tady zabíhat do detailů. Ale to jsou ty miliardy, o kterých by také mělo být jasně řečeno, jak se k tomu stavíme.

Není tady ministr vnitra, pravděpodobně to pro reformou veřejné správy není důležité, tak se ptám vás, pane místopředsedo vlády.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan předseda Chvojka stáhl svoji faktickou poznámku, tudíž vystoupí pan poslanec Martin Kupka. Připraví se pan poslanec Ondřej Benešík. Prosím, máte slovo.

Poslanec Martin Kupka: Děkuji za slovo. My jsme skutečně položili celou řadu konkrétních dotazů, na ně jsme ale konkrétní odpovědi nedostali. Ta poznámka ohledně právě té kompetence a toho, kam tedy půjde ten žadatel o stavební povolení například pro stavbu rodinného domu, pokud by platil ten vládní návrh zákona. Návrh, respektive žádost by podával na příslušném obecním stavebním úřadě v místě svého bydliště, pokud bydlí v tom Brandýse nad Labem, Staré Boleslavi. Ale pozor, všechny DOSy by v té chvíli už byly na tom státním krajském stavebním úřadu, to znamená, pokud by s nimi chtěl něco vyjednat, tak by šel na jiný úřad. Vize jednoho razítka je v nedohlednu. Prostě to tak nefunguje. To je reálná situace. Takhle je to napsané v tom stavebním zákoně. Takhle to opravdu je.

A pokud jste, pane ministře prostřednictvím pana předsedajícího, ten zákon takhle nepochopil, tak bych doporučil si ho ještě jednou přečíst. A možná to je důvod, proč by tady teď měla být paní ministryně Dostálová a na ty dotazy odpovídat. Protože tohle je tam přesně takhle uvedeno a znamená to takový postup, že ta stavba, kterou by povoloval, by musela mít poslední podlaží nižší než 22 metrů, respektive 22,5 metru výšky od rostlého terénu, a méně než dvě podzemní podlaží. V takových případech opravdu nastává to, o čem jsem se zmiňoval, to znamená dvojí postup, a vlastně jsme znovu mimo to, co by mělo být naším společným záměrem, totiž to těm lidem zjednodušit. A upozorňoval jsem na příklady fungujících úřadů, kde je možné tohle všechno už dnes obstarat vlastně v jednom kroku, protože je možné v tom místě ty aktivity spojit. Tak to je jedna důležitá poznámka.

A já bych se rád zeptal ještě na jednu důležitou věc, na vaši představu, jak bude vypadat například velikost krajských státních stavebních úřadů (upozornění na čas) ve středně velkém kraji. Nebudou nakonec větší (další upozornění) než stávající krajské úřady?

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji za dodržování času na faktickou poznámku. Pan poslanec Ondřej Benešik s faktickou poznámkou, připraví se pan poslanec Ivan Adamec a pan poslanec Roman Onderka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Benešik: Děkuji za slovo. Já jsem ve svém vystoupení, které nebylo zas tak dlouhé, popsal několik bodů, ve kterých jsem uvedl, kde se tento zákon, pokud bude schválen, dotkne municipalit, měst a obcí, obecních a městských samospráv. Doufám, že můj příspěvek nebyl vnímán jako politický nebo politikaření. Já jsem se snažil být maximálně věcný a odkazoval jsem na konkrétní paragrafy v tom návrhu zákona. A koneckonců i dnešní vyjádření primátorů měst České republiky, kteří se negativně staví k tomuto návrhu, svědčí o tom, že se to prostě municipalit týká, týká se jich to bytostně. A skutečně ten návrh se týká, a postihne například moji obec Strání, kde stavební úřad je, ale taktéž takové obce, jako je Březová nebo Korytná, které spadají pod stavební úřad ve Strání, a dotknou se samozřejmě i Prahy. Ono se to opravdu týká municipalit, od těch největších, po ty nejmenší. A týká se to samozřejmě taktéž občanů, kteří si například budou snažit vyřídit stavební povolení. Opravdu, není to jenom nějaká úřednická změna, tady se jedná o obrovskou systémovou změnu, o které si myslím, že bude mít velké a v drtivé většině negativní dopady. A to chceme eliminovat.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Ivan Adamec, připraví se pan poslanec Roman Onderka. Prosím.

Poslanec Ivan Adamec: Děkuji, pane předsedající. Pane ministře, já jsem chtěl jenom reagovat na to, co jste tady říkal. Já chci, aby paní ministryně to řekla veřejně, ne na výboru, protože tam se to ztratí, to je jednoznačné, a není to nic, co by bylo proti něčemu.

A co se týká těch postupných kroků, o kterých jste hovořil, tak já jsem to myslel jinak. Já si myslím, že ty důvody, proč ty stavební úřady mají takovéhle prodlevy, jsou jinde než v tom, aby se ten stavební úřad převedl prostě přímo pod stát, pod ten superúřad. Já si myslím, že to už jsme tady jednou zkusili, není to tak dávno, když jsme část sociální péče převedli na úřady práce, a já si myslím, že to je alarmující, toto. Prostě nedělejme to, když to nemusíme udělat. Dělejme to v těch stávajících mantinelech veřejné správy. Já se vůbec nedivím Ministerstvu vnitra, že napsalo tu zprávu tak, jak ji napsalo, to je vlastně část kompetence Ministerstva vnitra. A rozhodně si nemyslím, že pod úřadem, pod státem bude fungovat ten stavební úřad lépe než na těch stavebních úřadech dneska, které jsou v rámci těch pověřených obcí, i přes ty problémy u těch malých úřadů, tomu rozumím, ale to se dá vyřešit jinak.

Takže jenom na vysvětlení. Já si myslím, že to je vážný krok, a chtěl jsem upozornit na to, abychom tady s vaničkou nevyhlídli dítě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Roman Onderka a jeho dvě minuty na faktickou poznámku. Prosím.

Poslanec Roman Onderka: Děkuji, pane místopředsedo. Kolegyně a kolegové, já mám vzkaz pro kolegu Bendla prostřednictvím pana předsedajícího. Dělejme politiku, ale dělejme ji férově, kolego. A odpusťte si hloupé připomínky typu, že to Ministerstvo vnitra nezajímá, proto tady asi ministr vnitra není. Já vás chci upozornit, že ministr vnitra tady není z toho důvodu, že je v izolaci, protože stále má covid, nebo stále je nakažen covidem, a z tohoto

ohledu se nemůže zúčastnit projednávání v Poslanecké sněmovně. Kdyby nebyl nemocný, tak bezesporu tady je. A že to ministra, Ministerstvo vnitra zajímá, to bezesporu vidíte i z připomínek, které Ministerstvo vnitra k této matrici dávalo při svém projednání. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Petr Bendl. Prosím.

Poslanec Petr Bendl: Já děkuji, panu kolegovi prostřednictvím pana předsedajícího za potvrzení, že Ministerstvo vnitra se k materiálu dopadová studie hlásí. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Mikuláš Ferjenčík. S faktickou, nebo do rozpravy? (Do rozpravy.)

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo, pane předsedající.

Za prvé jsem chtěl poděkovat panu ministrovi, že odpověděl v rozpravě, jak jsem doufal. Nicméně si bohužel některé mé otázky asi nestihl poznamenat. Já jsem se snažil to zminimalizovat, nicméně některé ty věci skutečně považuji za zásadní. Já je zopakuji.

Fikce souhlasu – tam je zásadní rozdíl mezi fikcí souhlasu pro veřejnou správu, respektive pro státní investory ve chvíli, kdy tam jsou pod veřejnou kontrolou ty instituce, to znamená, tam se dá, řekněme, na politické úrovni ovlivnit, co se tedy bude stavět a co se nebude stavět, takže veřejnost má nějakou kontrolu nad tím, která dálnice se postaví a která ne. Zatímco ve chvíli, kdy zavádíme fikci souhlasu pro soukromé subjekty, tak pokud bude nějaké úmyslné zpoždění úřadu, tak potom samozřejmě ty ostatní zájmy ochráněny nebudou. Na to směřoval můj dotaz.

Poté jsem nedostal odpověď na otázku na vymezení účasti veřejnosti v řízení, to znamená, jestli se to bude týkat i někoho jiného než jenom těch bezprostředních sousedů.

Dále jsem se ptal na to, jestli je ten termín poloviny července 2023 při tempu fungování státní správy u nás realistický.

Poté jsem se ptal na otázku, jestli je to tak, jak jsem pochopil z brožury – která, zdůrazňuji, představuje stavební zákon. To není tak, že bych vzal nějaký nesouvisející dokument. Předpokládal jsem, že brožura nám byla rozdána právě proto, abychom si mohli nastudovat ten obsah bez nutnosti louskat legislativní text. Takže jsem se chtěl zeptat, jestli to chápu správně, že člověk bude muset oběhat těch čtrnáct úřadů, které nejsou integrované, následně si už podá jednu žádost na stavební úřad a ten potom vyřídí ta integrovaná místa, nebo jestli to funguje nějak jinak. Případně ať třeba odpoví paní náměstkyně, když už má tedy schválený prostor se účastnit.

Dále jsem se ptal na vyloučení rušení územního plánu zpětně, což je skutečně významná věc a může to mít významný dopad u některých soudních sporů na život lidí v okolí oblastí, kde byly zrušeny změny územního plánu. Ptal jsem se na zneužití práva a na náhrady za změny územního plánu.

Pak jsem se ptal na vymezení zastavěného území, tedy na to, jestli je na to připravený projekt, jak se bude celostátně digitalizovat vymezení zastavěného území.

A poté ještě jedna otázka, kterou mám v reakci na rozpravu, co proběhla, a to je... (Poslanec se odmlčel kvůli debatujícímu hloučku u stolku zpravodaje.) A to je otázka, co budete dělat, když vám ty krajské úřady neposkytnou ty kanceláře, kde teď sedí ti úředníci. Protože teď jsou to zaměstnanci krajských úřadů, mají tam svoje nadřizené. Je otázka, jestli vůbec ti lidé budou chtít jít do státní správy, jestli vůbec mají tuhle ambici, můžou být spokojeni v kolektivu, můžou tam řešit i jiné agendy. A navíc řada krajských úřadů má problémy s prostorami a uvítá, že se jim takhle uvolní kanceláře. Takže oni rozhodně nemusí

být motivováni k tomu najednou ty kanceláře pronajmout státnímu stavebnímu úřadu. Takže co budete dělat, pokud vám je nepronajmou.

A poslední dotaz byl na tu fikci zkoušky. Poprosím opět o odpovědi, pokud možno v rozpravě.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Děkuji. Pan poslanec Kubíček se hlásí s přednostním právem.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Protože vidím, že se nám bouřlivě rozvinula diskuse, tak si dovoluji jménem dvou poslaneckých klubů, ANO a ČSSD, navrhnout meritorní jednání a hlasování po 19. i po 21. hodině. (Předsedající gonguje.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já o tomto procedurálním návrhu nechám hlasovat bezprostředně.

Zahájil jsem hlasování. Kdo je pro? Jde o hlasování po 19. a po 21. hodině. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 6 přihlášeno 95 poslanců, pro 58, proti 26. Návrh byl přijat.

V tuto chvíli v rozpravě nemám nikoho dalšího přihlášeného. Pan poslanec Ferjenčík.

Poslanec Mikuláš Ferjenčík: Děkuji za slovo. Já navrhuji přerušení tohoto tisku do pátku třináctého. Myslím, že je to vhodné datum.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já nechám o tomto procedurálním návrhu také hlasovat. Všechny vás odhlásím. Přihlaste se, prosím, svými kartami.

Budeme hlasovat o procedurálním návrhu pana poslance Ferjenčíka o přerušení tohoto bodu do pátku 13. listopadu.

Zahájil jsem hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 7 přihlášeno 90 poslanců, pro 28, proti 49. Návrh byl zamítnut.

V tuto chvíli nevidím nikoho přihlášeného do obecné rozpravy. Končím obecnou rozpravu. Zeptám se, jestli je zájem o závěrečná slova ze strany pana ministra? Pan zpravodaj? (Není zájem.) Takže zájem není a přistoupíme k hlasování o návrzích.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pane předsedající, já mám za to, že jsem vám to předával. Byl tam, pokud vím, návrh přerušit jednání do přítomnosti paní ministryně.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: To už se hlasovalo.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Hlasovalo se to. Dobře, omlouvám se. (Neklid v sále.)

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Řízení jsme si předali správně, pan poslanec Feri požádal o hlasování neprodleně.

Takže tady máme návrh na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování.

Zahájil jsem hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 8 přihlášení 93 poslanci, pro 31, proti 49. Návrh byl zamítnut.

Nyní se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru. Garanční (organizační) výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání hospodářskému výboru jako výboru garančnímu. Je tady návrh pana poslance Feriho, aby Sněmovna určila garančním výborem výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Takže prvně budu hlasovat o návrhu organizačního výboru o přikázání. (Nesouhlasné hlasy ze sálu.) Omlouvám se.

Nechám hlasovat o protinávru pana poslance Dominika Feriho, aby tento zákon byl přikázán výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako výboru garančnímu.

Zahájil jsem hlasování a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 9 přihlášení 93 poslanci, pro 42, proti 4. Návrh byl zamítnut.

Budeme hlasovat o návrhu organizačního výboru, aby přikázal tento tisk hospodářskému výboru jako výboru garančnímu.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 10. Přihlášeno 94 poslanců, pro 54, proti 29. Návrh byl přijat. Tento tisk byl přidělen k projednání hospodářskému výboru jako výboru garančnímu.

Organizační výbor navrhl přikázat tento návrh výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako dalšímu výboru. Má někdo návrh na přikázání dalším výborům? Pan poslanec Dominik Feri má návrh na přikázání ústavně-právnímu výboru. Tady paní poslankyně Balcarová, prosím, řekněte to na mikrofon.

Poslankyně Dana Balcarová: Já bych chtěla požádat o přikázání této novely na projednání výboru pro životní prostředí.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Další návrh? Pan poslanec Kupka, pan poslanec Bartoš. Prosím.

Poslanec Martin Kupka: Já bych rád navrhl zákon k projednání rovněž ústavně-právnímu výboru. A zároveň bych ještě v jednom vstupu rád požádal o lhůtu 100 dnů na projednání ve výborech.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: To tady mám taky zaznamenáno. Pan poslanec Bartoš? Nic. Dobrá. Další, nikoho nevidím, takže budeme hlasovat.

Budeme hlasovat o přikázání tohoto tisku výboru pro veřejnou správu.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 11. Přihlášeno 94 poslanců, pro 91, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Dalším hlasováním bude přikázání tohoto tisku ústavně-právnímu výboru.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 12. Přihlášeno 94 poslanců, pro 85, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

A dále, poslední hlasování je přikázání výboru pro životní prostředí.

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 13. Přihlášeno 94 poslanců, pro 37, proti 8. Návrh byl zamítnut.

Konstatuji, že tento tisk byl přikázán výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a ústavně-právnímu výboru.

Zazněly tady návrhy o prodloužení lhůty, a to o 120, o 100, 90 a 80 dnů. Na... (Hlasy z pléna.) Na 120, 100, 90 a 80 dnů. Všechny tyto lhůty můžeme hlasovat pouze se souhlasem navrhovatele. Takže zeptám se navrhovatele, jestli souhlasí s prodloužením lhůty na 120 dnů.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Souhlasím na 100 dnů.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Já se ptám, jestli souhlasíte...

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Na 120 nikoliv. Tak. (Hlasy z pléna: Nesouhlasíte.) Nesouhlas.

Místopředseda PSP Tomáš Hanzel: Nesouhlasíte na 120 dnů. Dobrá. Je tady další návrh na prodloužení lhůty na 100 dnů. (Místopředseda vlády: Ano, souhlas.)

Zahájil jsem hlasování. Ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování pořadové číslo 14. Přihlášeno 94 poslanců, pro 86, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Tímto jsme se vypořádali se všemi návrhy hlasování k tomuto tisku. Já končím první čtení tohoto zákona.

Předseda PSP Radek Vondráček: Dobrý večer. Budeme pokračovat dle schváleného pořadu bodem číslo dva. Pan poslanec Benešik – hlasování? (Hlas z pléna.) S přednostním právem. Tak ještě před otevřením bodu.

Poslanec Ondřej Benešik: Dámy a pánové, k tomu hlasování ohledně gesčního výboru. Stavební řízení se odehrává v orgánech veřejné správy, to všichni dobře víme. Poslanecká sněmovna má výbor pro veřejnou správu. Navíc tento výbor je partnerem Ministerstva pro místní rozvoj. Tím, že vládní většina toto jako gesčnímu výboru nepřidělila výboru pro veřejnou správu, ukázala, jak vážně toto téma bere.

Předseda PSP Radek Vondráček: S přednostním právem pan místopředseda Vojtěch Filip. (V sále je velký hluk a neklid.) A pan předseda Chvojka s přednostním poté.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Vážený pane předsedo, pane ministře, paní a pánové, já nevím, jak si předává kdo informace, ale připomínám, že rozhodnutí o tom, že bude přiděleno jako gesčnímu výboru hospodářskému výboru, hlasovat organizační výbor Poslanecké sněmovny jednohlasně, tedy zástupci všech klubů, kteří přišli na organizační výbor.

Předseda PSP Radek Vondráček: Nyní pan předseda Chvojka s přednostním, poté pan předseda Bartoš.

Poslanec Jan Chvojka: Hezký večer, kolegyně, kolegové. Teď se budeme vyjadřovat k něčemu, o čem už jsme mnozí z nás vyjádřili. Ale to nevadí, opakování je matka moudrosti. Já jenom upozorňuji, že pan kolega Benešik prostřednictvím pana předsedy neměl pravdu. ČSSD jako vládní klub hlasoval pro garanční výbor jako výbor pro veřejnou správu. Já jsem tady před několika hodinami sám říkal, že je to logické, aby stavební zákon byl ve výboru pro veřejnou správu jako ve výboru garančním, že je to obvyklé, že tento výbor je partnerem Ministerstva pro místní rozvoj, to znamená, všech našich sedm poslanců dnes hlasovalo pro to, aby garančním výborem pro stavební zákon byl výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Máme za to a stále si myslíme, když už to bylo odhlasováno, že tam tento tisk patří.

Předseda PSP Radek Vondráček: Pan předseda Bartoš. Upozorňuji, že se nacházíme mimo bod, mimo rozpravu, pouze přednostní práva.

Poslanec Ivan Bartoš: Já bych chtěl jenom potvrdit slova pana předsedy Chvojky. My jsme to hlasování sledovali. Já za ty hlasy děkuji. Jasně se ukázalo, že tady existuje vždycky záložní většina pro podobné návrhy, ostatně tak tomu bylo i v minulém volebním období, jenom s nějakými jinými uskupeními. Já jsem chtěl jenom říci, a zaznělo to tady už od pana Faltýnka, a já jsem mu říkal, jak to je, zaznělo to znovu od pana předsedy KSČM Filipa, oba dva naši členové organizačního výboru, Vojtěch Pikal i Lukáš Černožský, byli v té době v karanténě z důvodu covidu, nemohli se toho zúčastnit. Takže jednohlasně ze všech přítomných nikoliv, hlasovali pro to zástupci všech poslaneckých klubů, už podruhé to zaznělo takto zde, a není to pravda.

Předseda PSP Radek Vondráček: Nikdo s přednostním právem... pan poslanec Benešik se hlásí.

Poslanec Ondřej Benešik: Vážený pane předsedo, měl jsem říct většina vládní většiny, protože skutečně poslanci ČSSD si zachovali chladnou hlavu a odbornost a viděli, že tato předloha prostě patří do výboru pro veřejnou správu, takže pokud se jich to dotklo, tak se jim za toto omlouvám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Výborně. Já tedy otevírám bod

2.

Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona /sněmovní tisk 1009/ - první čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede místopředseda vlády pan ministr Karel Havlíček. Prosím.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Ještě jednou, vážený pane předsedo, vážené paní poslankyně, vážení pání poslanci. Dovolte, abych vám představil ještě jeden bod programu, což je návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, přičemž tento zákon pracovně nazýváme změnovým zákonem. Já nebudu už dlouho zdržovat, pouze vypíchnu ta základní fakta.

Podle změnového zákona novelizace je celkem 58 zákonů, které souvisejí se stavebním zákonem. A je třeba přiznat, že ojediněle jsou zahrnuty i změny, které přímo nevyplývají z nového stavebního zákona.

Účelem změny stavebního zákona je zjednodušení všech postupů řízení povolování staveb atd., přičemž v návrhu změnového zákona bylo třeba upravit postavení dotčených orgánů, jejich působnost a formy k jejich vyjadřování k projednávanému záměru. Dotčené orgány v současné době ve valné většině působí na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností nebo na krajských úřadech a jedním z cílů rekonstrukce bylo zjednodušení samotného povolovacího procesu skrze integraci těchto dotčených orgánů do stavební správy ve spolupráci s jednotlivými gesčními resorty dotčených orgánů, nebylo-li nalezeno jiné, vhodnější řešení, zejména tam, kde je to odůvodněno vysoce specifickými postupy, případně standardy ochrany vyplývajícími ze zvláštních směrnic Evropské unie.

Změnový zákon v návaznosti na úpravy soudního přezkumu ve stavebním zákonu upravuje dílčím způsobem rovněž zákon č. 150/2000 Sb., soudní řád správní (správně zákon č. 150/2002 Sb.), nově zavádí možnost správního soudu uložit pokutu za zjevné zneužití práva, což má za cíl preventivně působit vůči chronickým stěžovatelům, kteří zbytečně zatěžují soudní systém. Ty soudní spory musí řádně jejich podání vypořádávat, přestože jsou bezpředmětná. Pardon, nikoli soudní spory, ale spory pouze. Dále se navrhuje dílčí úpravy v přezkumu opatření obecné povahy. A co se týká procesu přípravy zákona, stejně jako stavební zákon i změnový zákon prošel na konci již minulého roku meziresortem na řadě jednání a konzultací s připomínkovými místy, bylo proto nutné najít podobně jako v předcházející diskusi a přijmout kompromisy, návrh upravit.

Legislativní radou vlády byl návrh změnového zákona projednán 25. června tohoto roku. Legislativní rada vlády uplatnila řadu podnětných připomínek ke konkrétním ustanovením navrhovaného zákona. A ministerstvo 24. 7. rovněž tohoto roku předložilo upravený návrh zákona se souvisejícími materiály, který Legislativní rada vlády projednala 7. 8. téhož roku, a 19. 8. vydala Legislativní rada vlády konečnou verzi svého stanoviska. Vláda schválila tento změnový zákon spolu se stavebním zákonem 24. 8.

Dovolte, abych všem poděkoval, abych poděkoval všem dotčeným resortům, Legislativní radě vlády za velmi věcné, konstruktivní jednání, za cenné připomínky. Děkuji jménem pochopitelně nepřítomné paní ministryně Dostálové. A jsem toho názoru, že jsme v souladu s koncepcí stavebního práva definovanou v novém stavebním zákoně došli nejlepšího možného výsledku. Věřím, že tak na to bude nahlížet i Poslanecká sněmovna.

Mockrát děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám, pane ministře. Nyní poprosím, aby se slova ujal zpravodaj pro první čtení a tím je pan poslanec Martin Kolovratník.

Poslanec Martin Kolovratník: Dobrý večer. Já doplním procedurálně. Zákon byl sem do Sněmovny doručen od vlády 11. 9. Organizační výbor projednání doporučil 8. 10. Je to stejná logika toho doprovodného změnového zákona jako třeba u toho balíčku odpadových zákonů, jestli si budete pamatovat ze září. Tady už je trošku situace jiná. Organizační výbor doporučil hospodářský výbor jako garanční a navrhl přikázat k projednání dalšímu výboru, a to výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Protože ty dva zákony jdou spolu, tak pokud tak nikdo jiný neučiní, tak já bych navrhl i u tohoto zákona projednání také v ústavně-právním výboru a stejně tak i zde tedy prodloužení lhůty na projednání ve výborech na 100 dnů, aby oba zákony procházely Sněmovnou ruku v ruce. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Otevírám obecnou rozpravu, do které mám písemnou přihlášku s přednostním právem pana předsedy Bartoše. (Reakce z místa.) Ruší svoji přihlášku. Ptám se tedy, kdo další má zájem o vystoupení v obecné rozpravě k tomuto bodu. Nikoho nevidím, takže končím obecnou rozpravu. A nyní se tedy budeme zabývat návrhem na přikázání výborům. Nepadl ani návrh na vrácení, nebo zamítnutí.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání hospodářskému výboru jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo přikázání jinému výboru jako garančnímu? Nikoho nevidím, budeme tedy hlasovat.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro přikázání k projednání hospodářskému výboru jako garančnímu výboru. Kdo je proti?

Hlasování číslo 15, přihlášeno je 92, pro 59, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Organizační výbor dále navrhl přikázat tento návrh výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj jako dalšímu výboru. Ptám se, zda má někdo další návrhy na přikázání. (Hluk a rozruch v sále.)

Poslanec Martin Kolovratník: Už to ode mě zaznělo, ale formálně to tady řeknu ještě jednou, stejně jako u předchozího zákona i ÚPV navrhuji – ústavně-právní výbor – a lhůtu prodloužení na 100 dnů. (Reakce místopředsedy Filipa: To nejde, lhůta se navrhuje v rozpravě.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Já se omlouvám. (Hluk v sále. Zpravodaj od stolu zpravodajů tvrdí, že už to na mikrofon řekl. Místopředseda Filip reaguje: Ale ne ve vystoupení zpravodaje, ale v rozpravě!) Já poprosím o klid v sále. Skutečně jednacím řádem počítá s tím, že to musí zaznít v obecné rozpravě. Zaznělo prodloužení na těch 100 dnů? Ano? Jenom se ubezpečuji. Dobře. (Všichni okolo mluví naráz.) Ale v obecné rozpravě se nepřihlásil vůbec nikdo totiž. Já vás jenom, rád vás potom poprosím o kontrolu stenozáznamu, protože obecnou rozpravu jsem otevřel, a nikdo se nepřihlásil. Vy jste mluvil, pane kolego, jako zpravodaj na začátku. Tak pan místopředseda.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já jsem chtěl navrhnout, abychom ji znovu otevřeli. Ale jestli nám pan ministr chce něco sdělit, tak mu dám slovo.

Předseda PSP Radek Vondráček: Je to skutečně na hraně samotné, protože jsme hlasovali garanční výbor. Já to umožním, jestli tady nikoho nevidím v sále, kdo by měl zásadní námitku. Tak pan ministr vystoupí. Prosím.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Já vám přeju příjemný večer, kolegové.

Předseda PSP Radek Vondráček: Takže znovu otevírám obecnou rozpravu a poprosím, zdali někdo chce něco říct, tak teď, anebo nikdy. (Hluk v sále.)

Poslanec Martin Kolovratník: Omlouvám se, přátelé, v tento pozdní večer. Teď snad dáme jednacím řádu zadost. Takže zopakuji teď v rámci tedy otevřené rozpravy, že navrhuji přikázání také do ústavně-právního výboru a druhým krokem navrhuji stejně jako u předchozího zákona prodloužení lhůty na projednání ve výborech na 100 dnů.

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak. Ptám se, zda ještě někdo má zájem o vystoupení v obecné rozpravě. Není tomu tak. Takže já opětovně končím obecnou rozpravu.

O garančním výboru jsme hlasovali. A v té části, kde jsem se tázal na další výbory, zazněl návrh na ústavně-právní. Veřejnou správu navrhoval už přímo organizační výbor. To jsem také četl. Chápu, že už jsme tady dlouho dneska. Ptám se, zda ještě nějaký jiný výbor. Nevidím.

Takže nejprve budeme hlasovat o návrhu organizačního výboru, aby byl tento návrh přikázán výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 16, přihlášeno je 92, pro 83, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Nyní budeme hlasovat o přikázání ústavně-právnímu výboru jako dalšímu výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 17, přihlášeno je 92, pro 79, proti nikdo. I tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že návrh byl přikázán výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj a ústavně-právnímu výboru jako dalším výborům.

V obecné rozpravě zazněl návrh na prodloužení na 100 dnů pro projednání ve druhém čtení. To je možné pouze se souhlasem navrhovatele.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy ČR Karel Havlíček: Ano, 100 dnů, souhlasím.

Předseda PSP Radek Vondráček: Výborně. Budeme tedy hlasovat o prodloužení lhůty.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro prodloužení lhůty na druhé čtení na 100 dnů? Kdo je proti?

Hlasování číslo 18, přihlášeno je 92, pro 78, proti nikdo. Návrh byl také přijat.

Tím jsme se vypořádali s prvním čtením tohoto tisku. Končím tento bod. Všem vám děkuji a současně končím dnešní schůzi Poslanecké sněmovny. Děkuji. Na shledanou.

(Schůze skončila v 18.29 hodin.)